NAGY-KANIZSA, 1883. deczember 2-án. 96-ik szám. Huszonkettedik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . . . 8 frt.
fél évre . . . . . . 4 „
negyed évre . . . . 2 „
Egy szám 10 kr.

HIRDETESEK
5 hasábos petitsorban 7, másodszor 6 s minden további sorért 5 kr.
NYILTTÉRBEN
soronként 10 krért vétetnek fel
Kincstári illeték minden egyes hirdetésért 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz, anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhoz bérmentve intézendők:
NAGY-KANIZSA
Wlassicsház.
Bérmentetlen levelek csak ismert munkatársaktól fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

„Nagy-kanizsai önk. tüzoltó-egylet", a „zalamegyei általános tanitótestület", a „nagy-kanizsai kisdednevelő egyesület", a „nagy-kanizsai tiszti önsegélyző szövetkezet", a „soproni kereskedelmi s iparkamara nagy-kanizsai külválasztmánya", s több megyei és városi egyesület hivatalos értesitője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön megjelenő vegyes tartalmu lap.

A kivándorlásról.

Agrár viszonyainkat elnem türhetők, tömegesen, itt, munkakört nem találók csapatosan, elzülött életüek egyenkint keresik az Oczeánon túl az uj világot.

Osztály és felekezeti harczok foglalják el parlamentüket és erre a tünetre ha figyelnek is az intéző körök nem ott keresik a bajt, a hol valóban van.

Én nem csak a körülményekben, de az egyénekben is találok hibát, továbbá a munka iránt való előitélet zsarnoki uralmában.

Vannak bizonyos munkák, melyek nem hogy nemesitnének, de megbélyegeznek.

Hanem kezdjük elülről. Azok kik földmivelési álmokkal mennek ki az ujvilágba, azt találják, hogyott is csak régi világ van; kétszer annyi verejték, ernyedetlenebb szorgalom, szivósabb kitartás kell mint idehaza.

Ha nagy uraink, illetve nagy birtokosaink apró bérleteket csinálnának, ha a korona közalpitványok ugyanezt követnék — jövedelmezőbb lenne a földbirtok és a kivándorlónak buzgalma itt hálásabb talajra találna.

Nincs Magyarországon kis község, melyben a papok, jegyzők, tanitók kompetentiái, a földmiveléshez lelkesen fogó bérlőnek szép kenyér keresetet ne adnának. Csakhogy a földbirtokos és a földeket conventióban birt osztályok félnek a bérletektől azért, mert a magyar ember lehet jó földmivelő, de nincsen meg benne az ugynevezett földmivelői lelkesedés, mely nem egyedül a hasznot nézi, de egy csinos darab földön dicsőséget keres. A földmivelőnek a mivelésére bizott földet olyannak kell nézni, mint az irónak, vagy müvésznek a papirost, melyen magát halhatatlanná akarja tenni.

A kisbérlő kizsákmányolja a földet, nem épit, hanem ront, ezért nincsen kifejlődve nálunk a bérleti rendszer. Egyes nagybérlők kiveszik tömegben a földet olcsón és lehető drágán adják ki darabonként. A földmivelést a bérlők üzletnek tekintik és nem hivatásnak. Ennek az érzésnek a hiányát Amerikában érezi meg a kivándorló magyar, hol még soha nem müvelt földekkel folytat küzdelmet — és csakhamar elcsügged, igénybe veszi valamely jótékony egyesület segélyét és igyekszik hazajönni üres koldus tarisznyával.

Mindenütt dolgozni kell — és a nap minden óráján. A magyar ember csaknem elheveri egész telét, nem keres, ha van vendégeskedik, ha nincs sopánkodik sorsa miatt ... A koldus pazarol és a mi munkát maga elvégezhet, azt mással végezteti.

Nagyobb birtokosaink magasra törő nagy szabásu eszméket hirdetnek pro domo — de látszólagá a közügyért. Erre kellene kiterjedni figyelmöknek. A vidéki gazdasági körök legyenek demokratikus intézmények — szoktassák a hivatáshoz való lelkesüléshez a földnépet, a nagybirtokosok pedig a kivándorlókat fogják el, telepitsék le saját birtokaikon és adjanak apáról fiura szálló kis bérleteket . . . A főpapságnak szép alkalma nyilnék itt a hazafiságra és e mellett a maguk érdekét is előmozditatnák, mert valóban botrány, hogy némely papi vagyon valami pazarló rokonnak 50 krjával van holdanként kiadva, és a rokon rendesen csőd alá, a papi vagyon sequestrum alá kerül.

Még van idő, ha Magyarország minden nagy birtokosa a bérleti rendszer (farmer systimef meghonositására vagyona tizedrészét szenteli csak a mellett, hogy a kivándorlások eleje vétetnék, a magyarosodás ügye is nyerne, a földmivelés és a kis ipar emelkednék, nekik pedig jövedelmök lenne több.

Megyénként az alispán utján köröztetni kellene a felhivásokat, birtokrészlet nagyságát s föltételeket.

Én megvagyok győződve, hogy az uralkodó ház lenne az első a rendszernek meghonositásánál.

Egy pár év és hány olyan telepitvény lenne, mint Hertelendy-falva, Nagy-György-falva stb.

A munka iránt való előitélet is sok proletárt visz Amerikába. Ezeket is itthon kell tartani, ha lehet. Van módja ennek is.

Természetesen a nevelés a főbün, mely a munka iránt előitéleteket teremt és táplálja a nagyravágyást, minden kis iparos gyermeke főispán akar lenni, ritkán veszi át a fiu apja üzletét, a mi Németországban miden léptennyomon előfordul, hogy egy üzlet legalább 100 éves, az nálunk nemcsak fehér holló, de a szószoros értelmében absurdum.

A nagyobb városokban munkaházakat kell felállitani, a hol a nélkül, hogy valaki bélyegezve lenne, munkát kapna, ha nem ért ahoz az ipar-nemekhez a belépni szándékozó, a melyek itt üzetnek, megtanitják rá és költségeit később apródonként levonják.

Egy vagyonát elköltött ur nem lehet nálunk hordár, nem azért, mert nem akar az menni, de szédelgéseik özben is szivesebben társalognak vele, mintha dolgozik.

Ezt a gondolkozást kell a sajtónak és társadalomnak megtörni és igyekezni azon, hogy a munka iránt, legyen az bármilyen munka: szünjék meg minden előitélet. Miért ne lehetne itt is fát vágni, ki Amerikában favágást folytat?

Tüntessük ki a munkálkodókat és a phyloxera természetü pankrótirozott henye „nagy urakat" itéljük el.

Beszéljünk azzal tüntetőleg a ki dolgozik s tartsuk semminek a máson élősködő herét.

Egyetértés, kitartás, küzdelem, s az „uj világot" nem az Oceánon tul fogják keresni.

ERDÉLYI GYULA.

A terménybankok és azok befolyása a mezőgazdaságra.

Ki kell jelentenem, hogy a tisztességes kereskedelem szükségességét és nagy hasznát elismerem, mert az idő pénz; de az ennek rovására üzött visszaélés határozottan elitélendő.

A külföldi vevők bizalma megvan ingatva, ezek maguk kénytelenek ügynököket itt tartani, kik beutazván a vidékeket, közvetlen szemle alapján vásárolnak a termelőtől. Hogy ezen eljárás a bizalmatlanságban gyökerezik, kétségtelen tény.

Kiegyenlitett terményünk nincs, minden termelő más és más minőséggel rendelkezik; egyenlő határozott czéloknak megfelelő nagyobb mennyiségü anyag összeállitása a legnagyobb nehézségekbe ütközik. A szállitás maga roppant drága s hogy erre példát hozzunk fel, Amerika jó részben azért képes versenyezni, — mert igen mérsékelt árakon szállit. „Hogy mit jelentenek az olcsó fuvardijak, csak akkor érthetjük meg, hogyha párhuzamba állitjuk a közvetlenül érdekkörünkbe eső helyek tarifatételeit az Amerikaiakkal.„

„Az 1876. évi cartell után csekély változással fizetünk 100 kilogramm buzáért:

Budapestről	Hamburgba	2 frt 40 krt.
„	Berlinbe	2 frt 05 krt.
„	Drezdába	1 frt 86 krt.
„	Boroszlóba	1 frt 51 krt.
„	Szolnokra	— 52 krt.
„	Bécsbe	— 80 krt.

Ezek ellenében a 7000 kilométert meghaladó Chicagó-Liverpool vonalon a szállitás 100 kilónként 1 frt 30 kr, 1 frt 72 krba kerül, tehát kevesebbe mint Budapestről Drezdába"

De még vasutaink állomás helyein a raktározás is igen primitiv s ha csak a közepesnél valami jobb termésü évünk van, már fönnakadt a raktározás; jó években pedig vagy nem lehet szállitani, vagy a szabadban kell raktározni, hogy ily körülmények között mennyi kár háramlik a gazdára, könnyen eiképzelhető.

A mezőgazdasági hitelügy figyelmes vizsgálat mellett szintén nem mutat kedvező eredményeket. — A gazda hitelképessége igen rossz lábon áll s még akkor is, ha rövidebb időre kölcsönöz, legtöbbször jelzálogi hitelt kell igénybe vennie. Az ő terményeit, készleteit, beruházásait nem tekintik biztositéknak. A takarékpénztárakhoz sem fér könnyen, de jobb esetben az innét nyert kölcsön nem elég olcsó pénz, ha fölvesszük, hogy fekvőségei 5—6, üzleti tőkéi pedig 7—8 százaléknál többet nem jövedelmeznek. Üzleti nyereségről pedig ritka esztendőben lehet szó. Arra van tehát utalva, hogy vagy előre eladja termelvényeit, a mikor jóakarói keservesen megadóztatják, vagy uzsorások kezébe jut, ami egyenértelmü dolog amazzal. Sajnosak mindezek a tények s fájdalom, hogy nagyon sok esetben végződtek már sok gazdának teljes tönkremenésével.

És még mindezekhez járul terményüzletünknek egy hatalmas ellensége, — mely folyton fenyeget, kisért, réme a magyar buzának: s ez a néhány évre keletkezett amerikai verzeny. Ne kicsinyeljük ezt, higyjünk azon tényeknek, melyek elől elzárkóznunk nem lehet. Németország s a többi európai államok alaposan tanulmányoztatták ezt,

TÁRCZA.

Dalok.

I.

Nézlek, nézlek, egyre nézlek,
S azt hiszem, hogy álmot látok,
Nem hivém ily igézőnek,
Sohasem a valóságot.
— Vagy talán, hogy itt pihentél
Még ma is e keblen vállan,
Nem egyéb, mint enyelegve
Játszadozó tündér-álom . . . ?

Nézlek, nézlek, egyre nézlek;
Szépségedből varázs támadt,
S álom vagy-e vagy valóság
Mindegy nekem, csak hogy látlak....
Ugy titkolok valamit és
Azt sem tudom, hogy mit érzek,
Hogy aminek rabja lelkem
Szerelem-e vagy igézet . . . ?

II.

Oh! ne szeress, engem lányka,
Nem én nekem születtél te;
Fehér rózsa, piros rózsa
Nem egy hajtás két bimbója
Nem egy tőnek iker vére.

Piros rózsa tiszta kelyhén
A szerelem üdve támad;
Fehér virág halvány szirma
Fájdalommal van beirva
S szerelme az örök bánat.

Nem egymásért születtünk mi
Én búra, te boldogságra;
Mért osztoznál szenvedésben,
Mért szeretnél engem éppen,
Mi szép van a hervadásba?

BÁTKY LAJOS.

Az ágról szakadtak.

— Beszély. —

Irta: *Szalay Sándor.*

(Folyt. és vége.)

VI.

Egy év alatt furcsa dolgok rázták meg a világot.

Egetverő riadalom zajlott végig Kárpát bérczeitől indulva, és Adria viharán simult el.

A szabadság istennője homlokon csókolt egy alvó nemzetet; mitől ez felébredett. Nem ijedt meg attól a tündértől, kihez már hütlen kezdett lenni; hanem ölelkezett vele ismét az első szerelem észbóditó mámorával. Ez a földön tulemelő mámor okozta azt az óriási zajt.

Is enek kéjelegtek a földön.

Az Istenné lett nemzet és a földre szállott Isten: a szabadság.

1848 a t i r t a k.

Akkor történt meg az a csoda Magyarországon, hogy a honszerelem apró csemetéi egy nap alatt villámfogó óriásokká izmosodtak.

A talaj mindenütt csodás erővel áldatott meg, a rongyok között éppen ugy, mint a bibor között.

A meteorok föltámadási ünnepe volt az!

Még most is olyan szép az: . . . . . álomnak!

— — — — — — — — — — —
— — — — — — — — — — —

Nagy-Kanissa utáczáin végig husta a czigány a „Rákóczyt." Délczeg huszárgyerekek, hárompróbás vénhuszárok járták a „toborzót".

Nem volt szükében a parolázó. Fél óra alatt egész regiment volt együtt.

Az utcza egyik szögletén volt a fő hadiszállás. Ott aranyzsinóros tiszt állott; várta a gyerekeket; nem azért, hogy belajstromozzá őket, hanem, hogy ő is parolázzon velük egytül egyig.

Nem kell attól tartani, hogy azok közől csak egy is megszökjék! Nem kell azoknak beszédet tartani, hogy vitéz katonák legyenek, mert most a hazának nagy szüksége van rájok. A levegővel szitták azok magokba azt az egeket ostromló lelkesültséget, mely egyszerre millió szivet gyujtott meg.

A tiszt egy daliás termetü, bátor tekintetü férfiu volt, körülbelül 40 éves.

A körülállók suttogtak róla mesés dolgokat, hogy miképen szökött meg a császári hadseregből, mikor megtudta, hogy miként állanak a dolgok itthonn. Haza jött, fölajánlotta karját, szivét, életét a haza védelmére. A magyar kormány kiküldötte hadseregtoborzásra.

A tiszt mindegyik ujonczczal kezet szoritott.

Ezek között volt Pali is.

Mikor erre került a sor, kissé megállott, végig mérte a szép szál legényt, örömmosolylyal szemében.

„Te hát megtermettél, fiam! Mi a neved? — kérdé tőle.

„Gondos Pál!" — felelt Pali.

„Micsoda? Hiss akkor te az én" . . . .

Tovább már nem mondhatta; mert abban a pillanatban tört utat magának Selymes Ágnes, oda rohant a tiszt lábaihoz és csókolta annak átölelt térdeit a megüdvözülés gyönyörével.

A tiszt, ki — mint k. olvasóm ugy is elgondolta — Árva Pali volt, azzal vetett véget a jelenetnek, hogy Ágnessal, Palival és a nemsokára oda érkező Péter bácsival a kiváncsiak szemei elől a vendéglőbe vonult be, tág kaput nyitva ezzel az egybesereglettek találgatásainak és tündérmeséinek.

* * *

Ez alatt a Potyli malomban másként folyt a világ sora.

Ott éppen eljegyzési napot voltak ülendők.

A mostoha ugyanis addig kinozta, nem a leányt, hanem az apát, Gondost, mig Ágnes meg nem szánta, s hogy az e világi poklok leglángosabbikától, az asszonyi nyelvtől megszabaditsa, végre beleegyezett, hogy hozzá megy Boldog Jóska öcsénkhez, aki azon kivül, hogy az öregbiró egyetlen fia volt, leginkább minden közönséges emberi fogalmat meghaladó butaságáról vala nevezetes.

A mostoha nagy pompával szándékozott a kézfogót megtartani. Nagyszámu vendégsereg gyült egybe.

A mostoha boldogságtól ragyogó arczczal sürgött forgott közöttük sokat beszélve és semmit sem téve. Az a mosoly ült képén, amely mindennapi szokott lenni a keménfejü asszonyoknál, mikor egy-egy „a z é r t i s m e g m u t a t o m" testté lőn.

Szegény Ágnes nem beszélt senkivel. Arczáról nem lehetett semmi szenvedést leolvasni. Valami különös földöntuliság ütött azon tanyát, ami hasonlóvá tette a martyrokhoz. Ki tudná: mi érett meg lelkében?

Paliról egy esztendő óta hirt se hallott. Nem tudta elgondolni, hogy mi történt vele?

A gonosz mostohának volt rá gondja, hogy minden jó hir, minden biztató szó elől elzárassék a Potylimalom. Arról meg azután annál bővebben tudott ő maga; hogy milyen gonosz dolgokat beszél a világ Paliról! Ha fele igaz, hát unosuntig elég arra, hogy Ágnes megvesse, elfelejtse Palit; s kitépje szivéből a szeretetét, lelkéből az emlékét.

Ágnes persze az afféle mendemondákkal nem sokat törődött, hallgatott, de lelkében egészen ellentmondott minden igaztalan szónak.

A legutolsó pillantig várt, hogy jön a megmentés. Mert Boldog Jóskához menni esze ágában se volt. Látszólag beleegyezett, de csak is azért, hogy szegény mostoha-üldözött apját a folytonos kinzástól megszabaditsa; a feltett szándéka azonban távolról sem volt Boldogné lenni.

Mikor azután látta, hogy minden reménykedése hasztalan; Paliról semmi igaz hir nem érkezik; akkor egy sötét gondolat érett meg agyában. Elhatározta, hogy elnémitja örökre szivét. Ez a sötét gondolat rajzólodott ki arczára s ez adta neki azt a martyri tekintetet.

Ha már Palié nem lehet — gondolta magában — másé nem lesz soha; inkább a halálnak lesz menyasszonyává.

Amit lelkében föltett, ahhoz volt is elég ereje.

mert a beállható váisággal szemben nem akartak készületlenül maradni. Csak mi néztük azt eddig közönyösebben, semmint a dolog lényege valóban megérdemlette volna.

Annyi már eddig is bizonyos, hogy a világpiaczon való helyzetünk megingatott, nem foglaljuk el többé azt a helyet, melyet elfoglalva tartottunk. A Lajtán túl való tartományok, egész Németország. Holland, Belgium, Anglia, Francziaország, Olaszország és Helvétia fogyasztóink valánk s ma e piaczok nagy részét amerikai és orosz buza uralja. Hogy teljesen ki nem szorittatunk, egyrészt malmainknak köszönhetjük, ezek kitünő lisztet szállitván a mondott helyekre; másrészt pedig annak tulajdonitható, hogy két hóval előbb lehetünk piaczon, mint amazok. De ki kezeskedik arról, hogy az élelmes amerikaiak maholnap nem versenyeznek-e velünk sikerrel a lisztgyártás terén.

SZÜCS ISTVÁN.

141./1883.

Zalamegyei gazdasági egyesület.

Felhivás.

A zalamegyei gazdasági egyesület felhasználni igyekezvén minden alkalmat, miszerint az egyesületbe belépést megkönnyitve, minél számosb tevékeny erőt megnyerhessen, hogy annál sikeresebben s tágasb körben működhessen — ismerve azon vissony hatályos voltát, melyben a községi- és körjegyző ugy néptanitó urak hivatalos állásukban az együttlét és naponkinti közvetlen érintkezésnél fogva, mint a népnek tanácsadói s vezetői a közönséghez állanak, a nagyméltóságu földmivelés-, ipar- és kereskedelmi m. kir. ministerium 19366. 1883. sz. alatt kelt intézményével jóváhagyott 25/94—1883. számu végzésével elhatározta, miszerint az egyesületnek közreműködő tágjaiul minden dijfizetés nélkül felvétetnek azon községi és körjegyző, ugy néptanitó urak, akik közreműködő tagokul leendő felvételükben irántuk nyilvánuló bizalmat látnak, ennek erkölcsi értéket tulajdonitanak s ez által mintegy nemes kötelességet vállalnak magukra, hogy az egyesület ügyei iránt élénken érdeklődnek s hatáskörükben ennek tényleg foganatot szerezni igyekeznek.

A közreműködő tagok, mint ilyenek a kiállitásokon, versenyeken és közgyüléseken részt vehetnek, felszólalhatnak, inditványt is tehetnek, de szavazattal csak az esetben birnak, ha rendes tagnak beiratkoznak.

Erről a községi és körjegyző urak azon felkéréssel értesittetnek, hogy ezen felhivás tartalmát jegyzői kerületükben lévő néptanitó urakkal tudatni, őket az egyesületbe belépésre buzditani s önmaguk is belépni sziveskedjenek.

A jelentkezések a „Zalamegyei gazdasági egyesülethez“ czimzett egyszerü levélben beküldhetők.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“ Zala-Egerszegen, 1883. évi szeptember hó 9 én.

HÁCZKY KÁLMÁN m. k.
elnök.

Beszélgetés a néppel.

(Ferencz bácsi a szegények tanácsadója.)

(Folytatás és vége.)

Az emberi társadalomban való élet hasonlitható egy vásárhoz, melyben minden egyes szereplő igyekszik magát értékesiteni s azért mindenik többnek és jobbnak akar látszani, mint a milyen valójában s tehát nekünk is ugy kell őket tekintenünk, mint a kik többnek és jobbnak akarnak látszani s azért nekünk az a jó oldalaikat kicsinyitő üvegen, hibáikat pedig nagyitó üvegen kell néznünk. Közönséges tapasztalat szerint a gyenge erejével, a féltékeny bátorsággal, az üresfejü legtöbbször tudományával dicsekszik, valamint a jobban már bukás szélén álló pénzével gazdaságával, — épen azért ti meg épen azoknak ellenkezőjét tegyétek fel az emberekről, mint a minek látszani akarnak. Különösen üzleti dolgokban adás-vevésnél minden embert ugy nézzetek, a kikkel dolgotok van, mint a kik titeket megcsalni szeretnének, azért nektek is olyan fegyverrel kell magatokat védeni, mint a melylyel ellenfeletek harczol, különben martalékul estek, vagy röviditve, csalatva lesztek. Ez kissé ugyan kemény leczke; de még is jobb mindenkiről addig, mig nem ismerjük rosszat tenni föl csak azután, midőn már az ellenkezőről vagyunk meggyőződve, jobb véleménynyel lenni, mint sem magunk kárán megtanulni ezt, hogy ne higyjünk az embereknek, mert a csalódás után magunk kárán tanulás igen drága és keserü iskola. Különösen eszeteken legyetek és vigyázzatok, mikor gazdagok és hatalmasak közelitenek hozzátok nyájassággal, meg ne hagyjátok magatokat ámittatni, ne feledjétek, hogy a gazdagok és hatalmasoknak, az alacsonyabb sorsuakhoz való nyájas leereszkedések, szinlelt barátságok alatt mindig lappang egy mellékes czél, melyre felhasználni akarnak, nehogy veletek is ugy tegyenek, mint a czitrommal, melyet a kifacsarás után, mint haszontalant eldobnak, titeket is, midőn segitségtekkel czéljokat érték, magoktól, mint megvetett tárgyat eltaszitanak. De durván és visszataszitólag sem szabad elbánni velök, mert ez által még ellenséget szereztetek magatoknak, még pedig a hatalmasok közül, kik idővel ártalmatokra is lehetnek, hanem szép módjával ildomosan kell velök elbánni, ha valamire kérnek benneteket, készséget kell szinlelni, mégis annak végbevitelét, valami feltételekhez kell kötni és mindig óvatosnak lenni. Senki se hizelegjen körületek magának azzal, hogy vele ez — vagy az az ur nyájasan kezet szoritott. Azt, ki közületek valami hatalmas hivatalbeli urnak kegyét vadászná, csupán csak azon okból, hogy a hatalmasnak kegyét birhassa, ha belőle semmi haszon nem néz ki, igen bigeszünek tartom. Legyen urnak ur, szegénynek szegény barátja, vagy is mindenkor a magassörü emberekkel tartson barátságot.

Bocsásson meg Ferencz gazda, hogy szavaiba vágok, én nem tartóm helyesnek ez utolsó állitását, midőn a nagyobb ranguak és a müvelt osztályok iránt bizalmatlanságot kelt. Én boldogult atyámtól elégszer hallottam tanácsképen ezen utasitást, ha barátot választasz magadnak, az nálad mindig egy fokkal nagyobb rangu, jobb és okosabb legyen, mert ez néked hasznodra és tisztességedre fog szolgálni, — szólék közbe.

Kedves tanitó ur észrevételének csak rész szerint engedek igazat például, ha én tanitó urakkal és kedves tisztelendő urammal barátságos viszonyban vagyok, ez nekem csakugyan hasznomra és tisztességemre szolgál, mert önök társaságában én csak jót tanulhatok, de már az, ha én egy gazdag földes urral tartok barátságot, már abból bis én nem sok hasznot és tisztességet várhatnék, ugyanis például, ha azon nagy rangu barátom (földim, ha volna) meghivna fényes asztalához vendégnek, még ünneplői ruhámban sem igen találnám fel magamat, hová néznék én, midőn uribarátomnak kényes vendégei, mind félnének velem közvetlen szomszédságba ülni, attól tartva, hogy az istálló szagot az ő ruhájuk is az enyimtől elkapná, hát ha még azon csipős élczekre is gondolok, melyeket ott majd hallanom kellene, bisony mégis a mellett maradok én: „hogy nem jó az embernek nagy urakkal egy tálból cseresznyét enni, mert magjával meglődözik az embert“.

Kivétel csak a katonáknál történik, kivált háborus világban. Ott nincs ur, közvitéz, vagy tisztre egyaránt szól a katonai törvény, választás nincs.

De elég legyen a vitából, menjünk tovább, s lássuk meg, kik irán legyünk bizalmatlanok, vagyis kiket tartsunk még rosszabbaknak, mint a milyenek valóban látszanak. Ezek a házbeli cselédek, ezek között is első sorban a feleség. Igaz, hogy nagy kincs a háznál a jó asszony, kinek ilyen hü párt adott a jó Isten, az nyugodtan lehet, annak gyanakodni hü neje ellen Isten elleni vétek volna, csakhogy az a baj, hogy igen ritka az a jó és hü feleség, „sürüen vetik, de ritkán kel ki“, mondja a példaszó, azért jó a gazdának az asszonyra is ügyelni, vajjon nem szökik-e el a gabona a fazekasokhoz cserében edényért, a boltoshoz piros kendőért, csipkéért, a korcsmároshoz pálinkáért, gyümölcsárushoz gyümölcsért. Láttam én már olyan asszonyt is, kiről fel nem tettem volna, hogy lopja az urat, — mint vitte a gabonát kötény alatt a fazekashoz. Hiába dolgozik szegény családapa nyakra-főre, ha oldalbordája egy felől elpazarolja a hamis asszony. Azért tanácsolom nektek, ha csak tökéletesen meg nem vagytok győződve feleségetek hüségéről, hogy mind a garmadas, mind a lisztes hombár és zsiros véndelt titkos jelekkel jeleljétek, hogy a mutatkozó hiányt könnyebben észrevegyétek. Azonban némelykor a gazda maga is oka ily rosz gazdálkodásnak, mert reá hagyja magát szedetni, hogy te hát ily pazarlás házatoknál ne történjen, ne legyen hiában eszetek és szemetek és fületek, hanem mindent lássatok meg. Eszetek mindig előbbre járjon, mint cselédeiteké hogy rajtatok ravaszsággal kine fogjanak. Legyen meggyőződve minden családaitokhoz tartozó arról, hogy oly szemes és furfangos gazdával van dolguk, kit nem lehet megcsalni. Azt is igen okosan teszi a gazda ha az okokat, melyek az asszonyt gyakran lopásra kényszeritik — eltávolitja. Ez pedig nem áll másból, mint abból, ha módot nyujtunk az asszonynak, hogy titkos kiadásaira másból is tudjon pénzelni, ne csak gabonából. Plántálja be a gazda belső telkeinek minden üres részét olyan nemesitett gyümölcsfákkal, melynek gyümölcse könnyen elárusitható, tartson jó fejős tehenet is a gazda, melynek tejéből is tudjon a gazdasszony szépen pénzelni. Tenyészszen méheket is, mert ez is hoz szép jövedelmet. Igy ha lesz többféle utja-módja a pénzszerzésnek, nem fognak feleségetek a gabonához nyulni. Még egyik kényszeritő ok az is, midőn az asszony nem elegendő a női munkák végbevitelére, milyen a kendernyövés, törés, tilolás, hogy tehát mégis meg legyen az is téve, idegen zsellér asszonyokat hivnak segitségül, kiknek munkájuk dijában vagy lisztet vagy szirt adnak nőitek, azért ne utaljanak a féficselédek is ilyforma női munkákban segitségül lenni és ebben is a gazda menjen elő jó példával férficselédeinek.

De nem csak a nőre és a nő cselédre legyen figyelme a családfőnek, hanem a többi családtagokra is különösen arra a férficselédre is, kire a lovak etetése és gondozása van bizva, hogy a gabonát vagy szemet. melyet a lovak abrakolása végett a kamrából elvitt, különös figyelemmel kisérje, hogy a gabona épen arra a czélra legyen forditva, melyre adatott, vigyázni kell, nem viszi e el az abrakot a kocsis a korcsmároshoz, miután az ember mindig cselédei mellett nem állhat, többször megeshetik, hogy abrakolás, sózás jelenlétünk nélkül történik meg; ilyen esetben a figyelmes gazda még a lovak ganéján is megismeri, vajjon megkapták-e lovai abrak részöket, mert abrakot evő lovak ganéjában megláthatni a zab és más gabnaszemeket.

Na most már értem Ferencz komám — szólalt fel egy éltesebb gazda, miért akarta látni lovaim ganéját és miért tanácsolta, hogy egy hónap folytán minden abrakolásnál jelen legyek, gondolom az só forma fehér por sem volt valami más, mint só, melyből mindig egy-egy kalánnal parancsol az abrak közé keverni. Hanem azért nem bánom, hogy szót fogadtam komámnak, lovaimat, mint ha kicserélték volnal egészen más szinben néznek most ki.

Erre Ferencz bácsi mosolyogva csak ennyit mondott, de még sem ismerte jól még komám a port, melyet adtam, mert a törött só össze volt keverve finomra törött csollánmaggal, mely lovainak étvágyát, gyomruk emésztő erejét a sóval együtt emelte, melyet más lótartó gazdáknak is merek ajánlani. Különösen idősebb lovaknak jót tesz a csallán magva abrakjába keverve. „Rend a lelke mindennek, gyakorlás tészen ügyesnek“, mondja a példaszó. Rá kell szoktatni cselédeinket, hogy minden házi és gazdasági eszközt jó karban és a maga rendes helyén tartsanak, hogy midőn szükség leend reá, hosszas keresés nélkül elővehessen venni, s ne kelljen órászám keresgélni. Hogy kevés erővel is sokat végezhessünk, azért is rendet kell tartani, minden munkát kint és bent a maga rendes idejébe kell megtenni, mert az elkésett munkának csak ritkán van meg a kivánt sikere, s ha a ház istálló körüli teendőket kiosztjuk a család tagjaira, sokkal szaporábban megy az végbe, mint ha nincs kiosztva. Miért? Igen könnyü belátni, ha tudja a cseléd, hogy az ő reá bizott tennivalót neki kell még tenni, előbb vagy utóbb, akkor nem várja, hogy azt más helyette megtegye, hanem hozzá lát, más okból meg azért is tanácsos a munkát kiosztani, hogy ha valami dolgot minél többször gyakorol, annál ügyesebb abban, könnyebben és hamarább is megy végbe. Például 6 kaszásom van, egyet a melyik legjobban tud kaszát kalapálni, azt állitom kalapálni, a többit pedig kaszálni állitom, sokkal hamarább megy, mintha mindenik a maga kaszáját kalapálja. Elmondottam az általános elveket a gazdálkodásban, most reá térhetek a tulajdonképeni mezei gazdaság körüli tapasztalataimra.

Legelső tanácsom a mezei gazdaság körében, hogy annyi marhát tartsunk, hogy földjeinket sorban minden 4 év alatt egyszer szétében és erősen megtrágyálhassuk. Ennek elérése végett egy negyed telkes polgárnak legkevesebb 5 darab marhát kell tartani. De hogy annyi marhát rendesen kiteleltethessen, azon kell igyekezni a gondos gazdának, hogy mind több jó takarmányt takarithasson szénás pajtájába. Nem elégszik meg azzal, hogy csak termeszetes rétjeiről, kaszálóiról gyüjthessen, hanem még szántóföldjének is egy hatod sőt negyed részét is takarmány-termelésére forditja.

Midőn földjeit trágyával elegendőleg meggyőzte, csak akkor gondolhat a gazda arra, hogy váltóvetésforgást hozzon be, mely sokkal több hasznonnal jár, mint a közönséges ugaroló vagy is három nyomásos vetés-forgás, de több vonó erőt és több trágyát is kiván. Vonós marha és marhatartás nélkül még gondolni sem lehet arra, hogy hasznonnal üzhessen mezei gazdaságot, mert az elsoványodott föld oly silány terméssel fizet, hogy a magon felül termett szem, nem hozza be a szántásra és vonós munkára tett kiadást sem. Vonós marha nélkül nagy ritkaság, hogy a földbirtok szokott becsárának csak három szástólit is jövedelmezzen, legtöbb esetben a 2 szástólival is meg kell elégedni, holott vonós marhatartással és marhatenyésztéssel összekötött földmiveléssel, a föld tiszta jövedelme. a földbirtok árának 8 szástólijára is felemelkedhetik, azon kivül meg lesz fizetve a reá forditott vonós és gyalog munka is. A mit a kisbirtokos, ki földjeit saját maga és családja segélyével munkálja, szinte kész nyereségnek számithatja, mert ád neki a föld munkát és kenyeret, s nem kell sem magának. sem cselédjeinek, idegen gazdáknál munkát keresni, hanem feltalálja a munkát készön, korán oda haza a gazdaságban. Oly esetben tehát, midőn valaki, oly gazdaságot örököl, vagy vásárol, melylyel elegendő marhát nem kapott, nem csak megengedhető, sőt szükséges, hogy a gazda kölcsönhöz forduljon. Csak uzsorára ne kérjen fel, mert ez már nem hozhat jövedelmet, hanem csak mérsékelt

---

Egyszerre eltünt a vendégek közől; senki sem tudta hova lett. Kiment a mallommeléki forgóhoz. Megállott az örvénylő viz fölött. A szelid patak ott haragos képpel forgott, zugott, habzott; olyan volt, mint egy föllázadt óriás sziv, mit szent nyugalmában a méltatlanság ostora ért. Agnes elmerengett azok fölött a haragos habok fölött. Milyen nagy nyugalom lehet azok alatt! Milyen mélyen el lehet azok alá temetkezni a gonosz világ szemei elől! Ott álmodni hosszan, hosszan, végetlenül arról az üdvről, melynek e földön kezdete sem volt soha. Ujra elgondolta, hogy milyen boldog napokat élt ő Palival. Azoknak a napoknak itt e földön nem lesz folytatásuk többé; oly jó lesz azokat folytatni egy végtelen álomban odalent! Lelke oly édesen kéjelgett e gondolatokkal. — Borzalmas gyönyör az, mikor valaki beleszeret a halálba.

Csendesen fölkelt, hogy a sugó habok karjaiba vesse magát. Lelke előtt már resgett a tulvilági fény; a világ elsötétült szemei előtt: . . . abban a pillanatban erős férfikezek tapadtak szemére; fölsikoltott.

A következő pillanatban a habok helyett Pali karjai ölelték Agnest.

A szép egyenruhás tiszt láttára Agnes megreszkent s mindjárt arra gondolt, hogy Palit katonának viszik. Féltve simult a derék legényhez; ki észrevette aggodalmát.

„Mitől féltesz angyalom, mikor már melletted vagyok? Talán, hogy katonának visznek? Ne félj! Ez itt az én atyám! ez pedig anyám! Látod mi ezt nem is tudtuk, rá sem gondoltunk soha. Csak annyit tudtunk, hogy testvérek nem vagyunk!“

Árva Pál oda lépett Ágneshoz.

„Ne félj hugom, elmegyünk mindnyájan katonának. Még ma egyszerre megtartjuk az esküvőt; azután mindnyájan fölesküszünk a hazának. Asszony férfi elkel most hazát védni. Még Péter bácsi sem marad itthon. Ő lesz a zászlótartó, Egy helyhez köti ugyan az öregség, de az jó is lesz ugy; legalább megfutni a zászlóval sohasem fogunk, hanem meghalunk körüle; ha kell egytül egyig.“

Azután ölelkeztek mindannyian ebben a szent gondolatban.

A Potyliban csakugyan lett ünnepély, de csak rövid, gyors. A nagy dolgok, a rohanó események akkor nem engedtek senkinek ágyat vetni a házi tüzhely körül.

— — — — — — — — —
— — — — — — — — —

A két ujpár elment mézes heteket élni a csatamezőn; oda, hol millio szivek szakadtak egygyé egy közös, szent, nagy óhajban. Egyetlen óriás sziv dobogott akkor e hazában; mely azután félistenné tette e nemzetet.

— — — — — — — — —
— — — — — — — — —

A nagy napok lezajlottak. Ismerőseink közül egy sem veszett oda; de ott veszették mindenüket.

Komáromból jöttek haza szabadságlevéllel,

A családi boldogság tüzhelye körül együtt sirtak gyakran a szabadságnak gazoktól megtiport romja felett.

Aki rosz uton halad.

Volt nekem gyermekkoromban agy öreg tanitómesterem, ki tanitás előtt mindig azt szokta volt mondani: „haladjunk.“

Tanulótársaim között minden törekvésem dacsára én voltam a legfélénkebb és a legügyetlenebb és igy pajtásaimat unszoltam; hogy kérdezzék meg az öregmestertől, mért kezdi meg minden nap tanitását e megjegyzéssel, hogy haladjunk. A pajtások közül többen kinevettek és elneveztek engem: kiváncsinak. Hazamenve az iskolából panaszt emeltem édes anyámnál, hogy pajtásaim gunynevet adtak azért, mert kiváncsi vagyok. Szerető anyám elmondatá velem a törtönteket és igy vigasztalt: „társaidnak igazuk volt, mert aki valamit tudni akar, az maga fáradjon érte; menj csak gyermekem a mester úrhoz és mondjad magad neki, amire kiváncsi vagy; csakis akkor lesz valami belőled, ha félénkségedet felcseréled bátorsággal és mind azt megteszed magad, amire képes vagy; aki félénk, aki gyáva, abból semmi sem lesz.“

Édes anyám eme szavaira neki bátorodtam és gyermekies elszántsággal haladtam azon házfelé, hol mester uram lakott. Ut közben csak mondogattam magamban: aki félénk, aki gyáva, abból nem lesz semmi.

Mesterház kapuját elérve a bátorság inamba szállott s én erősen dobogó szivvel bámultam a kapuszárfát, mignem tanitó uram mellettem termett és nyájasan kérdezé tőlem jövésem czélját. Én reszkedve, töredezett hangon adám elő kérésemet, mire a tisztes tanitó ezeket mondá: „kicsi vagy még kedves fiam és nem birod jól felfogni a haladás eszméjét, majd ha nagyobb lesszel és sokat próbáltál, akkor fogod tudni e szó jelentőségét; most csak jegyezd meg magadnak hogy aki boldogan akar élni, annak előre kell törekednie; mindig szorgalmas ab ban kell dolgoznia; mert aki nem szokik munkássághoz, aki nem iparkodik az elmarad.

Szinte jól esik reproducálnom a játszi ábrándos zsenge kort, amidőn minden oly zengzetesen hangzott, amikor a gyermeksereg minden rang és érdem nélkül az egyenlőség bélyegét hordta magán a szó legszorosabb értelmében: a midőn a zsenge kisdedeket se nemzeti, se vallási, se faji gyülölet nem marczangolja, amikor a mikrokosmos ment minden szenvedély, minden előitélet s rögeszmétől; a midőn a kisded lelkek oly kristálytiszták, aminőknek azokat a menybeli ur Isten rendelte.

Az idő villámsebességgel halad előre, a boldog gyermekévek csakhamar elrepülnek s a kis boldog gyermek észrevétlenül lépi át az ifju s férfikor periodusait; egymást váltják fel lehető gyorsasággal a játszi pajzán gyermekkor, az ingatag ábrándos ifjukor a reményteljes felhatoló s nagyravágyó fiatal kor, a komoly tapasztalt férfikor és a gondolkodó higgadt aggkor.

Önkénytelenül oszladoznak a gyermeki phantasia tündéries termelvényei s közelednek a rideg valóhoz, amikor csak annyit emlitünk a gyermeki évekről: „on revant s'y sui.“

Oh boldog gyermeki évek, mily fájós szivvel tekintek felétek, mert eszembe jut tanitómesterem szava s intése, amikor engem munkásságra serkentett s a boldog megélhetés tényezőivel megismertetett. Talán boldog lennék most, ha tanacsát követtem volna, de én az emberiség számára kijelölt két ut közül azt valasztám, mely elvezetett az erkölcsi romlottsághoz, az életuntsághoz.

Anyám fiskálist, apám professort, nagyszülőm orvost akart belőlem nevelni.

Alig végeztem az elemi iskolát, el vitt apám X. városba a collegiumba, ahol minden professort különösen megkért, hogy az ő Sándorkájával lehetőleg gyengéden bánjanak, mivel egyetlenegy kedves fia. Szállásasszonyom kétszeres árt kapott, csakhogy az én elkényeztett inyemre főzzön-süssön.

Eljött a vacatió, megbuktam. Anyám csókkal halmozott el, apám csecsebecsékkel örvendeztetett, nagyszülőm simogatott s cirógatott.

Az első osztályt ismételtem. Elérkezett a kedves szünidő, én buktam. „Se baj“ — kiáltá fel apám — „se baj fiam, én sem tanultam, mégis élek, mint a ponty a vizben. Terem nekünk néhány ezer véka, könnyen fütyörészhetünk a világon.“

Én sirtam, mikor e szép szókat hallottam; hozzám jön édes anyám s keblére szoritva, mondá. Egyetlenegy Sándorkám, te legokosabb lény a világon, te kedves vérem-magzatom, ne sirjál; tedd le picsiny fejecskédet (14 éves voltam) az ölecskémbe s aludjál.“

Én elaludtam. Álmodtam sokat az iskoláról, álmomban is megbuktam, mire felébredtem nálunk volt a tiszteletes atya, meg az öreg mester ur. Apám ezeknek is azt mondotta: „se baj uraim, se baj, nekünk mindenünk van, amit igénylünk, nekünk semmiben sincs szükségünk.“

Az okos mester ránczba szedé magas homlokát s elégedetlen hangon mondá: „de baj lehet majd később uram,; mert a fiu most vágyait teljesülve látja, s majd még többre is vágyódik s kérdés: fortuna szekere miként gördül a sors mezején? S tudja meg nemzetes

kamatra, milyenre a biztos alappal biró takarékpénztáraknál kapható is. Egy negyed telkes gazda 300 forintig tiz évi törlesztésre kölcsönözhet, ezen összegen vásárolhat már 2 erősebb tinó-ökröt, melyeken már javában szánthat, még marad annyi pénze, hogy azon még két növendék-tinót ugy 80 frt körül vásároljon, melyek mire amazok elvénülnek, ezek már annyira nőttek, hogy járomba foghatók lesznek, ekkor a vénebb ökreit el adja s árukon megint egy pár növendék tinót vesz nevelés végett, — a fenn maradott összeggel vagy törleszt, vagy egy jó fejős tehenet vesz, mely szinte a háztartáshoz igen szükséges. Különben ennyi időre ott, ahol a sertvéseknek erdejök és legelőjök van, már a sertvértenyésztésből is meggazdálkódhatott egy tehén árát. Semmisem nevel oly hamar pénzt, mint ha a gazda egy jó magló sertvésre szert tehet — a sertvés-tenyésztésből. Azért a sertvés-tenyésztést el ne hanyagoljátok ifju barátim, mert ennek jövödelméből a család számára ruhára és egyébre is kerül.

Ha már földeiteket trágyával jól meggyőztétek, ajánlanám a mélyebb szántást is, mert csak a mélyen felszántott földről várhat a gazda jó termést. De nagyon vigyázzon a gazda arra, hogy a sekélyen szántott és mivelt földeket, melyeknek csak vékony a termő rétege, csak lassankint vegye mélyebb művelés alá. Ha a sekélyen művelt földet egyszeribe mély mivelés alá fogna a gazda annyi nyers földet keverne föl, melyet még a trágya termésre ingerelne. Kinek földjei jó termő erőben vannak és győzi trágyával is, annak igen ajánlom, hogy vegye föl váltógazdaságába az árpát is, melynek termelése okosan kezelve még a buzánál is nagyobb jövedelmet hozhat, de nagyon kell annak learatásánál arra ügyelni, hogy renden a harmat ne érje, sem nyers szalmával kévébe ne kerüljön. Árpát mihelyt annyira mennyire megszáradt, mindjárt a szinbe kell vinni és kicsépelni. De az is sokat határoz, milyen árpát választunk magnak. A földmivelési miniszterium Magyarországban levő gazdasági tanintézeteknél legközelebb hozzánk a keszthelyi gazdasági tanintézetnél 428 hectoliter angol chevalier árpát tétetett le a föld mives gazdák vetőszükségleteikre, honnan a pénznek előleges beküldése mellett kaphatni magnak való árpát 8 krajcárjával számitva.

De mára elég legyen a magyarázatból, jövőre, ha élünk, egyébb a gazdászatba vágó dolgokról fogunk beszélgetni.

Ezzel szétoszlottunk, én pedig nem nyughattam addig, mig Ferencz bácsi bölcs tanácsait le nem irtam azon czélból, hogy a Zalai Közlönyt olvasó falusi földmives barátim is okuljanak és tanuljanak, most pedig a szives olvasónak sok jót kivánva, rövid időre bucsut vesz az olvasótól e sorok irója:

PATAKI GÉZA.

Kimutatás „Molnár Aladár emlékszobrára“

begyült adományokról és kibocsátott gyüjtőivekről.

263-ik számu gyüjtőiven Kanovics György ur B. Füreden gyüjtött 35 frtot. — Az 571-ik sz. gy. iven Töreky Gábor ur F.-hértemplomon gyüjtött 9 frt 20 krt. — A 244 ik sz. gy. iven a fogarasi állami polgárizkola gyüjtött 1 frt 20 krt. — A 814-ik sz. gy. iven a b. füredi bálbizottság 16 frtot. — A 195 ik sz. gy. iven Neuban János ur Felső,Lövői küldött 1 frtot. — A 96 sz. gy. iven Bárdosi Gyula kir. tanfelügyelő ur Szolnokon 3 frtot. — Az 537-ik sz. gy. iven Schrödler Károly ur Körmönczbányán 3 frtot. — A 82-ik sz. gy. iven Koós Ferencz kir. tanfelügyelő ur Brassóból 1 frtot. — A 29-ik sz. gyüjtő iven Adorján Miklós ur Csurgóról 5 frt 50 krt. — A 862. sz. gy. iven Endrődi Sándor ur N.-Váradról 13 frt 50 krt. — A 106-ik sz. gy. iven Tót József kir. tanfelügyelő ur Budapestről 6 frt 50 krt. — A 714-ik sz. gy. iven Manyák Alajos ur Trencsénből 5 frt 40 krt. — A 143-ik sz. gy. iven Macskássy Sándor ur Mármaros Szigetről 5 frt. — A 137. sz. gy. iven a dévai állami képezde 3 frt 25 krt. — A 96 ik sz. gy. iven Bárdosy Gyula kir. tanfelügyelő úr másodizben 2 frt 60 krt. — Az 504-ik sz. gy. iven a szombathelyi kath. főgymnasium 3 frtot. — A 121-ik sz. gyüjtőiven Moldván Gergely kir. tanfelügyelő ur Tordáról 40 frt 35 krt. — A 60-ik sz. gy. iven Kapocsi József úr Német Lövőn gyüjtött 2 frt 60 krt. — A 408-ik sz. gy. iven Beke Márton ur Kis-Várdán 2 frt 70 krt. — A 96. sz. gy. ivre Bárdozsi Gyula kir. tanfelő ur hardizben 6 frt. — A 145-ik sz. gy. iven Dezső Lajos ur Sárospatakon 3 frt 60 krt. — A 932-ik sz. gy. iven Kovács Antal ur Kapuvárott 9 frt 84 krt. — A 96 ik sz. gy. ivre Bárdosy Gyula kir. tanfelügyelő ur negyedizben 5 frt 10 krt. — A 489-ik sz. gy. fven az iglói ág. hitv. ev. főgymnasium 3 frtot. — A 96 ik sz. gy. ivre Bárdosy Gyula kir. tanfelügyelő ur ötödizben 80 krt. — A 381 ik sz. gy. iven a brádi áll. leányiskola 6 frt 40 krt. — 131-ik sz. gy. iven az aradi áll. tanitókrpezde 5 frtot. — A 96. sz. gy. ivre Bárdosy Gyula kir. tanfelügyelő ur hatodizben 9 frt 80 krt. — A 914-ik sz. gy. iven a hevesmegyei tantestület 5 frtot. — A 126-ik gy. iven Stály György kir. tanfelügyelő ur Veszprémben 23 frtot. — A 902-ik sz. gy. iven Antal Gábor ur Pápán 26 frt 20 krt. — A 905-ik sz. gy, iven a veszpremi isr. tanitó-egylet 9 frt 20 krt. — A 29-ik sz. gy. ivre Adorján Miklós ur Csurgón másodizben 1 frt 70 krt. — A 92-ik sz. gy. iven Kiss József kir. tanfelügyelő ur Debreczenben 52 frt 10 krt. — A 671. sz. gy. iven a Somlyóvid. ev. tan. egylet 2 frtot. — A 11-ik sz. gy. iven a „Nemzeti nőnevelés“ Budapest 5 frtot. — A 289-ik sz. gy. iven Miklós Gergely ur A.-Lendván 6 frtot. — A 725-ik sz. gy. iven Tima Kálmán ur Veszprémben 4 frt 15 krt. — A 127 ik sz. gy. iven Csathó Alajos ur Keszthelyen 4 frt 56 krt. — A 906., 907., 914, 915., 921., 823., 924., 825., 926., 927., 929. és 919. sz. gy. iveken Stáhly György kir. tanfelügyelő áé Veszprémben 52 frt 50 krt. — A 378 ik sz. gy. iven a brassó-bolonyai áll. isk. 1 frtot. — A 29 ik sz. gy. ivre Adorján Miklós ur harmadizben 6 frtot. — A 138-ik sz. gy. iven Stéhly György ur Veszprémben 2 frt 40 krt. — A 658-ik sz. gy. iven a török-kanizsai fiókegylet 2 frtot. — A 713-ik sz. gy. iven Dezső Lajos ur Sárospatakon 8 frt 80 krt. — A 612-ik sz. gy. iven Háda Sándor ur N.-Beregen 9 frt 20 krt. — A 627-ik sz. gy. iven a fehérmegyei tantestület 10 frtot. — A 885-ik sz. gy. iven a Mindenszenti Péter ur Tarnóczán 9 frt 80 krt. — A 292 ik sz. gy. iven Boronkay Károly ur Nagy-Kanizsán 5 frtot.— A 115 ik sz. gy. iven Szilágy megye tanfelügyelője 12 frt 60 krt. — A 670-ik sz. gy. iven a vasi közép egyházmegyei ev. tantestület 3 frtot. — A 698-ik sz. gy. iven a a kecskeméti ref. egyh. megyei tantestület 5 frtot. — A 936. sz. gy. iven Ransburg Leopoldina Veszprémben 28 frtot. — A 700-ik sz. gy. iven Vinkler István ur Endréden 2 frtot. — A 337-ik sz. gy. iven Váró Béni ur Somorján 3 frtot. — 935-ik sz. gy. iven Hermann Ede ur B. Füreden 8 frtot. — A 904. sz. gy. iven a Veszprém vid. rom. kath. tan. egylet 5 frtot. — A 781-ik sz. gy. iven Böhmisch Ede ur Iglón 1 frtot. — A 149-ik sz. gy. iven Dusóczky Károlyné urhölgy Budapesten 20 fr. 90 krt. — A 294-ik sz. gy. iven Gerecz Lajos ur Homonnán 1 frtot. — A 128-ik sz. gy. iven Nemes Lajos tanfelügyelő ur S. A. Ujhelyen 6 frt 40 kr. — A 637. sz. gy. iven Kádár József ur Décsen 2 frt 30 krt. — A 139-ik sz. gy. iven Emericzy Gésa ur iglón 12 frtot. — Az 599 ik sz. gy. iven a szigetvári tan. egylet 4 frt 40 krt. — A 290-ik sz. gy. iven Jeney Gusztáv ur Csáktornyán 3 frtot. — A 320. és 639-ik sz. gy. iven Bedő József ur Baróthon 7 frt 80 krt. — A A 118., 677., 678., 680., 683., 684., 685., 686. és 688-ik sz. gy. iveken Varasdy Lajos tanfelügyelő ur Szegszárdon 37 frt 30 krt. — A 784-ik sz. gy. iven Bálint Mihály ur Czegléden 7 frt 90 krt. — A 13-ik sz. gy. iven Elemi Sándor ur Temesvárott 2 frtot. — A 457 ik sz. gy. iven a háromszék megyei tantestület 16 frt 10 kr.t — A 618-ik sz. gy. iven Varga Kálmán ur Kis-Ölveden 10 frtot. — A 620 ik sz. gy. iven az arad vid. tan. egylet 12 frt 20 krt. — A 209-ik sz. gy. iven Gyulay Béla ur Budapesten 1 frtot. — A 218-ik sz. gy. iven Dancs Samu ur N.-Enyeden 3 frt 40 krt. — A 697 ik sz. gy. iven László József ur Kocson 5 frtot. — Az 593 ik sz. gy. iven Fábry János ur a gömöri tan. egylettől 10 frt. — Iv nélkül: Merényi Károly ur, a mosonymegyei tan. egylettől 10 frtot. — A 808-ik sz. gy. iven Oveges Antal ur Pákán 1 frt 80 krt. — A 140-ik sz. gy. iven Páál Ferencz ur Kolozsvárott 17 frtot. — A 881-ik sz. gy. iven Hasprai István ur Öreg-Lakon 1 frtot. — A 767-ik sz. gy. iven Varga Lajos ur Sólyban 1 frt 68 kr. — A 73. és 710-ik sz. gy. iven Halasz Ferencz tanfelügyelő ur Beregszászon 27 frtot. — A 815-ik sz. gy. iven Dieber György ur Herenden 5 frank arany és 20 krt. — A 709-ik sz. gy. iven Gaál Imre ur Adándon 5 frtot. — A 746-ik sz. gy. iven Horváth Károly ur Török-Becsén 4 frt 10 krt. — A 455-ik sz. gy. iven Wágner Mihály ur Zólyom-Lipcsén 5 frt 50 krt. — A 668 ik sz. gy. iven Bakay Sándor ur. R.-Komáromban 5 frtot. — A 757-ik sz. gy. iven Steiner Lajos ur B.-Füreden 2 frtot. — A 34. sz. gy. iven a „Veszprém“ szerkesztősége 12 frtot. — A 735-ik sz. gy. iven Járossy Endre ur Tiszolczon 30 krt. — A 420-ik sz. gy. iven Bencse Károly ur Széken 40 krt. — A 609-ik sz. gy. iven Gecse István ur Átányon 8 frt 40 krt. — A 101-ik sz. gy. iven R. Kövér Gyula tanfelügyelő ur M.-Szigeten 3 frtot. — A 29-ik sz. gy. ivre Adorján Miklós ur Csurgón negyedizben 12 frtot. — A 457-ik sz. gy. ivre Nagy Károly ur Kézdi-Vásárhelyen másodizben 2 frt 50 krt. — A 621-ik sz. gy. iven a brassói 3. falusi kör 1 frtot. — A 750-ik sz. gy. iven Kemény Lajos ur Arácson 2 frt 50 krt. — A 758-ik sz. gy. iven Török Sándor ur B.-Füreden 10 frt 80 krt. — A 761 ik sz. gy. iven Timkó József ur Zánkán 4 frtot. — A 971., 972. és 973-ik sz. gy. iveken Kiss József tanfelügyelő ur Debreczenben 31 frt 60 krt. — A 147. és 628 ik sz. gy. iveken Faluvégi Albert ur Zilahon 12 frt 74 krt. — A 760-ik sz. gy. iven Édes János ur Assófőn 2 frt 20 krt. — A 316 ik sz. gy. iven Veres Sándor ur Hosszufaluban 3 frt 10 krt. — A 322. és 391-ik sz. gy. iveken Székely János ur Dicső-Szentmártonban 3 frt 80 krt. — Az 51-ik sz. gy. ivre a Pesti Napló szerkesztősége 5 frt. — A 965. sz. gy. iven Galló János ur R. Bisztrón 1 frtot. — A 444. sz. gy. iven Szőcs András ur Budapesten 25 frtot. — A 608-ik sz. gy. iven a halduvidéki ref. tan. egylet 1 frt 50 krt. — A 413-ik sz. gy. iven a bethleni áll. népiskola 1 frt 80 krt. — A 660-ik sz. gy. iven Antal Dániel ur Madaron 11 frt 70 krt. — A 635. sz. gy. iven Benedek Jósset ur Kolozsvárott 10 frt 50 krt. — A 624. sz. gy. iven a biharmegyei tantestület 10 frt. — A 754. sz. gy. iven Német Gerő ur F.-Eörsön 2 frt 60 krt. — A 675. sz. gy. iven B.-Füred községe 50 frtot. — A 644. sz. gy. iven Varga Sándor ur H. Bogoson 12 frt 90 krt. — A 729. sz. gy. iven Kertscher Ede ur Iglón 24 frt 50 krt. — A 631. sz. gy. iven Boda Pál ur Mohácson 2 frtot. — A 298. sz. gy. iven Abauj-Torna megye kir. tanfelügyelője 6 frtot. — A 13-ik sz. gy. iven Bátorfy Lajos ur Nagy-Kanizsán 2 frtot. — A 438-ik sz. gy. ivén Luttár Miklós ur Ganicsán 3 frt 50 krt. — Iv nélkül Reberics Imre ur Pécsett 1 frtot. — A 228. sz. gy. iven Donner Lajos ur Csabán 6 frt 10 krt. — A 790-ik sz. gy. iven Vácsvidéki tan. egylet 3 frt 60 krt. — A 445-ik sz. gy. iven Sarcsevics Betti urhölgy Budapesten 3 frtot. — A 644. sz. gy. ivre Varga Sándor ur H. Bagoson másodizben 1 frt 40 krr. — A 641. sz. gy. iven Illényi István ur Ersekujvárott 10 frtot. — A 756. sz. gy. iven Barsy Sándor ur B.-Füreden 1 frtot. — A 699. sz. gy. iven Berecsky Antal ur Kis-Dörgicsén 3 frtot. — A 153. sz. gy. iven Kozma József ur Kolozsvárott 4 frtot. — A 26-ik sz. gy. ivre az orsz. magy. izr. tan. egyesület érfesitője 104 frt 30 krt. — A 127. sz. gy. ivre Huber Imre ur N. Kapprnakon másodizben 4 frtot. — Iv nélkül a tatai ev. ref. egyh. megyei tantestület 2 frtot. — A 874-ik sz. gy. iven Tóth Lajos ur Z. Mihályfán. 1 frtot. — A 810-ik sz. iven Fertig Ferencz B.-Füreden 1 frt 70 krt.

Összes gyüjtés 1234 frt 50 kr. és 5 frank aranyban, mely összeg a veszprémi takarékpénztárban van elhelyezve.

Tudomásukra kivánjuk hozni a t. gyüjtőknek s adakozóknak, hogy a balaton-felvidéki néptanitó-egyletnek f. évi szeptember hó 26-án tartott rendes közgyülése, a t. gyüjtők s adazók utólagos jóváhagyása reményében, abban állapodott meg, hogy a begyült s ezután begyülendő összeg nem szoborra, hanem „Molnár Aladár alapitvány“ czimen szegény tanitók gyermekei s árvái neveltetésére fog forditattni.

Uraságodhoz küldött gyüjtőiv száma alá van huzva.

B.-Füreden, október 26-án 1883.

A balaton-felvidéki néptanitó-egylet kebeléből kiküldöttt gyüjtő-bizottság:

KANOVICS GYÖRGY,
bizottsági tag.
NÉMETH GERŐ,
bizottsági tag.
NAGY ÁRON,
egyl. elnök.
SVAB LAJOS, egyl. pénztárnok. PAP GUSZTÁV, bizottsági tag.

Hirek.

— **A szülők ellenzése.** Szomoru szerelmi tragédia játszódott le közelebb Abrudbányán. Az odavaló erdővédőnek, K. J.-nak volt egy tizennyolcz éves gyönyörü szép leánya: Gizella. A leány beleszeretett egyik imádójába: S. J. irnokba. A kölcsönös vallomások után a szép Gizella megengedte kedvesének, hogy beszéljen az apjával s kérje meg a kezét. Az irnok sietett az engedelemmel élni, megkérte kedvese kezét, de ennek szülei a kérőnek kosarat adtak. Nagy csapás volt ez a boldog szerelmesekre nézve, s a szép Gizella gyönge szive nem is birta el a szörnyü csapást; mindinkább halaványult, hervadt sulya alatt s hervadása liliomhullás volt... Egyszer aztan eltünt hazulról, hogy soha többé vissza ne térjen. Vöröspatak közelében van egy tó, odament a bánatos leányka s buját és önmagát is a csendes néma habokba temette. Szüleitől egy hátrahagyott levélében elbucsuzott. A szép holttestet már kifogták a tóból s nagy részvét mellett temették el. A kemény szülők megtört szivvel követték a koporsót, ezerszerzen is megbánva tettüket, melyet többé már jóvá nem tehettek.

— **Hat éves fiu öngyilkossága.** Párisból a következő különös esetről értesitenek: A hat éves Michel Pál e hó 25-én szülei házának padlására ment s ott egy esővizzel telt kádba fulasztotta magát. Iskolai füzetének egyik lapjára e szavakat irta: „Inkább haljak meg és temessenek el, mintsem még egyszer az iskolába menjek.“ Az a csodálatos, hogy Michel Pál az osztály legjobb tanulója volt.

— **Pásztorból szobrász.** A berlini művészeti akadémiában jelenleg egy fiatal szobrász dolgozik, ki fél év előtt még teheneket őrzött Potsdam mellett. Egy ismert szobrász egyszer meglátta, a mint a réten egyes alakokat mintázott agyagból, melyek bámulatosan természettüek voltak. A fiatal pásztort azonnal magához vette s azt most egy ösztöndij segélyével a berlini művészeti akadémiában tanul. Haladása, mint mondják, feltünő.

— **Egy volt egyetemi tanár elfogatása.** Szenzácziós elfogatás történt Bécsben. Dr. Neminar Ede volt innsbrucki egyetemi tanárt fogták el hivatalos hatalommal való visszaélés vádja miatt. Azzal vádolják, hogy a birói foglalások alkalmából hosszámenő hivatalszolgákat megvesztegette. Büntársai, a hivatalszolgák közül mindeddig senki elfogva nincsen. Dr. Neminar a földtan tanára volt Innsbruckban s ott akkor törölték ki a tanárok névsorából, a mikor egy évnél tovább maradt távol igazolás nélkül. Nevét Bécsben egy álarczos báli botrány tette emlegetetté, — a mit azonban hamar elfeledtek s szivesen látták a főrangu körökben. Előkelő ösmeretségei folytán sok pénzt keresett, de üzelmeinek egyikével már foglalkozott a törvényszék is. Ez azonban ép oly kevéssé feszélyezte Neminart, mint az a hir, hogy ő törvénytelen fia egy magas lengyel papi fejedelemnek, sőt ellenkezőleg, bizonyos tüntetéssel járt e főpap egyik rokonának szalonjába. Később engedélyt kapott egy vasut épitésére, amit aztán jó drágán adott el egy társulatnak, majd egy németül megjelenő cseh antiszemita kirlapnak lett administratora, — mindez azonban nem volt elégséges arra, hogy pazar mulatságait fedezhette volna. Elfogatásáról sejthetett valamit már régebben, s ezért gyakran változtatta lakását. Végre minap elfogták. Az elfogatás rendkivül lesujtólag hatott rá, de rögtön engedelmeskedett a rendőröknek. Dr. Neminar még csak 31 éves fiatal ember, s pályája a legszebb reményekkel kecsegtetett. Kiváló észtehetségéhez előzékeny, nagyuri modor is járult s a bécsi feudális köröknek határozottan kedvencze volt. Elképzelhető tehát a kinos hatás, mit elfogatása Bécsben okozott.

— **Csak hagyjatok megsülni!** Egy Kőszeg melletti kis faluban történt a következő furcsa eset: Egy Pratschner Mátyás nevü paraszt ember összeveszett a nejével és a leányával, mert ezek nem akartak neki pénzt adni, hogy a korcsmába mehessen. A vita tettlegességekre vezetett s a hatvan éves agg olyan dühbe jött, hogy fölkapott egy közelében álló fejszét, azzal neki támadt a nejének s majd kiütötte vele a szemét; azután más állapotban levő lányára rohant, leteperte a földre, rugdosta, s a baltát fenyegetve forgatta a feje fölött. Mielőtt azonban lesujthatta volna, veje hátulról lerántotta, elvette tőle a baltát, s nejével együtt Kőszegre menekült, apósát feljelentendő. Az öreg Pratschner is csakhamar fölkerekedett, s ment a futók után egy darabig csakhamar azonban mást gondolt s visszament a faluba. A boltban vett néhány csomag gyufát, hazatért, a házat öt helyen felgyujtotta, aztán fölsietett a padlásra, s ami gyufája még megmaradt, azzal a körülötte levő szénát boritotta lángba. A szoba, a kamara és az istálló égését ugyan hamar észrevették, el is oltották, s a jószágot is megmentették. Midőn azonban a lángok a tetőn is kiütöttek, a falubeliek, a kik látták az öreg Pratschnert visszatérni, folyton kiabálták a nevét; a mire az esztelen öreg a lángok közül felelt vissza gunyos hahotázással: „Csak hagyjatok megsülni! Ezzel a vőmnek szerzek igazi bosszuságot.“ Megmentéséről többé szó sem lehetett; a házfödél tökéletesen leégett s üszkei között másnap megtalálták az öreg paraszt testének hamvát is.

Lapvezér és kiadó: **SZALAY SÁNDOR**
Felelős szerkesztő: **VASS ALMOS.**
Laptulajdonos: **WAJDITS JÓZSEF.**

uram — nem az a boldog kinek mindene megvan, amit igényel: hanem ki nem vágyódik olyan után amivel nem bir. E fiu pedig a munkásságot, nem ismeri s nemzetes uram hibáit nem látja.

A tiszteletes atya is ily értelemben nyilatkozott, mire atyám nagy nehezen elhatározá magát érdekemben valamit tenni és egy müvelt nevelőt vett mellém. Én mindenre kész voltam csak a tanulásra nem. Büntetni nem volt szabad, mivel a nevelő büntetése elég ok volt arra nézve, hogy távozzék. Egy év alatt 12 darab nevelőm volt s én az év végeztével tizenkétszer rosszabá lettem, mint az év elején voltam.

Okos gondolata ötlött apámnak, eladott sógorához — az én kedves Pali bátyámhoz — ki hires kereskedő volt Z. városban.

Harmadnapra megszöktem. Anyám ujra keblére szoritott s vigasztalt.

Három évet töltöttem ekkor otthon s éltem a szép napokat. Mindenki nagyságos ifjunak nevezett. Jaj volt annak, ki e jogtalan predicatumot elhibázta.

Büszkén keltem, büszkén feküdtem le s tétlenséggel töltöttem ama drága perczeket, melyek a munkásságra szánvák.

Az idő előrehaladt; én 20 éves lettem, besoroztak katonának. 1085 napig szolgáltam s 700 napig voltam bezárva, mert én dolgozni nem szerettem s ott a rest embereket keményen büntetik.

Hazajöttem.

Szerelmes lettem egy csillogó szemü barna kis leányba, ő is szeretett engem.

Vannak napok, melyek óriási hegyekként emelkednek ki a többi közül s egész lényünkre örökjelentőségü hatást gyakorolnak. Ilyen napjaim voltak nekem: a szerelmi napok. Ekkor emelkedtem éltem legpompásabb magaslatára.

Elérkezett a boldog házasság reggele, amikor kezet nyujtottunk egymásnak s örök hüséget esküdtünk.

Arám nagyon sirt, én meg kaczagtam; ugy látszik a kétes jövőre arám inkább gondolt, mint én. A lakzi kifogástalan, a dinom dánom 2 napig tartott, A tiszteletes atya szép szavakkal kisérte áldását s még emlékszem reá nagyon tisztán, amit mondott.

Többek közöl igy szóla: „A mai nap képezi éltetek fénypontját, mulandó létetek dicső szakát.“

Ma érkeztetek egyesült erővel örömök és fájdalmak, elemi csapások s vidám perczek után az élet legpompásabb magaslatára, hol közel a mennyhez a boldogság, üdv s gyönyör netovábbja honol. Vigyázzatok ujoncz kormányosok, hogy az élettengerén a viszontagságos zivatároktól hányt, vetett kis csolnakotokat tapasztalt erővel és ügyes vitorlával jól s helyesen irányozzátok. Ne riadjatok vissza az élet küzdelmeitől, áldás fogja koszoruzni minden vállalatokat, ha az erkölcs, becsület s igazságszeretet utjain haladtok és ha nem téveszititek szem elől e jelszót; hit, remény s szeretet. Éljetek boldogu.!“

Mindenki éljenzett.

Reggel lett; kezdődött egy uj aera. A mézes hetek csakhamar elmultak. Apám lakzim után 3 hóra meghalt; a gazdálkodás az én szegény fejemre nehezült.

Anyám apámat két évvel élte tul. Balgaságomban örvendtem anyám halálának, mivel a gazdálkodásban akadályozott.

A magam gazdája lettem. Hat év alatt elgazdálkodtam mindenemet, nőm a faképnél hagyott s én hivatal után néztem.

Azok, kik édes falatokat ettek asztalomnál, most hátat forditottak.

Voltam jegyzősegéd, végrehajtó, telekkönyvi dijnok, postaexpeditor, levélhordó és még sok mindenféle. Engem a munkához nem szoktattak, velem nem ismertették meg Szt.-Pál apostol szent mondatát: „Áki nem dolgozik, ne egyék“ és igy történt, hogy minden hivatalból kirekedtem.

Végre megkönyörült rajtam volt gazdatisztem, ki a maga számára gazdálkodott s az ősi birtokunk tulajdonosa levén, magához vett irnoknak. Irni is restelltem, ez állásomat is csakhamar elvesztém.

Addig hánykolódtam, mignem magamhoz hasonló csimborákra akadtam egy nagyobb városban. Főztük a terveket, kigondoltunk oly modálitásokat, amikor munkásság nélkül is élhetni. Zsebre dugtunk mindent, amihez hozzáférhettünk, nem törődve a tulajdonjog szentségével.

Három izben tetten kaptak, mindanyiszor $1\frac{1}{2}$ évet töltöttünk egy hüs pavillionban; de ujra kiszabadultunk és sikeresebb tervekről gondolkoztunk. Ki kombináltunk olyan tervet, melynek koldusa lettem és most hordom elől hátul a tarisznyát, de nem mint Aesopus phrygiai király mondja a vétkek számára, hanem a penészes kenyér számára.

Közel vagyok a sirhoz, mely felszabaditand e terhes világtól. Örökös szemrehányást teszek megboldogult szülőimnek, mivel ők okai nyomorult éltemnek. A varázs, melyet a szülő gyermekére gyakorol állandó.

BALASSA BENŐ.

H I R D E T É S E K.

4708. sz. tk 1883.

Árverési hirdetmény.

A csáktornyai kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság részéről közhirré tétetik, miként Füz István és neje Zanidár Dorottya felhráscsányi lakosnak Kozlik János ügyvéd csáktornyai lakos késedelmes vevő elleni árverési ügyében a nagy-kanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó csáktornyai kir. járásbiróság területén levő Kursánecz község 20-ik számu telekjkvben 23 hegy szám alatt Hrescs Ferencz és neje Blassanazics Borbála kursaneczi lakós végrehajtást szenvedettet és Kozlik János ügyvéd csáktornyai lakós tulajdonául felvett és 800 frtra becsült ingatlanok s tartozékai folyó évi deczember hó 23-ik napján délelőtt 10 órakor Kursanecz községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át vagyis 80 frt készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz 42. §-ában előirt óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni, a többi feltételek a biróságnál megtekinthetők.

Kelt Csáktornyán a kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóságnál 1883. november hó 7-ik napján. 1106 1—1

6003 sz. tkv. 1883.

I. Árverési hirdetmény.

A nagy-kanizsai kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közhirré tétetik, hogy Dömötör J. orosztonyi lakós végrehajtatónak Böröndi É. özv. Stefanics J.-né végrehajtást szenvedő orosztonyi lakós elleni 50 frt tőke és járulékai iránti végrehajtási ügyében a fentnevezett kir. törvényszék területéhez tartozó kerecsenyi, 148 sz. tjkönyvben A. †. 467, hrsz. a. felvett váltság köteles fekvőségnek Böröndi Évát illető 50 frt 50 krra, a 778. hrsz. a. feltvett váltság köteles ingatlannak Böröndi Évát illető, 164 frtra becsült háromféle mindenik külön becsült ingatlan 1883. évi decsemb. hó 12-ik napján délelőtt 10 órakor Kerecseny község házánál megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár.

Árverezni kivánók tartoznak a becsár 10 százalékát készpénzben, vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Nagy-Kanizsán a kir. törvszék mint telekkvi hatóságnál 1883. évi szept. hó 19. napján.

Kieli halak

1 szelencze	1 frt 30 kr.
2 szelencze	2 frt — „
Speckflunderek nagy 30 db. 1 szelencze ára	2 frt — „
Lazaczhering nagy kövér 30 drb 1 szelencze	2 frt — „
Ebai halikra (Caviar) uj tejes 1 kilo ára	2 frt — „
Urali halikra (Caviar) uj nagy ikráju 1 Kláro	3 frt — „
Hollandi nagy Hering uj nagy 30 drb egy hordócska ára	1 frt 60 „
Kövér Hering uj nagy 30 db hordócskánként	1 frt 60 „
Fr. Tengeri rák 8 adag 3 frt 15 kr. Fr. Lasacz 8 adag	3 frt 45 „
Sardina olajban nagy uj 16 adag	5 frt — „

Postán bérmentve. Nagyobb vásárlóknak olcsóbban

E. H. Schulz, Altona. Hamburg mellett. 1105 1—3

Házhely eladás.

Nagy-Kanizsán Király-utczában egy 240 négyszög öl nagyságu szép utczai házhely jutányos feltételek mellett szabadkézből azonnal eladó.

Bővebb tudósitást kiadóhivatalunkban. 1097 2—3.

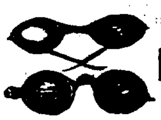

Helfy B.

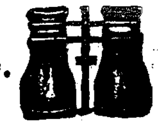

látszerész Nagy-Kanizsán.

Műhely és raktár: Főutcza, takarékpénztár-utcza sarkán.

Ajánlja dústartalmu raktárát finoman csiszolt **szemüvegek-orrcsiptetők- és lorgnettekből, üvegek egy szemre,** valódi, hegyjegecsekből és ólomüvegekből arany-, ezüst-, teknősbékacsont és acsélkerettel, hengerded szemüvegek astigmatismus-, hasábosan köszörült üvegek strabismus (sandaság) ellen, hályogüvegek, (a szemüvegek **csakis a látérő pontos megvizsgálása után, — mi optométerrel és Jäger tanár irás-léptékével történik, — árusittatnak** el) Londons-Mock védőüvegek, melyek az élesen betóduló világosság tól a szemet megóvják, minden szint természetileg mutatnak. Szinesett szemüvegek gyuladt és ideges szemek számára. Lunettes invisibiles **(láthatlan szemüvegek)** achromatikus **távcsövek, szinházi látcsövek, tábori csövek, mikroskopok, tömmutatók,** látszerészeti **tükrök, megvizsgált hó és légsulymérők** aneroi Barometer (csak legfinomabb fajtu,)

legujabb **találmányu orvosi maximal-hőmérők,** varásslámpák, camera obscura, al koholméterek, folyadék-mérők iránytük, épitészeti szintezők, vismértékek, műszerek mérnöki-orvosi-, gyógyszerészeti és iskolai használatra.

A szemüvegek orvosi rendelet után 24 óra alatt csiszolhatók. Minden e szakba vágó javitások gyorsan és jutányosan késsittetnek el.

Házisürgönyök 3 évi jótálás mellett a legolcsóbb áron állitatnak fel.

„Melbourne 1881." I kitüntetés, „Zürich 1883."

1083 2—4

Zenélő művek

4—200 darabot játszva; expressióval vagy anélkül, mandolin-, dob-, harangcastagnát, mennyei hangok- és hárfahangokkal stb.

Zenélő szelenczék

2—16 darabát játszva; továbbá necessairok, szivarállvány, svajczi házacskák, fénykép albumok, iróeszközök, kesztyütartók, levélnehezitők, virágtartók, szivarkészletek, dohányszelenczék, dolgozó asztalok, palaczkok, seres, poharak, erszények, székek stb. Mind zenével. A legujabb ilynemü gyártmányokat ajánlja

HELLER J. H. Bern (Schweiz.)

Csak közvetlen hozatal biztosit valódiságot; idegen gyártmány minden mű, mely nem viseli nevemet. Gyár saját házamban.

100 legszebb mü 20,000 frank értékben jön a vevők kese közé esen zenélő-művekből novembertől april 30-ig mint jutalom kiosztásra. Képes árjegyzékek ingyen küldetnek.

Hirdetmény.

Folyó évi okt. 9-én Nagy-Kanizsán elhunyt Dr. Blau Simon ur ismeretlen szegénysorsu rokonai részére végrendeletileg 1000 forintot hagyományozott. Fölhivatnak tehát mindazok, kik az örökségre igényt tarthatni vélnek, hogy az örökhagyóhoz való rokonsági viszonyukat kideritő okmány, valamint a helyhatóság által kiállitott szegénységi bizonyitvány bemutatása mellett 1884. évi február 25. napjáig az alulirt elöljáróságnál személyesen vagy irásban jelentkezzenek. Későbbi jelentkezések tekintetbe nem vétethetnek, miután a a hagyaték a fönti zárhatáridő lefolyta után a jogosultak között föl fog osztatni.

Nagy-Kanizsán, 1883. nov. 25-én.

1103 2—3 Az izr. hitközség elöljárósága.

Kávé árleszállitás!!

Harling Ludvig & Co.

HAMBURG.

Szétküld csak szilárd és finom árukat tetemesen leszállitott árak mellett bérmentve, utánvétellel,

1101 2—5 *ugymint:*

5 Kilo	Mocca, afrikai	frt 8.—
5 „	Liberia, igen kedvelt	frt 3.60
5 „	Cuba brillant	frt 4.50
5 „	Ceylon, legfin. minőség	frt 5.—
5 „	Gold menadó, legfiom.	frt 5,40
5 „	Mocca arab.	frt 6.—

Divatos s értékes karácsonyi ajándékok!

Szép választékban, jutányos árak mellett, kaphatók Nagy-Kanizsán

Berény József ezelőtt Milhofer S.

ékszerésznél

főutcza a városháza átellenében.

Dusan felszerelt raktárombau a legujabb **arany-, ezüst- s drágakő-ékszerek, egész ezüst készletek, továbbá zománcz korail s gránát-ékszerek nagy választékban, legolcsóbb árak mellett találhatók. Tájékozásul néhány tárgyak árait ide jegyzem s podig kaphatók !**

Női arany gyürük	2 frttól felfelé	Arany óraláncz, hölgyek számára	25 frttól felfelé
Gyémánt gyürük a valódiság jótállása mellett	10 „ „	Arany Remontoir női órák	35 „ „
Férfi arany gyürük	5 „ „	Arany keresztek	2 „ „
Arany jegy-gyürük	2½ „ „	Arany garniturák (broch s függő	10 „ „
Gyémánt függők biztonsági zárral ezüstben s aranyban	18 „ „	Arany karékek	15 „ „
Arany óraláncok urak számára	15 „ „	Arany lemezzel átvont ezüst függő	1½ „ „
Arany medálliók	5 „ „	Arany lemezzel átvont ezüst medállio	3 „ „
		Arany lemezzel átvont ezüst kereszt	2 „ „

13 próbás ezüst evőkanalak, kávés kanalak, leves- s tejmerők, evőszerek dekája 1 frt. Minden egyes, raktáromon levő, arany- vagy ezüst tárgy a m. kir. fémjelző hivatal ellenőrző próbájával el van látva.

!! Kölcsönös megjegyzés után eladás részletfizetés mellett is !!

Vidéki megrendeléseket lelkiismeretesen teljesitem, nemtetsző tárgyakat készségesen másokért kicserélem.

Jó hirnevemet továbbra is fenntartani, legfőbb igyekezetem mindenki kitünő minőségü tárgyakra **arany ezüst és gyémántékszerekben** jutányos árak mellett számithat.

1104 1—4

Berény Jozsef ezelőtt Milhofer S. ékszerész. Nagy-Kanizsán, főutcza, a városház átellenében.

Eladás és bérlet

részesek, helyüresedések s. t. b.,

a legbiztosabban csakis hirdetés utján a czéloknak megfelelő lapokban lesznek az illető pályázó tudomására hozva; a befolyó ajánlatok a hirdetőknek eredetileg lesz beküldve

További felvilágositással szolgál

MOSSE RUDOLF 1086 2—6.

hirdetések felvételi irodája Bécsben, I. Seilerstatte 2.

Egy gyógyszer sem bizonyult oly nagy hatásunak köhögés, reketség, elnyálkásodás és hurut ellen mint a kitünő a gyógyerejü SPITZWEGERICH növényből készült és bistos valamint gyors hatása miatt nagyra becsült

Spitzwegerich-czukorkák,

(Bonbons,)

Schmidt Viktor és fiai cs. k. udv. szállitók Bécsben.

Valódi minőségben csak a gyógytárakban. 1062 8—12.

Esztragon Mustár

szab. csomagolás

Schmid Viktor és fiai

bécsi különlegességi üzlete, belföldi hitelesitéssel valódi minőségben a gyári védjegyg. ellátva ⅛ ¼ és ½ kilós üvegekben kaphatók minden füszer- és különlegességi üzletekben. 763 9—26.

Legolcsóbb sorsjegy.

MAGYAR VÖRÖSKERESZT-EGYLET SORSJEGYEI

1890-ig évenkint 3 huzás nagy nyereményekkel. 1884-ben három főnyeremény, mindegyik

50,000 forinttal.

A legkisebb nyeremény 6 forinttól 10 forintig emelkedik. Ezen sorsjegyek kaphatók

A MAGYAR LESZÁMITOLÓ- ÉS PÉNZVÁLTÓ-BANKNÁL BUDAPESTEN

valamint minden bank- és váltóháznál az országban.

NAGY-KANIZSA 1883. deczember 6-án. 97-ik szám. Huszonkettedik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . . . 8 frt.
fél évre . . . . 4 „
negyed évre . . . . . . 2 „
Egy szám 10 kr.

HIRDETÉSEK
5 hasábos petitsorban 7, másodszor 6 s minden további sorért 5 kr
NYILTTÉRBEN
soronként 10 krért vétetnek fel
Kincstári illeték minden egyes hirdetésért 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz, anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhoz bérmentve intézendők:
NAGY-KANIZSA
Wlasslosház.
Bérmentetlen levelek csak ismert munkatársaktól fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

„Nagy-kanizsai önk. tüzoltó-egylet", a „zalamegyei általános tanitótestület", a „nagy-kanizsai kisdednevelő egyesület", a „nagy-kanizsai tiszti önsegélyző szövetkezet", a „soproni kereskedelmi s iparkamara nagy-kanizsai kültválasztmánya", s több megyei és városi egyesület hivatalos értesitője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön megjelenő vegyes tartalmu lap.

A restauraczió.

Az ólmos botok kora lejárt! Már csak meseképen emlegetik azokat a fogós argumentumokkal küzdő prototyp korteseket, kik abban az időben a választási harczokat szcenirozták, Az a sok bezuzott fő, agyonrekedt torok, üres pénzes láda ezidént már megszünt szerepelni a megyei tisztujitásnál. Bizony azon ősi választási modoron nagyon megérzett az ázsiai harczi eredet, mely gyakran kielégité a magyar természet adta harczkedvét, nehogy a fogason függő nemesi görbe kard valamikép megrozsdásodjék. Még élnek néhányan azon kor szereplő egyéniségei közül, kiknek szintén nevezetes szerepök volt a megyei viharos küzdelmekben; s hiába csak, ha talán be is látják, hogy az a sok erőszakoskodás és verekedés mindig sötét folt marad a mult fényes emlékein, azért még sem tudnak megbarátkozni a mostani csendes emberekkel — kiknek fejökben az argementum. De meglehet bocsátani ezt a féltékenyen őrzött hibajukat, mert „a kitől nincs messze az élet határa, nem előre szeret nézni, hanem hátra!" Az uj nemzedék érdekkel olvasgatja az akkori élet ferdeségeit és a nemesi kiváltságokból fejlődő durva kinövéseket, melyek épen nem illettek bele az annyira féltett ősi alkotmány keretébe. Az uj világnézet, gondolkodásmód szemüvegén át nézegetve azokat a régi „boldog" időket, — alig — alig tudjuk érteni, hogy micsoda dicsérni valót találnak rajta a mult emlékein elandalgó nyugalomba vonult régi emberek! „Gyászos vagy, s szomoru emléke az ősi időnek!" Olyan szavazatnyerés, melylyel az emberi méltóságérzet és m e g g y ő z ő d é s s á r b a tiportatik és a terrorizmus üli lármás d i a d a l á t : a d j u n k h á l á t az europaisodás viharának, hogy ezt a barbárörökséget közülünk elseperte. — Uj idők uj emberek!

A mult hibáit a feledés köde lassankint majd elboritja szemeink elől s azokat a ferdeségeket is idővel megszünteti, a melyek még az új időben is megmaradtak a régi kortes világból. És lám azt hiszem kissé különb alkotmányban és szabadságban élünk, mint azok a mi derék kortes őseink, s még sem kell már ólmos bottal meggyőzni a voksolót, hanem a tiszta meggyőződésre épitett szolid eszközökkel. A civilizáczió bizony romba döntötte ősi alkotmányunk sok disztelen czafrangjait, melyek akkori felfogás szerint az alkotmányos szabadság fontos alkatrészének tekintettek, a mai kor pedig belátva azt, hogy ezeket csak a telhetetlen nemesi önkény és durvaság octroyálta az emberekre: — hogy modern kifejezéssel éljek — napirendre tért felettök és az emlékek sirjába temette. A modern restauraczió lefolyása egész más képet tár elénk.

A régi megyei rendszer elenyészőleg kicsi változtatással mai nap is fenáll, ugy mint régen volt; alkotmányos szabadságunk is talán volna, megvan a főispánunk, vicispánunk stb. régente is fenálló tisztviselőink: és lám a modern restauráczióhoz még sem kellenek már ólmos botok.

Mert ma napság a szabad gondolkozás szabad sajtó korát éljük, a midőn eszmékért, elvekért küzdünk a szellem csorbithatlan fegyvereivel, s nem a rozsdás nemesi fringiával.

A szavazatfogdosás régi szép két kora lejárt, mert napjainkban már csak az a kortes mód maradt meg: hogy meggyőződést csinálj! Ez pedig a legnehezebb, mert kapacitálni csak az képes, a ki a szellem, a tehetség és érdem oly fegyvereivel van felruházva, melyek képesitik az ujkor elvek és eszmékért küzdő fiát meggyőzni arról, hogy jó ügyért harczol.

Azért csöndesek most mindenütt a választási mozgalmak, mert a restarantió ugyszólván egyedül az intelligentia választ, kik már a mai kor fiai, s tudják azt is, hogy az a szép hangzatos jelmondat: „a megyék az alkotmány védbástyái" jelenleg csupán illusió, és ha oly meggondolatlanságra ragadná hazafi tüze, melyért régente actiót kapott, jelenleg csak közsajnálat tárgyává válnék.

Uj idők, uj emberek, uj restaurácziók! s ez igy van jól, mert különben a szabad gondolkozás és emberi önérzet magasztos elvei meg nem volnának valósithatók a régi rendszerben, melyet az idők vihara kérlelhetlenül elsepert. Csöndes a választás, csöndesek az emberek, csak az eszmék harcza küzd, melynek csöndes kimenetele nemsokára nálunk is beköszönt.

A város jövőévi költségvetéséről.

Az 1884. évre e költségvetés megkészült; minden városi képviselőnek kezei közt van. Benne a tavalyihoz képest igen jelentékeny változások vannak; éppen azért jó affölött egy kissé meditálni, nem rosszakaratból, nem gáncsoskodási viszketegből, hanem azon — helyes felfogás és tisztes érvényesités mellett — nagyon is szép jogból folyólag, mely a sajtó terén mindenkinek szabad véleménynyilvánitást enged a közügyekben.

És az ily tisztességes és szerény egyéni véleményt — ugy hiszem mindenki tiszteletben tartja.

Jó az ily meditatio már azért is, mert közüléseinken a pénzügyi dolog az, melylyel legkevesebb képviselő szeret bajlódni. Igy legalább a sajtó utján némi mértékben fel leend ébresztve érdeklődése.

*

A jövő évi költségvetésnek egyik igen fontos és örvendetes tétele az, hogy a pótlék leszállott 65%-ra. Igaz, hogy e tekintetben sokat tesz a kormánytól nyert 4000 forint subventio. !(**

Na meg az egyenes adó emelkedése!

De menjünk tételenkint!

A polgármesternek fizetése fölemeltetett 1600 forintra; azonkivül összeköttetett 200 forint tiszti pótlék élvezésével. A főjegyző szintén kap pótlékot, de csak személyes pótlék czimen. Mindez igen helyes; mert tagadhatatlan, hogy a városi administratio leginkább e két tisztviselő vállain nyugszik; ők vannak hivatva ünnepélyes és egyéb alkalmakkor a várost reprezentálni.

De ezzel kapcsolatban nem volt volna-e helyes a többi tisztviselőknek is bizonyos összeget drágaságpótlék czimen fölvenni a rendkivüliekre szánt 2000 forintból? Ezzel aztán minden egyéb czimen felvehető jutalmazas megszünt volna.

Azt sem tudjuk, hogy a két beltanácsos mért kap különböző fizetést?!

Nem nagy, de mégis tisztességes összeget lehetett volna megtakaritani a kültanácsosok fizetéséből, mely összesen 1600 forintot tesz ki. Minek azok, az 550 forintos irnokok s más kisegitők mellet? Kis-Kanizsán p. mind a tanácsosi, mind a 700 forintos kapitányi teendőket elvégezhetné a jegyző.***)

A jegyző ezért kapna 200 forinttal több fizetést.

Ily megtakaritás mellett azután nem állott volna be az, hogy az ovodától éppen legerősebb forrása idejében az 500 frt segélyt meg kelljen vonni.

Vagy nem lett volna-e üdvösebb ha az ily módon megmaradhatott összeget a szegények segélyezésére forditjuk?

Hisz a kis-kanizsai kapitányságnál 150 ügyszám fordult elő. Érdemes ezért egy 700 forinttal dotált hivatalnokot tartani!?

*

Mindez azonban csak egyéni meggyőződés, egyelőre ily általánosságban elmondva. Talán akad más is, ki a dologhoz akár pro, akár contra szólani fog?

*) Helyet adtunk e valóban higgadtsággal és tárgyilagossággal irt czikknek; s annak egyes tételeinél megtettük jó tudomásunk szerint észrevételeinket. Egyebekre nézve más oldalról várjuk a felvilágositást. Szerk.

**) Ez tudomásunk szerint a nagyobb pótlék idejében is megvolt. Szerk.

***) Ez sem a czélszerüség, sem a méltányosság szempontjából nem volna helyes. Igy a hivatalos teendők teljesitése nem volna egyéb czélszerütlen kapkodásnál, vagy egyik, másik tisztviselőnek ok nélkül való tulhalmozásánál. Szerk.

A terménybankok és azok befolyása a mezőgazdaságra.

Az Egyesült-Államok 1877—8. évi buzatermelését 129 millió hektoliterre becsülték, a belfogyasztást pedig 94 millió hektoliterre: igy a kivitelre még mindig föntmaradt 35 millió hektóliter. Eme 35 millió hektóliternek a forgalomból való kimaradása a mi kereskedelmünkre igen jó hatással lenne; megtörténtére azonban vagy 37 százalékkal rosszabb termés, vagy pedig a képességnek oly mérvü gyarapodása kivántatnék, hogy ama fölösleget elfogyassza. Ugy az egyik, mint a másik föltevés nélkülözi a lehetőséget. Nem marad más hátra, mint a szabadverseny elvéből kiindulva

TÁRCZA.

A galamb története.

Legszebb férfikorában volt. Boldogan élt, Isten szerető szép nővel áldotta meg, kivel több mint egy negyedszázad óta az égnek is tetsző egyetértésben élt, körülvéve szerető gyermektől, kik szülőikért rajongtak s rajtok végtelen szeretettel csüggtek. Polgártársai tisztelték s becsülték őt és feleségét is, házukban az egyetértést és családi boldogság mintaképe uralgott s csak egyben nem jártak el együttesen: a jótékonyság gyakorlatában. Nem adakoztak együttesen, mert igy kevesebb szegénynek jutott volna a segitségből; mindketten külön-külön a titokban nyujtották a segélyt s egyik a másiknak nem árulta el a maga szegényét, nehogy a férj által segélyezettől a feleség, avagy viszont a nő által istápolttól a férj vonhassa el a netaláni segélyt.

Huszonnégy évvel ezelőtti még együtt éltek, de a legnagyobb boldogság közepette a család egét hirtelen felhő boritotta be, a férj beteg lőn és betegsége halálos volta daczára neje előtt soha sem merte kimondani a kérlelhetlen valót, nehogy annak közlésével neje szivébe a bánat magvát hintse.

A haldokló is remél, miért ne remélt volna ő is, kiben az Isten iránti hit és bizalom soha, pillanatra sem szunnyadt el.

Szép, őszre forduló idő volt, az orvos fris levegőt ajánlott a a beteg Nagyvárad gyönyörü fekvésü szőlőhegyei közé menekült.

Mindig barátja volt a természetnek, soha nem szünt meg annak remekeit csodálni, s Isten szent ege alatt a szabad természetben elmerengve, magát megkönnyebbültnek érezte. Barátja volt a természetrajzi műveknek is és nem egyszer oly mélyen elmerült azok olvasásába, hogy betegségét szinte feledni látszott.

A feleség, a hü hitves mindig mellette s körülötte volt, s leste a magyarazatokat, melyek férje ajkairól a természet dicsőitésében, az állat- s növényvilág magyarázgatásában, az átszellemülés hangján ellebbentek.

„Lásd kedvesem", mond a férj, „nekem a növényvilágban a rózsa, a liliom, a nefelejts, az ibolya oly nagyon tetszenek, hogy ha egyet választanom kellene, fájna a szivem, ha bármelyiket is mellőznöm kellene, nem tudnám közülök az egyiket vagy másikat a többiek mellőzése árán kiválasztani; de ha az emberen kivül az állatvilágban kellene magamnak kedvenczet keresnem, könynyen választhatnék, nekem legjobban tetszik a galamb, azt legjobban szeretem, mert ha a galamb élete társát elveszti, — más élettárat nem keres többé soha."

A további elbeszélés megszakadt, — a nő szeméből két könycsepp gurult alá. A természetbarát elhallgatott azóta elbeszéléseivel s alig pár nap mulva vissza le t adva annak, a mit annyira szeretett, a természetnek, az anyaföldnek.

Meghalt, megsiratták s a gyász ideje is elmult.

* * *

A 45—46 éves kora daczára szép özvegyet, a nemes lelkületü és gazdag asszonyt sok férfiu óhajtotta volna nőül venni, de valamennyi visszavonulni volt kénytelen. A nő nem akarta letenni özvegyi fátyolat. Majd az idő mindent meggyógyit, gondolták ők magukban s majd eljő nemsokára az idő, midőn a nő nézete meg fog változni.

Hiu és hasztalan reménykedés volt minden.

A nő család alapitotta fiához költözött, segitette a háztartás gondjait és az unokák nevelése fáradságát megosztani és régi kedvencz foglalkozását, a szegények istápolását még nagyobb mérvben gyakorolta.

Az övegy megöregedett, hetven éves lett. Huszonnégy éves tartalmu özvegysége alatt sok csapás, sok bánat érte, de mindent megadással, panasz nélkül fogadott s türt, Isten akarata ellen soha fel nem jajdult s vallásos megnyugvással viselte a sors által reá mért csapásokat.

Az utolsó időkben lábfájása miatt már alig tudott járni, csak vánszorgott, de azért a hol valamely betegről, valamely házi szegény nyomoráról értesült, ő rögtön ott termett; vigasztalt, ápolt és segitett, néha a város végéig fáradt, órák hosszán át gyalogolt, mig a nyomor tanyáit elérte, megtakaritotta azt a néhány hatost, a mibe a kocsi került volna, hogy ezzel is többet adhasson a szegényeknek. —

És minő módon tudta ő a szegényeket segiteni? vigasztalta, a megtört lelkeket bánatukból kiemelte és segélyét titkon adta a nélkül, hogy annak elfogadása tudatában a nyomorgónak pirulnia kellett volna.

Nem csinált soha nyilvános gyüjtéseket, csak nagyszámu családtagjai közt kéregetett s gyermekei és unokái is csak ritkán tudhatták meg, hogy az anya, a nagyanya kinek részére gyüjt.

Szegény nagyanya néha kinosan vánszorgott fel az emeletre egyik-másik unokája lakására, hogy a szeretet adóját az ő házi szegényei részére behajtsa.

Ha önerejéből és tehetségéből nem adhatott annyit, a mennyit a szükség nagysága igényelt és ha néha-néha gyakrabban kereste fel családtagjai tüzhelyét, szinte félelemmel s ily mentegetődző szavakkal nyitott a szobába: „Ugy-e kedves . . . nem haragszol rám, hogy ismét itt vagyok?" Mintha csak érezte volna, hogy képéről leolvashatni, hogy ismét kérni jött. Pedig oly sajátságosan tudta mindig bevezetni szavait, hogy kérnie sem kellett és mégis könyöradományokkal rakottan tért a szegények viskóiba. De vajjon ki is tagadhatott volna meg e kérés nélkül is a szegényekért esdeklő asszonynak bármit is, s ki lett volna képes haragudni az áldott jó lelkü, tiszta vallásos érzületü öreg asszonyra, kiről phrazis nélkül elmondhatni, hogy talán szerencsétlennek érezte volna magát azon a napon, mely n jót nem tett volna.

Lelkén nem volt képes rést ütni semmifele csapás, de a kor megsanyargatta testét, a 70 éves özvegy visszaesett régibb gyomorbajába, betegsége sulyosabbá vált és agyba kényszerité. Mihelyest lefeküdt azt mondá: ez ágyat nem fogja többé odahagyhatni.

Két héten át éjjel-nappal rendkivüli kinokat szenvedett, de soha sem türelmetlenkedett, soha sem panaszkodott, csak egyszer egy erős roham után lebbent el ajkairól e fohászkodó szó: „megváltás."

Az utolsó napokban s az utolsó órákban minden fájdalom elmultnak látszott s üvegesedő szemeiből azon megnyugtató tudat kifejezése tükröződött vissza, „nem sokára boldog leszek, testem itt marad, de lelkem átszárnyal az örökélet világába."

* * *

Az 18 . . év . . . hó . . napján rövid halalküzdelem után Isten dicsőitésével, imával s e szavakkal zárta le örökre ajkait: „Imádkozzatok érettem az Istenhez, imádkozzatok férjem feleségeért!"

A boldogság érzetét és a nyugodt és önelégült lelkiösmeret kifejezését a halállal való küzdelem, az élethalálharcz sem volt képes a halott arczáról letörölni, ott pihent az mindvégig változatlanul.

* * *

A házban minden csendes lett. A család néma bánattal állotta körül a drága elhunytat.

A halottas házban szomoruan összegubbaszkodva kucsorogtak a házeresz aljában a galambok, mintha ők is érezték volna, hogy a ház öreg özvegye szenderült jobblétre, ki élete párját ép ugy szerette, mint a galamb a saját magáét s ki 24 éven át halála napjáig viselte szivében az élettársa fölötti gyászt.

* * *

Az özvegyet eltemették, porhüvelyét lezárta a sir, de a lelke fölrepült az égbe, hogy ott folytassa az örök élete-

oda törekedni, hogy jobb, szebb, alkalmasabb anyag előállitása, forgalmi kedvező viszonyok behatása alatt olcsóbb árak mellett nyerni el a tért versenytársunk elől.

Ezekben megismerkedtünk mezőgazdaságunk azon bajaival, melyektől ha azt akarjuk, hogy minél nagyobb lendületet vegyen, meg kell hova-hamarább szabaditanunk. — Ezek azon betegségek, melyekre a terménybankok tervszerü és egyöntetü felállitása adják meg a kereset gyógyszert.

A terménybankok módot nyujtanak a gazdának arra, hogy terményét minél előbb elhelyeztetvén, a bank hitel-müveleti alapján pénzhez juthasson; a nyert összegeket üzletében gyümölcsözően befektetheti. Emellett akkor adhatván el terményét, mikor azt legkedvezőbbnek véli, a kereskedelmi viszonyokból eredő kedvezőbb esélyeket kihasználhatja.

A gabnakereskedés terén fennálló visszásságok megszünnének; mert terményét akkor, a mikor arra legkedvezőbb alkalom van, elhelyezhetné a gazda ez elevatorokban; a külfölddel szemben létező bizalmatlanság elenyésznék, mert nagy mennyiségü és kiegyenlitett áru állana folyton rendelkezésére; — a mustrák vételéből eredő kellemetlenségek egészen megszünnének; a szállitási nehézségek sokkal kisebb mértékre akadnának le, a vasuti rakhelyeken nem szaporodnék ugy föl a gabna egyszerre.

Megmentetnének gazdáink attól, hogy előre kénytelenittessenek eladni terményeiket, vagy hogy uzsorásokhoz folyamodjanak, mert a terménybankok hitelmüvelete alapján pénzhez jutván ideje korán, azt további czéljaikra fölhasználhatják.

Az elevatorokban való gabnakezelés olcsóbb is a mai szokáshoz képest, mert az átrakodások, zsákolás, vasutra való szállitás stb. megkiméltetnek. A vasuti kocsik ugy vannak berendezve, hogy ezekbe már zsák nélkül öntik be a gabonát. az elevatorok ebből fölmérik, eladásnál megint tele eresztik azokat s ugy szállitjak tovább. — Mint az Miklós Ödön ur, a budapesti elevatorok müszaki épitésének vezetője kiszámitotta, a magyar kivitelen eltekintve a többi kereskedelmi előnyöktől, csak zsák, zsákkötő, átrakodás s ily felesleges munkán évenkint is átlag 7–8 százezer forint lenne megtakaritható.

Ily előnyöket biztositanak a gazdára nézve a terménybankok, s kell is hogy végre valahára megszünjék kereskedelmükben ama rendszertelenséo, mely mind nyomasztóbbá válik; hogy a termelővel szemben a valóságos fogyasztó legyen a vevő. Oly intézkedésekre van szükségünk, melyek a szállitási és kezelési költségeket a lehető legkisebb összegekre szállitják le. Igy sikerrel lehet versenyeznünk; mi ha nem történik, a mi rovásunkra megy.

A terménybankok egyik sarkalatos munkássága a gabna osztályozásából áll, melynek alapján az egyenlő minőségek ugyanegy tartányba öntetnek. Emberi természetünkben fekszik az önzés s bizalmatlankodás, mit kezdetben nagyon nehéz lesz leküzdeni. Másrészt azonban a felesküdt becsüsök, ahhoz értő egyének végezvén a munkát, kellő biztositék van adva a felek megnyugtatására.

Az osztályozás irányelveit illetőleg hazánkban föltéve, hogy a terménybankok rendszeressé tétetnének s azok szaporodni fognak, könnyen meglehet találni. Hiszen ez idő szerint is élesen megkülönböztetik a tiszavidéki, fehérmegyei és bánsági buzákat, mely megkülönböztetés a tőzsdén az árakban is kifejezést nyer. Eme vidékek lennének legkiterjedtebb forgalmu helyeiken főgyüjtők felállitására kijelölendők, hogy igy a buzának főjellege már a vidékben is kifejezést nyerne. Eme vidékek terményére négy-négy alosztály kielégitené az igényeket teljesen.

Még ama kérdés állhat előttünk, kik vannak elevatorok felállitására hivatva? Tekintve pénzintézeteinket, azok az első sorban a kereskedő és iparos érdekeit szolgálják. A terménybankok volnának arra hivatva, hogy tisztán a gazda rendelkezésére álljanak.

Általában az a hir van elterjedve, hogy ily vállalatokat csupán nagy tőkékkel rendelkező pénzintézetek állithatnak fel. Ennek ellenében már azon oknál fogva is, mert az ő érdekét szolgálja, a gazdaközönségnek kellene sorompóba lépni és a társulás alapján fölállitásukra mindent elkövetni. — Ne higyjük, hogy e vállalkozás, más uton szélesebb alapokat nyerhet. Azt hiszem nincs ez idő szerint hazánkban vállalkozás, hova pénzt elhelyezni nagyobb kilátással a biztos haszonra lehetne, mint a terménybankok felállitása érdekében.

SZÜCS ISTVAN.

---

92 sz.
1883. k. e. ü.

Kanizsa járás orvosától.

Közegészségügyi havi jelentés

zalamegye kanizsai járásában 1883. évi novomber hónapra.

I. Közegészségi viszonyok.

A négy kórorvos beterjesztett havi jelentéséből kitünik, hogy a 4 körben a nedves időjárás miatt a hurut, lobos hurut sokkal nagyobb mérvben merült fel, mint a mult hónapban, miből következik, hogy a november havi egészségi állapot az október havinál lényegesen rosszabb volt. És daczára, hogy sok volt a beteg, a halálozás mégis arányosnak tünt fel.

Járvány, ragályos természetü betegségek nem tapasztaltattak, mégis Kis-Komáromban néhány gyermeken a vörheny mutatkozott, ugyszintén Szepetneken is fordult elő néhány hasonló eset.

A gelsei egészségi körben névleg: a kaczorlaki községben 2 egyén hastyphusban szenvedett, de mindkettő meggyógyult.

Szülészi mütét fogóval a szepetneki egészségi körben egy fordult elő, mely után az anya életben maradt, de a gyermek elhalt.

Szegény, ingyengyógyitásban részesült a légrádi egészségi körben 15, a szepetnekiben 7, a gelseiben 1, összesen 23.

Általános a panasz, hogy a köznép osztályban a betegek nem keresnek orvosi segélyt.

2. Orvos-rendészeti viszonyok.

Három véletlen haláleset fordult elő. A homok-komáromi erdőben egy kiskanizsai földmüvelő fára mászván, itt egy ágas közé ült, a fának egyik ágát lefürészelendő. A lefürészelt ág egy másik fa által visszaütődvén, a fürészelő egyént annyira megsértette, hogy az ennek következtében szörnyet halt. Galambokon három tagból álló család két tagot vesztett. Az anya lefekvés előtt az égő parázszsal, izzó hamuval telt takaréktüzhely füstvezető csövét légmentesen elzárván, a szénéleg és széngőz az alvó helyiségben annyira összehalmosódott, hogy az anya 3 éves leányával a szénéleg által megmérgeztetett, s a férjnek alig sikerült életben maradnia.

Egyéb orvosrendészet elleni viszonyok nem merültek fel.

3. Orvostörvényszéki viszonyok.

A homok-komáromi szőlőhegyben egy csavargó véletlenül sziven lövetett agyon a foglárok egyike által, ellenszegülés közben. Ugyan a homok-komáromi község temetőjében két nő került törvényszéki bonczolás alá mérgezési gyanu következtében eltemetés után 8 hét mulva. A hullarészletek a törvényhatóság által vegyvizsgálat végett illetékes helyre küldettek. A szabari községben, mely ugyan a járás területén kivül esik, de a nagy-kanizsai törvényszékhez tartozik, egy tisztességes földmivelő erőszakosan agyonveretett. Fejszével mély sebet kapott a kaponyán, mely az agy állományába mélyedett, hová csontdarabok is jutottak.

A szepetneki kórorvos havi jelentésében az obornaki községre hivatkozva, itteni lakóst, Tuksics Jánost, ki ezelőtt 2 évvel meghalt, megmérgezési gyanu alá helyezteti mikép a ·/. alatt ide mellékelt jelentésből kitünik.

Könnyü testisertés történt 5, sulyos testisértés történt 3, összesen 8. Ezek közül egyike lőfegyver által okoztatott.*)

Kelt Nagy-Kanizsán, 1883. deczember hó.

TERSÁNCZKY JÓZSEF,
Kanizsa járás orvosa.

Törvényszéki csarnok.

Bünügyi tárgyalások jegyzéke a zalaegerszegi kir. törvényszéktől 1883. évi deczember 5-én.

2651. B/83. Let. Rózsa Sándor és társai szándékos emberöléssel vádoltak elleni ügyben végt.

2652. B/83. Let. Felczer Sándor halált okozott sulyos testi sértéssel vádolt elleni ügyben végtárgy.

2702. B/83. Sz. l. Bakonyi Béla és társai sulyos testi sértéssel vádoltak elleni ügyben végtárgy.

2715. B/83. Sz. l. Jakab Ferencz és társai lopással vádoltak elleni ügyben végtárgyalás.

3102. B/83. Sz. l. Hozián József lopással vádolt elleni ügyben végt.

Deczember 6-án.

2709. B/83 Sz. l. Balázs József és társai lopás és orgazdasággal vádoltak elleni ügyben végt.

2912. B/83. Sz. l. Hoffmann József és társa emberöléssel vádoltak elleni ügyben 3 ad bir. ithird.

2944. B/83. Sz. l. Horváth István és társai lopás és orgazdasággal vádoltak elleni ügyben 3-ad bir. ithirdetés.

2946. B/83. Sz. l. Deák János s társai testi sértéssel vádoltak elleni ügyben 3-ad bir. ithird.

2958 B/83. Sz. l. Lőrincz János sikkasztással vádolt elleni ügyben 3-ad bir. ithird.

3023. B/83. Sz. l. Cseh Ferencz lopással vádolt elleni ügyben 3-ad bir. ithird.

3049. B/83. Sz. l. Csizmadia Dániel és társa sulyos testi sértéssel vádoltak elleni ügyben 3-ad bir. ithird.

3089. B/83. Sz. l. Czánger József és társa sulyos testi sértéssel vádoltak elleni ügyben 3-ad bir. ithird.

December 12-éd.

2749. B/83. Let. Horváth Bogaras István és társa lopással vádoltak elleni ügyben végtárgy.

December 13-án.

2840 B'83. Sz. l. Horváth István sulyos testi sértéssel vádolt elleni ügyben 3 ad bir. ithirdetés.

3058. B/83. Let. Kertész Pál és társa elleni ügyben lopással vádoltak végtárgyalás,

3064. B/83. Sz. l. Horváth Peti János hatóság elleni erőszakkal vádolt elleni ügyben 3-ad bir. ithird.

3090. B/83. Let. Tóth Köngös Károly és társai lopással vádoltak elleni ügyben 3-ad bir. ithird.

December 19 én.

2963. B/83. Sz. l. Bojtó József és társai halált okozott sulyos testi sértéssel vádoltak elleni ügyben végtárgyalás.

December 20-án.

2727. B/83. Sz. l. Koller János és társai sulyos testi sértéssel vádoltak elleni ügyben végtárgy.

3073. B/83. Sz l. Kovacsits István fogolyszöktetés miatt vádolt elleni ügyben végtárgy.

3148. B/83. Sz, l. Jager Károly lopással vádolt elleni ügyben 3-ad bir ithirdetés.

3175. B/83. Sz. l. Rigó Ferenczné szül. Tóth Anna emberöléssel vádolt elleni ügyben 2-od bir. ithirdetés.

Zala-Egerszegen, 1883. november 30-án.

MUZSIK KÁLMAN
iroda igazgató.

*) Kérjük czikkiró munkatársunkat legyen szives ily közhasznu jelentéseivel lapunkat támogatni. Hiszszük, hogy olvasó közönségünknek általa kedves szolgálatot teszünk. Szerk.

Hirek.

— **Wogrincsics János**, városunk előnyösen ismert zongorakészitője, elhagyja városunkat és Budapestre megy, hol egy tekintélyes czéggel szerződött. Egy felül sajnáljuk, hogy városunk egy szakértő zongorakészitőt elveszit, más felül pedig örülünk, hogy szakismerete és munkássága nagyobb, hálásabb tért nyer, mint városunkban. Ő mindamellett városunkat nem hagyja el azonnal. Több oldalról fölkéretvén zongora igazitásra, a vele szerződő czégnél kieszközölte, hogy deczember havát még itt tölthesse a netán előforduló zongora-javitások és hangolások végzésére.

— **Kimutatás** a nagy-kanizsai iparos segédek „betegsegélyző egylete" által f. évi november hó 25-én a „korona" szálloda termében tartott báli bevételről. Eladott belépti jegyekből 101 frt. Felülfizetések 6 frt 1 kr. Ruhatár utáni bevétel 7 frt 35 kr. összes bevétel 114 frt 39 kr. Az összes kiadások pedig 59 frt 41 kr. Az egylet javára maradt jövedelem 54 frt 65 kr. A felülfizetők névsora: Belus József ur 60 kr. Farkas János pékmester 50 kr. Czellhofer Athanász 20 kr. Mersics Ödön 10 kr. Kanász János 10 kr. Schäffer Rosa 30 kr. Pintér Rosa 20 kr. Liebentritt Francz 40 kr. Oroszváry Gyula ügyvéd ur 50 kr. N. N. 50 kr. N. N. 50 kr. Henker Imre 10 kr. Kovács Mihály 20 kr. Novotnyi János 10 kr. Remete Géza ügyvéd ur 10 kr. N. N. 50 kr. Wildner János 10 kr. Ebstein Mathias 50 kr. Miltenberg Sán-

---

férjével, ki 24 évelőtt hagyta oda e földi életet.

* * *

A galamb, ha elveszti élettársát, nem választ magának többé mást.

Boruljunk le a nő szelleme előtt! Szeretni mint a galamb, csak a nő tud.

B.

A Niagara.

Ama merész és czéltalan vállalkozás, melynek nemrég Webb kapitány áldozatául esett, az ó és ujvilág figyelmét akaratlanul is ujra a Niagara óriás folyamára irányzá, annak mindent megsemmisitő viztömegére s mindent elnyelő zuhatagára. Webb kapitány merész vállalata az angló-amerikaiak határtalan, kihivó vállalkozási szelleme folytán létesült,

Révoil Benedikt Henri L'Amérique du Nord czimü müvében sok érdekes részt találunk a Niagaráról, annak eséséről s zuhatagjának erejéről. A könyv ezenkivül a Webb kapitány halálára vonatkozó adatokat is előszorolja.

Az utazók, kik az óriási folyamot látni kivánják, New-Yorkból esti 11 órakor indulnak el. A vasuttársaság előre megegyez a szállótulajdonossal, ki a vendégeket fogadja, hogy szállójában a turisták a hosszu ut fáradalmait kipihenhessék.

Az utazók éjjel érkeznek s tompa moraj zugása mellett aluszuak. A moraj távoli szakadatlan ágyuzáshoz hasonlit.

Másnap reggel mindenki korán talpon van s kalauzok kiséretében közeledik a társaság a zuhatsghoz.

A Nigara-esés a maga nemében olyan, mint a Himalája a hegylánczok közt. Sem a zambesi zuhatagot, sem a középafrikai Wagogo-esést nem lehet a Niagarával összehasonlitani. A Nigara a természet pittoreszk szépségü csodaképe.

Az emlitett vizesések kétségtelenül magasabbról zuhannak le ismeretlen mélységekbe, de nincs a világon oly zuhatag, mely szélesebb ágyban omlanék le, mint a Nigara.

Négy beltenger, mely széles ágyban rohan a mélységbe. A terület, melyből e roppant vizmennyiség összegyül s mely e tengereket táplálja, oly nagy, mint egy kontinens.

Az óriási fehér lepelként kiszélesedő zuhatag félkörben zuhan a mély medenczébe. Nem volna nagyobbszerü, ha magasabbról esnék.

Azt az egyetlen szemrehányást emelhetik a Niagara ellen, hogy környéke nem áll arányban a zuhatag fönségével. —

A Niagarának az a sajátsága van, hogy a viz a rohanásban nem torik meg s esésében óriási rézsutos vizfalat képez.

Közvetlenül a zuhatag szélén fekszik egy keskeny Goats-Island nevü s 1000 angol lábnyi hosszuságu sziget, mely a zuhatagot és folyamot két egyenlőtlen részre osztja. A hosszabb, 600 méter szélességü rész Kanaea felé esik. A jobb parthoz tartozó rész 370 méter széles.

A zuhatag az egyik részen 54 méternyi, a másikon 52 méternyi magasságból esik alá. A 2 méter különbség onnét származik, hogy a folyam ereje jobban hat a keskenyebb részre s annak viztükrét magasabbra emeli.

A hét hatalmas viztömeg zuhanása (a leomló vizmennyiséget perczenkint 15 millió köblábra becsülik) e nagy magasságból oly látvány, melyet mással összehasonlitani egyátalában nem lehet s melyet leirni a képtelenségek közé tartozik.

A zuhatag dörgése kedvező szél mellett 9 földrajzi mértföld távolságra is elhallatszik.

Ott, a hol a partok közelebb esnek egymáshoz, 266 méter széles, 77 méter magas lánczhid vonul el a viz tükre fölött. E hid az ujabbkori épitmények legmerészebbje. A hidat négy drótkötél tartja, melyek közül két drótkötél két vastoronyba van ékelve 8—10 méternyi mélységbe.

A drótkötelek egyenkint 10 hüvelyk átmérőjüek s egy-egy kötél 3640 drótból van összetéve.

Ez óriási épületek mellett itt-ott láthatni fehérre meszelt bérházakat zöld redőnyeikkel s templomokat, tornyokkal, melyez nem igen dicsérik épitőjüket. Izlestelen épületek érték nélkül.

Fák csak elszórva vannak, s azt a keveset is, melyek a vizesés partján növekednek, spekulaczióból, vagy azért ültették, hogy a látvány nagyszerüségét emeljék. A Niagara pompás ékkőhöz hasonlit, melyet vasba foglaltak. A drágakő nagyszerü, a foglalat pedig közönséges.

A látogatókra a zuhatag különböző benyomast gyakorol.

Az egyik az imposáns viztömeget csodálja, a másik annak ezüst szinét, a harmadikat ama köd, vagyis inkább visporlátása ragadja el, mely az egészet körülveszi, a negyedik füleit dugja be, hogy az óriási larmát ne hallja. Tény az, hogy e nagyszerü, teljesen váratlan látvány rendkivül meglep. Órák hosszat nézzük az isteni látványt, feltéve, hogy azt a helyek bérlői, a fényképészek és spekulánsok megengedik, a kiknek a helyet drágán kell megfizetni.

Igen nehéz ama benyomásról, melyet a Niagara kelt bennünk, teljesen számot adnunk. Ha mindent a legutolsó részletig szemügyre veszünk is, még sincs tökéletes fogalmunk a csodaszép természeti jelenségről.

Vakmerő és bátor turisták leszállanak a bamelli lépcsőn is, s a zuhatag sziklájának táblája alá mennek.

Ez utra a turisták kaucsuk köpenyt vagy olajos vászonyzubbont öltenek fel s vascipőket huznak, melyek ugy vannak elkészitve, hogy a szikláról vagy jégről lecsuszni lehetetlen. Ily készülettel aztán a vezetők kiséretében egészen a zuhatag alá juthatni.

Alig érünk a zuhatag alá, oly érzés lep meg bennünket, mintha a zuhany alatt volnánk.

Az öltözék, noha azt áthatlannak nevezik, egyátalában nem véd meg. E nedves hideghez sajátszerü köd is járul, mely a látogatókat körülfogja, továbbá hallás teljesen eltompul a zuhatag robaja közt.

A látvány igazán magasztos. De ember nem állja ki hosszabb ideig, mert óriási szélvész tombol szünet nélkül a vizesés alatt, hogy tartani lehet az elsodrástól.

Mindez azonban nem akadályozza a vakmerő turistákat, hogy a vizesés alatt előbbre és előbbre hatoljanak. Sok ember veszélyezteti életét a hirnevérts azért, hogy később hajmeresztő élményekről beszélhessen.

Ott alant a szikla fehér kén és mészkő vegyülékből áll. E vegyülék közt találunk fehér kvarcztömeget, mely a czukorhoz hasonlit, azonkivül szelenitet vagy jegeczetedett gipszet, mely csak kevéssel szürkébb az azbesztnél.

A szirtek hasadékai közt itt-ott páfrányok növekednek s a turista salátanemü növényeket szakithat. A szirtfalakat moh födi be. A moh oly finom, mint a bársony.

A partokon, szállókban s uton-utfélen számos kereskedő kinálja izléstelen indus ritkaságait: mokaszinókat, tarisznyákat s más ékességeket, melyek üveggyöngyökkel vannak ellátva. Hogy e tárgyakat nem a vörösbőrűek készitik az bizonyos.

Az utazók aztán nagyszerü hidat tekintik meg, mely a zuhatagot hidalja át. A látvány mely innen kinálkozik, felülmul minden várakozást. A viz ércsfényben világlik s e nap fényét ezerszeresen tükrözi vissza. Időről-időre látjuk, amint gyökerestül kiszakitott fák usznak el alattunk, melyeket a viz ellentállhatatlan hatalma sodort ide. Az áradat nagy sebességgel viszi a törzset. A kemény fa alant izzé-porrá zuzódik s felszinre sohasem kerül.

Körülbelül 50 év előtt különös kisérletet tettek a Niagarán. Kisérletül egy régi, kiszolgált hajót bocsátottak a folyamra. A hajóba két beteg tehenet, 1 lovat s 20 kácsát helyeztek. Azt akarták megtudni, vajjon felszinre fog-e kerülni valami a hajóroncsokból vagy az állatokból.

A hajó sebesen uszott a zuhatag felé, majd annak széléhez érve, villámsebesen tünt el a habok közt.

A hajóroncsokból s a szegény áldozatokból semmisem került felszinre, a feneketlen mélységü tölcsér mindent elnyelt. Az egyesült-Államok hirlapjai sokáig foglalkoztak ez eseménynyel, melynek több mint 5000 nézője volt, kik az ország minden részéből gyültek össze.

Néhány év előtt történt, hogy Wrilpool közelében Abott Ferencznek, Luna sziget remetéjének holttestét megtalálták. A tetem alaktalan hustömeggé vált s a szigonynyal kihalászott testet csak nagy nehezen ismerték fel.

A szegény remete hü kutyáját, mely gazdájának halála óta nem találta helyét s nyöszörögve futkosott fel s alá, a tetemhez vezették. A hü eb megpillantva a formátlan hustömeget, rávette magát s testével takarta el a tetemet. A szegény állat az eltorzitott vonások daczára felismerte egykori urát.

dor 50 kr. Összesen 6 frt 1 kr. Van szerencsém becses pártfogásunkér s az felülfizetésekért mély köszönetünket kifejezni. Az iparos segédek betegsegélyző-egylete.

— **Tánczmulatság.** A zala-szt.-gróthi fiatalság a város szegény gyermekeinek felruházása czéljára sikerült táncz-vigalmat rendezett november 25-én a nagyvendéglő termében szép számu distingvált közönség jelent meg, s igy a jótékony czélra jókora összeg fog jutni. Felülfizettek a következők: Antal Józsefné 20 kr. A. M. 40 kr. Beck Moricz 40 kr. Bita József 40 kr. Berger János 40 kr. Brenner Ernő 40 kr. Bognár Lajos 40 kr. Berger Jánosné 2 frt, Botfy Péter 1 frt 40 kr. Chorich N. Csány 1 frt 40 kr. Czimer Györgyné 1 frt, Dobozy Endre 1 frt, Euchberg József 1 frt 40 kr. Fülöp Zsigm. 80 kr. Glázer József 1 frt, Glázer Gyula 40 kr. Goldsmid 40 kr. Grünvald Jakab 1 frt 20 kr. Horváth Antal 40 kr. Holy József 20 kr. Hoffer N. 1 frt 40. Joung Károly 40. kr. Kross Josephin 60 kr. Kublin János 40 kr. Kosáry Aurél Zalabér 4 frt 40 kr. Kublin D. 40 kr. Misner A. dr. 2 frt, Mesteri N. 40 Müller Ödön 40 kr. N. N. 40 kr. Neuman L. 80 kr Oppenheim Vilmos 40 kr. Pollák József 40. kr. Pék Lajos 40 kr. Pfanndl N. Zalabér 3 frt 20 kr. Szatmáry Ferencné Hármas 2 frt, Strausz Géza Szt.-László 40 kr. Steiner Farkas 40 kr Steiner D. 40 kr. Stern N. 40 kr. Szily Ferencz 40 kr. Simon N. Mihályfa 1 frt 20 kr. Scholz Károly 1 frt 40 kr. Szűcs Imre 45 kr. Tavaszi János 1 frt, Tavaszi István 1 frt, Veisz Ignátz 39 kr. Varga Károly 1 frt, Wiener Fülöp 70 kr. 9 rendező 3 frt 60 kr.

— **A zala-szt.-gróthi** képviselő-testület utolsó ülésében egyhangulag Soós Pongrácsra a sümeghi járás eddigi szolgabirájára szavazott és ezen határozatát a megye-bizottság tagjainak tudomására adta, kérve azokat; hogy szintén nevezett szolgabiróra szavazzanak.

— **Uj takarékpénztár.** Z.-Sz. Gróthon élénk mozgalom támadt egy létesitendő takarékpénztár ügyében. A kibocsátott részvények már mind elkeltek s igy nagyon valószinü, hogy a jövő hónapban e hasznos intézet megkezdheti müködését.

— **A Vatikánból.** A napokban a pápa egyik unokaöcscse házasodott meg. fivére annak a Pecci grófnak, aki pár hó előtt gazdag spanyol nőt kapott. Nőül vette egy rendkivüli gazdag római bankárnak marquis Mereghinek leányát. Ez a bankár IX. Piustól kapta a marquis czimet. Az ara éppen oly gazdag, mint szép. Altalában a Pecci család nagyon ért hozzá, hogy szaporitsák vagyonukat. XIII. Leó e tekintetben egészen ellentéte IX. Piusnak, aki hogy nepotismussal ne vádolhassák, édes nővérét, Benigni grófnőt nyomorban hagyta elpusztulni. Unokaöcscsének, Mastai Lajos grófnak, aki halálos ágyán folyamodott segélyért — 200 frankot küldött, mig államtitkára Antonelli bibornok, milliókat hagyott rokonának.

— **Reczipe a szerelmeseknek.** Egy Temesvár józsefvárosi szeles gavallér őrülésig belebolondult egy kis fruska, barna lányba. A lány azonban még rá se kacsintott. A fiatal ember látva e „részvétlenséget", egy humoros öreg urhoz fordult jó tanácsért. Az öreg ur ilyen tanácsot adott: „Vegyen barátom egy csirkefogat és ezt égesse meg a lámpa-világ árnyékában. Az ebből nyert hamut keverje össze hangyatojás sárgájával, ehhez aztán tegyen egy gram sóhajt, s keverje föl madárdallal s ha mindezzel készen van, szegedi paprikával egye meg. Huzassa ki bölcseségfogát, kinálja meg saját nyakát czukor-spárgával. Ezután menjen el Zágrábba, jöjjön vissza s ha akkor sem gyógyul meg — egyék patkány mérget." Szegény fiatal ember!

— **Kérőből gyilkos** lett Tergenyén bizonyos Sz. J. paraszt legény, aki K. N. ottani özvegy menyecskét feleségül kivánvan, egy este komoly czéllal annak anyjához látogatott el. A menyecskének tán lett volna is hajlandósága; de hát az anyja is, meg a menyecske bátyja is nagyon ellene voltak s kimondták neki. Valamelyes szóváltás is fejlődött ki a dologból közöttük, ugy annyira, hogy a menyecskének bátyja még tettlegességre is határozta magát a kérővel szemben, minek bizony nagyon szomoru következménye lett, mert a kérő, amint kiment, felkapva egy karót, olyat vágott a sötétben amannak fejére, hogy az rögtön leesett s másnap meg is halt.

— **A legnagyobb biztonság.** Egy fiatal házaspár bálra készen áll. A kocsi a kapu előtt állt, a nő az utolsó rózsát tüzte hajába, köpenyébe burkolózik, de hirtelen aggodás szállja meg: „Az istenért! hiszen magára hagyjuk a gyermeket!" Ejh! Hiszen Netti idehaza van .... jer csak." — „Te lelkiismeretlen vagy; meg csak be sincs jelentve. Hányszor hallja az ember, hogy egy cseléd feltöri a szekrényeket és cselédkönyvével megszökik. Aztán keresheted." — Ne légy gyermek! Nos hát (iróasztala fiókjából frakkzsebébe teszi Netti cselédkönyvét, most lopja el könyvét, ha tudja." — „Te csak mindig tudsz segiteni magadon. Ezért csókot kapsz Igy ni. Netti jól zárja be utánunk az ajtót és vigyázzon jól a gyermekre!" — „Kezeit csókolom nagyságos asszony!" — Elmennek és a fiatal férj, cselédkönyvvel frakkzsebében oly vidáman tánczol egész éjjel, mintha kitünő ötlete villanyozta volna fel. Reggel felé tértek vissza lakásukra. A gyermek aludt és Netti is aludt, utóbbi azonban hat üveg palaczk társaságában, mert gazdája pinczéjéből a legjobb bort üritette ki. Leirhatatlan jelenet következett mely Netti két heti bérének kifizetésével végződött. „Most pedig könyvemet adja vissza." A gazda hiába tapogatja zsebeit, a könyv sehol sincs. Valahol kitánczolta frakkjából és igy kénytelenek a bort kedvelő Nettit továbbra is megtartani, mig uj könyv birtokába nem jut.

— **Uj vasut.** A szegszárdiak egy régi óhajtása valahára teljesedésbe ment. A budapest-pécsi vasut rétszilas-szegszárdi szárnyvonalának műtan-rendőri bejárása a lefolyt héten megtörténvén, emlitett szárnyvonal ma adatik át közforgalomnak. Az ünnepélyes megnyitás — deczember hó 1-én — ment végbe. A szegszárdiak nagy előkészületeket tettek az uj vasut első vonatának fogadtatására. — Az uj vasuton a menetrend következő: A vonat indul Szegszárdból déli 12 óra 25 perczkor s érkezik Budapestre este 8 óra 25 perczkor. Budapestről indul 8 óra 16 perczkor és érkezik Szegszárdra d. u. 4 óra 31 perczkor.

— **Szombaton,** folyó hó 1-én az ujonan berendezett „Sas" vendeglőben igen kedélyes társas vacsorát rendezett az alakulóban levő torna clubb Halis István elnöklete alatt. A kedélyes mulatság okát abban találja, hogy a clubb czélját a testfejlesztésen kivül a társas élet fejlesztése is képezi. Az eszme életrevalóságát tanusitja az, hogy már az első e nemü társas estély alkalmával is a vendéglő helyisége meglehetős szüknek bizonyult a nagyszámu résztvevő befogadására. Örömmel üdvözöljük a mozgalmat és melegen ajánljuk különösen a hivatalnokok figyelmébe. A külföldi miveltebb országok minden kis falujában vannak torna-egyletek, melyek erőssé és egészséggé teszik a nemzedéket. Tehát csak kitartás!

— **Jótékonyság.** A „Sümegh vidéki vörös kereszt egylet" 1883. évi nov. 24-én Sümeghen szegény iskolás gyermekek felruházása czélra, tombola estélyt rendezett, melyre tombola tárgyakat és készpénzt a következő nemeskeblü urnők és urak voltak szivesek rendelkezésre bocsájtani: Bajomi Istvánné, Bajomi Hermin, Bánfy Alajosné, Binder Péterné, Bükhely Elis. Babos Mariska, Bellovits Mari, Csigó Mari, Dorner Kajetánné, Dorner Anna, Dorner Emma, Domján Paula, Dobronyi Tetta (Gulács), Eitner Sándorné Epstein Vilmosné, Erdős Györgyné (Türje), Földy Jánosné, Dr. Fischer Ignáczné, Gedey Rezsőné, Gallik Mari, Hetyei Károlyné, Hladny Jánosné, Horváth Gyuláné, Jobbanny Irma, Kovács Lászlóné, Kovács Matild, Kubányi Simonné, Kubányi Melánie, Kovács Katalin, Klasz Józsefné (Szalapa), Klasz Janka és Ilona, Mojzer Böske, Mojzer Madeleine, Mojzer Mariska, Nessnera Béláné, Reile Józsefné, Reithofer Ferenczné, Szidnay Antalné, Székely Gusztávné, Surgóth Miksáné, Somogyi Mihályné, Stamborszky Paulin, Steiner Adolfné, Dr. Takács Jánosné, Takács Zsigáné, Takács Vilma, Takács Margitta, Varga Józsefné, Vid Lujza Winter Vilmosné, Glasz Józsefné Szalapa 7 frt, Barkóczy Károlyné Sümegh 5 frt, Vollnhofer, Eitner Mária Győr 5 frt, Bessenyei Ernő Mihályfa 4 frt, Jámbori Béláné Türje 3 frt, Eitner József 3 frt, Hetyei Károly 2 frt, Kell Dávidné 2 frt, Epstein Vilmosné 2 frt, Fándl Antalné 1 frt, Petrich Györgyné 1 frt, Varga Józsefné 1 frt, Soós Pongrácz 1 frt, Kovács Katalin 80 kr., Molnár József 1 frt Dr. Takács Jánosné 1 frt, Orbán Lajos 1 frt Sümeghről. Midőn a becses adományozók neveit nyilvánosságra hozzuk; egyszersmind az egylet választmánya köszönetét fejezzük ki. Sümegh, 1883. deczember 2-án tartott üléséből: Bánfi Alajos titkár. Dorner Kajetánné elnök.

— **Egy csók és következményei.** Egy nagyon ismert párisi arczképfestő, kinek megrendelői nagyrészt a high life hölgyéből állt, közelebb egyik mintájának bájaitól annyira el volt ragadtatva, hogy ujkori Pygmalion módjára legyőzhetetlen vágyat érzett kékszemü Galatheáját keblére ölelni és vele a „csókolj meg" kettőst énekelni. De a hölgy, kinek gyönyörü kék szeme és pompás szőke haja minden szalonban hires, rosszul értette ezt a művészi gerjedelmet és a helyett, hogy énekre gyujtott volna, haragra lobbant, dühösen távozott és elpanaszolta az esetet férje urának. Szabályszerü kihivás volt a következménye. A művész elfogadta a kihivást és pontosan megjelent a légyott helyén. Néhány percz mulva fényes fogat állt meg, melyből két finoman öltözött ur szállt ki. „Ön X. a hires hölgyfestő?" kérdé az egyik ur. — „Igen!" volt a válasz, mire a két ur kutyakorbácscsal derekasan elpüfölte a szegény Pygmaliont. Mikor kifáradtak visszaültek a kocsiba és elhajtattak. A festő pedig másnap egy kis kéjutazásra indult el.

— **A házassági ajánlatokról,** melyek a lapok hirdetési rovatában olvashatók, érdekes statistikát közöl a „Nemzet." E szerint három annyi férfi, mint nő óhajt ez uton a házasság révpartjára jutni. A nők kevesebbet is törődnek jövendőbelijök korával, mint a férfiak: a nők közül 81. a férfiakból csak 56 százalék nem néz a korra; de a férfiak 32 százaléka és a hölgyeknek csak 6 százaléka követeli, hogy a jelentkező fiatal legyen. Mind a két fél a vagyonon kivül legtöbbször műveltséget keres, mig a vallás alig nyom valamit a latban. Leginkább zsidók hirdetnek, a férfiak 6 százaléka a nőkből 13 százalék zsidó. A nők 33 százaléka emlékszik meg jövendőbelije családjáról, mi azt bizonyitja, hogy többre becsülik a tisztességes családot, mint a férfiak, kik közül csak 13 százalék kivánja ezt. Több nő ad vagyonáról felvilágositást, mint férfi, tudva, hogy az a házasságnál döntő.

— **Gróf Festetich György** a keszthelyi Georgicon dicső nevü alapitójának márványból készült mellszobra november hó 27-én fényes ünnepélylyel lepleztetett le a m. kir. gazdasági tanintézet egyik ez alkalomból igen diszesen felékesitett termében. A megnyitóbeszédet: Balás Árpád az intézet jeles tehetségü igazgatója tartotta, lelkes szavakban ecsetelvén a nagy férfiu halhatatlan érdemeit. Az intézeti dalárda „Szent az érzet", „Hymnusz" és „Szózat"-ot énekelte, Horváth István 3-ad éves gazdász pedig Kazinczy Ferencznek „Gróf Festetics Györgyhöz irt költeményét szavalta érzésteljesen. A megnyitó-beszéd alatt a lepel legördült a szoborról s Balás Árpád igazgató annak fejére tette az intézeti tanári kar babérkoszoruját, mig a szobor talapzatához Angyal 3-ad éves gazdász tett egy nagy babérkoszorut. A fényes s örök időre emlékezetes ünnepélyt az intézeti zenekar által játszott „Hunyady-induló" zárta be. Az ünnepélyen részt vettek: Festetics Tasziló és Vilmos grófok, Bernulák Sándor ministeri osztálytanácsos, Tormay Béla, a hatóságok, a tanintézetek képviselői stb.

— **A keszthelyi** közigazgatási járás megye bizottsági tagjai mult hó 29. a küszöbön álló tisztujitás ügyében Keszthelyen értekezletet tartottak. Az értekezletre a járásbeli bizottsági tagok közül — elég sajnos — csak 23 jelent meg. A központi tisztviselők az ügyészt, árvaszéki ülnököt és ülnököket kivéve ujból kijelöltettek. Az ügyészi állásra Varga Lajos nagy-kanizsai ügyvéd és Árvay Lajos jelöltettek ki és pedig Varga Lajos 12 szavazattal Árvay Lajos 11 szavazata ellenében. Az árvaszéki elnökségre Csesznák Sándor 20, Rózsás Lajos 3 szavazatot nyertek. Az árvaszéki ülnökségre Horváth Bertalan egyhangulag. Thassy Kristóf 21. Zarka Zsigmond 20, Trstyánszky Ödön 21, Braunstein Pál 7, Nagy Imre 4 és Darázs Zsigmond 18 szavazatot nyertek. A keszthelyi járásban szolgabiróvá: Göde Lajos, segédszolgabiróvá: Vértessy Béla, járási orvossá: Dr. Hanny Ödön e szép képzettségü fiatal orvostudor — egyhangulag jeleltettek ki.

— **A söjtöri önk. tüzoltó-egylet** tüzoltó szerelvények beszerzésére 1884. évi január hó 9-én a nagyvendéglő termében zártkörü táncsvigalmat rendez.

— **A pozsonyi m. kir. szőlőszeti** és kertészeti iskolai igazgatóság részéről — az 1884. jan 1-én kezdődő tanfolyamra — hat darab 150 frtos és négy darab 100 frtos ösztöndijra nyittatik pályázat, a mely összegekért a felvett növendék teljes ellátásban részesittetik. A belépni óhajtó növendéktől megkivántatik, hogy kérvénye mellé következő okmányt csatoljon: 1. A 16 évet meghaladott életkort igazoló keresztlevél. 2. Erős-egészséges, munkát biró testalkat és védhimlőveli beoltásról tanuskodó orvosi bizonyitvány. 3. A magyar-nyelvnek szó és irásban való legalább némi ismerete. 4. Legalább 4 elemi osztálynak jó sikerrel történt bevégzését igazoló iskolai bizonyitvány. 5. Jó erkölcsi bizonyitvány. 6. A szülőnek vagy gyámnak beleegyezése — illetőleg ama kötelező nyilatkozata, mely szerint a növendék a tanodát csak az intézet felügyelő bizottsága és az intézet igazgatóságának beleegyezésével hagyhatja el. 7. Fehérnemü — s egyéb ruhával a növendék magát kellőleg ellátni tartozik — ugy szinte ő gondoskodik iró és rajzeszközökről, nemkülömben fürész s egyéb kisebb eszközökről. 8. Idősebbeknek, katonai kötelezettségüknek eleget tetteknek vagy ettől menteseknek, végül a szőlőszet, kertészet és pinczészet vagy ezekkel rokon mesterségben jártasaknak a felvételnél előny adatik. Az itt felsorolt okmányokkal felszerelt kérvények legkésőbb f. é. deczember hó 25-ikéig a pozsonyi m. kir. szőlőszeti és kertészeti iskola igazgatóságához nyujtandók be, honnan a fel-vagy felnem vételről a legrövidebb idő alatt tudósitást nyernek. Jegyzet. A kik az intézetbe saját költségükön belépni óhajtanak, mint ilyenek az intézeten kivül kötelesek lakás és élelmezésről gondoskodni, — de minden tekintetben az intézet törvényeinek, mint ösztöndijasok lesznek alávetve.

— **Hallatlan merészség** történt november 27-én a pacsai hegyben. Törösi Katalin udvarára ismeretlen tettesek betörtek, s a hidasból kihuzták a hizót. A zajra felébredtek a házbeliek. Amint ezt a tettesek észre vették, egyikök a kijárat elé állt, innen egy párszor belőtt s halállal fenyegette azt, a ki moczczanni mer. Igy állott őrt mindaddig mig gaz tolvajtársai a disznót az udvaron leszurták és magukkal vitték s aztán maga is tovább állott. A károjultak másnap feljelentették az esetet az illető hatóságnak, mely azonnal elrendelte a nyomozást.

— **Százhat éves embert temettek** november 28-án Zebegényben, a nagymarosi plébániához tartozó fiókközségben. Plots Gáspárnak hivták ez öreget, ki juhász minőségben huszonkét éven át — persze az utolsó időkben inkább csak kegyelemből — volt egy és ugyanazon háznál. Temetésére Nagy Marosról, Szobról is sokan jöttek, daczára a nagy sárnak, Zebegényből pedig aki csak lábára álhatott mind megjelent; hisz mindnyájan ismerték az öreg Gáspár bácsit, kitől — ha éppen beszédesebb kedvben volt — nem egyszer hallhattak egyet-mást a régi jóidőkből. Erőteljes férfiak önkényt ajánlkoztak a koporsó vitelére. A temetési szertartás végeztével az elöljárók egyike szép szavakkal mondott köszönetet az egész község nevében a derék Kopernicsky-családnak, mely az öregről, már munkaképtelen állapotban is oly nemeslelküen gondoskodott.

— **Pap és végrehajtó.** Furcsa jelenetek játszódtak le közelebb Aradmegye Szabadhely községében. Az ottani oláh pap ugyanis hátralékban volt az adófizetéssel. E miatt az adóvégrehajtó elment a paphoz, hogy legalább valamit törlesszen hátralékából. A lelkészi lakban azonban furcsa fogadtatásra talált az adóvégrehajtó: a tisztelendő ur és tisztelendőné asszonyom ugy eltángálták, hogy kénytelen volt tágitani és odább állni. A községházánál azután ismétlődött ez az épületes jelenet. A pópa ugyanis néhány jó csimborájával rárohant a végrehajtóra s a nyájas beszélgetésből ismét verekedés lett. A dologban az a legeredetibb, hogy az aradi járás szolgabirájához mind a két fél, a végrehajtó is, meg a pap is panaszló jelentést küldött, mindenik az állitván, hogy a másik kezdette a zenebonát. A szolgabiro rögtön elrendelte ez ügyben a vizsgálatot, azonban hogy addig is csönd legyen a faluban, „hüsitő"-nek a forrongó kedélyek számára néhány csendőrt helyezett el a községben.

— **Uj megyei postahivatalok.** F. hó 1-én Goricsán és Langvis községekben kir. postahivatal lépett életbe, melyek mindegyike levél- és 5 kilogram sulyt meg nem haladó kocsi-póstai küldemények felvétele, továbbitása s illetve kézbesitésével fog foglalkozni. A goricsányi az alsó-krayovecsi postahivatallal, a langvisi pedig a nagy-kanizsai póstahivatallal van összeköttetésben napontai gyalogjáratok által. A goricsáninak kézbesitő körét csupán Goricsán község képezi, mig a langvisinek kézbesitési körébe Német Szent-Miklós, Obordik, Korpavár, Füzvölgy és Homokkomárom községek tartoznak.

— **Borzasztó tüzvész** dühöngött Nagy-Dobrony beregmegyei községben. A körülbelül 350 házból álló községben 103 ház, 101 melléképület, 773 szekér széna, 330 szekér hántott tengeri, 232 köböl bab, 126 köböl álló aszalt gyümölcs, 44 köböl borsó, 136 köböl buza, ezeken kivül több lábas jószág és számos szárnyas állat lett a pusztitó tüz áldozata.

— **Művészet a — lopásban.** A lopás művészete sehol sem áll olyan magas fokon, mint az Egyesült Államokban, ahol van a gazembereknek bizonyos arisztokracziájuk, amely a tudomány és a technika minden segédeszközét igénybe szokta és tudja venni arra, hogy egy-egy nagyobbszerü betörést elkövessen. Ez arisztokracziához tartozó tolvaj és rabló urak természetesen alaposan lenézik a közönséges zsebvágókat és más zsurkos marku kollegáikat. Ilyen kiváló tolvajról érdekes dolgot jegyeznek föl ujabban az amerikai lapok. James Whit valami utonállásért belekerült a madesoni börtönbe, a honnan azonban csakhamar megszökött. A börtön személyzete hanyat homlok rohant utána, s mig üldözői fölverték erdőt-mezőt, Whit ur kedélyesen visszatért a börtönbe, bement a felügyelő lakásába, levetette fegyencz-ruháját és helyette a felügyelő ünnepi öltözékét ölté magára, magához vette az órát s ami kis pénzt ott talált, aztán — elpárolgott.

— **Merénylet egy apácza zárdában.** Rouenban két fegyencz, akik csak az nap szabadultak ki a fegyházból, vakmerő merényletet követett el a gravignyi apácza-zárdában, hova a keritésen keresztül könnyü szerrel bejutottak. A folyosón két apácza jött szemközt a merénylőkkel, kiknek egyike tőrrel, másika revolverrel volt felfegyverkezve. Az apácák a két fegyveres férfi láttára kétségbeesetten segitségért kiáltottak, mire a merénylők megrohanták őket s az egyiket fütykössel leteritették, a másikat pedig össze-vissza szurták egy tőrrel. A segélykiáltásra a zárda kertészei összefutottak s a merénylőket, még mielőtt ezek védhették volna magukat, elfogták. Az apáczák sebei nem sulyosak.

— **A gyermekek** scrofulái és bénasága (rachitis) ellen angol és amerikai orvosok legjobb szernek tartják a phosphorsavas meszet, melyből hónapok hosszáig naponta egy két késhegynyit adunk a beteg gyermeknek. Lehet-e mészhez háromszor annyi czukrott keverni és ugy beadni. Sokkal jobb hatása van, mint e csukam jolajnak, melyet legtöbb gyermekoly nehezen vesz be. A nehéz fogzásnál is igen jó szolgálatokat tehet.

— **A szemhéjak gyuladása** és általában görvélyes szemgyulladások ellen Tirolban igen egyszerü szert használnak. Egy kis darab zsemlyebelet hideg vizbe mártanak és ezt a beteg szemre teszik s oda kötik egy kendővel. A zsemlyében rendesen egy kis héjat hagynak. Sokan azt hitték, hogy a kedvező hatás a hideg viznek tulajdonitandó, de a kiserletekből kitünt, hogy a hideg viz zsemlyebél nélkül hatástalan. Ha a szem nagyon érzékeny és fájós, meleg vizet lehet a hideg helyett használni. Campe, az ismeretes iró, ez egyszerü szer által gyógyitotta ki magát, sok évig tartott szembajából.

— **Oroszosan.** Péterváron rövid idő alatt két merénylet történt a békebiró ellen, melyek természetesen nagy izgatottságot okoztak a lakosságban. Egy Nowosseloff nevü paraszt egy hatalmas darab követ vágott a fejéhez s ha eltalálta volna, vége lett volna a birónak. Azt mondják, az volt a merénylet oka, hogy a biró Nowosseloffot egy hölgy megsértéseért három havi fogsággal büntette. A második eset, mely Botschareff biróval történt, még feltünőbb. Három paraszt lopással s egy boltőr orgazdasággal volt vádolva. Mig a többi tagadásra fogta a dolgot, egy Pimicuoff nevü paraszt kijelentette, hogy ő lopta el a kérdéses dolgokat, a többiek semmit sem tudnak róla. Ennek daczára elitélték valamennyit. Mikor az itéletet kihirdették, a parasztok egyike, Nikutin rá kiáltott a biróra: „Miféle biró vagy te! A szénapiaczon volna helyed! Megállj, még betöröm a bordádat!"

— **Egy nihilista nő öngyilkossága.** Péterváron egy 17 éves leány, az orvosi egyetem ötöd éves hallgatója, öngyilkosságot követett el, a mi nagy szensácziót okozott. A leány a legjobb tanulók közé tartozott, szülei pedig vagyonosak és tekintélynek örvendenek. A szerencsétlen nihilisták társaságába keveredett s lakásán többször jöttek össze tanácskozásra nihilisták. Midőn a rendőrség erről értesült s e hó 17 én öt rendőr jelent meg a leány lakásán, ez gyorsan ölő méreggel megmérgezte magát. A rendőrök az öngyilkos lakásán számos eszközt és nagymennyiségü anyagot találtak, melyek dynamitbombák gyártására voltak szánva. Eleinte nagy titokban tartották az esetet, most azonban a hivatalos lap, a St. Peterburgskija Vjedomosti külön czikkben tárgyalja az esetet, rámutatva, mily veszélyes agitácziót fejtenek ki a nihilisták a tanuló ifjuság közt.

— **A berugott familia.** Mulattató pört tárgyaltak közelebb az odessai törvényszék előtt. Egy Szitajev nevü titkos tanácsost és egész familiáját: fiát és két leányát éjjeli csendháboritással vádolta a rendőrség. A család egy kissé nagyon is kedélyes hangulatban késő éjjel tért vissza a nemesek klubjából s hazaérve lakásán olyan pokoli lármát csinált, hogy végre is a rendőröknek kellett a csendet helyreállitani. Mikor ezek a lakásba hatoltak, Mari k. a. az idősebb leány egy ingben ugrált a szobában, bezuzta az ablaküvegeket s olyan szavakkal fogadta a rendőröket, a milyeneket nem szokás leirni. Nagy derültséget keltett az egyik, a kitől mikor megkérdezték, lármáztak-e a család többi tagjai, azt felelte, őt annyira megigézte a kisasszony öltözete és ugrálása, hogy mással nem törődött. A békebiró megfelelő pénzbüntetésre itélte a jókedvü család tagjait.

— **Házasság amerikaiasan.** Georgiában (Észak-Amerika) eredeti módon kötöttek közelebb házasságot Miss Valdraup és Miles János, kiknek frigyét a leány szülei ellenezték. Miss Valdroup ugyanis egy szép napon elszökött hazulról a kedvesével és Elder lelkészszel egy gyaloguton találkozott, hol a lelkész frigyükre megadta az egyházi áldást. A sebtiben, igazán amerikaiasan kötött házasságnál két éppen arra menő fiatal ember tanuskodott, kiket a szerelmes pár megállitott s brevi manu kért fel e kis szivességre.

— **Egy város kegyelete.** Szentes városa emléktáblákkal készül megjelelni Horváth Mihály nagynevü történészünk és Tóth József néhai hires szinművész szülőházát. Az emléktáblák már el is készültek s a „Szentesi lap" azzal az inditványnyal lép elő, hogy Szentes város kegyeletes ünnepe egy napon tartassék az uj megyei székház felavatásával s arra a magyar tudományos akadémia, a

történelmi társulat, a nemzeti és népszinházak képviselői, ugy a szomszéd hatóságok is meghivassanak.

— **Egy „baromkirály.“** E czim ugyanazon joggal illethetné Korte Henriket nyugot-Amerika egyik dusgazdag barom-tenyésztőjét, a minő joggal nevezik pénzkirályoknak Európa és Amerika kiválóbb krőzusait. Korte, ki szerényen visszahuzódva él birtokán Mexikóban, német születésü és mint gyermek került Amerikába, Uj-Mexikóban letelepedvén, egy ottani fél-benszülött leányt vett nőül és baromtenyésztéssel kezdett foglalkozni. A szerencse soha egy pillanatra sem hagyta őt el és vagy öt hónappal ezelőtt nem kevesebb, mint 265,000 dollár áru barmot adott el.

— **Fa pásztorbot — a pápának.** Strossmayer ságrábi püspök egy művésziileg faragott pásztorbotot küldött ajándékba XIII. Leo pápa ő szentségének, ki ezt ezentul használni is fogja. A művésiileg faragott botot egy sem irni, sem olvasni nem tudó pásztorfiu készitette szabad kézzel közönséges bicskával.

— **Postarablás.** Mult hó 22-nek éjjelén a horvátországi Kopreinits és Subotica közt közlekedő kocsipostát Subotica közelében, az erdőszélén kirabolták. Ullrich Márton postakocsist meggyilkolták, a postakocsit feltörték és kirabolták. A küldemények, többek közt 224 frt 60 kr. késpénzben és egy 300 frtos takarékpénztári könyv a gazemberek keze közé esett. Eddig még nem is sejtik, hogy kik lehetnek a tettesek.

— **Egy utazó jubileuma.** Az Afrikát tudományos czélból beutazó gárda legidősebbje, dr. Rüppel Ede e hó 19-én ünnepelte Frankfurtban születése napjának kilenczvenedik fordulóját. Rüppel tizenhét éves koráig a darmstadti gimnásiumba járt s akkor a kereskedői pályára akarták szülei adni. Erről azonban betegeskedései miatt csakhamar lemondottak s 1816-ban Olaszországba utazott, hol Elba szigetét ásványtani szempontból áttanulmányozta. 1817 ben Egyiptomba ment s a Nilus első vizeséséig hatolt. 1818-ban visszatért Európába, Genuaban s később Páviában természettudományokat, részben csillagászattant is tanult s ujra Egyiptomba utazott. Most már Nubiába, Kordovánba és Arábiába (1822-től 1828-ig) is eljutott s később Abessziniа felé (1831-től 1834-ig) kelt utra. Ez utazása közben szerzett gyüjteményt szülővárosa museumának (a Senckenberg-féle) ajándékozta, a pénzdarabokat, egyiptomi régiségeket es aethiopiai késiratokat pedig a Frankfurt városi könyvtárnak. Mint iró is működött. Rüppel magas kora daczára jól néz ki, bár kissé meg van görnyedve, de arcza még egészen fiatalos benyomást tesz.

— **A gyrtyahős.** Kaiser temesvári polgártárs egy idő óta nagy szomorusággal tapasztalta, hogy padlásáról titokzatos módon fogy a sonka, szalonna s több efféle „disznóság.“ — „Ez már mégis csak disznóság!“ — gondolta magában Kaiser uram és a padlás ablakába egy hurkot alkalmazott, hogy a fogadatlan vendéget egyszer már ő fogadhassa. A hurok segitett is. Már a legközelebbi éjjelen belekerült a tolvaj. Kaiser ur ugyanis éjjel nagy kiabálást hall a padlásról lehangzani, hirtelen lámpát ragad s fölszalad a padlásra. S ime, a tolvaj csakugyan ott lógga hurokkötélen ég és föld között lebegve, mellette pedig a sonka. A tolvaj amint meglátja a lámpával felé közeledő alakot, elkezd kegyelemért kiáltozni, hogy mentsék ki kétségbeesett helyzetéből. Kaiser ur közelébb lép a lámpával s ime mit lát? — a hurokban a saját fia kalimpál, a ki az éjeket kártyabarlangokban szokta mindig tölteni s ugy látszik kártyaveszteségét az apja meglopásával födözte. Hogy a padláson mily jelenet fejlődött ki — arra göditsük le a függönyt.

— **Megtért indus főnök.** Sitting Bull indus főnök megtért és az egyik methodista hitközség tagja lett. Elég jó keresztyén és szorgalmasan jár a templomba, csak az a kellemetlen szokása van, hogy valahányszor körülhordják az isteni-isztelet a gyüjtőtányért, nyájas vigyorgással belemarkol és a rajta levő ezüst és rézpénzt bezsebeli.

— **Megőrült örömében.** Ch. odessai orosz tanuló, ki saját szorgalmából annyira vitte, hogy végre megkezdhette egyetemi tanulmányait, s ugy miveltségénél, min egyéb tulajdonságainál fogva általános kedveltetésnek örvendett, erősen dadogott. E hiba annyira deprimálólag hatott rá, hogy kerülte a társaságot és idegbeteg lett. Erre orvoshoz fordult, kinek az idegbajok gyógyitása specziálitása s csakugyan sikerült is ennek betegét annyira kigyógyitani, hogy néhány nap mulva a dadogás is megszünt, mi fölött a szerencsétlen annyira örült, hogy — megtébolyodott s az őrültek házába kellett őt csukni.

— **Öngyilkosságok.** Triesztben két nő öngyilkossági szándékból lakásuk ablakából az utcza kövezetére vetette magát. Az egyik B. Rachel egy rőfőskereskedő 42 éves neje, 6½ órakor reggel a Via Canale 5. sz. házának első emeletéről ugrott le a kövezetre. Több perczig eszméletlenül fekve maradt; lakásába fölvitték, hol megvizsgáltatván, kitünt hogy a legkisebb sérülést sem szenvedett. — Sokkal tragikusabb volt a másik eset vége. Özvegy Samaja Mária d. e. 11 óra kor, ki még csak 30 éves és máris 9 gyermek anyja, a Corsia Stadionon 22. sz. a. fekvő ház negyedik emeletéről leugrott a kövezetre, hol összezuzott, vértől elboritott, holt állapotban maradt fekve.

— **Heller-féle** zenélő müvek, minden évben ezen időben hirdettetnek, hogy nemsokára rá mint fénypontul ezernyi karácsonyi asztalon a legszebb és legértékesebb tárgyak ragyoghassanak. Lapunk hirdetési rovatában feltalálják tisztelt olvasóink és bájos olvasónőink a világhirü zeneművek ajánlatait Heller F. H. urtól Bernben. Az oly általánosan kedvelt müveket bámulatos tökéletességben szolgáltatja; ezért mindenkinek a legmelegebben ajánlhatjuk egy-egy zenélő mü beszerzését, s erre a közeledő karácsonyi idő a legszebb alkalmat nyujtja; egy tárgy sem pótolhat — ha még oly becses is — egy ilyen müvet. Már mit ajándékozhatna a férj nejének, a vőlegény jegyesének, barát barátjának szebbet és szivesebben látottat? A szenvedőnek, a betegnek legnagyobb legkellemesebb szórakozást nyujt, szerencsésen elért időket jelenvalósit; a magánynak hü társalgója, előmozditja a hosszu téli esték kedélyességét a házi körben stb. Még különösen kiemelendő ama vendéglős és czukrász uraknak dicséretes gondolata, akik ily müvet vendégeik mulattatására megszerezték. — A tett kiadást, mint több helyről értesülünk, ezek nem bánták meg; — ebből kitünik czélszerü hasznuk is a tagadhatlanságig és minden vendéglős urnak, aki eddig elmulasztotta, tanácsolnók, hogy egy ilyen zene müvet késedelem nélkül beszerezzen. Megjegyezzük még, hogy az egyes darabok választéka nagyon finoman van kigondolva; a legujabb valamint a legkedveltebb régibb operák, operettek, tánczdarabok és dalok vidám és komoly moddrusk legszebb rendben találtatnak egyesitve a Heller-féle müvekben. — Ugyan ennek van szerencséje több udvarnak és nagyságoknak szállitója lenni és ennél fogva több kiállitáson dijas tatott. Egy e télen tartandó jutalomszétosztás alkalmával 100 zenélőmü 10,000 frk. értékben fog szétosztatni, mely azon különös hangulatra talált mert minden vevő, mely már egy kisebb mü birtokában van ez által egy nagyobb münek is birtokosa lehet, minden 25 frankra egy jutalom dij jár. Dustartalmu képes árjegyzékek minden kinek kivánatra bérmentve küldetnek. Mindenkinek ajánljuk, hogy a legkisebb zenélő szelencsénél is egyenesen a gyárhoz forduljon, minthogy sokféle müvek Heller-féléknek adatnak ki, melyek nem is azok. Minden valódi mü és zenélő szelencze az ő nyomasott nevét viseli, melyre különösen vigyázandó. A czég nem tart sehol sem raktárt. Ha valaki valaha Bernbe jő, ne mulassza el ezen gyárt megtekinteni, mely szivesen megengedtetik.

Vasuti menetrend.

Érkezik. Beggel. Indul.

		Ó.	P.			Ó.	P.
B. Ujhely	P. v.	4	8	Pragerhof	P. v.	4	48
Buda	P. v.	4	18	Barcs	P. v	5	10
Fiume	Gy. v	5	27	Buda	Gy. v	6	—
Pragerhof	Gy. v	5	46	B. Ujhely	V. v.	6	15
				Buda	V. v.	7	15
Délben.							
Sopron	V. v	12	16	Buda	P. v	2	—
Pragerhof	P. v.	1	15	Pragerhof	P. v.	2	45
Barcs	V. v.	1	41	Sopron	V. v	2	55
Buda	P. v.	1	59	Barcs	V. v	3	—
Éjjel.							
Buda	V. v.	9	51	Pragerhof	Gy v	10	54
B. Ujhely	P. v.	10	28	Fiume	Gy. v	11	4
Buda	Gy. v	10	38	Buda	P. v.	11	50
Pragerhof	P. v.	11	19	B. Ujhely	P. v	12	5
Barcs	P. v.	11	8				

Lapvezér és kiadó: SZALAY SÁNDOR
Felelős szerkesztő: VASS ÁLMOS.
Laptulajdonos: WAJDITS JÓZSEF.

500

959 15—26

szép kifogástalan szivarkát lehet késziteni az én, a cs. kir. dohánygyárakban is használt

szivarka

TÖLTŐ-GÉPEMMEL

mely érczből igen csinosan késziitve, 3 különféle erősségben, vékony, középfaj, vastag, különbség nélkül, használati utasitással együtt 65 kr. **Csak akkor valódi, ha czégem bele van vésve.**

Az én szivarka-hüvelyeim, szintén három erősségben, csakis a valódi

franczia-báznélküli

„Le Houblon“-papirból (fehér) vagy **Kukoricza**-papirból (sárga) következő árakon kaphatók: frt

	frt
Szipka rész nélkül, sima 1000-re	—.80
Szipka rész nélkül elegáns arany-jegygyel, 1000-re	1.80
Szipka résszel, sima 1 karton 500 drbbal	1.05
Szipka résszel elegáns arany, kék vagy fekete jegygyel, 1 karton 500 darabbal	1.50
II **rendű minőség**, szintén fehér vagy sárga, melyet mások elsőrendüképen ajánlanak, ára:	
Szipkarész nélkül, sima, 1000 db.	—.50
Szipka rész nélkül, elegáns arany-jegygyel	—.90
Szipkával, sima, 1000 drb	1.80
Szipkával és elegáns arany, kék vagy fekete jegygyel, 1000 db.	2.20
Közönséges tömő gépecske hozzá	—.10

Levélbeli-megrendelések utánvétellel vagy az összeg beküldése mellett Ismételadók százalékot kapnak.

Belejegyzett védjegy.

Óvás! Hamisitásoktóli megóvások czéljából minden karton a fenti kereszk. törvényszékileg bejegyzett gyár-jegygyel van ellátva.

Cawley & Henry párisi franczia szivarka és gépecskék raktára:

Wlach Albert.

Bécs, Mariahilferstrasse 58.
(ezelőtt Praterstrasse 18.)

528. sz. tk. 1883.

Árv. hirdm. kivonat.

A csáktornyai kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság részéről közhirré tétetik, miként Szy Sándor csáktornyai lakosnak Mihalics Rokus és neje néhai Kossmács Mária pribisslovecsi lakós végrehajtást szenvedők ellen 100 frt tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében a nagy-kanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó csáktornyai kir. jbiróság területén levő pribisslavecsi községben fekvő 159. sz. tjkvben A. I 31/b, 329/a, 488/a. 498/a, 502/a és 545/a helyrajzi sz. alatti Mihalics Rokus és neje Kossmács Mária pribisslovecsi lakósok tulajdonául felvett és összesen 312 frtra becsült ingatlanok s tartozékai jövő 1884. évi január hó 25. napján délelőtt 10 órakor Pribisslovecsen a községháznál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alul is eladatni fognak. —

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át vagyis 31 frt 20 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában előirt óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni, a többi feltételek a biróságnál megtekinthetők.

Kelt Csáktornyán, a kir. jbiróság, mint telekkvi hatóságnál 882.

Kávé árleszállitás!!

Harling Ludvig & Co.

HAMBURG.

Széthüld csak szilárd és finom árukat

tetemesen leszállitott árak mellett

bérmentve, utánvétellel,

1101 3—5

ugymint:

5 Kilo	Mocca, afrikai	frt 3.—
5 „	Liberia, igen kedvelt	frt 3.60
5 „	Cuba brillant	frt 4.50
5 „	Ceylon, legfin. minőség	frt 5.—
5 „	Gold menadó, legfiom	frt 5.40
5 „	Mocca arab.	frt 6.—

H I R D E T É S E K.

Hirdetmény.

Folyó évi okt. 9 én Nagy-Kanizsán elhunyt Dr. Blau Simon ur ismeretlen szegénysorsu rokonai részére végrendeletileg 1000 forintot hagyományozott. Fölhivatnak tehát mindazok, kik az örökségre igényt tarthatni vélnek, hogy az örökhagyóhoz való rokonsági viszonyukat kideritő okmány, valamint a helyhatóság által kiállitott szegénységi bizonyitvány bemutatása mellett 1884. évi február 25. napjáig az alulirt elöljáróságnál személyesen vagy irásban jelentkezzenek. Későbbi jelentkezések tekintetbe nem vétethetnek, miután a a hagyaték a fönti zárhatáridő lefolyta után a jogosultak között fel fog osztatni.

Nagy-Kanizsán, 1883. nov. 25-én.

1103 3—3 **Az izr. hitközség elöljárósága.**

Singerstrasse 15. zum „goldenen Reichsapfel“ **PSERHOFER J.-féle** gyógyszertár Bécsben.

Vértisztitó labdacsok ezelőtt egyetemes labdacsok neve alatt; ez utóbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben a labdacsok csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyitották volna. A legmakacsabb esetekben, melyekben minden egyébb szer sikertelenül alkalmaztatott, ezen labdacsok számtalanszor és a legrövidebb idő alatt teljes gyógyulást eredményeztek, 1 doboz 15 labdacscsal 21 kr. 1 tekercs 6 dobozzal 1 frt 5 kr. bérmentetlen utánvét mellett megküldéssel 1 frt 10 kr. (1 tekercsnél kevesebb nem küldetik szét.) Postautón való megküldések 5 forinton alul csakis az összegnek postautalvány melletti beküldésével eszközöltetnek, nagyobb összegeknél utánvétel mellett is. Számtalan levél érkezett, melyek irói hálát mondanak a labdacsokért, melyeknek a legkülönfélébb és legsutyosabb betegségekben egészségük helyreállitását köszönik. A ki csak egyszer kisérletet tett velük, tovább ajánlja. A számtalan köszönő iratok közül is mellékelve közlünk néhányat.

Waidhofer az Ybbs mell. 1880 nov. 24.

Nyilvános köszönet!

Tekintetes ur! 1862-től óta szenvedtem aranyeres bántalomban és hugyrekedésben; orvosoltattam is magamat, de minden siker nélkül, bajom mind roszszabbá vált ugy, hogy idő multával heves hasfájást is éreztem, (a belek összeszorgorodása következtében); teljes étvágytalanság állott be, s mihelyest csak a legcsekélyebb étket vagy egy korty vizet nyeltem is le, alig birtam a puffadás, nehéz zihálás és fulladozás miatt egyenesen állni, mignem végre az ön, csaknem csodálatos hatásu vértisztitó labdacsai használatához folyamodtam, melyek nem tévesztették el hatásukat, s engemet csaknem gyógyithatlan bajomtól tökéletesen megszabaditottak. — Minek következtében én a tekintetes urnak vértisztitó labdacsai s más egyéb erősitő gyógyszereért nem győzöm hálám s elismerésemet elegendőképen kifejezni. —

Kiváló mély tisztelettel
Oellinger János.

Tekintetes ur! Oly szerencsés voltam véletlen az ön vértisztitó labdacsaihoz juttatni, melyek nálam csodákat müveltek! — Évek óta szenvedtem fejfájás és szélhüdésben, egy barátnőm az ön kitünő labdacsaiból átengedett nekem 10 darabot s ezen 10 darab labdacs engem oly teljesen tökéletesen helyreállitott, hogy az valódi csoda. — Köszönetem mellett kérek még 1 csomagot.

Priska, 1881. márcz. 13.
Pár András

Bielitz, 1874. junius 2.

Mélyen tisztelt Pserhoffer ur! Én és sokan mások, kik az ön „vértisztitó-pilulái“-nak egészségünket köszönjük, irásban fejezzük ki legmélyebb hálánkat. Az ön pilulái sok betegségben mely ellen semmi más szer nem használt, a legcsodásabb gyógyerőt tanusitották. A nők vérfolyásánál, rendetlen havi tisztulásánál, hugyrekedésnél, giliszténál, gyomorgyengeség- és gyomorgörcsnél, szédülésnél és sok egyéb bajnál gyökeresen segitettek. Teljes bizalommal kérek még 12 tekercset.

Mély tisztelettel
Kauder Károly.

Tekintetes ur! Előre bocsátva azt, miszerint valószinüleg valamennyi gyógyszere hasonló jósággal bir, az ön **hires fagybalzsamával**, mely családomban több idült fagydagnak gyorsan végetvetett, daczára valamennyi ugynevezett egyetemes szer iránti bizalmatlanságomnak elhatároztam magamat az ön vértisztitó labdacsaihoz folyamodni, nogy ezen apró golyóbisok segélyével megostromoljam rég idő óta tartott aranyeres bántalmamat. Egy általában nem restelem önnek bevallani, miszerint régi bajom négy heti használat után teljes tökéletesen megszünt, s én ezen labdacsokat ismerőseim körében a legbuzgóbban ajánlom. Az ellen nincs egyáltalában semmi ellenvetésem, ha ön ezen soraimat, — jóllehet névaláirás nélkül — nyilvánosság elé óhajtja bocsájtani.

Mély tisztelettel
Bécs, 1881. február 20. **C. v. T.**

Csency, 1874. május 17.

Tekintetes ur! Minthogy az ön „vértisztitó-pilulái“ feleségemnek, a ki évek óta idült gyomorbajban s csúsban szenvedett, nemcsak visszaadták az életét, hanem uj ifjui erőt is öntöttek belé, más hasonló betegségekben szenvedők kérésére még két tekercs utánvétel melletti megküldésére kérem fel.

Mély tisztelettel
Spiszlek Balázs.

Amerikai köszvény-kenőcs, gyorsan és biztosan ható, kétségtelenül legjobb szer minden köszvényes és csúzos baj, nevezetesen hátgerinczbaj, tagszaggatás, görcs, ideges fogfájás, fejfájás, fülszaggatás stb. stb. ellen 1 frt 20 kr.

Anatherin száj-viz, cs. kir. szab. valódi Popp J. G.-től általánosan elismert legjobb fogfentartó szer 1 üvegcse 1 frt 40 kr.

Szem-essentia, dr. Romershausentól, a láterő erősitésére és fentartására; eredeti üvegcsékben á 2 frt 50 és 1 frt 50 kr.

Chinai toilette-szappan, a legtökéletesebb a szappangyártás terén. Használata után a bőr bársony sima lesz és igen kellemes szagot tart meg. Igen sokáig tart és kisem szárad. Egy darab 70 kr.

Fiaker-por, általános ismert jeles háziszer hurut, rekedtség, görcsös köhögés stb. ellen, 1 doboz 35 kr.

Fagy-balzsam, Pserhofer J.-től évek óta legbiztosabb szernek van elismerve mindennemü fagybajok és idült sebek stb. ellen. 1 tégely 40 kr.

Élet-essenczia (prágai csepek, svéd cseppek,) megromlott gyomor rosz emésztés, mindennemü altesti bajok ellen, kitünő háziszer. Egy üvegcse 20 kr.

Csukamáj-olaj, (Dorsch) Mayer M.-től valódi eredeti, igen megtisztitva a legkitünőbb minőségü. Egy üveg 1 frt.

Por lábbizzadás ellen. Ezen szer eltávolitja a lábbizadást s az által keletkező kellemetlen szagot épen tartja a lábbelit, és ártalmatlan szernek van bebizonyulva. Egy doboz ára 50 kr.

Georgé Pate pektorale-ja, sok év óta elnyálkásodás köhögés, rekedtség, hurut, mell- és tüdőbajok, gégebántalmak ellen legjobb és legkellemesebb segéd szernek általánosan elismerve. 1 doboz ára 50 kr.

Tannochinin-hajkenőcs, Pserhofer J.-tól évek óta orvosok és laikusok által valamennyi hajnövesztő szer között a legjobbnak elismerve. 1 csinosan kiállitott nagy szelencse 2 frt.

Egyetemes tapasz, Steudel tanártól vágott és szúrt sebek, mérges kelevények, és a lább régi időszakonkint felnyiló kelései, makacs mirigykelések, fájó pokolvar, sebes és gyuladásos mell, megfagyott tagok, köszvény és hasonló bajok ellen jónak bizonyult. Egy tégely 50 krajczár.

Egyetemes tisztitó-só Bullrich A. W.-tól Kitünő háziszer megszakadt emésztés minden következményei, ugymint fejfájás, szédülés, gyomorgörcs, gyomorhéj, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 frt.

Valamennyi franczia különlegesség vagy raktáron tartatik, vagy kivánatra pontosan s a legjutányosabban beszereztetik. 1088 4—*

Postai küldemények 5 frt alull megrendeléseknél csakis az összeg előleges beküldése mellett, nagyobb összegeknél utánvéttel is eszközöltetnek.

NAGY-KANIZSA. 1883. deczember 9-én. 98-ik szám. Huszonkettedik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . . . 8 frt
fél évre . . . . 4 „
negyed évre . . . . 2 „
Egy szám 10 kr.

HIRDETÉSEK
3 hasábos petitsorban 7, másodszor 6 s minden további sorért 5 kr.
NYILTTÉRBEN
soronként 10 krért vétetnek fel
Kincstári illeték minden egyes hirdetésért 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz, anyagi részet illető közlemények pedig a kiadóhoz bérmentve intézendők:
NAGY-KANIZSA
Wlassicsház.
Bérmentetlen levelek csak ismert munkatársaktól fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

„Nagy-kanizsai önk. tűzoltó-egylet", a „zalamegyei általános tanitótestület", a „nagy-kanizsai kisdedneveló egyesület", a „nagy-kanizsai tiszti önsegélyző szövetkezet", a „soproni kereskedelmi s iparkamara nagy-kanizsai külválasztmánya", s több megyei és városi egyesület hivatalos értesitője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön megjelenő vegyes tartalmu lap.

A becsület és a „nyilatkozat"-ok.

Napjainkban, midőn a hivataloknál s a társadalmi élet minden foglalkozásánál a sok ellenőrzés miatt ugyszólván nyitott könyvvé válik életünk s abból bárki is olvashat, — napjainkban mondom oly kevéssé becsüljük egymást, mintha a kenyéririgység minden jobb érzést kiölt volna belőlünk. Talán a sok csalás, szökés, sikkasztás s corruptió egyéb bünei miatt szükségessé vált folytonos ellenőrzés tette oly bénává bennünk a jobb érzést. Lehet, hogy — látva mily kevéssé biznak becsületünkben a hivatalos ügyek, főleg a pénzek kezelésében — éppen e miatt nem birjuk a kölcsönös becsülést megszilárditani. Szomoru is, hogy a társavalom bizalma sok olyan egyénben rendült meg, kikről a legnagyobb becsületességet hitte. Nem bizunk többé senkiben s ez a pessimistikus elv azután megszilárditotta bennünk mások becsületének semmibe vevését.

Nem igy volt ez régen.

Ma ha valami csekély összekoczczanásunk vagy surlódásunk van bárkivel is, mit a társadalmi érintkezés, a kölcsönös érdekek védése miatt, gyakran elkerülhetlenné tesz, — nem követjük apáink példáját. Ezek ugyanis ily esetben sohasem hamarkodták el a dolgot, hanem a l u d t a k r á e g y e t s a következő nap egészen más szinben látták a világot. Nem jártak el megfontolatlanul, hanem érni hagyták a dolgot. S mi? azon hevenyében, a kellemetlen érzés, rosz benyomás, boszankodás és esetleg a sértés élénk behatása alatt epébe mártjuk a tollat s ugy leszedjük „felebarátunk" becsületéről a „keresztvizet", ha nincs is megkeresztelve, ugy pellengérre állitjuk, mintha legalább is egy betörő banda feje volna. Mert nem elégszünk meg azzal, hogy „szerény egyéni véleményünket" megelőzőleg előszóval már kimondottuk (hisz verba volant! . . . .), hanem a veszedelmes „nyilatkozat"-tal futunk a legelső laphoz s az illetőt palam et publice (mert scripta manent) elnevezzük mindennek, csak becsületesnek nem! És miért? azért a csekélységért, a mit talán néhány nap mulva a surlódás után már megbocsátanánk! De mert hirtelen haragunkban nem jut eszünkbe, hogy mi is gyarlók vagyunk, szégyenpadra állitunk mást, kit aztán egyesek nem késnek megbélyegezettnek tekinteni. Mi történik ezután? Belátjuk, mert figyelmeztetnek is rá, hogy meggondolatlanul cselekedtünk, elhirtelenkedtük a dolgot s a higgadt megfontolás helyett a heves indulat vezette tollunkat. Irunk tehát egy másik „nyilatkozat"-ot s kijelentjük, hogy X, kit ezelőt pár nappal gazembernek neveztünk, voltaképen nem az, mert tévedtünk s most az ellenkezőről győződtünk meg stb. (csak mi voltunk a gyermekeszű éretlen fejűek, kik a multkor meggondolatlanul nyilatkoztunk! . . . ez persze már nincs a nyilatkozatban, csak a józan belátásu olvasó mondja utána!) S ezzel vége a kényes ügynek — azt hisszük!

Igaz ugyan, hogy „sajnáljuk" az esetet (no meg szégyenljük is egy kicsit, hogy ily vastagon nyilvánult emberi gyarlóságunk;) de hát viszszavontuk a vádat és sértést! Az már azután más kérdés, hogy olvasta-e mindenki a visszavonást, ki a rágalmat olvasta? Mindegy, mi megtettük kötelességünket — ilyen a kor divatja! S ha velünk tesznek igy? megrázzuk magunkat, mint a vizből kijövő állat s ezzel vége! A forgásából kizökkent világrend helyreállott ugyan, de némely ódon elveket valló ethikus, (ki, köztünk legyen mondva, egyebet sem tud, mint folytonosan az erkölcsi hézagot ku tatni) ilyen kérdéseket mer hozzánk intézni: ez a felvilágosodás? ilyen a modern társadalmi becsület? ilyen az életphilosophia? Nem! ez csak divat! No akkor jobb lesz, ha bocskort kötünk s gubát akasztunk a nyakunkba, mert ezek viselői jobban megrágják a szót, ha „becsület"-ről van szó, mint mi, modern felvilágosodottak!

ETHIKUS.

A nőtornászásról.

Miveltebb közönség előtt alig szükséges bővebben fejtegetni, hogy mennyire jótékonyan hat a tervszerüen üzött testgyakorlás a testi és szellemi erők fejlesztésére, a test ügyességének és épségének előmozditására és az egészség fentartására. El is mondhatjuk ma már, miszerint a tornászat hazánkban szépen elterjedt, különösen mióta a törvény annak tanitását kötelezővé tette iskoláinkban s egyletek alakultak, melyek nemcsak az ifjaknak és felnötteknek nyujtanak alkalmat arra, hogy a társas tornászatban magukat folyton képezhessék, hanem egyuttal mesterműhelyei is hazai tornatanitóinknak.

Csak egy a sajnos, s ez az, hogy sem népoktatásunkról szóló törvényünk, sem hazai tornaegyesületeink nem forditanak kellő gondot leányaink tornászására, mintha ezeknek nem volna ép olyan, vagy talán még nagyobb szükségük reá, mint a fiuknak.

Leányaink testi nevelése még most is, annyi kapkodás után, nem a legjobb állapotnak örvend. Különösen s szülők még ma sem akarnak szakitani ama divatos leánynevelési, mely szerint növendék szellemileg agyonkinoztatik, testének épsége egészsége pedig tönkretétetik. A leány mint tanuló, naponkint 4—5 órát tölt szellemi munkával az iskolában, persze szoros ruhában, legtöbbször romlott levegőben, szük padokon ülve. Az iskolákból hazamenvén, azonnal hozzáül a kézimunka-, rajz- vagy zongorához, vagy a franczia nyelvet kell tanulnia még akkor is, ha a magyart sem birja még s ez tart délig, mikor ebédhez ül. Ebéd után csakhamar leül hangosan darálni a délutánra feladott leczkét, irni is kell és — fél kettőre levén az idő, ismét indul az iskolába, hol helyzete mint könnyen elképzelhető, a délelőttinél valamivel rosszabb. Négy óra, s ha kézimunka órája is van, öt óra után házi dolgai ismétlődnek s mire e rendben s tempóban elvégez annyira kimerült, hogy egy kis sétára is alig van kedve. „Az ilyen divatosan nevelt leány — mondja dr. Frank — a legcsekélyekb mozgásnál is érzi a beteg ember minden baját: szivdobogást,nehéz lélegzést, reszketést és fáradságot. A folytonos ülés és az izmok tétlensége okozzák, hogy az életnedv nem hatolhat a test összes részeibe; s innen származik amaz uri, halálsápadt arczszin, melyet városi szépeinken észlelhetünk. Az ilyen nevelés befolyása a közegészségre egyike a legkárosabbaknak s ebben gyökerezik azon leverő tapasztalás, hogy a halálozási esetek gyermekeink között oly gyakoriak."

S kérdjük, mit várjunk a testileg ily formán nevelt nőktől azon nehéz, válságos pillanatokban, melyek az anyai hivatás betöltésében mindegyiknek osztályrészül jutnak? — Nincs-e szükségük rendkivüli erőre és bátorságra?

„Anyák!" igy kiált fel egy jelesebb hazai paedogogusunk, „amit ti leányaitok nevelésénél elkövettek s elkövetni engedtek, az nem egyszerű paedagogikus botlás, hanem, vétek az Isten ötödik parancsolata ellen, mely keserüen fogja magát megboszulni nemcsak szegény gyermekeiteken. hanem ezeknek utódjain is!" És — ami ebből következik egész nemzedékek satnyulni, ritkulni fognak szaporátlan fajunk vesztére. Vagy nem elég jellemző-e a nagy Séchenyi azon mondása, hogy: „oly kevesen vagyunk, mikép az apagyilkosnak is kész volna megbocsátani, csak hogy a hóhér bárdja se fogyaszsza fajunkat?

Szeretünk a családhoz s a nemzeti önfentartás ama rendkivüli erős nyilvánulása ösztönözzön bennünket és tanitson meg leányaink testi nevelésére az eddiginél több gondot forditani. Amit már nem egyszer hangoztattunk, ismételjük, hogy a sok üléssel véghezvitt munkákat redukálni és a szellemzsibbasztás ellenszeréül a tervszerü testgyakorlást kell felvenni. Amiről hallgat a közoktatási törvény, figyelmen kivül hagy az egészség rendezéséről szóló törvény, arról legyen gondja a szülők nekés iskolafentartóknak: tornásztassák a leányokat, hogy ép, egészséges, ügyes és erőteljes anyák legyenek s ezektől életképes, egészséget utódok; hogy a szellemi munkát is jobb kedvvel, pihent lélekkel, nagyobb sikerrel végezhessék és elérjék hiképeztetésük azon fokát, hogy hivatásuknak mint nők és honleányok a család és a haza javára és boldigitására élni és működni tudjanak. Szépen mondja Garay „Magyar hölgy"-ében:

„Tenéked szebb. dicsőbb tért
Szabott a végzés
Születni es szeretni
Magyar hölgynek kevés."

Bizony szép, dicsó tér az, melyre lépni a nő hivatva van. Csakhogy testi és szellemi nevelésében fel kell őt ruházni a szükséges kellékekkel, nevelni kell őt a szó legszorosabb értelmében. hogy őt nevelni képesitsük. W.

TÁRCZA.

Veréb Jankó.

Ütött-kopott jó alak volt;
Ismerte az egész város:
Kinn csatangolt télen, nyáron,
Neki nem volt utja sáros.

Nem kallott el a csizmája; —
Boldog ha ki mezitláb jár!
A szüre meg — uram bocsá' —
Tovább nem is kophatott már.

Mint a mit úgy kertbe szánnak, —
Furcsa léhán liggett rajta,
Hanem azt az agyag bögrét
Mégis hiven eltakarta.

No, mert ő csak abba gyüjté
A sok süle,- fött falatot,
Mit mint veréb a piaczi légy —
Itt is ott is egybe-kapott. —

Volt is piros kerek arcza,
Mint az öröm úgy mosolygott;
Csak hiréből ismerte a
Kedvet ölő, nehéz gondot.

Igy esett, hogy könnyü vére
Lányok után fogta magát:
Hátul osont — s egyikének
Meglopta szép szüzi ajkát.

Mikor aztán felsikoltak,
Kaczagott a czéda legény, —
A világ meg — én Istenem, —
Az; mondta, hogy bolond szegény! — —

HAJGATÓ SÁNDOR.

Szerelmünk gyümölcse . . .

Szerelmünk gyümölcse
Korán ment az égbe,
Kicsiny még, anyára
Van neki szüksége.

Aligha talál ott
Náled jobb anyára, —
Még majd el kell menned
Neked is utána! . . .

Ugy félek, hogy lelked
Szárnyalt felölti . . .
Hiszen oly kevés már
Ami benned földi!
Szinte átszellemült
Egész valóságod;
Ilyenek lakhatják
A szép menyországot.

Ne hagyj itt szerelmem,
Oh ne hagy itt engem!
Talál majd gyermekünk
Anyát fönn a mennyben:
Megesik egy angyal
Áldott szive rajta,
Szegény kis árvánkat
Örökbe fogadja.

Mert ha te itt hagynál
Gyászos özvegységre,
Szivem a gyötrelmek
Máglyáján elégne . . .
Elérné férjedet
Az őrültek sorsa, —
Az utczagyermek is
Reá kiáltozna . . .

Beh sokan éreznők
A nagy veszteséget!
Az egész kerek föld
Megsiratna téged . . .
Te vagy az egyetlen
Angyal, ki itt lenn él,
Nem maradna egy sem,
Ha te is elmennél.

Várj, mig én az élet
Bilincsét lezárom, —
Hadd legyek én is ott
A viszontlátáson!
Annál nagyobb gyönyört
Érez kis leányunk,
Minél tovább eped
Az égben utánunk.

KULCSÁR JÓZSEF.

Egy konferenczia.

Irta: Mikszáth Kálmán.

. . . Ötven bo. annak az akasztófáravaló ujságirónak, amelyik a dolgunkba meri magat ártani — és ezt a konferencziát kiirja! . . .

Igy igérte ezt miheztartás végett a megye legmindenhatóbb oligarchája H. István, midőn az elnöki széket elfoglalta azon a Deák-párti titkos értekezleten, amelyet én most mégis kiirok.

Hanem az igaz, hogy előbb mégis óvatosságból bevártam, mig a tekintetes ur, aki az igéretet tette, megméltóztatik halni.

De azért tartok tőle, hogy az éjjel, ha van halottak birodalma, megjelenik két vármegyei hajdu siri árnya — ha ugyan a halvány lepedő-kosztüm mind le nem mond adaát az itteni szolgálatáról — és a hatalmas olygarcha nevében lekapnak a tis körmömről, ha már egyszer ki van mondva eleven ember korából megmásithatlan végzése.

Hát ugy volt az — ha már belekezdtem —, hogy a Deák-párt nagyon ingerült volt e napon a választási mozgalmak rosz fordulata miatt. Nagy dolog történt. A hirdedt „paktum" ellenére is, egy Deák-pártinak kicsinált kerületben baloldali ember lépett fel.

Hát látott már valaha Európa ilyen botrányt! Hát kicsodák ők, hát levegő az ő szavuk, mikor kimondják, hogy „az idén nem less választás, punktum. Innen ez és ez less a követ!" Hát nem respektálnak ebben a vármegyében senkit és semmit? Hát ki parancsol itt már?

Hallatlan ez. Immár megfordul a világ és mozog a föld?

Hogy mer mozogni, ha rá van parancsolva, hogy megálljon?

Nem ér már a Corpus Juris semmit, palatinus sincs már Budán — hanem ők, a régi urak még ott vannak s a mig itt vannak, még a fünek is ugy kell nőni a megyei ég alatt, amint ők akarják.

Gyuanyaggal volt tele a terem, mintha minden percsben felrobbani készülne, a szemekben villám, a homlokokon felhő.

Az ős főispánok arcképei a falakról, amint a belopódzott napsugár ott táncsolt rajtuk, mintha jóvágyhagyólag integettek volna ehhez a nagy haraghoz . . . Csak rajta tekintetes urak. A hatalom az önöké!

Kezdetét vette a tanácskozás. Idegesen szólalt fel legelőször egy öreg ur ősz fejjel, ayró szuros szemekkel.

Elmondta, hogy ő erős pártember ugyan, de ennél a dolognál mégsem pártérdekből szólal fel, hanem lelke mélyéig felháborodott azon a szemtelenségen, hogy egy olyan ember mert fellépni, a ki nem a megyei familiák közül való . . . még tán nem is nemes ember.

— El kell fogatni! — kiáltott közbe Szentillényi a legtősgyökeresebb megyei arisztokrata.

— Helyes! zugtak rá a többiek. El kell fogatni.

— Én is osztom a tisztelt értekezlet nézetét, — de mit adjunk indoknak?

— Egyszerü! Azt fogjuk mondani, hogy fölségsértés, lázitás volt a programmbeszédjében.

— Igen ám, — de még nem mondott programmbeszédet!

Hát akkor valamelyik magánnyilatkozatában volt fölségsértés.

No ebben aztán megnyugodtak valamennyien, csak egyetlen ember hallgatott: egy szép fiatal férfiu a megye legképzettebb szolgabirája: Ribay Miklós, kit mindenki szeretett s kinek mindenki kedvében járt, mert sok oldalu tudományosságból fényes karriert lehetett jósolni. Es a gyerek még miniszter less valaha s berakja az egész vármegyét államhivatalokba! . . .

— E szerint ki van mondva határozatilag az elfogatás — vette fel a szót az elnök — mint én tudom, a jelölt most Budapestre utazott zászlókat és jelvényeket szerezni, legkényelmesebb volna őt a mint Váczon a hajóbul kiszáll, rögtön elcsipni a parton, mert otthon a kerületben véres verekedés fejlődhetik: a fanatizált választók ellenszegülhetnek az elfogatásnak.

— Fogjuk el tehát Váczon a parton — de itt viszont az a kérdés merül fel, ha jogunk van e őt idegen megye területén rabbá tenni?

— Ejh? Jog ide jog oda! Legfeljebb Pestmegye fog berzenkedni egy kicsit.

Ki lett hát mondva a határozat. Csak az volt még hátra, kirre bizassék a végrehajtás?

A szolgabirák valamelyikére. Legjobb less, ha Ribay Miklós küldetik ki.

— Ezennel kiküldetik tehát Ribay Miklos, — mondja ki berekesztőleg az alispán.

Ribay Miklós szép halvány arczát lángoló pir önté el.

Felkelt a padban s a helyett, hogy némán meghajtotta volna magát a távozni készülő urak előtt, egyszerre harsány hangon kezdé.

Tanügy.

Miután megyénk tanügyi lapja, a „Zalai Tanügy" — egy a „Zala" czimü lapban megjelent s a nevezett tanügyi szaklap felelős szerkesztője és kiadója, Bátorfi Lajos által is aláirt előfizetési felhivás értelmében — mint önálló lap, megszünik: ennélfogva a zalamegyei általános tantestület elnöke, Bánfy Alajos, fölhivta Hajgató Sándort, a nagy-kanizsai járáskör elnökét s egyszersmint a Balaton-Füreden tartott megyei közülésen, — a „Zalai Tanügy" czimü szaklap esetleges beszünésére megválasztott hattagu lapbizottság tagját, hogy a még Nagy-Kanizsán lakó lapbizottsági tagokkal, Hoffmann Mór és Szalay Sándorral, a további teendők felett értekezvén, megállapodásukat a sümeghi lapbizottsággal haladéktalanul tudassák; — kijelentvén egyuttal, hogy a hivatalos közlemények addig is, mig a közös megállapodás létrejön: a „Zalai Közlöny"-ben, mint a tantület eddig is hivatalos közlönyében fognak közzététetni.

Hajgató Sándor, Hoffmann Mór és Szalay Sándor lapbizottsági tagok, f. hó 6-án ezen ügy érdemében tanácskozván, Hajgató és Szalay oly megállapodásra jutottak, hogy *megyénknek nagy szüksége van egy önálló tanügyi szaklapra; s ahhoz hogy a „Zalai Tanügy" czimü lap a „Zalá"-ba olvadván, a szaklap ily módon kárpótoltassék, illetve helyettesittessék, megegyezéssel nem járulhatnak* — s további intézkedésig hivatalos közlönyül a „Zalai Közlöny" czimü lapot tekintik; *Hoffmann Mór azonban — tekintettel a köztte és a „Zala" czimü lap között még mindig fennálló viszonyra — véleménynyel a tanácskozáshoz nem járul; de a többség megállapodását, mint jogérvényeset, elismeri.*

A fenti megállapodás és a megyei tantestület elnökének óhaja alapján az alábbi jegyzőkönyv a „Zalai Közlöny" czimü laphoz szives közlés végett beterjesztetett.

*

Jegyzőkönyv

a zalamegyei általános tanitótestület nagykanizsai járáskörének 1883. évi november 22-én tartott félévi rendes üléséről.

Jelenlevők:

a kör tagjai határozatképes számban; Matkovics Gyula III. éves papnövendék, mint vendég.

Elnök: Hajgató Sándor.

Jegyző: Szalay Sándor.

Tárgyak:

a) elnöki jelentés; b) tisztujitás; c) segélypénztár alapitása; d) az iskolai takarékpénztárak ügye; c) a nyugdijtörvény revisioja; — f) a megyei taneszermuseum kérdése; g) inditványok; h) gyakorlati előadás.

Rend:

1. Elnök jelentést tesz általánosságban a kör s különösen a tisztikar háromévi működéséről; kiemeli Boronkay Károly pénztárnok nagy pontosságát és lelkiismeretességét. A jelentés tudomásul vétetvén, a tisztikarnak eddigi buzgalmáért köszönet szavaztatik.

2. A mult ülés jegyzőkönyve felolvastatván, hitelesittetik.

3. Elnök a tisztikar nevében lemond; s kéri a gyülést uj tisztviselők kijelölésére; mire egyhangulag a volt tisztviselők jelöltetnek ki. Több oldalról történt felkérés után elnök a megtisztelő bizalmat tiszttársai nevében csak oly föltétellel fogadhatja el, ha egy év leforgása után a lemondás ismét megujitható lesz. Egyhangulag elfogadtatik.

4. Pénztárnok jelenti, hogy az eddigi pénztári állomány: 47 frt 69 kr. A részletes kimutatást a zárszámadással együtt a gyülés asztalára teszi és felmentvényt kér. A pénztári számadások megvizsgálására Rosenblüh Lajos, Morgenbesser János és Bun Samuel tagtársak küldetnek ki.

5. A segélypénztár alapitása ügyében hosszas vita foly; mig nem az elnök következő inditványa, hogy „a nagy-kanizsai járáskör a központi segélyegyletnek évi 5 frttal tagjává lesz; saját pénztári állományának harmadrészét pedig segélypénztár czimen megtartja, s a kiutalási jogot a tisztikarra ruházza:" egyhangulag elfogadtatott.

6. A segélypénztár alapitási ügyével kapcsolatosan tárgyaltatik a „Phönix" biztositó társaságnak ezt érintő ajánlata, mely szerint a nevezett társaság a tanitókat ügynökökül nyerve, bizonyos öszszeggel évenkint járulna a központi segélypénztárhoz.

Miután e tekintetben az érdemleges megegyezés egészen egyesektől függ, — határozat: miszerint ezen ajánlatról körlevélileg az egyes falusi tagtársak értesitendők.

7. Tárgyaltatik az iskolai takarékpénztárak ügye. Hosszas vita után a gyülés megszavaztatván, a következő inditvány: a takarékpénztárak eszméje mindaddig el nem fogadható, mig munkaalapra nem fektettetik — nagy többséggel elfogadtatik.

8. A nyugdijtörvény revisióját illetőleg:

Udvardy Ignácznak részletes, — a módositásokat pontról pontra tárgyaló munkája egész terjedelmében elfogadtatik.

9. A megyei taneszermuzeum eszméje hely sléssel fogadtatván, annnak alapjához a kör pénztárából 5 frt utaltatik ki.

10. A pénztári számadásokat vizsgáló bizottság jelenti, hogy a számadásokat hibátlanoknak és a pénztárt a számadásoknak megfelelő rendben találta; s igy a pénztárnoknak a felmentvény megadható. Tudomásul vétetvén, pénztárnoknak a felmentvény megadatik.

11. Inditvány, hogy a járáskör jegyzőjének évenkint 2 drb. arany tiszteletdij utaltassék ki. Egyhangulag elfogadtatik.

12. Hoffmann Mór inditványozza, hogy hasson oda minden tag, miszerint körünk czéljainak elérésére pártoló tagokat nyerjünk. Egyhangulag elfogadtatik.

13. Jövő ülés helyéül Nagy-Kanizsa VI. és VII. kerülete (Kis-Kanizsa) tüzetik ki.

14. A gyakorlati előadások az idő előrehaladottsága miatt meg nem tartathatván, határozat: miszerint a gyakorlati előadások ezentul az ülések első tárgyául tüzendők ki.

15. Elnök felolvassa Örley János, fővárosi jubiláns kartárs köszönő levelét — járáskörünktől jubileuma alkalmával nyert üdvözlő táviratra. — Tudomásul szolgál.

16. Jelen jegyzőkönyv hitelesitésére Bun Samuel és Venczel Rezső tagtársak kéretnek fel.

Jegyzette:

HAJGATÓ SÁNDOR
jköri elnök.

SZALAY SÁNDOR
jköri jegyző.

Hitelesitjük:

BUN SAMUEL.
VENCZEL REZSŐ.

Törvényszéki csarnok.

Tuboly Viktor ügyvéd fellebezési véd irata a gelsei rablógyilkosságban való részvétellel vádolt Boncz János érdekében.

Tekintetes királyi bünfenyitő Törvényszék!

Az ellenem és vádlott társaim ellen 1250 B/83. szám alatt ujabban megejtett végtárgyalás folyamán f. é. junius hó 23-án kihirdetett itélet ellen szóval be jelentett fellebbezésem indokolására a következőket vagyok bátor a Tekintetes királyi itélő tábla, mint másodfoku biróság kegyes figyelmébe ajánlani.

1-ör. Két évig és négy hónapig szenvedem már a vizsgálati sulyos rabságot és ezen idő alatt Istent hivtam számtalanszor bizonyságomul arra, *hogy ártatlan vagyok!* És ezen idő alatt a börtönrendszer legszigorubb bánásmódja mellett lettem vallatva! és ezen idő alatt minden lehető alkalom és bizonyitási mód fel lett ellenem használva azért, hogy bünösségem kideritessék, — s mi történt? Az, hogy én még most is ártatlanságom érzetében tovább szenvedek és miért? Azért, mert legkisebb ténykörülmény nincs maig is olyan ellenem bebizonyitva, a mely terhelné álláspontomat! azért, mert a Tekintetes kir. itélő-táblai határozattal kiderittetni rendelt körülmények most is csak ugyanolyan homályban sinlődnek, mint a minőben sinlődtek harmadfél évvel ezelőtt! és azért, mert ma sincs semmi olyan körülmény vagy bizonyiték, amely a bünpert annak előbbi álláspontjánál bármi tekintetben is nagyobb világitásba helyezte volna! Hanem igenis vannak határozottan igen fontos, azóta felmerült körülmények, melyek az én álláspontomat ezen bünperben most teljesen megkönnyitették és törvény szerint elfogadandók arra, hogy az eddig általam elfoglalt tagadó helyzet mindenben igazoltnak tekintessék. És mégis ennek dacsára ép ugy itéltettem el, mint ezelőtt harmadfél évvel! Pedig kétségtelenül figyelembe tartandó lett volna első sorban az, hogy a Tekintetes első biróságnak előbbi itélete nem ok nélkül lett már egyszer mind biróságilag felolvasva és hogy annak folytán nem esett volna legkisebb következetlenségbe a Tek. királyi Törvényszék, ha az előbbi helyett most más itéletet hoz, vagy is ha a bünösség megállapitása helyett most kimondja a büntethetőség lehetetlenségét! mert;

2-or. Én nem kérek ezuttal mást, nem is esedezem most egyébért, csak azért, hogy a most megejtett ujabbi vizsgálat és ujabbi végtárgyalásról felvett jegyzőkönyvek figyelemmel elolvastassanak és *összehasonlittassanak* az előbbi vizsgálat és végtárgyalási jegyzőkönyvekkel. Valamint ezekben, ugy azokban is vörös fonálként huzódik végig ártatlanságom kétségtelen volta!

Tulajdonképen miből is áll az én vádalá helyeztetésem és annak folytán történt elitéltetésemnek alapja? Abból hogy Heresfeld Samu vádlott engem büntársaképen megjelölt! Nincs ezenkivül egyetlen egy tanu, egyetlen egy bünjel, egyetlen egy valódi bizonyiték ellenem — specialiter — az egész bünperben, mely alkalmas lenne arra, "hogy reám a „bünöst" — törvény szerint kimondani lehetne; de

3-or. Hersfeld Samu is visszavonván az általa reám emelt vádat, tagadom, hogy a Tekintetes kir. Törvényszéknek jogában állana azt továbbra is ellenem érvényben fenntartani, mert másnak állitásai ellenem csak ugy jöhetnek figyelembe, ha az azokat határozottan fenntartja, meg nem változtatja s mindvégig létezőknek velem szemben — megerősiti! És ép abba sarkallik legfőbb sérelmem ezuttal; mert a helyett, hogy előnyömre vezetett volna a rettenetes vádnak a bünös és hazug Herczfeld Samu általi visszavonása, a helyett ezen körülmény teljesen ignoraltatott, legkisebb figyelembe nem vétetett.

4-er. Hivatkozom a végtárgyalási jegyzőkönyvben foglalt *szembesitések* alkalmávali tanuskodásokra! Nincs egyetlen tanu, aki engem határozottan felismert volna! De olyan is csak egy van, az egy Kluger Betti, aki hátulról nézve, „*olyan formának*" állitott. De ezenkivül *engem különösen* sem a bagolyai korcsmában, sem Gelsén a tett szinhelyén látottnak senki nem állitott.

5-ör. Egybehangzik azon körülménynyel Diák Ferencz, ennek neje — továbbá a minden helyes indok nélkül hitre nem bocsátott özvegy Boncz Jánosné és nőm vallomása.

Nem áll tehát és vissza kell utasitani hazai törvényeink értelmében a sérelmes itéletnek azon indoklását, mely szerint arra fekteti elitéltetésemet, hogy „*termetem*", „*alakom*" felismertetett! Ez nem áll és még egyszer nem áll! Mert az egy Kluger Betti tanu is 'nem azt mondotta, hogy ez az a termet, hogy ez az az alak! az én alakom, vagy termetem, vagy is hogy *ugyanez az*, hanem csak annyit jelentett ki, *hogy hasonlit ahoz a termet, vagy alakhoz, melyet Gelsén hirtelen látott* vagy *láthatott.*

6-or. Minthogy terhelő tanu egy sincs ellenem, *rablott bünjeleknek pedig nyoma sem találtatott nálam* — kérdem, minő bizonyiték az, melynek alapján elitéltettem?!

Talán az, amit az itélet indokolása ismét sérelmesen és nem a vizsgálati és végtárgyalási jegyzőkönyvben foglaltatak szerint — tehát nem a történet *valóságának* megfelelőleg állit, hogy t. i. az állitólagos rablókkali kétizbeni együttlétem constatáltatott!? Én Tekintetes kir. Törvényszék! — „fiát justitia aut pereat mundus!" — de ezen indokot nem fogadhatom el, mert tagadom, hogy a jegyzőkönyvekben még csak nyoma is lenne annak, hogy én a többi vádlottakkal kétizben együtt láttattam volna! azt, hogy Knortser vendéglőjében ott voltam, magam sem tagadtam, de azt, hogy Bagolyán lettem volna, azt határozottan tagadtam *és az ellenkezőt senki még csak közelről sem állitotta!* Tessék megnevezni azt a tanut, hogy melyik ismert fel engem a bagolyai korcsmában állitólagos ott létem folytán! De különben gyenge kis indok is ez arra, hogy azért valakit — *a halálbüntetéssel azonos életfogytiglani* fegyházra elitelni lehessen! mert én bárhol is lehettem együtt másokkal, s esetleg a vádlottakkal is, de ha a tett szinhelyén nem voltam látható, vagy felismerhető, ugy engem az legfelebb gyanussá tehetne, de nem bünössé, miután ahogy azt a tekintetes elsőbiróság, oly kérlelhetlenül is most már másodszor elhatározta.

7-er. Végül esedezem azért, hogy védő-ügyvédem által annak kétizben védbeszédeiben előadott érvekkel kapcsolatban a fentebbieket is mérlegbe vetné és a jog, mint az igazság eszméjével meg nem egyeztethető és igy törvénybe ütköző reám kimért birói itéletet megsemmisiteni és engem a megrenditő sulyos vád terhe alól felmenteni kegyeskedjék.

Tisztelettel

alázatos szolgája
BONCZ JÁNOS
iharosberényi lakós, vádlott.

A közönség köréből.

A „Zalai Közlöny" 1883. évi november hó 4-ikén megjelent 88-ik számának egyik napi hire az alsólendvai járás szolgabirói ellenjelöltként Lendvay Mátyás ügyvéd és volt járásbirónak fellépését ujságolván ezen járásnak hamarjában összeszedődött 23. igazolt törvényhatósági bizottsági tagját Nagy József jelenlegi szolgabirónak ugyanazon lap utján közzétett jeleltsége melletti nyilatkozatra inditotta.

Lendvay Mátyás urnak mint járásbelinek fellépése ellen egyébként — jól lehat az a járásbeliek többségét a szolgabirói állást 12 év óta kifogástalanul viselő Nagy József jelenlegi szolgabiróval szemben bármi kellemetlenül is érintette — elvileg kifogás nem tétethetett; az alkotmányos élet egyik sarkalatos jogának a választás szabadságának folyományaként — az ellenjelöltség — resignátióval fogadva lett; mig nem ujabban a zalaegerszegi járás legutóbb végbement járási értekezlet alkalmából felmerült combinatio alakjában támadt hir gaynánt szivárgott, ki amaz egyaránt meglepetést és sajnalkozást keltő ujdonság, mely szerint az alsó-lendvai járási szolgabirói állás a zala-egerszegi szolgabiróságra is candidált Zarka Miklós ur számára tartatik fenn — a centrum által! — az esetre, ha a központbani megválasztása a többséget nyert Thassy Miklós ur, ellenében keresztülvibető nem lenne!

Ki az a centrum — avagy miféle fogalom az? — bátorkodom kérdeni a mikor oly értelemben van róla szó, hogy egy vidéki járásra járási tisztviselőt reá octroyálni készüljön! Egy vidéki járásra, mely járás bir elég önállósággal és nem szorult sutelára, hogy tisztviselőjét kijelelje, a minthogy jelölt és ellenjelöltnek saját hatáskörében lett ez hivatott felállitásával tanusitotta is ezt!

Csekélységem és a több járásbeli sértett önérzete nevében kell, hogy tiltakozzam minden ilyen intentionak legelső nyilvánulása ellen; mert ily irányu kisérletnek alapjat csakis azon önhitt féltételezés képezheti, hogy járásunkat koncsul bár kinek oda dobni lehet! Alig lesz járásunk hivatottjai között csak egyetlen, a ki fel nem háborodnék ily eljárási szándék felett. És alig fog az igentisztelt és érdemes törvényhatósági bizottság nagyszámu tagjai között is akadni olyan; ki — bele képzelve magát hason helyzetbe — felszólalásomat ne helyeselje! Mert bárkit rejtsen — az u. n. centrum köpenyege, legyen az egyeseknek magán, avagy hatósági közegeknek hivatali köre, a méltányossági tekintetet tényezőként számba vevő; jog- és önérzettel biró nagyközönség körében ilyetén intentiója támogatásra bizonyára nem lel.

Nem akarnék félreértetni s ezt elkerülendő — tartózkodás nélkül kijelenteni sietek; miszerint nem a jelestem combinatió alanya, nem az esetleges jeleltnek egyénisége; akiiránt legőszintébb tisztelettel viseltetem, akiről ép iránta viseltető tiszteletem mélységénél és bensőségénél fogva fel sem tehetem; hogy általam nagyrabecsült személyét ily illetéktelen actió eszközéül áldozza fel felfelindulásom tárgya; hanem a dolognak azon elvi oldala, hogy akadnak olyanok akár egyesek akár cliquen legyenek azok, akik önhittségükben annyira jutnak, hogy megfeledkezzenek miképen képzelt jogkörök illetéktelen tulhajtásával mások valódi jogait oly módon, sértik, bitorolják, hogyha ez eljárás irányukban nyilvánulna, bizonyára mindenek felett felháborodnának.

Nem akarok polémiát felidézni; de véghetetlen örömömre szolgálna; ha minél több oldalról, s minél illetákesebb helyről nyerne czáfolatot e felszólalásra inditó értesülésem, kivagyok a mélyen tisztelt tekintetes szerkesztőségnek.

Alsó Lendván 1883. decz. 2.

alázatos szolgája:
ISÓO FERENCZ
ügyvéd, mind az a.-lendvai járás virilis bizottsági tagja.

— Uraim! Várjanak még kissé. Engedjék, hogy elmondjam észrevételeimet.

— Miféle észrevételeket? rikoltott közbe Szentillényi. — Minek az a sok beszéd?

De a fiatal tudóst nem lehetett elhallgattatni s az urak nagy kelletlenül visszaültek székeikre, hogy ugyan mit lehet itt még mondani . . .

Az a fiu pedig ugy beszélt, mint egy Demosztthenes és mint egy egyetemi tanár egyszerre. A tudomány érvei, a meggyőződés ereje és a lelkesedés tüze tették ragyogóvá szónoklatát, hogy ámulva és fejcsóválva hallgaták azt a vének, az alispánt és az elnököt ugy hátba ütötte néha egy-egy hatalmas kifejezés, hogy izgatottan forogtak ide-oda. Mert a személyes szabadság szentségéről beszélt az ifju s a képviselő-jelölt állását fejtegette, hol jogilag, az észhez szólva, hol floskulusokkal a szivekhez.

Kérte esedezve a tisztelt értekezletet, vegye vissza e határozatot, s mikor leszugták, szenvedélyes hangon tört ki, megfenyegetve a hatalmasokat:

— Jegyezzék meg, uraim, hogy minden dolognak két oldala van . . .

— Meglehet öcsém — vágott közbe az öreg Szentillényi szordonan, — de sohse lesz belőled viczispán.

Nem is lett szegényből soha, de még vármegyei hajdu sem.

Fölösleges mondanom, hogy a jelöltet elfogták, hiszen benne volt akkoriban a hirlapokban, s a miniszterhez intézett interpellácziókban később, melyekre az mai napig sem felelt természetesen — csak Ribayról emlitem meg, hogy fényes karrierje odalett.

Egy hónap alatt kiveksolták a hivatalából s most mint ügyvédsegéd tengeti életét szegényen, nyomorultul, azon töprengve: hátha mégis csak egy oldala van minden dolognak.

Az, — a mit a hatalmasok meglátnak.

Ifjusági könyvtár.

Nincs tán általánosb panasz, mint az, mit a szülők, nevelők, s mindazok évenkint karácson előtt emelnek, kik gyermekeiknek kedélyképző ajándékot akarnak nyujtani. Olvasóink közt is alig lesznek, kik ily alkalmaknál zavarba ne jönnének az iránt mit adjanak szeretteiknek. Ennek tulajdonitható ha hazánkban maig is a karácsonyi gyermek ajandékok legnagyobb részét játékszerek képezik, milyeneknek a gyermek ma örül, hogy holnap közönyösen eldobja, s melyek kedélyére minden üdvös hatás nélkül maradnak.

Ez a baj! Mert nem szenvedhet kétséget, hogy ezeknél sokkal alkalmasabbak az ifjusági iratok mik mulattatva oktatnak, melyek olvasásánál érdekfe szülve tanulja a gyermek a könyveket szeretni. Pedig ez magában nagy előny, ha meggondoljuk, hogy gyermekeink az iskolában még mindig sokat tanulnak, hogy később sokat felejtenek. Tankönyveink nem kis része még mindig olyan, hogy nem csak nem keltenek érdeket, de olykor megölik a gyermekben az olvasási kedvet holott ez oly üdvös irodalmunkra és társadalmi müvelődésünkre egyaránt.

Mily mindennapi hazánkban a panasz, hogy közönségünk nem vesz könyvet, hogy közönynyel viseltetik a legkiválóbb irodalmi termékek iránt, fiatalságunk közt találunk akárhányat, kik könyvet soha sem olvasnak csupán azok rövidke birálatait a lapokban. Ámde elég nekik, hogy társaságban irodalmi tájékozottságot fitogtassanak, pálczát törjenek irók s könyveik felett szajkó módra utáncsevegve egyesek nézeteit, véleményét pedig ennek nem legutolsó sorban magunk vagyunk okai mert nem tanitottuk meg őket jobban érdeklődni?

De messze vezetne erről még többet mondani. A baj megvan orvoslása tán elsősorban gyermekirodalmunk emelése által eszközölhető. Felismerte ezt a bold. Eötvös József midőn évek előtt ifjusági könyvtár kiadását pártolá. Azonban azóta vele együtt mondhatni elszenderült ez is anélkül, hogy más vállalat lépett volna nyomába s meg levő pár gyermek könyvünk még nem tesz irodalmat, de különösen nem ajándék irodalmat, mert épen nem olcsó áruk s meglehetősen pongyola ruhájuk aiig teszi őket alkalmassá, ünnepi ajándéknak tetszetősb körökben (legyen bár tartalmuk jó) és igy ezek még mindig más tárgyat keresnek e czélra, ha nem akarnak nyulni a külföld hason termékeihez.

Nagy nyereségnek mondható tehát, ha a Tettey-féle kiadóhivatal, mely 3 év előtt kiadta, az azóta gyermekeinknél nagykedveltségü, „Csudavilág" czimü regekönyvet ismét egy uj gyermekkönyvet ad piacsra, mely ennek méltó párja, s a mely kétségtelenül ép oly kedves lesz a milyen ma már a Csudavilág, melyet ott találunk minden magyar család gyermekszobájában. E második könyv, mely ugyan oly szép kiállitásban, 4 szines képpel és [illegible] fametszetü illustrációval megjelent: [illegible] egy éj Napkeleti regék gyöngyei, átdolgozva ugy, amint annak a magyar gyermekvilág részére átdolgozva lennie kell. A kelet ragyogó mesevilága, mely oly megkapó fantásiával tárja olvasója elé a büvecső tarka látványosságát, mégis mély tanulságnak folytonos kutforrása, melyből a nyugot irói mindenha busásan meritettek. E gazdag kincset föltárni gyermekeink előtt hálás feladat volt a szerző Kardos Pálnak, ki már Csudavilágával mutatta meg, hogy el tudja találni mi, hogyan és mennyiben való a gyermeknek, hogy mulatva ismerje meg az igazságot, a tanulságot.

Mi csak szerencsét kivánunk a kiadónak, hogy közrebocsájtotta Kardos Pál „Ezer egy éjét," elnevezve azt az „Arany Könyvtár" második kötetének, mert csakugyan arany könyvtárnak lesz nevezhető az a vállalat, mely oly könyveket foglal magában minők a Csudavilág és az Ezer egy éj.

A könyv diszes kötésben aránylag olcsó ára 2 frt.

Hirek.

— **A november havi** meteorologiai észleletek eredménye. Legnagyobb légnyomás 761·3 m/m. 29-én este 9 órakor. Legkisebb légnyomás 738·1 m/m. 11-én reggel 7 órakor. Közép légnyomás 748·8 m/m. Legmagasabb hőmérséklet 15·5° C. 8-án d. u. 2 órakor. Legalacsonyabb hőmérséklet 4·7° C. 30-án reggel 7 órakor. Közép hőmérséklet 4·3° C. Közép páranyomás 5·7 m/m. Közép nedvesség százalékokban 90·0. Közép felhőzet 7·1. Esős napok száma 9. A csapadékok összege 86.60 m/m. Összesen észleltetett 65 szél és 25 szélcsend. B. B.

— **Meghivás.** A nagy-kanizsai önk. tüzoltó-egylet zenekara f. évi deczember hó 9-én a korona vendéglő éttermében a zene alap javára zene estélyt rendez, melyre a nagyérdemü közönség tisztelettel meghivatik. Belépti-dij személyenkint 50 kr. Kezdete fél 8 órakor. A rendezőség. —

— **Véletlen szerencsétlenség.** Horváth György kis kanizsai lakós november hó 24 én d. e. 10 óra tájban a homok-komáromi szőlőhegyen egy diófa tetején egy ág lefürészelésével foglalkozván, az ág egy másik ágához csapódva visszavágódott és oly szerencsétlenül esett le a fáról, hogy azonnal meghalt.

— **Kiállitási Értesitő.** A Budapesten 1885ben tartandó országos kiállitás érdekében országszerte megindulván a mozgalom, a kiállitás sikere érdekében felette fontos, hogy főleg az érdekelt közönség a kiállitás ügyében történőkről folyvást értesülve legyen. E czélból a „Gazdasági Mérnök“ czimü nagy elterjedésnek örvendő mezőgazdasági és müszaki hetilap, szerkesztősége Kiállitási Értesitő czim alatt, egy külön melléklapot iuditott meg, melyben a kiállitásra vonatkozó minden hivatalos intézkedés, a bizottságok müködése, az ez irányu társadalmi mozgalmak, közérdekü felszólalások stb. rendszeresen közöltetnek úgy szintén a vidéki és külföldi fontosabb kiállitások is méltatásra találnak. A Kiállitási Értesitő a Gazdasági Mérnöknek elválaszthatatlan tartozékát, mintegy nagyobb arányu rovatát képezvén, arra külön előfizetni nem lehet; az velejár a Gazdasági Mérnökkel, melynek előfizetési ára: egész évre 10 frt. félévre 5frt. negyed évre 2frt. 50 kr. Az előfizetések a Gazdasági Mérnök kiadóhivatalába (Buda-pest Csillagutcza 8 sz. a.) küldendők.

— **Kettős halál széngőz mérgezés folytán.** Tamás Jánosné galamboki lakós és 3 éves kis leánya november hó 24-én virradóra az általuk ujonnan épitett és szobának használt konyhában halva találtattak. — Az ügyben teljesitett vizsgálat szerint a nő november hó 24-én egész napon át a konyhát meszelte és oda egy vaskályhát behelyezvén, este tölgyfával erősen befütött, lefekvéskor pedig a kályha kürtjét, hogy a meleg ki ne menjen, betömte. Reggel a férj felébredvén, nagymérvü kábultságot érzett, az ajtót és nejét felkelteni akarta, de az, ugy kis leánya mozdulatlanul és élettelenül feküdtek az ágyban. Az orvosrendőri vizsgálat széngőz által előidézett gutaütésnek állapitá meg a halál okát. — Intő például szolgáljon ez arra, hogy a kályhának midenkor kellő légvonata legyen, meg a kályhacső a meleg visszatartása végett éjjelre soha el ne záraszék mert egyébként könnyen kifejlődik mérges hatásu szénleg, széngőz, mely ha felhalmazódik, megmérgezi az embert, főfájást, álmosságot okoz, öntudatlan állapotot idéz elő, fujódás, gutaütés által okoz gyors halált.

— **Gyászjelentés.** Sláby Ferencz pécsi székesegyházi nagyprépost és unokahugai: Sláby Matild és Sláby Vilma vérző szivvel jelentik feledhetlen jó nővérének, illetőleg nágynénjöknek Sláby Terésnek folyó évi deczember hó 5 én délelőtt 11 órakor rövid betegség és a halotti szentségek ájtatos felvétele után, éltének 78. évében, történt gyászos kimultát. A boldogult hült tetemei folyó évi deczember hó 7-én délután 3 órakor tétettek örök nyugalomra. Az örök világosság fényeskedjék neki!

— **Gyilkosság.** Kupó József bofahegyei lakós november hó 25-én reggel 3 órakor felkelt, otthonn megreggelisve és egy szentmihályi korsó tartalmát kiürítve hazulról eltávozott Ugyanazon napon délután 5 órakor a bozsoki hegyen Goldfinger Ferencz szőlejében halva találtatott. A teljesitett órvosrendőri vizsgálat szerint nyakcsigolyáján lőseb találtatott, mely lőseb a csigolyától a balszemen keresztül vezetett. A lövés igen közelről történhetett; mert a haj a lövéstől pörkölve találtatott. — A tettes nyomozása folyamatban van.

— **Csipős kritika.** Egy szinésznőnek az a furcsa szokása volt, hogy, a mit különben többen is megtesznek, néha-néha koszorut dobatott magának a szinpadra. Egyszer egy kritikus ezt a megjegyzést tette róla egy birálatában: „Az előadás végestével egy babérkoszoru hullott N. kisasszony lábaihoz, melyet a müvésznő a viszontlátás örömétől áthatva szoritott dobogó kebeléhez.“

— **Furgangos tolvaj.** B állitott egy ismeretlen asszony a soproni gyermekkertbe azon üzenettel, hogy állitólagos munkaadója F asszony haza kéreti négy éves kis lánykáját. Semmi roszat sem sejtve a kis leányt átadták neki, a nő azonban nem haza, hanem egy kapu-szin alá kisérte azt be, hol a kis ártatlannak függőit kicsalta s aláváló módon szerzett zsákmányával eltünt.

— **Uj divat.** Az olasz opera megnyiltával elhatározták Páris hölgyei, hogy a szinházban ezentul virágbokrétákkal fognak megjelenni. A bokrétáknak ovális alakjuk van, többnyire egyszinü virágokból készülnek és szinük megegyezik a ruha szinével. A legdivatosabb szin a sárgáspiros. Nagyon felkarolták a pelárgoniát, primulát, árvácskát stb. A rózsa kezd leszorulni trónjáról.

— **A vasutak magyarosodása.** A vasuti főfelügyelőség legujabban egy az osztrak-magyar államvasut budapesti igazgatóságához intézett átiratával felszólitotta ezen igazgatóságot, hogy a társulat magyarországi vonalain alkalmazott tisztviselők és szolgák magyar nyelvismerete felől megállapitott osztályozás alapján rövid idő alatt tegyen tüzetes előterjesztést. Az osztályozás négy fokra terjed ki, melynek utolsója a magyar nyelv teljes nemtudását jelzi. Amint halljuk, a folyamatban levő felvétel- eddigelé kedvező eredményt szolgáltatott annyiban, hogy csak sporádikus esetekben, még pedig a müszaki személyzetnél konstatáltatott a magyar nyelv nem tudása.

— **Megakadályozott kettős öngyilkosság.** Sch. Ágnes Poroszországból Bécsbe származott gyermekfelügyelő leány, egy S. Vilmos nevü, magyar születésü orvostanhallgatóval viszonyba lépett. Vasárnap este a leány szobájában, szerelmi suttogásba merülve, ült a hóditó Vilmos, midőn Ágnes háziasszonya betoppant s izgatott szóváltás után felmondott a leánynak, rögtön elküldve őt házától. A szerelmesek annyira szivükre vették ezt a szégyent, hogy elhatározták együtt halni meg. Ágnes nővérétől bucsuzott el megható levélben, melyhez kedvese is csatolt néhány sort, Vilmos pedig szobájában e sokat mondó tudósitást hagyta hátra: „nem jövök többé vissza.“ Nemsokára a fiatal pár távozása után feltünt eltünésük és a rendőrség értesittetvén, keresésükre indultak. A reggeli órákban megis találták őket a praterben, hol egész éjjel bolyongva a végzetes lépésre készültek. A rendőrséghez kisérték, mely értesitette a szerelmesek nyugtalan családtagjait szerencsés fölfedezésükről.

— **Egy amerikainak** leánynevelési 10 parancsolatja: 1) Adjatok leányaitoknak egyszerü iskolai kiképeztetést; de ne tömjétek meg fejöket megemészthetlen dolgokkal. 2. Tanitsátok őket egyszerü életmódra, mosni, téglázni, ruhát varrni és rendesen járni, tévén előttük feltoghatóvá azt, hogy a jó konyha sokat megkimél a gyógyszertáron, hogy egy dollár 100 centet ér, hogy csak az takarit a ki, kevesebbet ad ki, mintsem bevesz és hogy mindazok, akik többet költenek annál mintsem bevesznek, elszegényednek. 3) Tanitsátok arra, miszerint egy megfizetett kartonruha jobban áll, mint a selyemből való, melynek árával adósnak kell maradni; miszerint egy piros pozsgás arcz többet ér, mint 50 aszkóros szépség. 4) Tanitsátok vásárolni s azután számolni, összevág e a számadás. 5) Tanitsátok egyszerü, józan, emberi észre, önbizalomra, önsegélyre és munkásságra. 6) Véssétek beléjök azt, hogy a becsületes, egy fillér vagyonnélküli munkás többet nyom, mint egy tucsat modernilag felruházott előkelő naplopó. 7) Tanitsátok a kertimunkára s a szabad természet örömei élvezetére; ha van hozzá pénzetek zenére, festészet s egyéb szépmüvészetekre; ámde jól fontoljátok meg, miként ezek mindenkor csak mellékdolgok. 8) Tanitsátok arra, hogy a gyalogsétálások a sétakocsizásnál hasonlithatlanul többet érnek. 9. Tanitsátok minden csupaszlátszatot megutálni megvetni; és ha igen-t vagy nem-et mondanak, azt ugy venni és érteni is. 20) Tanitsátok arra, miszerint a házassági boldogság sem a külső illemtől nem függ, sem pedig a férfi vagyonától, hanem egyes-egyedül — jellemétől.

— **Sip helyett harang.** Miskolczról irják: A magyar államvasutak miskolcz-füleki vonalán a mult héten egy rendkivüli próbavonat vonta a figyelmet magára. A különös rendkivüli vonat gépje minden percsben egyet fütyölt és hosszasan csengett, mit sokan veszedelemnek magyarázva, eszeveszetten szaladtak ki az állomásokra, megtudandó a nagy veszedelmet. A veszedelemnek azonban hire sem volt, hanem a jelzésnek egy uj nemét próbálták meg, mely hivatva lesz a korlát nélküli utátjárókon az esetleges szerencsétlenségeket megakadályozni. Ez okból a 201-ik számu mozdonyt jelzőharanggal látták el, mely mozdonynyal a próbát megtartván, kitünt, hogy a harangjelzés sokkal erősebb s távolabb hallható, mint a fütty. A próba alkalmával szélelleni irányban is 1500—1600 méterre tisztán volt hallható, mig a sipjel csak gyengén hallatszott. A harang perczenkint, ha a gőzszelepet egészen kinyitották 240—250 ütést adott. Ilyen harangjelzővel több mozdonyt is át fognak alakitani s ezeket a tiszolczi és dobsinai vonalon fogják használni, minthogy ott is igen sok utátjáró van sorompó nélkül és eddig még az őrházak sincsenek ellátva harangjelzővel.

— **Mégsem érdemes csángónak lenni.** Mulatságos jelenet játszódott le aminap a szegedi rendőrség előtt. Egy ottani család azt a panaszt tette a kapitányságnál, hogy Incze Zsigmond 20 esztendős csángó-legény, akit e nyaron a csángó vándorlás alkalmával fölfogadtak, megszökött. Egyéb csinyt nem követett ugyan el, de a rendőrség mégis kézrekeritette a fiatal legényt, aki azóta más szolgálatba állt ott Szegeden. Ugy reszketett az istenadta aminap reggel a kapitány előtt, mintha legalább is kerékbe akarták volna törni. De aztán, hogy a kapitány nyájasan fordult hozzá és figyelmeztette, hogy csinyjeért csupán hazaküldik Andrásfalvára (mert odavalónak vallótta magát), a legény bátorsághoz jutott és e szavakkal fordult a kapitányhoz: „Kapitány uram, volna egy titkom, amit megszeretnék vallani!“ A kapitány bátoritotta, hogy csak ki vele, mire a legény mosolyogva a következő vallomást tette: „Ugy se érdemes már csángónak lenni, megvallom hát kapitány uram, hogy én nem vagyok csángó, nem is voltam soha.“ Ezután részletesen előadta, hogy miképp jutott a csángók közé otthon Erdélyben. A székelyföldi Papolczahalmáról való s a második csángó-csapathoz csatlakozva jött Szegedre. Látta, hogy a csángóknak milyen jó dolguk van, hát ő is evett-ivott velük; de most meg már azt látja, hogy még sem volt érdemes csángónak lenni. Az álcsángót illetőségi helyére toloncoltatja a rendőrség.

— **Szabóleányból királyasszony.** Springfieldben mintegy harmincz év előtt egy amerikai, ki most Párisban lakik, egy Németországból bevándorlott Heusler nevü szabóhoz lépett be, megrendelést tenni. Mig a mesterrel tanácskozott, a szomszédszobából üde női hangok üték meg füleit. Duettet énekeltek oda át. A szabó látva, hogy megrendelőjének tetszik az ének, felkérte őt, hogy menne át és bemutatta Elize és Róza nevü leányainak. A leányok még majdnem gyermekek voltak, az idősebbik tizenöt éves lehetett és ámbár semmi iskolájuk sem volt, mégis édes, dallamos hanggal és finom értelemmel adtak elő több csinos és egyszerü népdalt. Uj ismerősük annyira el volt ragadtatva tehetségüktől, hogy a legujabb zeneműveket megküldte nekik és felkérte a bostoni előkelő hölgyeket, hogy tegyenek valamit a leánykák érdekében. Róza, az ifjabb, csakhamar felhagyotta művészi álmokkal és férjhez ment Az idősebb azonban tovább tanult. az operára képezte ki magát és szerződést is fogadott el. Jelenleg d'Edla grófnő és a portugali király morganatikus neje. Nemrég kisérte férjét Párisba. Régi pártfogója elküldte névjegyét hozzá, meghivásban részesült és a volt szobaleány a legszivélyesebben fogadta, beszélt a régi egyszerü dolgokról, szinpadi sikereiről s végül áthivatta királyi férjét, hogy bemutassa neki ifjukori barátját. Megjegyzendő, hogy d'Edla grófnő férje, nem I. Lajos, a jelenleg uralkodó portugál király, hanem atyja Ferdina király.

— **Rablóvilág Veszprémmegyében.** Veszprém közelében, a báró Todesko tulajdonát képező uradalom pénztárát, mint levelezőnk irja, e hó 8-án este 6 és 7 óra között nyolcz fegyveres rabló kirabolta. Az urodalmi tisztek közül hatan voltak épen együtt, midőn a vakmerő rablók rajtuk-törtek. A tisztek nem mertek ellenállni s a pénztári készletet, mely tekintélyes összeget képvisel, minden ellenszegülés nélkül adták át. A rablók kevesellték a pénzt s azért elvették a tisztek tárczait, óráit és gyürüit is s csak azután távoztak el. A vakmerő rablást hir szerint Savanyu Józsi, a hires betyár bandája követte el.

— **Borzasztó halál.** Az Egyetértés jelenti: Nyitrán dr. Huszár orvos nemrég egy viszonyban meghalt embert bonczolt. Nagy gonddal végezte az obdukcziót, mely több óráig tartott és csak jóval a mütét után vette észre. hogy bonczolás közben egyik ujját kissé megvágta a bontókéssel. Kiétette az alig látható sebet és többet nem gondolt rá. — Pár nap előtt azonban a jeles orvos borzadva vette észre a hydrophobia jeleit. Még szellemi tehetségei birtokában volt, magához kérette egyik legjobb barátját, dr. Nagy orvost, közölte vele észleletét, aztán szobájába zárkózott. A városban az a hir terjedt el, hogy dr. Huszár egy betegtől tyfust kapott, de nemsokára közbeszéd tárgya lett a szomoru valóság. Dr. Huszáron kitört a hydrophobia és a java korbeli férfi néhány napi szenvedés után meghalt.

— **Felhasitotta az ökör.** Péntek György pacsai lakósnak ökre megbetegedett. Horváth József ugyanottani lakóst kérte fel, hogy segitségére legyen, mig a beteg állat szájába orvosságot tölt. Horváth készséggel át is ment s szarvánál fogva tartotta az ökröt, mig Péntek a tulajdonos, az orvosságot töltötte. E közben az ökör kiszabaditja magát s szarvával Horváth Józsefnek hasát felhasitotta, Felgyógyuláshoz kevés remény van.

— **Dolgoruky herczegnő.** Nagy feltünést keltett Péterváron az, hogy Dolgoruky herczegnő közvetlenül Párisból való visszatérte után meglátogatta az orosz császári párt. A czár épen a Petrovszkói kereskedelmi iskola felavatásáról tért vissza s délután két órakor fogadta atyja özvegyét. A herczegnő másfél órán át beszélgetett a czárral. A tanácskozás főtárgya volt György herczegnek, II. Sándor fiának neveltetése. A czár a mellett volt, hogy a fiut a Katkov vezetése alatt levő gimnaziumba adják hogy „időszerü“ nevelésben részesüljön. Dolgoruky herczegnő azonban egészen más nézetben van; Katkov urról mit sem akar tudni, hanem meg akarja tartani a magán tanitókat, kik közt néhányat még az elhunyt czár fogadott fel. A herczegnő rendkivül izgatottan hagyta el az Ancsikov palotát.

— **A telefon hátránya.** Férj: Bámulatos, mit mindent tesznek az emberek most már a messzeszólóval! Ha telefonunkat összekapcsoljuk a templommal, meghallhatod vasárnap a prédikácziót, a nélkül, hogy kilépnél a lakásunkból. Intézkedjem ez iránt? — Feleség: Az istenért ne.. telefonon át nem láthatnák az uj kalapomat.

Papirszeletek.

— Egy kötet költeményt kaptam emlékbe, szeretném erős kutyabőrbe köttetni, hogy sokáig eltartson, de nem tudom, hol tehetnék rá szert? — mondja a bájos Ilka kisasszony udvarlójának.

— Nagysád! Kegyeskedjék az én bőrömöt felhasználni — ajánlkozik a mindenre kész lovagias udvarló.

—

Már félóra óta kinlódik a tanuló egy csiklandós számfeladattal. Semmiért se tudja megfejteni. A türelmét vesztett tanárben utóvégre lobbot vet az indulat

— Édes öcsém, nem hittem, hogy ilyen csimeres szamár légy.

Vasuti menetrend.

Érkezik.		Ó.	P.	Indul.		Ó.	P.
			Reggel.				
B. Ujhely	P. v.	4	8	Pragerhof	P. v.	4	48
Buda	P. v.	4	18	Barcs	P. v.	5	10
Fiume	Gy.v	5	27	Buda	Gy.v	6	—
Pragerhof	Gy.v	5	46	B. Ujhely	V. v.	6	15
				Buda	V. v.	7	15
			Délben.				
Sopron	V. v.	12	16	Buda	P. v.	2	—
Pragerhof	P. v.	1	15	Pragerhof	P. v.	2	45
Barcs	V. v.	1	41	Sopron	V. v.	2	55
Buda	P. v.	1	59	Barcs	V. v.	3	—
			Éjjel.				
Buda	V. v.	9	51	Pragerhof	Gy.v	10	54
B. Ujhely	P. v.	10	28	Fiume	Gy.v	11	4
Buda	Gy.v	10	38	Buda	P. v.	11	50
Pragerhof	P. v.	11	19	B. Ujhely	P. v	12	5
Barcs	P. v.	11	8				

Lapvezér és kiadó: SZALAY SÁNDOR.
Felelős szerkesztő: VASS ÁLMOS.
Laptulajdonos: WAJDITS JÓZSEF.

Nyilttér.*)

Strém József Nagy-Kanizsán levelemre nem válaszolt. — Nyilvánosságra hozom én ellenem inditott rágalmazást, hogy én 3000 forintot elsikkasztottam, s egy intézetbe helyeztem volna, azt mig be nem bizonyitja, egy pimasz gazembernek állitom, korán s gondolja, hogy önt követem és azon utra tértem, melyre csábitot. — Őrizkedem, hogy podgyászomat az uton ne kellen összeszedni, mind önnek. Aláirva

STOLZER VILMOS.

*) E rovatban közlöttért sem alaki, sem tartalmi tekintetben felelősséget nem vállal a Szerk.

6073. tkv. 883.

Árverési hirdetmény.

A nagy-kanizsai kir. trvszék telekkönyvi osztálya részéről közhirré tétetik, hogy Barta György nagy-kanizsai lakós végrehajtatónak Andri József végrehajtást szenvedő nagy-kanizsai lakós elleni 100 frt tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében a nagy-kanizsai 1513. sz. tjkvben A † 1, 2. sorsz. alatt felvett 27 frtra becsült egész ingatlan külön, a nagy-kanizsai 811. sz. tjkvi A †. 400. hrsz. fekvőségből Andri Józsefet illető 360 frtra becsült hasonfele 1883. évi December hó 17-ik napján délelőtt 10 órakor a törvényszék telekkönyvi helyiségében Csengeri-utcza (Hencs-ház) megtartandó nyilvános árverésen eladatni fognak, mely alkalommal az árverezni kivánók tartoznak a fenti becsárak 10 százalékát készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a nagy-kanizsai kir. trvszék tkkvi osztályánál megtekinthetők.

Nagy-Kanizsán a kir. trvszék mint tkkvi hatóságnak 1883. évi szeptember 19. napján tartott üléséből.

TAMÁSI s. k.
elnök.
KISS s. k.
1111 1—1. jegyző. (ph.)

Csák 3 frt.

300 tucsat szőnyeg a leggyönyörübb török, kocskás (Schotlich) tarka szinü mintákban. 2 meter hosszu, 1½ metér szélességü rögtön eladhatók és kerül darabonkint még csak 3 frtba. Vámmentes, a pénz beküldése vagy utánvétel mellett. Lábszőnyegek, ágy mellé hozzá illő páronkint 2 frt.

Adolf Sommerfeld, Dresden.
ismételadóknak nagyon ajánlható.

1929 tkv. 883.

Árverési hirdetmény.

A nagy-kanizsai kir. trvszék telekkönyvi osztálya részéről közhirré tétetik, hogy ifju Takács József és neje Pecsenecz Mári fityeházi lakós végrehajtatóknak Takács János és Takács István végrehajtást szenvedő fityeházi lakósok elleni 100 frt tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében a fityeházi 1. sz. tjkvben A I 1. sorsz. a. felvett ingatlanokból Takács János és Takács Istvánt illető 69 frt 83 krra becsült ²/₆ rész, — 2. sorsz. alattából ugyanazokat illető 12 frt 50 krra becsült ²/₆ rész, — 3 sorsz. alattából ugyanazokat illető 29 frtra becsült ²/₆ rész, — 4 sorsz. alattából ugyanazokat illető 13 frt 50 krra becsült ²/₆ ingatlanok 1883. évi deczember hó 22-ik napján délelőtt 10 órakor Fityehás község házánál megtartandó nyilvános árverésen eladatni fognak, mely alkalommal az árverezni kivánók tartoznak a fenti becsárak 10 százalékát készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a nagy-kanizsai kir. trvszék tkkvi osztályánál s Fityehás község elöljáróságánál megtekinthetők.

Nagy-Kanizsán a kir. trvszék mint telekkönyvi hatóságnak 1883. évi szeptember hó 29-ik napján tartott üléséből.

TAMÁSY s. k.
elnök.
KISS s. k.
1112 1—1. jegyző. (ph.)

„Melbourne 1881.“ I kitüntetés, „Zürich 1883.“

1083 3—4

Zenélő művek

4—200 darabot játszva; expressióval vagy anélkül, mandolin-, dob, harang-castagnát, mennyei hangok- és hárfahangokkal stb.

Zenélő szelenczék

2—16 darabot játszva; továbbá necessairok, szivarállvány, svajczi házacskák. fénykép albumok, iróeszközök, keztyütartók, levélnehezitők, virágtartók, szivarkészletek, dohányszelenczék, dolgozó asztalok, palaczkok, seres, poharak, erszények, székek stb. Mind zenével. A legujabb ilynemü gyártmányokat ajánlja

HELLER J. H. Bern (Schweiz.)

Csak közvetlen hozatal biztosit valódiságot; idegen gyártmány minden mű, mely nem viseli nevemet. Gyár saját házamban.

100 legszebb mű 20,000 frank értékben jön a vevők keze közé ezen zenélő-művekből novembertől april 30-ig mint jutalom kiosztásra. Képes árjegyzékek ingyen küldetnek.

HIRDETESEK.

Árverési hirdetmény.

Nagy-Bakónak (Zalamegye, kanizsai járás) község közbirtokosait illető egész évi korosmáltatási jog ehez tartozó szabad lakás beltelekkel, mészárszék, vágóhid és egyéb melléképületek, mégis $^1/_4$ telek legelő részzel 1884. január hó 6 án árverés utján Bakónakon a körjegyzői irodában 30 frt bánatpénz letéte mellett 1884. április 24-től 3 egymást követő évre haszonbérbe adatik.

Az ez érdembeni egyéb feltételek levélbeli megkeresések folytán közöltetnek.

Kelt Bakónakon 1883. december hó 5-én.

TÓTH ANTAL
közbirtokossági pénztárnok.

Biztos és gyors hatásu a mindenütt nagyra becsült és gyógyerejének tisonyult Spitzwegerich növényből készült

Spitzwegerich-czukorkák
(Bonbons,)

Schmidt Viktor és fiaitól Bécsben, köhögés rekedtség, elnyálkásodás és torruth ellen

Valódi minőségben csak a gyógytárakban
1061. 8—11.

Esztragon Mustár
szab. csomagolás
Schmid Viktor és fiai
bécsi különlegességi üzlete,
belföldi hitelesitéssel valódi minőségben a gyári védjegygyel ellátva $^1/_8$ $^1/_4$ és $^1/_2$ kilós üvegekben kaphatók minden füszer- és különlegességi üzletekben.
763 10—26

Kieli halak 1 szelencze 1 frt 30 kr.
2 szelencze 2 frt — „
Speckflunderek nagy 30 db. 1 szelencze ára 2 frt — „
Lazaczhering nagy kövér 30 drb 1 szelencze 2 frt — „
Ebai halikra (Caviar) uj tejes 1 kilo ára 2 frt — „
Urali halikra (Caviar) uj nagy ikrájú 1 Klára 3 frt — „
Hollandi nagy Hering uj nagy 30 drb egy hordócska ára 1 frt 60 „

Kövér Hering uj nagy 30 db hordócskánként 1 frt 60 „
Fr. Tengeri rák 8 adag 3 frt
15 kr. Fr. Lazacz 8 adag 3 frt 45 „
Sardina olajban nagy uj 16 adag 5 frt — „

Postán bérmentve. Nagyobb vásárlóknak olcsóbban

E. H. Schulz, Altona. Hamburg mellett.
1105 2—3

Divatos s értékes karácsonyi ajándékok!

Szép választékban, jutányos árak mellett, kaphatók Nagy-Kanizsán

Berény József ezelőtt Milhofer S.

ékszerésznél

főutcza a városháza átellenében.

Dusan felszerelt raktáromban a legujabb arany-, ezüst- s drágakő ékszerek, egész ezüst késeletek, továbbá zománcz korall s gránát-ékszerek nagy választékban, legolcsóbb árak mellett találhatók. Tájékozásul néhány tárgyak árait ide jegyzem s pedig kaphatók:

Női arany gyűrűk	2 frttól felfelé	Arany óraláncz, hölgyek számára	25 frttól felfelé
Gyémánt gyűrűk a valódiság jótállása mellett	10 „ „	Arany Remontoir női órák	35 „ „
Férfi arany gyűrűk	5 „ „	Arany kereszek	2 „ „
Arany jegy-gyűrűk	$2^1/_2$ „ „	Arany garniturák (broch s függő	10 „ „
Gyémánt függők bistonsági zárral ezüstben s aranyban	18 „ „	Arany karékek	15 „ „
Arany óraláncz urak számára	15 „ „	Arany lemezzel átvont ezüst függő	$1^1/_2$ „ „
Arany medálliók	5 „ „	Arany lemezzel átvont ezüst medállio	3 „ „
		Arany lemezzel átvont ezüst kereszt	2 „ „

13 próbás ezüst evőkanalak, kávés kanalak, leves- s tejmerők, evőszerek dekája 1 frt. Minden egyes, raktáromon levő, arany- vagy ezüst tárgy a m. kir. fémjelző hivatal ellenőrző próbájával el van látva.

!! Kölcsönös megegyezés után eladás részletfizetés mellett is !!

Vidéki megrendeléseket lelkiismeretesen teljesitem, nemtetsző tárgyakat készségesen másokért kicserélem.

Jó hirnevemet továbbra is fenntartani, legfőbb igyekezetem. Mindenki kitűnő minőségű tárgyakra **arany ezüst és gyémántékszerekben** jutányos árak mellett számithat.

1104 2—4

Berény Jozsef ezelőtt Milhofer S.
ékszerész.
Nagy-Kanizsán, főutcza, a város átellenében.

Kávé árleszállitás!!

Harling Ludvig & Co.

HAMBURG.

Szétküld csak szilárd és finom árukat
tetemesen leszállitott árak mellett
bérmentve, utánvétellel,
1101 4—5 *ugymint:*

5 Kilo Mocca, afrikai	frt 3.—
5 „ Liberia, igen kedvelt	frt 3.60
5 „ Cuba brillant	frt 4.50
5 „ Ceylon, legfin. minőség	frt 5.—
5 „ Gold menadó, legfinom	frt 5,40
5 „ Mocca arab.	frt 6.—

Olcsó kölcsön földbirtokra.

Szerencsém van értesiteni azon földbirtokosokat (egyeseket községeket), kiknek az egyenes földadója legalább **40** forint, hogy részökre $5^1/_2$% kamatra, 24 nap alatt kölcsönt fogok eszközölni. A kölcsön kész énzben adatik, s a kifizetéskor csupán az első félévre járó kamat vonatik le. 40 frt földadó után 2000, 70 frt után 3500, 104 frt után 5200 frt, (s igy tovább) kölcsönre lehet számolni, vagyis annyira, **a mennyit tesz az egyenes földadó ötvenszer véve.** Czélszerű tehát e kölcsön azoknak is, kik valamelyik pénzintézettől az egyenes földadó ötvenszeresénél kisebb összeget kaptak kölcsön, valamint azoknak is, kik jelenleg $5^1/_2$ nél nagyobb kamatot fizetnek. A tőkéből évenként minden száz forint után csak 75 krajczár törlesztendő, mi által azonban 35—40 év alatt az egész tőketartozás lerovatik.

Egyébiránt két forint beküldése után bő és körülményes felvilágositással szolgálok, s a későbben netalán teendő kérdésekre is válaszolok.

Takács István,
volt jogtanár s a „Hazai váltójog" szerzője.
Budapesten, V. ker. Akadémia utcza 2. sz.

1095 2—3.

Legolcsóbb sorsjegy.

MAGYAR VÖRÖSKERESZT-EGYLET SORSJEGYEI

1890-ig évenkint 3 huzás nagy nyereményekkel 1884-ben három főnyeremény, mindegyik

50,000 forinttal.

A legkisebb nyeremény 6 forinttól 10 forintig emelkedik. Ezen sorsjegyek kaphatók

A PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK VÁLTÓ ÜZLETÉBEN BUDAPESTEN

valamint minden bank- és váltóháznál az országban.

Wajdits József kiadó-könyvkereskedésében N.-Kanizsán

megjelent és minden hazai könyvkereskedésben is kapható:

Halljuk a szép szót! Magyar felköszöntő (toaszt) könyv, szerkesztették Wajdits József és Bátorfi Lajos. Harmadik javitott és tetemesen bővitett kiad. A diszes keménykötésű könyvnek ára 1 frt 80 kr.

Kiért emeljük a pohárt? Magyar felköszöntő könyv. Szerkesztette Hajgató Sándor. Ára kemény kötésben, csinos czimtáblával 1 frt.

Csokor és illikom. Magyar köszöntő és felköszöntő öltemények, irta Városy Mihály. Ő felsége által 10 aranynyal kitüntetett pályamű. Második tetemesen bővitett kiadás. Ára 1 frt 40 kr.

Rajta fiuk vigadjunk! Kösked vességű dalkönyv, ötödik bővitett kiadás. 1 ft 80 kr, diszkötésben 2 frt 80 kr.

Rajta fiuk vigadjunk! Magyar dalkönyv olcsó kiadása, kötve 96 kr

Rajta leányok mulassunk! Mulattató kézikönyv, magyar hölgyek számára, gyüjtötte Wajdits József. Második kiadás; ára az 500 lapra terjedő szinnyomatu borítékkal ellátott könyvnek 1 frt 80 kr. Aranymetszésű diszkiadásnak 2 frt 80 kr.

Rajta párok táncsoljunk! Lakatos Sándor tánczkönyve diszes czimborítékkal. Keménykötésű mű ára 1 frt 60 kr.

Egy tarisznya ostobaság. Humoristikus esszék, ötletek, élczek egyvelege, gyüjtötte Nevető Vilmos, több felfedezetlen tudomány professzora ára diszesen kötve 1 frt 40 kr.

Kebelhangok. Ujévi és névnapi köszöntések. Irta: Hoffmann Mór, diszes nyomatu keménykötésben ára 1 frt.

Vedd szivemet szivedért! Szerelmi levelező könyv, szerelmes párok számára, Szivélyesitél. Csinos borítékba kötve, ára 1 frt 20 kr.

Lenormand a híres czigánynő igazmondó kártyája, 32 szinezett kártyával magyar aláirással és szöveggel, ára 50 kr.

Álmoskönyv, nagy legujabb egyptomi, 200 lapra terjedő, 600 képpel, 50 kr. Ugyanez középkiadásban 25 kr. Ugyanez kis kiadásban 10 kr.

Dr. Kriegler Mór. „Önmentő", véynmintákkal mindkét nembeli betegek számára, ára 90 kr.

Dr. Kriegler Mór. „Az elvesszett idegerőnek visszapótlása" véynmintákkal orvosok és betegek számára, ára 90 kr. Mindkét füzet egy kötetben diszes kiállitásban 1 frt 60 kr.

Szegényből lesz gazdag, jó számvetéssel, gyors és biztos segitő minden adás és vevésnél. Ára kötve e diszesen kiállitott zsebkönyvnek 90 kr.

Ungarn im Spiegel, deutscher Dichtung. Magyarország a német költészet tükrében, diszes kiállitásban füzve 1 frt 80 kr, elegans diszkötésben aranyozva 2 frt 80 kr.

Dr. Jos. Steinbach, Heimatsklänge. Dichtungen horvorragendsten ungarischen Poeten mit einer Anhang von National-Volksliedern. Preis broschirt 1 fl., elegant gebunden 1 fl 80 kr.

A gyakorlott vadász. A fácsán- és fogolytenyésztés, ugy minden vad ismertetése, irta Nagy-Ölvedi Ölvedy Károly. Ezen igen diszes s 320 lapra terjedő műnek szinnyomatu boritékban és keménykötésben ára 1.80.

Az 1879. évi XXXI. törvényczikk. Az uj erdőtörvény. Ára füzve 40 kr.

Az uj vadászati törvény. Szentesitését nyert 1872-ik évi február hó 18-án Ára füzve 10 kr.

A kutyák betegségeiről és azok czélszerű gyógyításáról. Irta egy gyakorlott vadász. Ára füzve 40 kr.

Vadásznaptár. A vadak párzási ideje és tartózkodási helye az év minden havában. Ára füzve 12 kr.

Farsangi fánk, bábakenyér (Kugelhupf) és kétszer sült készitési titka. Irta Fouquet Jaques, III. Napoleon udvari fészakácsa. Ára 60 kr.

Diszes r. kath. imakönyvek.

Mennyei Mannaskert, 8-rétű, füzve 1 frt. Félbőrben, tokban 1 frt 20 kr. Egész bőrben, tokban finom aranymetszéssel 1 frt 80 kr. Egész bőr aranymetszés, csat és kereszttel 2 frt 80 kr. Zergebőrben, csat és diszitéssel 4 frt. Finomabban készitve 6 frt. Selyem- vagy bársonykötés aranymetszéssel diszitve 8—10 frt.

Mennyei Mannaskert, Üdvösség Ösvény, Biztos lelki vezér } finom papirra nyomva, 12-rétű, hat kitűnő acélmetszetű képpel. Szinnyomatu czimlappal. Negyedik kiadás. Ára füzve 1 frt. Félbőrben, tokban 1 frt 80 krajczár. Egész bőr, finom aranymetszés és tokban 1 frt 20 kr. Acélkereszt és csattal 2 frt 80 kr. Zergebőr diszitéssel 3 frt 40 kr. Finomabb kiállitással 5-6 frt. Selyem vagy bársonykötés diszitménnyel 6—8 frt.

Mennyei mannaskert, 32-rétű, temérdek képpel diszitve, papirkötés tokban 40 kr. Aranymetszéssel, tokban 60 kr. Acélkereszt, csattal 1 frt Zergebőr, diszesen 1 frt 50 kr. Selyem-bársony diszitménnyel 25.

Egyházi énekkönyv, kötve 60 kr.

Homokkomáromi emlény, kötve 40 kr.

Kis Rózsakert, kötve 30 kr, aranymetszéssel 50 kr, kereszttel 80 kr.

Továbbá mindezen imakönyvek francsia bőr, bársony, czont, elefántczont és kristálykötésben 2 frttól 15 frtig.

HALLATLAN OLCSÓSÁG!

Következő 10 czikk egy diszes dobozban elhelyevze ugymint: 1. 50 iv levélpapir. 2. 50 hozzá illő levélboriték. 3. egy teljes doboz kitűnő acéltoll. 4. három tolltartó. 5 három igen jó irón. 6. egy vonallap. 7. egy lap szivópapir. 8. egy nagy darab pecsétviaszk. 9. egy törlő-gummi. 10. egy szép jegyzékkönyv aranynyomatta. Ára összesen Bécsben 1 frt és 5 kr. és Nagy-Kanizsán Wajdits József könyvkereskedésében csak 85 kr. Postautalványnyali 1.15 kr. beküldésével bárhova is ajánlva bérmentve szállittatik

Minden máshol megjelent vagy hirdetett könyv könyvkereskedésemben kapható vagy általam megszerezhető.

Postai rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Wajdits József könyvnyomdájából Nagy-Kanizsán.

NAGY-KANIZSA 1883. deczember 13-án. 99-ik szám. Huszonkettedik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . . . . . 8 frt
fél évre . . . . . . 4 „
negyed évre . . . . . . 2 „
Egy szám 10 kr.

HIRDETÉSEK
5 hasábos petitsorban 7, másodszor 6 s minden további sorért 5 kr.
NYILTTÉRBEN
soronként 10 krért vétetnek fel
Kincstári illeték minden egyes hirdetésért 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz, anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhoz bérmentve intézendők:
NAGY-KANIZSA
Wlassicsház.
Bérmentetlen levelek csak ismert munkatársaktól fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

„Nagy-kanizsai önk. tüzoltó-egylet“, a „zalamegyei általános tanitótestület“, a „nagy-kanizsai kisdednevelő egyesület“, a „nagy-kanizsai tiszti önsegélyző szövetkezet“, a „soproni kereskedelmi s iparkamara nagy-kanizsai külválasztmánya“, s több megyei és városi egyesület hivatalos értesitője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön megjelenő vegyes tartalmu lap.

Felhivás előfizetésre.

Lapunk XXIII. évfolyamának küszöbén van.

Szép életkora tanusitja, hogy elég erős létalapja van „a szelek mérgét nemesen kiállni.“

Mert tagadhatatlan, hogy nagy küzdelemmel és bizonyos körülmé nyek között: áldozattal jár egy vidéki lapot az uralkodó politikai és társadalmi viszonyok között fenntartani.

A vidéki lapok léte majdnem a közönség rokonszenvétől, pártolásától függ. Ahhoz pedig, hogy a közönség rokonszenve általános legyen, okvetlenül minden téren való pártatlanság kell.

Ez a mi feltételünk is!

Lapunk nem politikai, s igy a politikai téren már ennélfogva is a puszta registrálásra vagyunk utalva; olvasóinkra bizván az afölötti politizálást. A magyarnak ugyis vérében van az!

Micsupán társadalmi kérdésekkel, culturai mozzanatokkal bajlódunk; ezeket igyekezünk saját szempontunkból — minden befolyástól menten — itélgetni, s véleményünket tisztes hangon, teljes tárgyilagossággal elmondani.

Ennélfogva semminemü oly közleménynek, mely fölismerhető czélzatossággal — a tárgyilagosság határát átlépve — valamely személy, esetleg testület ellen vagy mellett szól, — helyet nem adunk.

A társadalmi hajszák árja minket magával soha nem sodor. A féktelen indulatok mederbe szoritása nem a toll, hanem a szurony mestersége. Ily dolgok megoldásához egyetlen tollvonással sem járulunk. Mindenkor sima képpel nézzük az iszapos hullámokat, melyek békés együtlétünk várának védfalát nyaldossák. Nyuljon belé, kinek tetszik; mi nem teszszük, mert az iszapnak az a természete, hogy a tiszta kézre is rátapad, ha közéje jut.

Jobb világot, de szelid béke utján!

Ez a mi törekvésünk és ez leend mindenkor vezérelvünk!

Lapunk minden rendelkezésére álló módot fel fog használni arra, hogy a társadalmi életet már szinte türhetetlenné tevő bizalmatlanság megszünjék; hogy a társadalmi osztályok egymáshoz közelebbi viszonyba jussanak; s az érdekharczok tisztes mederben tartva, ne süssék társadalmunkra minden lépten, nyomon ujból a kainbélyeget; hogy a különböző fegyverekkel küzdők egy közös szent czélban: a haza és emberiség jólétének emelésében egyesüljenek!

A társadalom egészségesebb alapokra helyezése!

Ez a mi czélunk.

Nem egyedül a mienk; minden józan gondolkozásu és jóindulatú emberé is.

Ehhez a czélhoz akarunk mi is megint egy év folytán — ha többel nem is — egy lépéssel közelebb jutni.

Egyszerre ujjáteremteni nagy elmék dolga; a mi munkánk: le nem térni a kijelölt utról, mig czélhoz nem értünk.

E pályához kérjük a t. olvasóközönség és munkatársaink szives támogatását!

*

Lapunk ezentul is hetenkint kétszer, t. i. vasárnapon és csütörtökön fog megjelenni.

Előfizetési ára:

egy évre . . . . 8 frt
fél évre . . . . 4 frt
negyed évre . . . . 2 frt

Az előfizetési pénzeket a lap **kiadóhivatalának** czimzetten kérjük küldeni!

Hazafiui tisztelettel:

Szalay Sándor
lapvezér és kiadó.

Bécs magyarjai.

Melegebb óhaja egy hazafiasan érző magyarnak sem lesz mint az, hogyha egyszer — legyen az rövid vagy hosszabb időre is — bucsut vesz a kedves otthontól, találjon uj lakhelyén a külföldön egy olyan helyiséget, ahol magyar szavakkal mondják neki „Isten hozott!“ hol magyaros barátsággal szivélyesen és magyaros melegséggel szoritják meg testvéri kezét. Mert feltesszük, hogy minden magyar hazafi szereti hazáját s mindazt ami magyar.

A tapasztalat pedig mindenkit megtanithatott már arra, hogy azt amit szeret, annál inkább tudja szeretni, minél távolabb van tőle; mert minél nagyobb a távol az illető és szeretete tárgya között, annál inkább fokozódik ezen szeretet és annál inkább tudjuk annak értékét megbecsülni.

A hosszabb távollét után ezen szeretetnek egy kinövése, jobban mondva gyümölcse is lez: — a vágy, mit — ha a hazaszeretet szülte — honvágynak nevezünk. Természetes most már az is, hogy ezen honvágy nemléte és léte, s ezen létnek nagysága az illető egyén individuális vonzalma és szeretete nagyságának felel meg, ugy, hogy az, aki hazáján valódi tiszta szeretettel csüng, nemzetiségeért rajong, kénytelen időközönként hazáját meglátogatni; mert különben a honvágy a legtöbb esetben politikai erejét tökéletesen megtöri, — mig ellenben az, aki kevésbé, vagy mitsem szereti hazáját, sohasem lesz a honvágy áldozata, de valóban nincs is vágya látni hazáját, — édes anyját . . . .

Pedig ilyenek is vannak!

Az ember születésekor nem hozza vele életpályája programmját, a jövő kérdése, valjon azon országban futja-e át az élet pályáját és ott is fogja-e örök álmát aludni, ahol született, — vagy pedig messze kedves otthonától fog-e uj hont lelni és idegen föld veszi-e be élettelen testét?

Sokat a tanulmány, másokat a tapasztalatvadászat, ismét másokat a kiváncsiság és luxus kényszeriti honát elhagyni; de sokan vannak olyanok — és ezeknek legjobban fájhat a válás — kiket létjoguk érzete, a létérti küzdelem, a puszta kenyérkeresés vezet a távol idegenbe. Nem akarjuk a távozás egyes okait kutatni, nem akarjuk mai czikkünkben fejtegetni. Vegyük csak össze valamennyit, legyenek a kivándorlók közt nábobok, jómódu polgárok, tanulóifjak és kenyeret kereső nyomorult sorsüldözöttek, — ha ezek a haza határát átlépték és az igazi hazaszeretettel szivükben közelednek uj honuk felé, akkor kivétel nélkül egy óhajok lesz és pedig: hogy az uj otthonban honfitársakat leljenek.

Pedig mily keservesen esik épen a magyarnak, ha folyton idegenek között van, ha folyton az idegen nyelvet töri, — és épen a magyar az enthusiasmusig lelkesült, ha a külföldön hazai hangokat hall és magyar emberrel beszélhet; ha ezelőtt sohasem látták is egymást, mindjárt olyanok mintha évek hosszu során át lennének már ismerősek, jó barátok.

Indokolva van, hogy minden nemzetből évenkint vándorolnak ki, részint rövid, részint hosszabb időre, sőt mindenkorra is. Igy persze nem is csuda, ha a világ minden részében találunk embereket a világ minden részéből.

A hazafias egyének rendesen egy hazai egyesületet alakitanak, hogy egyrészről a hazafias szellemet táplálják, más részről, hogy a hazulról jövő honfitársaknak „egy otthont en miniatur“ csináljanak, hogy legyen legalább is egy olyan helyiség, ahol otthonosan érezhetik magukat, a kedves hazai reminiscentiákat felébreszszék és a hazai érzelmeknek szabad kifolyást engedjenek.

A mult évi sylvesteri estét Nyitrai Emil barátommal töltöttem Bécsben, ő newyorki és chicagói nagykereskedő és a newyorki magyaregylet elnöke. Örömmel hallottam tőle, hogy az a maroknyi magyarság mily összetartásban él ott az uj világban túl az óczeánon és a hazafias előrehaladásokban mitsem hagynak kivánni valót hátra és e napokban értesülők arról, hogy ezen számba sem vehető maroknyi magyarság New-Yorkban magyar lapot ad ki Nyitrai Emil szerkesztése alatt. A lap csak kicsiny lesz, az igaz; de nem is foglalkozik világra szóló czélokkal, — csak hirt akarnak adni koronkint magukról és működésükről és ezzel fényesen fogják beigazolni a hazafias törekvéseiket; mert a lap jövőjét és fenállását előre biztositották és bebizonyitották, hogy magyar lapnak van talaja Amerikában.

A londoni magyarok uj házat akarnak maguknak épiteni, hogy a helyiségért bért ne kelljen fizetniök; a párisi magyaregyletről ismeretes, hogy virágzó; a hallei, wittenbergi, heidelbergi magyarok fennen hirdetik magyarságukat és az utóbbi idő-

---

TÁRCZA.

A tollfoszták.

— (Rajz.) —

Csak egy apró mécses gyönge pislogása áraszt derengő világosságot a sötét cselédszobában. A hosszu keresztlábu fenyőfa-asztal közes-közepén egy bükkfahasábra állitva piroslik a „tökmagolaju mécses.“ Az asztalon halomban a hófehér libatoll; a küzködő fény megtörik rajta, mint a lenyugvó nap véres lángja a téli tájon. Az asztal mellett hosszu lapadok, fön az „első helyen“ szalmából font megviselt karosszék, az öreg Sári néni régi trónusa.

Még csak Sári néni tibláb a szobában. A munka csak akkor kezdődik, ha mindenki végzi a dolgát. A szakácsné még a konyhában motoz, a szobaleány még az uraknál ágyaz, a szolgáló most feji az utolsó tehenet, a hajduk a kasznár urnál várják a parancsot s a kocsis most veti az almot a toporzékoló lovaknak.

Sári néni már-már türelmetlen a renyhe cselédnépség miatt s ki-kitekint a konyhára: végeznek-e már, vagy mi? Mert csak ugy totojázva elkéricsálni-szuszmatolni az Isten szép estéjét nem lehet, mikor már oly rövid a nap s hosszu az éjszaka. Sári néni nem csak gyülöli a renyheséget, de maga is meghalna dolog nélkül. Pedig bizony már nagyon régen volt, mikor őt „Sárikámnak, lelkemnek“ nevezték; nyolcvan esztendőnél több nyomja roskadozó vállát. A haja fehér, mint az asztalon dagadó libatoll, beesett arcza szászránczu, mint fekete főkötőjének aprányi csipkéje. Lába már nehezen birja a járást a elsoványodott, száraz keze is remeg, de azért még megfogja a dolog végét, tesz-vesz — s munka nélkül nem tudna egy pillanatig veszteg maradni.

Nem mintha kénytelen volna, — élhetne ő ugy is, mint a vén csicza, a melyik naphosszat a szenes kályha mel lett szunyókál s léhütően dorombol. Senki sem kényszeriti a munkára. Rég pensióba tették a háznál, melynek oly régi, hü tagja, s mely neki mindene. Egész világa, keskeny töldi pályáján. A belsőséget kerítő palánkon tul rá nézve kezdődik a temető. Belegyökeredzett a kasznárházba s mint a vén fát a rögös talajból, csak a halál pusztithatja ki. Átültetni már nem lehet.

S csak ugy, mint a vén fát, melynek pedig csenevésző galyai már csak sovány árnyékot vetnek, megsajnálnák, ha az udvarból kidőlne, Sári nénit is bizony megkönnyeznék, megsiratnák, ha egy szép reggelre lehunyná jóságos, gyönge szemeit, melyekből a szeretet és hála örök lángja most sem veszett ki. Áldott, jó lélek, a ki a légynek sem vét, de az utolsó koldusnak is használ. Nem parancsol senkinek a háznál, de azért minden lében kanál. Se ur, se cseléd, olyan tizedik ágról szakadt szegény rokon, a ki az urakkal eszik egy tálból, de azért a cselédekkel dolgozik. Fizetése az, a mit megeszik; rongyban járna, ha föl nem ruházná a kegyelem s rég elveszett volna, ha nem ápolná a szánalom. Nem panaszkodik sorsa ellen s neki sem panaszolnak föl semmit. Ötödik kerék a szekérben, mely haladhatna nélküle is, de bizony megzökkennék, ha egyszerre kihullana.

Mert hát jó az öreg a háznál, ha egy csöpp esze sincsen — tartja a szólásmondás, mely az észhiány mellett bizonyosan a jóakaratra alapitja ezt az okos mondást. Sári néninek van ugyan egy-két csöpp esze is, de jóakarata és buzgalma tengernyi. Megtenne az mindent, ha birná, de hiába, az idő rászoritotta tyukok etetésére, harisnyakötésre, tollfosztásra s más ilynemü jámbor munkára.

No, hanem ezekben első is a többi között. Példát vehetnek róla. A tyukok nyelvén ugy tud beszélni, mint a kakas a jércsékkel; a harisnyakötésben elsőrendü művészi érmet nyerhetne, ha ilyen érmeket osztogatnának, a tollfosztásban pedig olyan mester, hogy a kasznárék kócsos Jenője jobban szurkol e tőle tanult tudománytól, mint a tudományok feltétlen alapjától, a mester ur által fejébe vert abécsétől.

Jenő urfi hiába is akar elszökni a gyermekszobába, utját állja Sári néni s viszi a tollfosztás sysiphusi munkájához irgalom és könyörület nélkül. — Hiába minden szabadkozás, minden kifogás.

— De Sári néni, nagyon álmos vagyok.

— Persze, mikor tollat kell fosztani! Csak kukoriczát morzsolnánk, ugy-e nem lenne a Jenő álmos?!

— De hát mesélnek-e valami szépet?

— Mesélünk bizony a hamupipőkéről, meg a hófehérkéről, meg az árva királyfiról, meg a Babszem Jankóról, csak viselje magát szépen a Jenőcske, meg aztán foszszon szorgalmasan.

A mesék tetszenének is Jenőnek, de a tollfosztás csak nem esik kezeügyébe, akárhogy mutogatja-tanitgatja is a Sári néni, hogy miképen lehet a szárról lehuzni könnyebben a pelyhet, hogyan kell összetakaritani a pihét, hogy se köhögni, se aludni nem szabad, mert a szuszogástól mind elrepül máshoz a könnyü portéka, pedig Jenőcske egy egész uj krajczárt kap egy marok tollért a mamától. Persze azt aztán már Sári néni nem a Jenő markával méri, hanem a kocsiséval. Hjah, gazdálkodni kell a mamának, hogy idővel több jusson a — Jenőnek.

Addig beszél-igér a jó asszony a huzakodó gyereknek, mig aztán mégis csak ráfog az unalmas munkára. Közbe megérkezik a Mihály hajdu, a ki kis mókust igér neki, ha nem álmosodik el, bevetődik a parádés-kocsis, aki azzal biztatja, hogy holnap felülteti a „Ráróra“, a szakácsné mandula-tortát igér neki, a szobaleány meg azzal hitegeti, hogy az ünneplő ruhát adja rá hétfőn is s nem mosdatja meg, csak az arczát, szemét, meg egy kicsit a nyakát.

No már ez aztán fog rajta. Olyan buzgón neki készülődik a tollfosztásnak, akár csak „kiütőst“ játszanék pajtásaival a „kopasz dombon.“ Sári néni trónusa mellett ül egy három vánkossal magasabbra épitett széken. A kis gyermekszékbe bele nem ülne két uj krajczárért sem. Azt tartja, hogy abból már kinőtt s többé nem kis gyermek.

Ráhagyják, csakhogy jól viselje magát; mesélnek is neki Argyélus királyfiról s a Tündér Ilonáról s biztatják, hogy az öreg juhászról szóló mesét is elmondják neki, de majd ha csak a tollfosztásnak vége lesz.

Mikor Sári néni belefáradt a mesébe, átveszi a szót az öreg Mihály s olyan históriákat mond a katonaéletből, vitéz kapitányáról, tatos lováról, meg élesre fent villogó kardjáról, hogy Háry János csak kis Miska hozzá. A kis Jenőnek szeme-szája eláll, de még keze is, hiába buzditgatja Sári néni, hogy munka közben is lehet mesét hallgatni.

Csöndes beszélgetés nesze ver zajt mesélgetés közben. A takaros kis szobaleány bizony szivesebben hallgat a fityóros parádés kocsisra, mint az öreg Mihályra. Pedig a Pista gyerek alig vált vele egy-két szót; nagyon respektálja a tekintélyt. Hanem a Julis megérti már szó nélkül is, csak a szemébe néz.

Rossz szemmel nézi ezt a kacsintgatást a szakácsné. Neki is tetszenék a Pista, hanem mintha már az vénellené egy kicsit. Pedig bolondul teszi! Bableves helyett ehetnék az urak ételéből és néha napján egy kis bor is csöppene, ha nem csurranna. Hanem az a szobalányba veszett bolond Pista gyerek azt tartja, hogy savanyu a szőllő!

Közben megérkeznek a „bejárósak“ is „szerencsés jó estét“ közben. A bognárné, meg a hajduné a majorból, meg a Czifra Zsuzsi, ez a cserfes, szószátyár, kihórdó teremtés, a ki ugyan elvesztette még lánykorában a becsületét, de azért különösen az uri háznál van becsülete, mert a kasznárnénak mindig tud valami roszszat mondani a jegyzőnéről, a jegy-

ben keszi Hajdu József jeles tudós támogatása mellett egy már több mint száz éves könyvtárukat nyerték vissza; a berlinieknek 80.000 márka vagyonuk van.

Mindezen helyeken meglehetős csekély számban vannak a magyarok és a zürichiekkel együtt mégis virágzásnak örvendenek. De hát hiába! *Nagy akarat kevés erővel többet tehet, mint sok erő kevés akarattal.*

Nézzük meg csak ami bécsi magyarjainkat is!

Röviddel ezelőtt olvasom a „Bécsi Magyar Ujságban" a bécsi magyar segély-egylet hivatalos közlönyében a következő rövid, de fontos hirt:

„*A bécsi magyar akadémia olvasó és társaskör részvéthiány miatt feloszlott!*"

Beteljesülve láttam azt, mit nekem Kuniczer Sándor ur, a kör pénztárnoka két hó előtt jósolt. Ne tessék kérem ugy venni az ügyet, hogy bizony kevesebb a magyar tanuló-ifjuság semhogy egy kör fenállását biztositani tudnák! *Bécsben 1500 azaz ezerötszáz magyar egyetemi és akadémiai polgár van!* Csak orvostanhallgató közel ezer magyar van! A körben a tagságdij évenkint 4 forint volt és legutóbb csupán 20 tagja volt a körnek; ezen 20 közül 12 fizetett, 8 pedig a szegénység miatt a dij alól fel volt mentve. Pedig 48 forint évi jövedelemmel egyletet nem lehet fentartani, ha a kiadás közel 600 forint.

Ez a lelkes ifjuság, ez a haza virága és a jövő támasza! Ha a magyar ifjuságot neveznők igy általában minden kivétel nélkül, nem lenne ez valódi *gúny*? Ezerötszáz ifju között még annyit se lehessen találni, amenyiben megvan valódi honszeéetet, akik a hazai eszmékért lelkesedni tudnak és kik, ha már máskép *nem akarják* vagy nem tudják támogatni a hazai egyletet, legalább negyedévenként ezt az *egy forintot* lefizetnék, hogy az anyagi gondoktól az egylet meglegyen szabaditva. Pálczát lehet törni az olyan ifjuság felett, mely ol an olcsón adja el hazafias elveit, mely ifjuság nyiltan mondja ki hazafiság és magyarsága megtagadását és amely ifjuság a hazai eszmék iránti közönyével csak azt tudta bebizonyitani, hogy egy világvárosban melyben *ezerötszáz magyar diák van* és melyben *hatvanezer magyar lakik egy német városban*, melyben egy cseh egylet a hasonczélu német egyleteket árnyékba tudja helyezni, holott tagjai létszáma a magyarokét meg sem közeliti, — ezen magyar ifjuság önmegtagadásával csakis *magyarságát ütötte arczul!*

Ugyan ezen boldogult magyar körben nem rég történt meg az is, hogy egy grófi jogász választatott meg elnöknek; később tapasztalták csak az urak, hogy a gróf ur *nem is tagja az egyletnek!* Hogy a hibát helyreüssék, bizalommal kérték fel a gróf urat, hogy ha már mást nem is tett az egylet javára, legalább tagsági diját fizesse meg . . .,

Bécsben több magyar lakik mint bárhol másutt a külföldön és mégis oly szerencsétlen véget érnek a magyar egyletek. A régi segély egylet nincs már; fel sem oszlott, hanem a tagok maradoztak el s minthogy a feloszlatás nem történt meg s igy a helytartóság könyvei szerint az egylet még fenn áll, — az ott lezárt könyvekhez sem szabad nyulni és beiratkozni sem lehet, mert hát tulajdonképen nem létezik.

A jelenlegi segélyegylet is folyton beteg; ha e télen fel nem gyógyul, a tavaszszal temetésünk lesz.

Hosszu betegségnek halál a vége!

A bécsi magyarokra méltán lehehet alkalmazni Petőfi szavait:

„E hazán, mely porban esd kenyérért,
Nem esik meg szivetek;
Mig ő vért sir, poharaitokba
Kinn ti a bort töltitek!"

Ugyanazon egyetemi ifjuságot, mely közönye által buktatta meg a kört, késő éjjelig ott lehet látni az egyik vagy másik „Burschenschaft" által rendezett „Kneipeken", tuczatszám öntifel a sörös kancsók tartalmát, a tivornyázásnak hossza-vége nincs, de a patriotismus előttük csak *szappanbuborék!* Ugyanazon polgár, ki tulajdonképen jövőjét még otthonn alapitotta meg, ki a hazai édes anyatejet hozta magával, hogy az életpályáján ez legyen vigasza, támasza, ma pirulás nélkül mondja, *hogy ő nem magyar többé!*

Nem czélja e czikknek, hogy a zilált viszonyokat a nyilvánosságra hozza s ezáltal a bécsi magyarokat késztesse *önmaugkat megismerni*, — csak panaszhang legyen; mert ott hiába küzdünk ahol nincs már önérzés.

Gyászoljunk a kör romjain, a nemtelen gyászvitézek ezen frivol művén. Felelősséget azoktól nem követelhetünk, akik pirulni nem tudnak, — piruljanak el tehát a fölött, hogy már pirulni se tudnak.

NYÁRI SÁNDOR.

18120.
n. i. 1883.

Zalamegye főispánjától.

(Hirdetmény.)

Zalamegye törvényhatósági bizottsága f. évi október hó 29-én 15312/159 sz. alatt kelt határozatával az 1870. XLII. t. cz. 65. §-a értelmében foganatositandó általános tisztujitás határnapjául f. évi deczember hó 17-ét tüzvén ki, e czélból az emlitett napon s a szükséghez képest a következő napokon Zala Egerszegen d. e. 10 órakor megnyitandó rendkivüli törvényhatósági bizottsági közgyülés fog tartatni, melynek tárgyait képezendik:

1. Az igazoló választmánynak az 1884. évre igazolt bizottsági tagok névjegyzékének végkiegészitéséről szóló jelentése, s ennek folytán a törvényhatósági bizottság ujból való megalakulása.

2. A megyei tisztviselők megválasztása.

3. Az 1876. VI. t. cz. 4. § a értelmében a közigazgatási bizottságból az év végével kilépő 5 tag helyett; valamint betegség folytán megüresedett egy tagsági helyre, uj tagok választása.

4. Az 1874. évi XXXIII. t. cz. 17 és 20. §-ai alapján alakitott megyei központi választmány megbizása idejének letelte folytán az uj központi választmány megalakitása.

5. Az állandó választmány megalakitása az 1884—1886. évi időtartamra.

6. Az 1870. XLII. t. cz. 22. illetőleg 38. és 44. §§ ai értelmében a megyei igazoló választmánynak 1884. évre s a biráló választmánynak 1884—1886. évi időtartamra való megalakitása.

Végre tekintve, hogy a fent kitüzött közgyülésen a törvényhatóság egyetemét már az 1884. évre igazolt törvényhatósági bizottsági tagok fogják képviselni s a törvény rendeletéhez képest a hallgatóság számára elkülönitett hely less kijelölve, e végből felkéretnek az illető bizottsági tag urak, hogy névre szóló igazolási jegyeiket a közgyülést megelőzőleg a megyei számvevői hivatalnál átvenni sziveskedjenek.

Kelt Zala-Egerszegen 1883. évi deczember hó 6-án.

GLAVINA LAJOS s. k.
főispán.

A megyei tisztviselők nyugdijazása.*)

A mióta 1869-ben az igazságszolgáltatást elkülöniték a közigazgatástól s még inkább az 1870. XLII. törv. czikk óta, mely gyökeresen átalakitotta a törvényhatóságokat, közéletben, sajtóban és országházban a legélénkebb discussio tárgyát napjainkig a megyék reformjának kérdése képezi.

A régi megyékre ma már reá sem ismerni. Közjogi állásuk az utolsó évtized alatt igen nagyon megváltozott s hatáskörük nagy csorbát szenvedett. A pénzügy, hadügy és igazságügy az a három ága a megyék önrendelkezésének, a melyet ujabb törvényeink s különösen a már emlitett 1870. XLII. tcz. nagyon szük körre szoritott, megszakitván ez által a jövőre azt a fényes szerepet, melyet a megyék közjogunk, alkotmányunk történetében vitték.

De akik panaszkodnak az autonomia e megszoritásán, tulságig viszik érzékenységöket. Mert való ugyan, hogy az alkotmány főbiztositékai a Bécsből intézett támadások ellenében mindig a „vármegyék" voltak s ezek sohasem késtek felemelni hazafias és mindig nyomatékos szavokat, ha arra szükség volt; való továbbá az is, hogy a megyék e nagy fontosságukat épen széles kiterjedésü autonomiájoknak köszönhették, de azért az önkormányzatnak ujabb törvényeink által való megcsonkitása felett aggodalmaskodni, a megváltozott viszonyok között, mikor immár nemzeti magyar kormány alatt élünk, sok tekintetben szük, felfogás.

Modern államéletünk, a 30-as és 40-es évek reformerei által előkészitve egészen más ma, mint 1848 előtti. A 48 iki sarkalatos törvények által uj alapra lévén fektetve az állam, ennek az igazgatásbeli minden ágazatát megfelelőleg kellett átalakitani. A parlamentáris kormányforma, a népképviseleti országgyülés voltak azok a vivmányok, melyek a többi átalakitásokat maguk után vonják.

Az absolut korszak, mely a nemzetben az életerőt erőszakkal visszafojtotta, megakadályozott abban, hogy egész constitutiónkat ugy szervezzük, mint a hogy azt az „uj idők" megkövetelik. Az alkotmányos aera feltünésekor aztán kettőzött igyekezettel fogtunk a munkához s hogy még ma sem értünk oda, a hová eljutni törekszünk, annak oka az idő rövidsége.

Hogy csakugyan nincs még eléggé a modern elvekhez alkalmazva államszervezetünk: mutatja az, hogy napról-napra vettetik fel egyesek által egy egy javaslat, melyek közül nem egyet karol fel a közszellem, hogy megvalósitásán munkálkodjék.

Minthogy régi constitutiónk eminenter a megyékre volt alapitva, a mai kornak államéletünket átalakitó iranya pedig mellőzi a decentralisatió tulságos mértékét (nem azonban az alkotmányosság rovására): nagyon természetes, hogy a legtöbb reform, melyet egy vagy más részről felvetnek, a megyékre vonatkozik. —

Az a kérdés is, melyet ezuttal fölemliteni kivánunk, a megyei törvényhatóságok életét érinti, nem annyira politikai, mint inkább társadalmi oldalról.

A megyei tisztviselők nyugdijazásának kérdése ez.

Sokan feltünőnek fogják találni, hogy a kérdést összefüggésbe hozzuk a jogelvvel, mely azt mondja, hogy a viszonyok változtával változzanak az azokra vonatkozó jogszabályok is. A nyugdij kérdése belső összeköttetésben van a körülmények változásával. Nem volt volna helye e kérdésnek ezelőtt pár évtizeddel, de helye van most. Ez a kérdés immár időszerü s hallgatni felőle ma már nem lehet.

A megyei hivatalokat egész 1844-ig mikor a hivatalképesség a nemesekre is törvenyhozásilag (1884. V.) kiterjesztetett, a nemesek birták kizárólag. Igaz ugyan, hogy az állami hivatalnokok is (ide nem értve némely kisebb „kamarai" tisztségeket) ez ideig csak a nemesek köréből kerültek ki: de egészen más osztályt képeztek a nemesek között azok, a kik megyei, mást azok, a kik állami tisztségekre vállalkoztak.

Az állami hivatalnokok legtöbbnyire mondhatni szabály szerint, a szegényebb nemesi osztályból kerültek ki, abból az osztályból, a melynek nem volt ezer holdakra menő birtoka. Ez az osztály, mely kényszeritve volt önszerezte tudományával keresni kenyerét, ez az osztály vállalt állami hivatalt.

A szoros értelemben vett gentry, ez a született törvényhozó, nem igen volt hajlandó, hogy a tanulás mesterségével terhelje magát; inkább parancsolni szeretett. Ez volt legalább az általános felfogás, s hogy mégis igen sokan ezek közül, sőt mondhatni a nagy többség, tudományt, műveltséget szerzett magának: ez oly dicsőség, a melyet az akkori magyar gentry rovására minden alkalommal el kell ismernünk.

Ezekből kerültek ki a magyar tisztviselők; ezek adták a „tón"-t a zöld asztal mellett, s bár egy részök csak szájaskodott: de a másik rész becsülettel dolgozott hazafias munkákon.

Hogy ez a vagyonos középnemesség, mely mintegy praedestinálva volt a megyei hivatalokra, nem szorult arra, hogy nyugdijjal legyen ő és halála után családja biztositva: ez a dolog természetéből ered. Ha megunta a dicsőséget vagy belefáradt a munkába: ott hagyta a hivatalt s maradt földesur, a kinek vagyoni existentiája biztositva volt.

Ma a viszonyok nem azok, a melyek a multban voltak. Nem vagyunk pessimisták, de lehetetlen el nem ismernünk, hogy a magyar gentry nagyhatalmi állása, mely vagyoni és szellemi erejében gyökeredzett, ma már dülő félen van. Bármiben fekszik is az ok: annyi igaz, hogy a vagyonos magyar családok vagyonilag egymásután mennek tönkre, a sok szép birtok dobszóra kerül. A megyei tisztviselők, kik azelőtt saját vagyonukból éltek, mindinkább rászorulnak fizetésökre.

Országszerte megindult a mult évben a mozgalom, mely arra volt irányozva, hogy az állam kishivatalnokainak fizetése jobbittassék, mert az nincs arányban az élet drágaságával. A közvélemény helyeselte e mozgalmat. Mennyire helyeselhető volna tehát, ha a megyei tisztviselők, kiknek helyzetök az által, hogy választás alá esnek, még szigorubb anyagi

*) E czikket a jelesen szerkesztett, „Magyar Tisztviselő" czimü lapból közöljük mutatványul; mely lapot ezuttal igen melegen ajánljuk a tisztviselői kar figyelmébe! Szerk.

---

zőnének meg a kasznárnéról s igy össze-vissza az egész falu gazdagjáról, szegényéről egyaránt.

A Sári néni nem jó szemmel nézi, mert reá is rákent már valamit s egyszer a szemébe is vágta, hogy a „nyelvével dagasztja a kenyeret", de hát a czifra Zsuzsi nem olyan teremtés, aki az ilyen szóért felütné az orrát.

Az egyik fülén beereszti, a másikon ki; még csak a vállát is alig vonja meg rá.

A cselédek szeretik, mert mindig tud ujságot s nem igen válogatja meg a szót, keveset mossa a száját. Teketória nélkül elmondja, hogy a Dankóék Katija elszökött a szolgálatból a katonák után s hogy a számadóék szép szőke Annája nem hiába hus föl minden második vasárnap uj szemes szoknyát, nem ingyért kapja a sok klárist, gyöngyöt s a sok tarka pántlikát hosszu szép hajába s hogy a Laczi bojtár nem ok nélkül mondta a szilasi bucsun duhajkodás közben: Isten legyen irgalmas annak a gérnya irnok urfinak; ha egyszer ott kapja, nagy számadást tészen ő kigyelmével! . . .

Hajnalig elhallgatnák a prézsmitáló vászoncselédet, ha a Jenőcske nem sürgetné álmos pillákkal, hogy hát mondja már el a Mihály bácsi azt az igért mesét az öreg juhászról.

Nem addig, el is mondja.

Hát hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy öreg juhász. Az öreg juhásznak meg volt egy nagy nyája. Hát egyszer, amint legeltet a mezőn, talal egy kis folyót, a folyón meg egy keskeny bürüt, a melyiken át kellett hajtania a nyáját. Hát aztán neki is terelte a kolompos ürüt s az ürü után a többit.

Itt elhallgat.

— Hát aztán? kérdi nagy kiváncsian Jenőke.

— No most várjunk, mig az a nagy nyáj átmegy a bürün!

Hanem bizony azt már nem várták meg. A pislogó mécsesben fogytán a piros olaj. A szolgáló már hiába piszkálja a belet hajtüjével, csak ugy immelámmal pislog. A habos pehelyre gyönge fénye már árnyat von, a Mihály bácsi szempillája is nagyon paszog s a kanász gyerek már az orrával veri az asztalszélét, olyan nagyokat bóbiskál. Sári néni nagy bölcsen feloszlatja az ülést.

SÜMEGI KÁLMÁN.

Őszi hervadás.

„Sárgán lehull a lomb sötét tövéről,
Eltünt az illat, a virágozás,
A fecske messze száll a bú helyéről,
S csak csend marad, csak őszi hervadás."

EÖTVÖS.

Szép őszi délután volt: az ég tiszta, felhőtlen, a napsugarai oly melegek, mint nyár derekán. Kivágytam én is a szabadba a négy fal szoritotta levegőből, hol életem nagy részét töltöm. Siettem elhagyni a várost melynek házai már egész unalmassá váltak előttem. A szép szőke Duna partja mentén haladtam lefelé zöldelő vetések közt; a nap a Vértesek felé haladt s gyönyörü világitásban tüntette föl a hegykoszoruzta vidéket. Nagyon jól éreztem magamat. Hisz azt, hogy mi a szabadság, mely boldogság künn a szabad természetet élvezni, csak az tudja egész nagyságában felfogni, kit sorsa hivatása a falak közé zárt! Valami magasztos érzet dagasztotta keblemet. A dicső természet egész nagyságában tünt fel előttem, szép rendjével, pompájával s gondolataimat annak temetőjéhez, istenhez emelte föl;

Gondolataimba merülve mentem tovább és tovább, egyszer csak ugy érzem, hogy valami homály borult a tájra, s hüvös szellő borzongat! Bámulva nézek körül, hová lett a nap ragyogó sugaraival, hol az enyhe lég üditő melegével, hová tünt a megvilágitott határ, hisz még csak délután van?

Ah értem! Elmult a szép nyár, s a mélabus ősz köszöntött be! Csak most veszem észre, hogy a nap melege ringatott kellemes csalódásban, hisz a mezőn nem hangzik madárdal, a munkás nép zaja elhalt, rovar nem zümmög, sőt az agg Duna is, mintha kifáradt volna örökös folyásában, a viharok harczában, az áradások ádáz munkájában, oly lassan folyik, hogy alig ad magáról életjelt, vagy tán ez is a mulandóságot érzi?

Derült kedélyemre fájó érzés nehezült, rövid örömömet a bánat váltotta fel. Hisz annyira hasonlitott az őszi dél után életem folyásához! Soha sem láttam meghatóbb jelképét ifjuságomnak, mint ez őszi délutánt. Az én ifjuságom is meleg, ragyogó nappal kezdődött; telve vágygyal, óriási reményekkel indultam a csalogató napsugár után, egy egész világot véltem karjaimmal felölelhetni, csak jót, csak szépet, csak boldogságot képzeltem abban — midőn egyszerre hüvös őszi szél csapta meg izzó homlokomat és sötét ben, elhagyatva reménytelenül találtam magamat e rideg helyen. Hová lett a röpke álomkép? Hol maradt az illat, a virág? A költő is azt énekli:

„A virágnak megtiltani nem lehet.
Hogy ne nyiljék, ha jó a szép kikelet?"

Eltünt! Ifjuságom nem kikelet, de ősz volt. Felgyult a fény, meleg kezdett áradni, de a zephir nem hozott magával illatot, a meleg csak őszi napfénytől eredt. A virág elhalt, mert a hideg őszi szél a hervadást lehelte rája; csalogatta, édesgette melegével, s mikor hitt a csalfa napsugárnak és felütötte gyenge kis bimbóját, gunyos kacajjal csókolta rá dermesztő fagyát! Megsemmisült mielőtt kinyilhatott volna; örökre eltünt még a remény is, hogy éljen, pedig még nem is élt.

Igy lettem ősz, kikelet nélkül; bánatos ifju bimbó és virág nélkül. De hát a virág sem nyilik mindenki számára; van, tudom, több sorsosom, kiknek élete az őszi délután. Hirtelen fényes kápráztató meleg nap veszi körül, s még alig ocsudik fel illusiójából, már bámulva tapasztalja, hogy ifjusága elmult; pedig annak virágát le sem szakitotta, illatát nem élvezte! Félhomály veszi körül kedély világát többé nem tudja rózsaszinben az életet és keblére nehezül az az örökös gyászruha mit ugy hivnak: fásult egykedvüség! Nem ver ez le, de nem is emel föl, nem éri fájdalom, de az édes örömre is fogékonytalanná válik és mégis ugy érzi, mintha szivének hurjai egy örök elegiát zengenének neki!

Ily gondolatokba mélyedve fordultam vissza a város felé. Ugy fájt, hogy az a fényes nap ily hamar itt hagyott, s a mulandóság gondolatával sehogy sem tudtam megbarátkozni. Ha már egyszer virágzik, miért nem virágzik folyton a virág, miért éri a hervadás? Vagy ha megengedi az a csalfa sugár, hogy bimbózzék, miért engedi azt, mielőtt kifeszelne, egy zordon széllel megfagyasztani? És hogy meri a bimbójától megfosztott ágat, mint egy hitvány kórót, a szél szeszélyeinek kitenni? Ha nem tudott életet adni, sőt annak örömét, virágját rabolta el, miért nem perzselte fel a megmaradt törzset ugy, hogy még hamvát se találta volna meg az a kóbor, rideg őszi szél? Az első emberpár mennyivel boldogabb leendett, ha a paradicsomot soha sem látta volna!

Egy békés kápolna mellett vitt el utam, mely kis liget közepén állott. Csendes, néma volt itt minden, csak a fák suttogtak mélabusan, mit egy holló kurjantása szakitott néha meg. Felpillanték a kápolnára, s akaratlanul jutott eszembe Poe Edgár „A holló" remek költeményének eme sora:

„Van-e balzsam Gileádban — s én valaha föllelem?
Szólt a holló: „Sohasem"" —

A lehullott sárga levelek zörgése, a komor köd, mely a szép hegyeket elfödte szemeim elől, mind eme mondást hirdették:

„Minden tavasznak eljő hervadása" (Eötvös.)

Eljő az igaz, de a hol nem volt tavasz, vajjon mi fog ott bekövetkezni? E kérdésen tünődtem, s mindjobban bemélyedtem e sötét, vigasztalás nélkül lévő tépelődésbe, midőn a temető alá értem. Eljutottam tehát oda, hol az ember földi pályája véget ér, hol a sziv megpihen, hová az emberi érdekek már nem lépnek át. Tehát mégis jogosult a hervadás.

A nap nem ragyog örökké az égen, hanem este szép csendesen lenyugszik; a nemzedékek, ha befejezték müködéseket, pihenni áttérnek őseikhez: a növényvilág is, ha virágzott, termett, befejezi müködését, elhal. Tehát

„Majd feltalálom egykor én is
Hasztalanul keresett nyugalmam!"

sóhajtám Kazinczyval, hisz semmi sem tart örökké. S ha a pályát, melyet az istenség számomra kijelölt, melyet mint embernek be kell töltenem, végig futottam, én is pihenni térek oda, a hova annyi ezeren mentek már. Igy megvigasztalódva értem lakásomra; melybe mielőtt beléptem volna, még egyszer megállék és hallgatóztam, hanem bizony:

„Csak csend maradt, csak őszi hervadás".

BÚS B.

biz tást nyernének — nyugdijazás által.

A mozgalmat ez irányban Biharmegye törvényhatósága már megindította. Szepes- és Hevesmegyék követik e szép példát, s mint a lapokból értesülünk, szép eredménynyel, mert az eszme hódit. Hisszük, hogy e mozgalom hova-tovább nagyobb dimensiókat fog ölteni, mert a kezdeményező törvényhatóságok, élve levelezési jogukkal, fel fogják hivni pártolására a többieket is.

Hírek.

— Folyó hó 8-án tartotta Kiss I. a h. lyb. kir. törvényszék szép készültségü fiatal jegyzője — első jegyzővé történt legujabbi kineveztetésének beiktatási ünnepélyét. Az ünnepelt tiszteletére összegyült disses társaság éjfélután 3 óráig volt együtt és a legkellemesebben mulatott. Áldomásokat hallottunk Erdődy Lajos, Györffy János, Simon Gábor, Tuboly Victor, a házi gazda Kiss István, Árvay István stb. uraktól. Tuboly Victor az ünnepelt jegyző ur egészségére a következő improvisalt verses toasttal gyönyörködteté az „akali" jó balatonmelléki borok tüzétől különben is vig társaságot:

Becsben álló nagy tisztesség
Törvényszéknél a jegyzőség
E nélkül ott nincs is élet
Nincs tárgyalás, nincs itélet.

Jogérvénynyel semmi nem bir,
Mit a jegyző alá nem ir.
Sőt az elnök is csak nulla
Ha nincs ott a jegyző tolla!

Ily hivatal iktatása
A mai kör hivatása,
Beiktatjuk barátsággal;
Jó borral telt vig pohárral....

E baráti iktatóban
Azt kivánom kevés szóban:
Kiss Istvánnál idő folyást
Sokszor tartsunk ily áldomást!

Sokszor tartsunk fokról-fokra —
S — a jó kedvnek rózsabokra
Legyen keblünk osztályrésze —
Éljen soká a törvényszék
Derék fiatal jegyzője!

— **Felolvasás.** Morgenbesser János, polgáriskolai igazgató ur f. hó 16-án a nagy-kanizsai kereskedelmi ifjak önképző egyletében „A galvanismus tünem-nyeiről felolvasást tart. Kezdete 8 és fél órakor. Vendégek szivesen láttatnak. — Belépti-jegyek a főtőzsdében kaphatók.

— **A nagy-kanizsai járás** megyebizottsági tagjai f. hó 9 iki értekezletének megállapodását jövő számunk hozza.

— **A harmadik gyógyszertár** törvényszerinti megvizsgálása és a közforgalomnak való átadása, hosszu és már a közönség türelmét is szinte kimeritő vajudás után — amint értesülünk — f. hó 10-én megtörtént. Nekünk a harmadik gyógyszertár felállitása tekintetében többször volt kényszerüségünk véleményünket nyilvánitani; es uttal tehát részünkről is csak örvendünk, hogy ujabb processus elő nem rántatta velünk — es ügyben már szivesen letett tollunkat; s hogy a törvényes felülvizsgálás által végre teljesen s akadálytalanul lebonyolódott. — F. hó 10-től fogva tehát a Főtéren az Ebenspangerféle épületben Király Ferencz gyógyszertára is átadatott a közforgalomnak. Sok szerencsét pályafutásához!

— **Sertéslopás.** Berdin Márton helybeli vegyeskereskedőnek sánczi téglagyárából a f. hó 5 ről 6 ára menő éjjelen ismeretlen tettesek 4 kövér disznót elhajtottak. A somogymegyei pandurok nyomozására indulván, 2 darabot a p. szent péteri erdőben megtalálták, de kettő nyomtalanul eltünt.

— **Bánfalvy szintársulata** megkezdte müködését f. hó 6-án a „Fabriczius ur leánya" czimü szinművel,— végzetesen csekély közönség előtt. Az előadáson leginkább Bánfalvy (Fabriczius) tünt ki. A többiek is nagy igyekezettel játszottak. Jó lesz őket jobban pártolni!

F. hó 9-én városunk több intelligens egyéne a kisdedóvó helyiségében összegyült egy műkedvelői társulat alakitása tárgyában; melynek czélja volna a létesitendő állandószinház alaptőkéjének műkedvelői előadások utján való gyarapitása. Ezuttal határozott megállapodásra nem juthattak ugyan; mindamellett Lovák Ede, a szép művészetekért való buzgásáról ismert férfiu, fölkéretett egy részletes tervezet kidolgozására. Ennek megtörténteig a megalakulás elnapoltatott.

Egy karatlan hegedűművész, név szerint Unthan H. lép fel f. hó 17. 18 19. a szinielőadások közben. Kiváncsian várjuk.

Vigyázzatok a revolverre! Csóthon (Veszprém m.) a postakocsis, ki egyszersmind levélhordó is, a napokban egy özvegy asszonyhoz vitt levelet. Ennek kézbesitése után az asszony fia meglátta a levélhordó revolverét, s kérte, hogy mutassa meg neki. A levélhordó engedett a kérelemnek; magyarázgatta a revolver szerkezetét. kérte, hogy mutassa meg neki. A forgatás közben ez elsült, s egy öt éves fiut oly szerencsétlenül érte a golyó, hogy rögtön meghalt.

— A **„Nemzeti Ujság"** czimü politikai és társadalmi napilap e hó 1-én eddigi szerkesztőjének, Somogyi Edének tulajdonába és ezzel oly gyökeres átalakuláson ment át, mely e lapnak minden tekintetben csak előnyére válik. A „Nemzeti Ujság" minden nap más-más ingyenes melléklettel jelenik meg,igy a vasárnapi szám a „Mulattató" képes szépirodalmi lappal, mely a képek számát, a kiállitást és tartalmasságát tekintve bátran versenyezhet bármely más képes lappal. Igy a mai száma is több eredeti és egyéb sikerült képet hoz. A laphoz kedden az Iparügy, szerdán a Népnevelés, csütörtökön a Divatlap, pénteken a Törvényszéki Csarnok es szombaton a Kereskedelem és Mezőgazdaság czimü mellékletek csatoltatnak. Az uj kiadó valóban óriási áldozatokat hoz a lap emelése érdekében és megérdemli a tömeges pártolást. A képes melléklet egymaga oly érdekes és értékes meglepetes és a mellett az egész lap oly rendkivül olcsó, hogy bátran ajálhatjuk mindenkinek.

— **Ez sem rosz.** Egy fehérvári paraszt ember a napokban a városi árvaszéktől egy végzést kap, melyben meghagyatik neki, miszerint serdülő gyermekeit is hozza be magával, hogy a létrejött osztályos egyezséget ő előttök is felolvassák s velük megértessék. Az atyafi sehogy sem tudott eligazodni a kapott végzésen. Nagy kinnal-bajjal végre kibetüzte hogy „sertés gyermekeit is hozza magával." Szeget ütött fejében az atyafinak az, hogy most „már hizott sertéseit is" bekövetelik. Elmegy tehát felvilágositást kérni s előadja kérelmét. „Már megkövetem ászan a tens urakat, ha már sertéseimet is bekövetelik én be is hozom, mert hát a törvény szent előttem, csak azt kérném megmondani, hogy elevenen vagy megölve hozzam be." Erre azután felvilágositák, hogy ott nem „sertés," hanem „serdülő" gyermekeiről van szó. Mire az atyafi nagy sóhajjal csak annyit mondott. „Az már más."

— **„Gazdák Kalauza"** czim alatt életrevaló praktikus vállalatot indit meg a „Földmivelési Érdekeink" szerkesztősége, egy uj mezőgazdasági hetilapot adván ki 1884. januar 1-ével, mely a mezőgazdaság összes forgalmának szolgálatába áll és a gazdát, mint üzletembert kivánja tajékoztatni, őt üzleti érdekei képviseletében, főbb termelési czikkeinek elárusitásában, főleg pedig gazdasági szükségleteinek fedezésére meginditandó bevásárlásaiban támogatná az által, hogy a legnagyobb körültekintést nyujtja a mezőgazdasági üzlettel kapcsolatos vagy azzal összefüggő minden irányban és vonatkozásokban. A „Gazdák Kalausá"-nak programja, melyet a vállalatot megindító szaklap szerkesztősége hozzánk is beküldött, élénk tanuságot tesz arról, hogy a praxis igényei s a gazdának, mint üzletembernek helyzete, valamint a mezőgazdasági üzlet élénkitésére alkalmas módok tekintetében a szerkesztők teljesen gyakorlati irányt tüztek ki maguk elé, s hogy e lap a termelés érdekeinek szempontjából és annak képviseletében hasznosan fog közreműködhetni, midőn többek között arra törekszik, hogy a gazda üzleti szellemét fejlessze, őt az üzleti világban körültekintővé, tájékozottá, otthonossá és igy urává tegye ama gyakorlati, vállalkozó és törekvő iránynak, melyben hatalmas versenytársaink: az amerikai gazdák is haladnak. A „Gazdák Kalauza" a mezőgazdasági termelés jövedelmezőbbé tételére és minél jobb értékesitésére irányuló törekvést is élénken támogatni akarja s e részt ama helyes meggyőződésből indul ki, hogy a termelés és az arra befolyással levő müszaki ipari tevékenység terén szakadatlan lánczolatban egymást követő találmányok és javitások megismerésében, elsajátitásában és a viszonyainknak megfelelő ujitások hasznunkra való forditásában az előremenetelnek és főként a versenyképességnek egyik leghathatósb tényezője rejlik s ez alapon jelszava az, hogy az előretörekvést, javitást, nemesitést és tökéletesedést a mezőgazdasági termelés körében terjessze. A „Gazdák Kalauza" a gazdának, mint fogyasztónak tájékoztatására is igen czélszerü irányt, illetőleg tevékenységi kört fog felölelni és a mi a legnagyobb figyelmet érdemli: a mezőgazdasági forgalom közvetitésével maga is foglalkozni kivan s a kereslet és kinálat szolgálatának szentelt rovataiban nemcsak a kinálat folytonos nyilvántartását hanem a keresletnek a kinálathoz való hozzávezetését illetőleg előkészitését is bevonni akarja. Mi azt hiszszük, hogy a „Gázdák Kalauza" mindenekfölött gyakorlati hasznosságát akkor, ha magára vallalt feladatkörét hiven betölti, mezőgazdaságunk érdekében igen sikeresen érvényesitheti s felhivjuk az érdeklődők figyelmét e lapnak a f. 20 án megjelenő mutatványszámára, melyet a szerkesztőség (Budapest, VIII. Hunyady-utcza 33.) kivánatra bárkinek készséggel megküld.

— **Furcsa lakzi.** Dobrics Ilia, Sas falu egyik derek legénye halálosan beleszeretett Aleksics Angelikába, a falu egyik szépségébe. De katonaköteles lévén, nem kapott engedélyt, hogy elvegye. A szerelem azonban még találékonyabb, mint a szükség. Most nem régiben, hogy a szép leány szülei nem voltak otthon, beállitott násszvendégekkel a lányos házhoz, karjai közé kapta a nem vonakodó menyasszonyt, elvitte a maga házához s ott megülték a lakzit annak módja szerint. Másnap a hazatérő szülők elkeseredve látták, hogy az élelmes fiu nemcsak a leányt és a kelengyéjét, ha nem egy ládába tartogatott 100 frt pénzecskéjét is magával vitte. Följelentették a dolgot s most a legény a börtönben, a szép Angelika pedig a szülői háznál várja epedve azt az időt, mikor a törvény megengedi nekik, hogy egymáséi legyenek.

— **Nem rossz** — Budapesten történt. Egy gazdag urnőt temettek. A többek közt egy vidéki ur is volt a temetésen s látva a koporsóra helyezett sok ékes koszorut, kiváncsi volt, hogy ugyan mennyibe kerülhetnek ezek a koszoruk? Midőn a temetéstől visszatért, utja épen egy ilyen koszorukereskedés előtt vezetett. Annyira erőt vett rajta a kiváncsiság, hogy belépett a boltba s ott egy szembeötlő helyen lóggó koszoru árát kérdezte. A koszoru ritka izléssel összeállitott remeke volt a koszoruknak, szalagján drága himzéssel a következő szavak voltak olvashatók: „Felejthetetlen anyósomnak!" A kereskedő a hozzá intézett kérdésre igy válaszolt: „Adjon érte uram, amit akar; már öt éve függ itt boltomban s ön az első, aki az ára után kérdezősködik."

— **Érdekes mütètet** végzett a napokban dr. Navratil Imre főorvos a Rókus kórház II. sebészeti osztályán. E mütétet egy szakértő igy irja le: Egy 57 éves férfi betegnél daganat miatt gégefélhasitást eszközölt, mely teljesen sikerült. A betegnél a daganat kitöltötte az egész gége ürt, ugy, hogy a beteg nemcsak hangját vesztette el, de utolsó időben nagyfoku lélegzései voltak és a mütétet megelőző 3 nap alig birt valamit nyelni. A rák a gége jobb feléből indult ki és oly terjedelmü volt, hogy az 1 óra hosszáig tartó mütét alatt nemcsak a daganatot, hanem a gégefedő és a paizsporcz egy részét valamint az álhangszálat is ki kellett irtani. A mütét után a seb bevarratván, a beteg 1 és fél napig semmi eledelt nem kapott, ezután barzsing csövön át mesterségesen tápláltatott. Hatodik napa gége porczgyürüi már teljesen egyesültek s 14 nap mulva a beteg nyelése és lélegzése már teljesen szabad volt s a tör sebe is beforradt, a mütétben a legfontosabb az, hogy a gége nem irtatott ki, mint azt a gége rák ese tében ma többen végzik s ugy a beteg gégéjének egy része vissza marad, légző és beszélő canul t nem kénytelen hordani s a mütét is kevesebb veszélylyel jár, mint az egész gége kiirtása.

— **Mire visz a szerelem?** Vilonyáról irják lapunknak, hogy ott S. Lajos nevü molnarlegény, ki szüleinél volt szolgálatban, beleszeretett az ugyancsak házuknál cselédeskedő Zsófi szakácsnőba. A szülők a szerelem fejlődését egyideig csak nézték, de később megsokalván a dolgot, a fiut elüzték hazulról. A szerelmi bánat Zsófit is tova üzé szolgálatának tüzhelyétől s máshova szegődött. A legény it felkereste a sajtárok és tazekak közt saját szivének bálványát és meg kérte feleségül. A lány hajlott a szép szóra és elmentek a paphoz. Miután azonban az egyik reform. a másik pedig katholikus volt, a pap csak azon feltétel alatt igérte egybekötni, ha előbb hat heti próbaidőt együtt töltenek. Ők hiven teljesitve a parancsot, együtt élvezék a hat heti próbaidő gyönyöreit, midőn egyszer csak arra a meggyőződésre jutottak, hogy csókból nem lehet harapni. Ezen segitendő szerelmes donjuánunk egy csendes éjszaka meglepte édes szülő apjának lakát és elemelt a malomból három mérce gabonát. Igy segitve az éhező követelményein is, most már teljes szerelmeseink közt a boldogság, ugy annyira,hogy még a pap áldására sem vágyódnak többé!

— **Kinevezés.** A m. kir. igazság ügyminiszter Proszt János pápai kir. járásbirósági joggyakornokot a sümeghi kir. járásbirósághoz aljegyzővé, Nemes Gyula sümeghi kir. járásbirósági dijnokot a zala egerszegi kir. járásbirósághoz irnokká nevezte ki.

— **Öngyilkosság.** Mitterer Lujza, zala egerszegi 19 éves hajadon, f. hó 4-én este 7 órakor öngyilkossági szándékból vitriolt ivott és másfél órai iszonyu kinok között meghalt. — Tettének oka ismeretlen.

— **Gyilkosság.** Terplan József markóczi lakós deczember 3-án Szent-Gotthárdra ment be az ottani hetivásárra. Este hasztalan várták vissza övéi, kik nem tudták elgondolni, hogy miért maradt el. Másnap sem érkezvén haza keresésére indultak s meg is találták — halva. A rögtön megindított vizsgálat nem vezetett ugyan eredményre, de valószinü, hogy a meggyilkolt bosszu áldozata lett. December 5-én ugyanis tárgyalása lett volna a járásbiróság előtt egy adósával, kit beperelt. A vizsgálat most ezen a nyomon halad.

— **Szigoru büntetés.** Egy szász faluban egy tolvajt különösen büntettek meg. Az illető szolga volt és éjjeli kószálás miatt bocsátották el, előbbi gazdája szomszédjának az éleskamrájában látogatást akar tenni és az alacsony kéményen akart oda jutni az éjszakán, mikor tudta, hogy a gazda későn érkezik haza. Hogy tervének kivitelében biztos legyen, először fejét dugta be a rostélyba, melyet a gazda elővigyázatból csináltatott.... azonban fejét nem tudta visszahuzni és a zajra a gazdaasszony is felébredt. Az asszony egy fiatal, erős és bátor teremtés — elővette férje botját és a saj helyére sietett. A tolvajt kényelmetlen helyzetében meglátva, hasznát vette a botnak; a sikoltásra a háznép is előfutott és segitették a gazdasszonyt nemes munkájában, olyanannyira, hogy a kin zott kirántotta fejét, két fülét félig letépte és igy megsérülve és elnáspángolva bocsátották el a hivatlan vendéget.

— **Nőikalap a szinházban.** Londonban nemrég egyesület alakult, mely azt tüzte ki czélul, hogy a férfiaknál kihozzák a divatból a kalapleemelést köszönésnél. Párisban pedig a mult héten egyesület alakult, melynek az a czélja, hogy divatba hozza a nőknek a kalap levételét a szinházban. Tagjai csinos kis jelvenyt viselnek és az a feladatuk, a nők között ez eszmét terjeszteni, őket felvilágositani e szokás hátrányairól és esetleg igen udvariasan megkérni levételre. Az egyletbe a párisi előkelő világ néhány ismert női tagja is belépett, sőt valószinü, hogy az egylet másodelnöke is a főrangu világ egyik női tagja lesz.

— **Tizezer forintos öltözet.** A bécsi burgszinházban nemrég adták először a „Fedora" czimü szinművet, mely Wolter asszonynak egyik uj, remek alakitása. A művésznő, ki különben nem volt rabja a felette drága ruhák sportjának, ez alkalomra 10.000 forintos ruhát csináltatott A főpróbák egyiken egy öreg ur is ott volt, ki a többi között azt mondta a rendezőnek: „Sokáig huzódnak az előkészületek, én talán meg sem élem már az előadást, mert betegségem is igen rosszra fordult." — Dehogy nem méltóságos ur, — volt a válasz Wolter Saroltát a 10.000 forintos ruhában kell még meglátni. „Akkor kifizetem a ruha árát." És az előadás után Wolter Sarolta tizezer forintos szabószámlát kapott „kiegyenlitve" utóirattal. A művésznő el is fogadta, miért is ne fogadta; volna el a saját férjétől.

— **Párbaj — hölgyek közt.** Párisban két divathölgy közt kard-párbaj vivatott. A párbaj oka még csak nem is szerelem, hanem egy női kalap volt. A két hölgy egy női kalapra alkudozott, a divatárusnő az egyiknek hasztalanul kinált egy egészen hasonló kalapot, a hölgy visszautasitotta, neki csak az a kalap kellett, amit vetélytársnője akart megvenni. A vitának kihivás lett a vége: segédeik a kardot választották fegyvernemül. Pár perczny küzdelem után egyszerre mind a két hölgy ájultan rogyott össze. Az előre siető orvosok konstatálták, hogy a hölgyek nem sebesültek meg, csak az elfojtott düh miatt elájultak. A párbajnak ezzel természetesen vége volt.

— **Villamos ing.** Feltalálója a franczia származásu dr. Claudet. Flanel szövetből készül, a szövetnek egyes fonalai élegekkel impraegnáltatnak, s egy-egy sor közönséges fonal szövetik közé jök. Ily módon az egész flanel-ing nagy számu villamos oszlopot képez. Miután a villamosságot rheumatikus és egyeb bajoknál mint gyógymódot alkalmazzák, a villamos flanelből készült ingek és alsó ruhák keresett uj iparczikket fognak képezni.

— **Fourból füszerkereskedő.** Egy amerikai lap nemrég Salm Alfréd gróf viszontagságait közölte, ki Bonnban beleszeretett egy polgári leányba s azt el is vette. Ennek következtében szakitott családjával, mely ellenezte a házasságot s igy kénytelen volt Amerikába menni, hogy ott kenyérkeresett után lásson. Kiegészitésül a következőket irja a „Frkft. Ztg." A Salm grófok nyakassága ismeretes a Rajna vidékein; Alfréd gróf nem Amerikában, hanem egy németországi fürdőhelyen kereste és találta szerencséjét. Füszerkereskedést nyitott e helyen, miután egy derék czipésmester leányát elvette. — Vállalatában oly szerencsés volt, hogy csakhamar kis földbirtokot bérelhetett, hol még most is gazdálkodik, örök mézesheteket élve, kedves élete párjával, ki már egy rózsás arczu grófocskával is megáldotta.

— **Gyilkosság.** Kis-Czellből irják: Decz. 5-én virradóra Nagy Pál sági lakóst agyonlőve találták a Ság hegyén. Az esetről jelentés tétetvén a szolgabirói hivatalban, Vidós Kálmán szolgabiró, Csorna Jenő közigazgatási gyakornokkal, azonnal a helyszinére sietett s ott beható vizsgálat után, melyet a szolgabiró nagy buzgalommal vezetett, sikerült a tettest felderiteni Hanzsér János sági lakos személyében. Hanzsér első felesége leánya volt a meggyilkolt Nagy Pálnak, s valami birtokviszály miatt régibb idő óta neheztelt Hanzsér János Nagy Pálra, a kin ily módon hütötte bosszuját. A gyilkos eleinte makacsul tagadott, később azonban a vizsgálat kezébe jutott s előtte felsorolt bizonyitékok sulya alatt megtört s bevallotta az tettét. A szolgabiró azonnal elfogatta s Kis-Czellbe kisértette.

Nemzeti szinészet Nagy-Kanizsán.

Bánfalvi Béla szintársulata érkezett városunkba a közel mult napokban. A kevésbé ismert társulat kezdettől fogva némi gyanut ébresztett a pártoló közönség egyes rétegeiben.

S ez a gyanu talán nem volt egész alaptalan, mert szó ami szó, az első fellépés alkalmával olyan gyengén representálták az ő művészetüket, hogy bizony-bizony magam is hittem, hogy nem sokkal állnak feljebb a falusi arena szinvonalánál.

Kivéve egy-két sikerült jelenetet az egész nem ért egy érdemes fejbolintást. S a mi finyás közönségünk, — ki bizony a jobb társulatokat is ugy megszokta kritizálni, hogy szebbrerakhatták elégszer — most mégis türüen tapsolt. Ugyan miért? Mert vol a szinpadon néhány olyan alak, olyan jelenet, mely a közönségben először rokonszenvet, aztán reményt költött.

S ezt a reményt a társulat iparkodott napról-napra megerősiteni.

Határozott sorrendet nem tartok csak ugy toronyiránt beszélem el a kiválóbb jeleneteket, melyek emlékezetemben megmaradtak Fabricziusban.

Kitünően alakitott Bánfalvy Béla (Fabriczius) ő volt a darab hőse és szépen megoldta szerepét. A művésznő (Ujfalusiné,) valamint leánya a (Bánfalvyné.) kevésbé sikerült alakok voltak és gyakran túlérzelgők, a többiek nem érdemelnek e darabban valami nagy kitüntetést, mert gyengén oldották meg szerepeiket, közönség közép számmal.

„A Czigány." Szombaton került szinre, alig mondhatunk valamivel többet, de haladás mindenesetre volt. Bátrabban játszottak és több bizalommal. Kitüntek, Zsiga a czigány (Bánfalvy), ki szépen bele élte magát dádé szerepébe; leánya (Bánfalvyné) itt több sikerrel játszott kitünően eltalálta az őrült czigány leány szerepét. Hanem Peti fia (Hajdu József), kinek pedig megnyerő szava és alakja van, furcsán representálta a rajkót; mint művész többet mutatott már. Megemlitjük még ezenkivül; Vászegit (Hoszu Antalt.) Gyurit (Andráasit) ki elég szépen énekel, de nem elég bátran, ő jobban is játszhatott volna. Ferke hajdut, (Hotai Kálmánt) jól adta az urasági hajdut. Közönség meglehetős számmal.

„Turi Borcsa" vasárnap került szinre. Ebben voltak már határozott sikerült jelenetek és fordulatok. Láttunk egy megtestesült parasztot. (Turi) Gáspárban (Bodi.) Ez sikerült alak volt. Borcsa leánya is meglehetősen játszot, de nem tudta elég természetesen adni mindenütt, a félrevezetett lány szerepét, egy kicsit túlérzékeny volt. Gombos Andrásné, ez a dupla nyelvü parasztasszony, szintén megállta helyét, (Döménné.) A biró szinpatikus alak volt, többször megtapsolták nem tudom miért, de hát ennek a megjelenése is sokszor oly eredeti, nem hijába director. Az irodalmi kasznár (Szakál.) szakasztott kasznár alak, szintén sikerrel játszott. Ferencz, Gombosné fia, Andrási, Szeles Terczi, (Bánfalviné), szépen énekeltek (az előbbi hangja kissé fátyolyozott, de elég meleg, az utóbbié megható és jellemző.) Közönség közép számmal.

Hétfőn „Czifra nyomoruság", Csiky jeles szinműve került szinre. Na itt csaknem mindnyájan remekeltek. Ez egy diadal játék volt, melyet a közönség sürüen megtapsolt és melegen fogadott, ez vetette meg a bizalom alapját a társulat iránt. Különösen a férfi erők, ezek kitünők voltak.

Bálnait remekül adta Szakál. Olyan alak, hogy nem hagyott semmi kifogást maga után. A férjek mintaképét mintakép gyanánt is representáltaj, legszebb mozzanata volt az a kitörő düh, melylyel Tarczalit irni kényszerité, ezt patentül adta. Neje (Ujfalusiné) nem sokkal maradott hátra. A dandit (Bánfalvi) adta igen szép sikerrel. Aztán Bódi (az 1 frt 20 kros diurnista) csaknem megszólalásig hü alak volt. Közönség közép számmal.

Ez a játék határozottan sikerült, sajnáljuk azokat, kik e kellemes élvezettől megfosztották magukat. E korszerü darabot igazán kivánatos volna legalább még egyszer adni,annyival is inkább,hogy azok kik előre követ dobtak a társulatra, lássák az igét mások megtestesülni. Alapos reményünk van,hogy a társulat rövid idő alatt szépen kifogja n őni magát. M.

HIRDETESEK.

Vasuti menetrend.

Érkezik. Reggel. Indul.

		Ó.	P.			Ó.	P.
B. Ujhely	P. v.	4	8	Pragerhof	P. v.	4	48
Buda	P. v.	4	18	Barcs	P. v.	5	10
Fiume	Gy. v.	5	27	Buda	Gy. v.	6	—
Pragerhof	Gy. v.	5	46	B. Ujhely	V. v.	6	15
				Buda	V. v.	7	15
Délben.							
Sopron	V. v.	12	16	Buda	P. v.	2	—
Pragerhof	P. v.	1	15	Pragerhof	P. v.	2	45
Barcs	V. v.	1	41	Sopron	V. v.	2	55
Buda	P. v.	1	59	Barcs	V. v.	3	—
Éjjel.							
Buda	V. v.	9	51	Pragerhof	Gy. v.	10	54
B. Ujhely	P. v.	10	28	Fiume	Gy. v.	11	4
Buda	Gy. v.	10	38	Buda	P. v.	11	50
Pragerhof	P. v.	11	19	B. Ujhely	P. v.	12	5
Barcs	P. v.	11	3				

Lapvezér és kiadó: SZALAY SÁNDOR

Felelős szerkesztő: VASS ALMOS.

Laptulajdonos: WAJDITS JÓZSEF.

Nyílttér.*)

Nyilatkozat.

A lapokban már többször megjelent és hivatalos feladatok tárgyává is tett alaptalan állitások megczáfolása végett, szükségesnek tartom ez uton is kijelenteni, hogy én a Belus örökösök tulajdonát képező gyógytárnak nem bérlője, hanem a családnak illetőleg a kiskoruak gondnokának a gyógytár jövedelmét kezelő megbizottja vagyok.

N.-Kanizsán, 1883. deczemb. 8.

FÁRNEK KÁLMÁN.

1114 1—1.

*) E rovatban közlöttért sem alaki, sem tartalmi tekintetben felelősséget nem vállal a Szerk.

845. szám. V. 1883.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó a polg. tk. rdtt. 403. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a csáktornyai kir. járásbiróság 5889. sz. V. 83. végzése által Filipán Istvánnénak Novák Imre és neje frekopai lakósok ellen 300 frt követelés végett elrendelt kielégitési végrehajtás folytán biróilag lefoglalt s 369 frt 30 krra becsült sertvések, butorok, borok, hordók és szénából álló ingóságok nyilvános árverés utján eladandók, minek a helyszinén vagyis Frekopán és folytatólag Vugresenetsen leendő eszközlésére határidőül 1883. évi deczember hó 22 ik napjának délelőtti 10 órája kitüzetett, melyhez a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel meghivatnak, hogy az érdeklett ingóságok emez árverésen, a polg. tk. rdtt. 406. §-a szerint szükség esetében becsáron alul is eladatni fognak.

Kelt Csáktornyán 1883-ik évi deczember hó 7-ik napján.

MOLNÁR JÓZSEF
kir. birósági végrehajtó.

1115 1—1.

6168. sz. érk. 1883. szept. 14-én.

I. Árverési hirdetmény.

A nagy kanizsai kir. törvszék telekkönyvi osztálya részéről közhirré tétetik, hogy Zsibrik Anna f. Bedes Józsefné balaton-magyaródi lakós végrehajtatónak, Zsibrik Juli végrehajtást szenvedő balaton magyaródi lakós elleni 120 frt tőke, 1881, április 17-től járó 8% kamatok, 15 frt per, 6 frt 95 kr végrehajtás kérelmi, 9 frt 50 kr árverési, 2 frt 50 kr jelenlegi s még felmerülendő költségek iránti végrehajtási ügyében a fent nevezett kir. törvszék területéhez tartozó balaton-magyaródi 141. sz. tjkvben A I. 1—10 sor sz. alatt felvett ingatlanokból 45. hrsz. beltelek s rajta levő ház 78 frtra becsült, 176 hrsz. szántóföld 16 frtra, 263 hrsz. szántóföld 29 frt, 458 hrsz. szántóföld 6 frtra, 529 hrsz. szántóföld 6 frtra, 836 hrsz. szántóföld 21 frtra 868 hrsz. szántóföld 21 frtra, 925 hrsz. szántóföld 21 frtra, 1117 hrsz. szántóföld 38 frtra, 1119 hrsz. szántóföld 40 frtra becsült ¹/₆ od része br. számonkint külön-külön 1883. évi deczember 20 án délután 2 órakor Balaton-Magyaród községbiró házánál Győrffy János felp. ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog azon megjegyzéssel, hogy miután Zsibrik József javára holtiglani haszonélvezet id. Zsibrik György és neje Hegyi Kati javára pedig életfogytiglani lakás, élelem s ruházattal ellátás szolgalmi jog ezeket megelőzőleg pedig jelzálogos követelés van bekeblezve, ennélfogva a fenti ingatlanok csak a szolgalmijog fentartásával bocsájtatnak ugyan árverés alá, de csak ugy, ha a megelőző jelzálogos követelések fedezésére szükségesnek mutatkozó 1500 frtban ezennel megállapitott összeget az egyes ingatlanok árverésen beigért összvételára megüti amennyiben pedig ezen 1500 frt be nem igértetnék, annyiban az árverés hatálytalanná válik s az ingatlanok a szolgalmi jog fentartása nélkül a fentebbi határnapon ujból elárvereztetnek.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár.

Árverezni kivánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Vevő köteles a vételárt 3 egyenlő részletben, még pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számitandó 1 hónap alatt, a 2-at ugyanattól 2 hónap alatt a 3-at ugyanattól 3 hónap alatt minden egyes részlet után az árverés napjától számitandó 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módozatok szerint lefizetni.

Az árverés teljesitésére Barta Gy. bir. végrehajtó küldetik ki.

Kir. törvszék, mint tkkvi hatóság Nagy-Kanizsán 1883. szept. 19-én.

1118 1—1.

6564. tk október 1-én. 1883.

I. Árverési hirdetmény.

A nagy-kanizsai kir. törvényszék, mint tkkvi hatóság részéről közhirré tétetik, hogy Márfy János nagy-radai lakós végrehajtatónak Fokai Imre kisradai lakós végrehajtást szenvedő kisradai lakós elleni 51 frt tőke 1882. évi deczember hó 5-ik napjától járó 6% kamatai 66 frt 66²/₃ kr. tőke ennek 1877. évi augusztus 12-től 75 frt tőke ennek 1878. évi Január 1-től járó 8% kamatai 82 frt 90 kr. per, 6 frt 95 kr. végrehajtás kérelmi, 9 frt 50 kr. jelenlegi, s még felmerülendő költségek iránti végrehajtási ügyében a fentnevezett kir. trvszék területéhez tartozó kis-radai 93. sz. telekkönyvben A † 1. sor 523. hrsz. alatti váltságköteles 1638 frtra becsült ingatlan 1884. évi január hó 24-ik napján délelőtt 10 órakor kis radán a községbiró házánál Győrffy János felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár.

Árverezni kivánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez leteni.

Vevő köteles a vételárt három egyenlő részletben még pedig az elsőt, az árverés jogerőre emelkedésétől számitandó 15 nap alatt, — a másodikat ugyanattól 60 nap alatt, — a harmadikat ugyanattól 90 nap alatt, — minden egyes részlet után az árverés napjától számitandó 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módozatok szerint lefizetni.

Ezen hirdetmény kibocsátásával egyideüleg megállapitott árverési feltételek a hivatalos órák alatt a nagy kanizsai kir. trvszék tkkvi osztályánál s a kis radai községbiró házánál megtekinthetők.

Az elrendelt árverés a fentirt telekkönyvben feljegyzendő.

Az árverési hirdetmény a tkkvi hatóságnál kifüggesztés és a helybeli „Zalai Közlöny" czimü hirlapban egy izben beiktatás által közzététetik.

Az árverés teljesitésére Barta György végrehajtó küldetik ki.

A nagy-kanizsai kir. trvszék mint tkkvi hatóság 1883. évi október hó 12-ik napján.

1117 1—1.

6151. sz. érk. 1883. szept. 14.

I. Árverési hirdetmény.

A nagy-kanizsai kir. trvszék, mint tkkvi hatóság részéről közhirré tétetik, hogy Zsibrik Anna f. Bedecs Józsefné balaton-magyaródi lakós végrehajtatónak, özvegy Zsibrik Istvánné sz. Tiboly Juli, mint kk. Zsibrik Anna t. és törv. szerinti, ugy Zsibrik József, mint kinevezett gyámja végrehajtást szenvedő b.-magyaródi lakósok elleni 100 frt tőke 1881. évi január 1-től járó 8% kamatok, 19 frt 85 kr. per, 6 frt 95 kr. végrehajtás kérelmi, 9 frt 50 kr. árverési, 2 frt 50 kr. jelenlegi s még felmerülendő költségek iránti végrehajtási ügyében, a fentnevezett kir. trvszék területéhez tartozó a balaton-magyaródi 70. sz. tkvben A † 1. sor 103. hrsz. a. felvett belsőtelek s rajta lévő épületek 388 frt becsértékben, A I. 1 sor 164 b. hrsz. 102 frtra, 2. sor 275 a. hrsz. 181 frtra, — 3. sor 446 b. hrsz. 33 frt 4 krra, 4. sor 517 a. hrsz. 34 frtra, 5. sor 649 a. hrsz. 51 frtra, 6. sor 846 a. hrsz. 48 frtra, 7. sor 935 a. hrsz. 34 frtra, 8. sor 1129 a. hrsz. 213 frtra, 9. sor 1029. hrsz. 455 frtra becsült ingatlanok 1883. évi deczember 20-án délelőtt 10 órakor Balaton-Magyaródon a községbiró házánál Győrffy János felp. ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fognak, külön-külön még pedig: tekintve, hogy özv. Zsibrik Istvánné javára özvegyi haszonélvezet, ezt megelőzőleg pedig jelzálogos követelés van bekeblezve, ennél fogva a fenti ingatlanok a szolgabirójog fentartásával bocsájtatnak ugyan árverés alá, de csak ugy, ha a megelőző jelzálogos követelések fedezésére szükségesnek mutatkozó a 1500 frtban ezennel megállapitott összegot az egyes ingatlanoknak árverésen beigért összvételára megüti; a mennyiben a beigért árak az 1500 frt meg nem ütnék, annyiban az árverés hatálytalanná válik, s az ingatlanok a szolgalmi jog fentartása nélkül a fentebbi határnapon ujból árverés alá bocsáttatnak.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár.

Árverezni kivánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Vevő köteles a vételárt három egyenlő részletben, még pedig: az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számitandó 1 hónap alatt, a 2-kat ugyanattól 2 hónap alatt, a 3 kat ugyanattól 3 hónap alatt, minden egyes részlet után az árverés napjától számitandó 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módozatok szerint lefizetni.

Ezen hirdetmény kibocsátásával egyidejüleg megállapitott árverési feltételek a hiv. órák alatt a nagy-kanizsai kir. trvszék tkkvi osztályánál s Balaton-Magyaród község elöljáróságánál megtekinthetők.

Kir. trvszék mint tkkvi hatóság Nagy-Kaniszán, 1883. szept. 19-én.

1116 1—1.

BERGER orvosi

KÁTRÁNY-SZAPPANA

orvosi tekintélyek által ajánlva, a legtöbb európai államokban a legnagyobb hatással használtatik

mindennemü bőrkiütések ellen,

különösen idült és sömörök, rüh, ótvar és élődi kiütések, ugyszinte veres orr, fagydag, izzó láb, fej- és szakálypikkely, Berger kátrányszappana 40% fakátrányt tartalmaz és igen elkülönitendő a más forgalomban levő kátrányszappanoktól. A csalások elkerülése végett kéressék világosan Berger kátrány-szappana és ügyeltessék az ismert védjegyre.

Makacs bőrszenvedéseknél a kátrány-szappan helyett hatással használtatik

Berger orvosi kátrány kén-szappana

és azon esetben, ha ez szükségeltetne, ugy kéressék csakis a Berger féle kátrány kén-szappan, minthogy a külföldi utánzások eredményte len készitmények.

902 22—24

Mint gyengébb kátrány-szappan mellőzésre minden

tisztátlanság a bőrön,

bőr- és fejkiütések gyermekeknél, valamint eddig elérhetetlen szépitő mosdás és fürdő-szappan mindennapi használatra szolgál

BERGER GLYCERIN KÁTRÁNY-SZAPPANA

mely 35% Glycerint tartalmaz és finoman van illatositva.

Minden fajtának darabja 35 kr. utasitással együtt.

Főszétküldés: HELL G. gyógyszerésznél Troppauban. Raktárak: Készletben van minden európai gyógyszertárban. Főraktár Nagy-Kanizsa számára: PRÁGER BÉLA és BELUS JÓZSEF gyógyszerészeknél.

Kávé árleszállitás!!

Harling Ludvig & Co.

HAMBURG.

Szétküld csak szilárd és finom árukat

tetemesen leszállitott árak mellett

bérmentve, utánvétellel,

1101 5—5

ugymint:

5 Kilo	Mocca, afrikai	frt 3.—
5 „	Liberia, igen kedvelt	frt 3.60
5 „	Cuba brillant	frt 4.50
5 „	Ceylon, legfin. minőség	frt 5.—
5 „	Gold menadó, legfiom.	frt 5,40
5 „	Mocca arab.	frt 6.—

Singerstrasse 15. zum „gold Reichsapfel"

PSERHOFER J.-féle gyógyszertár Bécsben.

Vértisztitó labdacsok ezelőtt egyetemes labdacsok neve alatt; ez utóbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben a labdacsok csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. A legmakacsabb esetekben, melyekben minden egyébb szer sikertelenül alkalmaztatott, ezen labdacsok számtalanszor és a legrövidebb idő alatt teljes gyógyulást eredményeztek, 1 doboz 15 labdacscsal 21 kr. 1 tekercs 6 dobozzal 1 frt 5 kr. bérmentetlen utánvét mellett megküldéssel 1 frt 10 kr. (1 tekercsnél kevesebb nem küldetik szét.) Postauton való megküldések 5 forinton alul csakis az összegnek postautalvány melletti beküldésével eszközöltetnek, nagyobb összegeknél utánvétel mellett is. Számtalan levél érkezett, melyek irói hálát mondanak a labdacsokért, melyeknek a legkülönfélébb és legsulyosabb betegségekben egészségük helyreállitását köszönik. A ki csak egyszer kisérletet tett velük, tovább ajánlja. A számtalan köszönő iratok közül is mellékelve közlünk néhányat.

Waidhofer az Ybbs mell. 1880 nov. 24.

Nyilvános köszönet!

Tekintetes ur! 1862-től ó a szenvedtem aranyeres bántalomban és hugyrekedésben; orvosoltattam is magamat, de minden siker nélkül, bajom mind roszszabbá vált, ugy, hogy idő multával heves hasfájást is éreztem, (a belek összezsugorodása következtében); teljes étvágytalanság állott be, s mihelyest csak a legcsekélyebb étket vagy egy korty vizet nyeltem is le, alig birtam a puffadás, nehéz sihálás és fulladozás miatt egyenesen állni, mignem végre az ön, csaknem csodálatos hatású vértisztitó labdacsai használatához folyamodtam, melyek nem téveszttették el hatásukat, s engemet csaknem gyógyithatlan bajomtól tökéletesen megszabaditottak. — Minek következtében én a tekintetes urnak vértisztitó labdacsai s más egyéb erősitő gyógyszereért nem győzöm hálám s elismerésemet elegendőképen kifejezni. —

Kiváló mély tisztelettel

Oellinger János.

Tekintetes ur! Oly szerencsés voltam véletlen az ön vértisztitó labdacsaihoz juttatni, melyek nálam csodákat müveltek! — Évek óta szenvedtem fejfájás és szélhüdésben, egy barátnőm az ön kitünő labdacsaiból átengedett nekem 10 darabot s ezen 10 darab labdacs engem oly teljes tökéletesen helyreállitott, hogy az valódi csoda. — Köszönetem mellett kérek még 1 csomagot.

Priska, 1881. márcz. 13.

Pár András.

Bielitz, 1874. junius 2.

Mélyen tisztelt Pserhoffer ur! Én és sokan mások, kik az ön „vértisztitó-pilulláinak" egészségünket köszönjük, irásban fejezzük ki legmélyebb hálánkat. Az ön pilulái sok betegségben mely ellen semmi más szer nem használt a legcsodásabb gyógyerőt tanusitották. A nők vérfolyásánál, rendetlen havi tisztulásnál, hugyrekedésnél, gilisztánál, gyomorgyengeség és gyomorgörcsnél, szédülésnél és sok egyéb bajnál gyökeresen segitettek. Teljes bizalommal kérek még 12 tekercset.

Mély tisztelettel

Kauder Károly.

Tekintetes ur! Előre bocsátva azt, miszerint valószinüleg valamennyi gyógyszere hasonló jósággal bir, az ön hires fagybalzsamával, mely családomban több idült fagydagnak gyorsan végetvetett, daczára valamennyi ugynevezett egyetemes szer iránti bizalmatlanságomnak elhatároztam magamat az ön vértisztitó labdacsaihoz folyamodni, nogy ezen apró golyóbisok segélyével megostromoljam rég idő óta tartott aranyeres bántalmamat. Egy általában nem restelem önnek bevallani, miszerint régi bajom négy heti használat után teljes tökéletesen megszünt, s én ezen labdacsokat ismerőseim körében a legbuzgóbban ajánlom. Az ellen nincs egyáltalában semmi ellenvetésem, ha ön ezen soraimat, — jóllehet névaláirás nélkül — nyilvánosság elé óhajtja bocsájtani.

Mély tisztelettel

Bécs, 1881. február 20. **C. v. T.**

Csency, 1874. május 17.

Tekintetes ur! Minthogy az ön „vértisztitó-pilulái" feleségemnek, a ki évek óta idült gyomorbajban s csúzban szenvedett, nemcsak visszadták az életét, hanem uj ifjui erőt is öntöttek belé, más hasonló betegségekben szenvedők kérésére még két tekercs utánvétel melletti megküldésére kérem fel.

Mély tisztelettel

Spissiek Balázs.

Amerikai köszvény-kenőcs, gyorsan és biztosan ható, kétségtelenül legjobb szer minden köszvényes és csúcsos baj, nevezetesen hátgerincsbaj, tagszaggatás, görcs, ideges fogfájás, fejfájás, fülszaggatás stb. stb. ellen 1 frt 20 kr.

Anatherin száj-viz, cs. kir. szab. valódi Popp J. G.-tól, általánosan elismert legjobb fogfentartó szer 1 üvegcse 1 frt 40 kr.

Szem-essentia, dr. Romershausentól, a látérő erősitésére és fentartására; eredeti üvegcsékben á 2 frt 50 és 1 frt 50 kr.

Chinai toilette-szappan, a legtökéletesebb a szappangyártás terén. Használata után a bőr bársony sima lesz és igen kellemes szagot tart meg Igen sokáig tart és kinem szárad. Egy darab 70 kr.

Fiaker-por, általános ismert jeles háziszer hurut, rekedtség, görcsös köhögés stb. ellen, 1 doboz 35 kr.

Fagy-balzsam, Pserhofer J.-tól évek óta legbiztosabb szernek van elismerve mindennemü fagybajok és idült sebek stb. ellen. 1 tégely 40 kr.

Elet-essenczia (prágai csepek, svéd csepek,) megromlott gyomor rosz emésztés, mindennemü altesti bajok ellen, kitünő háziszer. Egy üvegcse 20 kr.

Csukamáj-olaj, (Dors) Mayer M.-tól valódi eredeti, igen megtisztitva a le kitünőbb minőségü. Egy üveg 1 frt.

Por lábbizzadás ellen. Ezen szer eltávolitja a lábbizadást s az által keletkező kellemetlen szagot épen tartja a lábbelit, és ártalmatlan szernek van bebizonyitva. Egy doboz ára 50 kr.

Georgé Pate pektorale-ja, sok év óta elnyálkásodás köhögés, rekedtség, hurut, mell- és tüdőbajok, gégebántalmak ellen legjobb és legkellemesebb segéd szernek általánosan elismerve. 1 doboz ára 50 kr.

Tannochinin-hajkenőcs, Pserhofer J.-tól évek óta orvosok és laikusok által valamennyi hajnövesztő szer között a legjobbnak elismerve, 1 csinosan kiállitott nagy s elencse 2 frt.

Egyetemes tapasz, Steudel tanártól vágott és szúrt sebek, mérges kelevények, és a lább régi időszakonkint felnyiló kelései, makacs mirigykelések, fájó pokolvar, sebes és gyuladásos mell, megfagyott tagok, köszvény és hasonló bajok ellen jónak bizonyult. Egy tégely 50 krajczár.

Egyetemes tisztitó-só Bullrich A. W.-tól. Kitünő háziszer megzavart emésztés minden következményei, ugymint fejfájás, szédülés, gyomorgörcs, gyomorhéj, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 frt.

Valamennyi franczia különlegesség vagy raktáron tartatik, vagy kivánatra pontosan s a legjutányosabban beszereztetik.

1088 6—

Postai küldemények 5 frt alali megrendeléseknél csakis az összeg előleges beküldése mellett, nagyobb összegeknél utánvéttel is eszközöltetnek.

Wajdits József könyvnyomdájából Nagy-Kanizsán.

NAGY-KANIZSA, 1883. deczember 16-án. 100-ik szám Huszonkettedik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . . . 8 frt.
fél évre . . . . . . 4 „
negyed évre . . . . 2 „
Egy szám 10 kr

HIRDETÉSEK
5 hasábos petitsorban 7, másodszor 6 s minden további sorért 5 kr.
NYILTTÉRBEN
soronként 10 krért vétetnek fel
Kincstári illeték minden egyes hirdetésért 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz, anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhoz bérmentve intézendők:
NAGY-KANIZSA
Wlasslesház.
Bérmentetlen levelek csak ismert munkatársaktól fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

„Nagy-kanizsai önk. tüzoltó-egylet“, a „zalamegyei általános tanitótestület“, a „nagy-kanizsai kisdednevelő egyesület“, a „nagy-kanizsai tiszti önsegélyző szövetkezet“, a „soproni kereskedelmi s iparkamara nagy-kanizsai kültválasztmánya“, s több megyei és városi egyesület hivatalos értesitője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön megjelenő vegyes tartalmu lap.

Felhivás előfizetésre.

Lapunk XXIII. évfolyamának küszöbén van.

Szép életkora tanusitja, hogy elég erős létalapja van „a szelek mérgét nemesen kiállni.“

Mert tagadhatatlan, hogy nagy küzdelemmel és bizonyos körülmények között: áldozattal jár egy vidéki lapot az uralkodó politikai és társadalmi viszonyok között fenntartani.

A vidéki lapok léte majdnem a közönség rokonszonvétől, pártolásától függ. Ahhoz pedig, hogy a közönség rokonszenve általános legyen, okvetlenül minden téren való pártatlanság kell.

Ez a mi feltételünk is!

Lapunk nem politikai, s igy a politikai téren már ennélfogva is a puszta registrálásra vagyunk utalva; olvasóinkra bizván az afölötti politizálást. A magyarnak ugyis vérében van az!

Mi csupán társadalmi kérdésekkel, culturai mozzanatokkal bajlódunk; ezeket igyekezünk saját szempontunkból — minden befolyástól menten — itélgetni, s véleményünket tisztes hangon, teljes tárgyilagossággal elmondani.

Ennélfogva semminemü oly közleménynek, mely fölismerhető czélzatossággal — a tárgyilagosság határát átlépve — valamely személy, esetleg testület ellen vagy mellett szól, — helyet nem adunk.

A társadalmi hajszák árja minket magával soha nem sodor. A féktelen indulatok mederbe szoritása nem a toll, hanem a szurony mestersége. Ily dolgok megoldásához egyetlen tollvonással sem járulunk. Mindenkor sima képpel nézzük az iszapos hullámokat, melyek békés együtlétünk várának védfalát nyaldossak. Nyuljon belé, kinek tetszik; mi nem teszszük, mert az iszapnak az a természete, hogy a tiszta kézre is rátapad, ha közéje jut.

Jobb világot, de szelid béke utján!

Ez a mi törekvésünk és ez leend mindenkor vezérelvünk!

Lapunk minden rendelkezésére álló módot fel fog használni arra, hogy a társadalmi életet már szinte türhetetlenné tevő bizalmatlanság megszünjék; hogy a társadalmi osztályok egymáshoz közelebbi viszonyba jussanak; s az érdekharczok tisztes mederben tartva, ne süssék társadalmunkra minden lépten, nyomon ujból a kainbélyeget; hogy a különböző fegyverekkel küzdők egy közös szent czélban: a haza és emberiség jólétének emelésében egyesüljenek!

A társadalom egészségesebb alapokra helyezése!

Ez a mi czélunk.

Nem egyedül a mienk; minden józan gondolkozásu és jóindulatú emberé is.

Ehhez a czélhoz akarunk mi is megint egy év folytán — ha többel nem is — egy lépéssel közelebb jutni.

Egyszerre ujjáteremteni nagy elmék dolga; a mi munkánk: le nem térni a kijelölt utról, mig czélhoz nem értünk.

E pályához kérjük a t. olvaközönség és munkatársaink szives támogatását!

*

Lapunk ezentul is hetenkint kétszer, t. i. vasárnapon és csütörtökön fog megjelenni.

Előfizetési ára:

egy évre	8 frt
fél évre	4 frt
negyed évre	2 frt

Az előfizetési pénzeket a **lap kiadóhivatalának** czimzetten kérjük küldeni!

Hazafiui tisztelettel:

Szalay Sándor
lapvezér és kiadó.

A törvény és a moral.

(V.) Aki napjaink lázas eseményeit figyelemmel kiséri, be kell látnia, hogy ma többet tanulhat, többet tapasztalhat az ember egykét hét alatt, mint más nyugodtabb és csendesebb viszonyok között évek, sőt évtizedek alatt tanulhatott, tapasztalhatott.

Mi marad, de mi is maradhatna ma szent, sérthetlen, amit valaki valahol ma meg nem támadna, amit fel nem forgatna? Tarka vegyülékben lábainknál hever a lerántott erény, becsület és uralg fenn is, lenn is, a mit más körülmények között csak utálni és megvetni tanultunk, a bün, a becstelenség.

Mi törvény után, szigoru törvény után kiáltunk és azt hiszszük, hogy a törvény az egyedüli mentő eszközünk, amely minden bajunkra gyógyirt tapaszt és az ütött sebet gyorsan be is hegeszti.

Csodálatos, nagy, óriási csalódás ez!

Mi a törvény? — Forma, alak, minta, amelybe jó vagy rosz cselekedeteinket beleillesztjük ép ugy, mintegy barlangmenhelyet nyujt az üldözött vagy elfáradt ártatlannak, valamint a gonosz szándéku és utonálló betyárnak. — Amannak, hogy nyugtot, emennek, hogy leshelyet keressen és találjon.

Tudjuk pedig azt, hogy roszszat tenni elég csak akarattal birni, mig jót tenni akaraton kivül még tehetséget is feltételez.

Elitéljük a rosz szivü uzsorást és méltán, aki a kikölcsönzött száz forint helyett két-három annyit irat a váltóra vagy adóslevélre és mégis mi történik.

A törvény szolgájává szegődik a bünös uzsorásnak és könyörtelenül behajtja, mert behajtania kell, a szegény, megcsalt, ártatlan adóson az égbekiáló gaztettet, mert a törvény köpenyébe bujt a bün és az által védelmezte magát, ami által tulajdonkép üldöztetnie kellene.

Hozzunk-e még fel esetet, ahol a törvény annyira védi, dédelgeti a bünt, a gonoszt szemben az igazzal, szemben az ártatlannal, hogy szinte fel kell jajdulnunk, hogy tulajdonkép napjainkban a törvények nem is a jók, mint inkább a rosszak oltalmára vannak működtetve.

Innen van az a sajátságos jelenség, hogy sok jó ember irigyli a gonosznak a sorsát, mert, azt védve, magát pedig teljesen elhagyatva látja.

Korunk szeret büszkélkedni törvénytudományával, de mikor üli legfényesebb diadalát? Akkor, mikor egy gazembert, egy gonoszt meg tud egy ártatlan ellenében védeni.

Látjuk tehát, hogy a törvény nem minden, sem az államban, sem a társadalomban. Van, kell ezenfelül még valaminek lenni, ami oda vezeti, oda kényszeriti az embert, hogy abba a törvényszabta formába csak jót, csak igazat, csak becsületes dolgot öntsön, mint tényt és törvénytartalmat.

Ez a valami nem lehet más, mint amit e szép szó és fogalom által fejezünk ki, hogy „morál.“

Ha valamikor, most bizonnyal szükségünk van erre, mert rohamosan haladunk azon lejtő felé, a melyre a világ legműveltebb népe, a görög, jutott, hogy utóvégre is azzal tisztelte meg az utókor, hogy graeca fides, nulla fides, más szóval, görög hüség, semmi hüség.

Minálunk is maholnap minden szó csak azért fog ajkainkról elreppenni, hogy valahogy azt ki ne merje fejezni, amit gondolunk, amit érzünk.

A magyar nép hálás tanitványa szokott lenni mesterének. A bevándorlott külföldiek s a velünk nem vérrokon népek megrontották az igazi egyszerü, de oly jóizü magyar morált, hogy az a szegény falusi nép is majd csak oly raffinirtan tud ma már ferditeni, ámitani, mintha csak ujságból olvasná. Hej pedig az a tisztes magyar homlok hajdanában szembe mert szállni a kimondott becsületszó szentségéért a félvilággal. Ma legtöbb magyar ember maga az első, aki magának sem hisz és bizony-bizony krumplivá leszünk, amelynek, mint tudjuk, az értékes, az élvezhető rész, — a földben van.

A morál áll a törvény fölött és nem a törvény a morál fölött, azért tehát nevelésben, államkormányzásban, politikában ki ne irtsuk a népnek szivéből a morált, mert akkor nem lesz soha elég törvénygyárunk, amely a gaztetteket ellensulyozni birná és főkép ne irtsuk ezt ki a magyar ember szivéből. Mert ha a magyar ember egyszer botlik rendesen nagyot botlik; ha egyszer sülyed, nagyon, de nagyon nagyot sülyed.

A „pikáns“

Alig mult két éve, hogy Irányi Dániel felszólalt az országházban azok ellen a sikamlós nyelvezetü és érzékcsiklandó darabok ellen, melyek azon időtájt a népszinház deszkáin lámpavilágot láttak. Ő már akkor biztos kézzel mutatott azon fokozatos sülyedésre, melyre ju-

TÁRCZA.

Borus az ég köröskörül.

„Kék nefelejts, kék nefelejcs
Virágzik a tó tükrén.“ (dallamára.)

Borus az ég, köröskörül . . . . .
Borus vagyok magam is,
Szeretnék egy lányt szeretni,
Ha nem volna oly hamis.
Hej, de, haczak rája nézek,
Meghal bennem a remény:
Nem elég, hogy oly hamis még,
A szive is oly kemény.

Reménytelen szerelemmel
Égek érted csalfa lány,
Nem bánom, ha nem szeretsz is,
Csak nyujts reményt, hogy: „talán!“....
S ha be sem is váltod soha,
Csak igérd meg legalább! . . . . .
S én áldani foglak érte
Mind a két életen át.

MAROSHALMI GYULA.

Aba Sámuel.*)

— Életkép. —

Mészáros Istvántól.

Szinte nem érdemli meg, hogy a társaság megemlékezzék róla. Mert hütlenül elhagyta, más kompániát keresett, más barátokat választott. Kezdte kerülni, felejteni a régit. És mégis, ez a megtámadott, megfogyott társaság visszaemlékezik rája jó emlékezéssel, szeretettel. — megemlegetik, visszakivánják. Miért? mert jó fiu volt. Igen, de jó fiu valamennyi. Épen azért, mert jó fiu, érzik, hogy a saját szivükben egy betöltetlen ür van, melyet egy eltávozott barát, egy könnyelmü czimbora hagyott hátra. Pedig tudott ő szeretni, tudta szeretni őket, alig volt képes megélni a társaság nélkül. Meg vagyok győződve, hogy most is szereti, s hogy mégis elmaradt, elhagyta őket, azt majd e sorok fogják elbeszélni. Vajha ugy el tudnák, amint én érzem.

Kezdjük először a nevén. Aba Sámuel. E névnél az ember egy délczeg, hatalmas alakot képzel, rég elmult idők itt felejtett alakját, melynek egy szemvillanása megremegteti a koros utódokat, de képzel mellé egy nagyon is jó szivet, egy hamar ellágyuló szivet és áldott lelket. Már az ember ugy van vele. Aba nem lehet rosz ember, Sámuel nem lehet törpe utód. E képzeletünk azonban menten eloszlik, ha a mi Aba Sámuelunkat meglátjuk. Délczeg magatartás, hatalmas, fejedelmi alak — szó sincs róluk.

Egy alacsony, mondhatni apró emberke áll előttünk, csupasz arczczal, mélyen a szemgödrökbe buvó szemekkel, ártatlan arczkifejezéssel, lágy mosolylyal. —

Nem ilyennek képzeltük mi Aba Sámuelt. De ha megismerjük lelkét, akkor nem tünik fel az oly kirivóan törpe alak, a leányos arcz s akkor arra gondolunk, hogy a mi Aba Sámuelünk csupán egy jó fiu, jó czimbora, ki teljesen ártatlan abban a merényletben, hogy neki olyan harczias nevet adtak. EzekA pedig a szülei voltak. Atyja egy alföldi megyének szeretett, tisztelt alispánja, a ki gyermekeire szép birtokot, a melyből azonban már Ábának édeskevés jutott: az ő kiskorusága alatt ráköltötték azt a nagykoruakra — szép nevet és egy csomó könnyelműséget, könnyelmü jószivet hagyott. Abára a birtok helyett már csak az utóbbi jutott; de ebből aztán bőven. Anyja egy szerető, jóságos asszony, a ki első férje után öltött gyászruháját még akkor sem cserélte fel mással, mikor a körülmények következtében másodszor is férjhez ment, a mely nap megtörtént az az eset, hogy Aba egy vidéki korcsmában leitta magát.

Nem tudni: örömében, vagy bánatában-e. Annyi igaz, hogy nem először, de nem is utoljára.

Vagyon Aba Sámuelnek egy püspök nagybátyja, ki őt gazdásznak szánta, de Ábában felforrt az ősi vér: s jogász lett. Jogász a nélkül, hogy a jogot hallgatta volna, egyetemi polgár a nélkül, hogy átlépte volna az egyetem küszöbét. Még a beiratást is más végezte helyette. Elég, ha indexe volt, a mi hogy zálogba nem került, a zsidók előrelátásának köszönhető, a kik abban az időben, mikor Aba a fővárosba jött, már nem adtak kölcsönt indexre. Igy a mi Ábánk egyéb holmiját, értékes apróságait küldözgette a zálogházba, nagyon csóválva fejét, ha udvari hordárja, a termetes Jakab, a kire jobban ráillett volna az „Aba Sámuel“ név, kevés pénzt hozott zálogos hitsorsosától.

Haragudtak is rá nagyon. Nem elég volt a püspöki protekczió az idősebb Abára, még az ifjabb is igényelje azt?! ha Samu nem vette igénybe a püspöki protekcziót: nem ment, soha sem jelentkezett a vizsgára.

Igy a méltóságos püspöknek nem kellett az egyetemi tanároknál fáradoznia, hogy tekintetes öcscse iránt elnézők legyenek. Pedig a neve elég varázszsal birt volna a tanárokra. Ezt egyik példa igazolja.

Egykor — szokás szerint — egy földijével iratta alá indexét. Akkor már harmad éve volt első éves „jogoncz.“ Egy földijének semita hajlású orra volt, a kit a jó öreg Wenczel jól szemügyre vett, mert tán gyakran látta az ábrázatját, mig Ábának képére nem tudott emlékezni. A tanár megkérdé, hogy hivták „előbb.“ Abelesznek, gondolá magában a jó öreg professor. Csak mikor Aba földije — ismerve Aba családjának történetét — kijelenté, hogy ő annak az Ábának a fia, a ki a forradalom előtt és alatt szép szerepet játszott hazánk történetében, lett tisztába az öreg Wenczel; felállt székéről s igy üdvözölte a neves Aba igénytelen utódját, mire a többi tanár sietett ez ál-Abával kezet szorifani. Aba ezt az esetet egy korcsmában hallotta meg, mire ismét dicső alkalom kinálkozott — leinni magát.

Mód nélkül szereti a bort s mindenek felett az asszonyokat, a hogy Leár királyban a szegény Tamás mondja. Az asszonyok nem ártottak meg neki, mert nem volt reájuk veszedelmes, annál jobban a bor, mert ez veszedelmes volt reá nézve. Nem tudva foglalkozást találni, korhely kompániákba került, a hol borba akarta fojtani bánatát, s később a mámorral óhajtá elüzni azt az unott érzést, mi az egykedvüségnek, a közönynek szokott szülője lenni. És ez sikerült neki. De a bor hatása bénitólag hatott érzékeire s ő érezté, hogy a szervezet bomlik. Nem ugyan alapelemeire, hanem bomlik s kizökken a kerékvágásból. Ekkor előfogta a kétségbeesés s e kétségbeesés őrült agyréme sugott neki. Nem tudom hol, nem tudom, mikor támadt lelkében hitté e rögzött sejtelem, hogy ő meg fog bolondulni. Szentül meg volt győződve, hogy a Lipótmezőn végzi pályafutását, ott leheli ki sokat hányatott lelkét, és már kezdé magát beleélni abba az életbe, a mit azok a szánandó élőhalottak folytatnak.

Mihelyt egy magánál okosabbnak tartott czimboráját elfoghatta (az a szerénység meg volt benne, hogy minden jó barátját felül helyezte „csekélységének“) ez kérdé tőle:

— Te, czimbora! Szokott-e az ember az ivástól megbolondulni?

— Nagyon gyakran. Példák mutatják. Itt van . . .

— Én is érzem, becsületemszavamra érzem, hogy megbolondulok. Tisztára érzem, becsületemre. S már régen főbe lőttem volna magamat, — becsületemre! — ha nem volna szivemben a szép Mariska.

— Aztán honnan gondolod azt, hogy meg fogsz tébolyodni?

— Minden jelből, barátom, becsületemre, minden jelből.

— S mi az a „minden jel“?

— Először is reggelente, mikor felkelek — (déli egy órakor) — érzem, hogy valami motoszkál az agyamban. Mintha valami idegen volna benne, becsületemre! Aztán az öltözködés alatt, ugy szeretném magam a mosdótálba fuj-

*) Mutatvány Mészáros István „Könnyelmüek“ czimü karácsonykor megjelenő kötetéből. Az érdekeskötetre felhivjuk olvasóink figyelmét. Szerk.

tunk, ha gátakról nem gondoskodunk.

A jó képviselő urak — még maga Tisza Kálman is — sokkal kevesebb komolysággal vették ezt a dolgot; s a nagy jóakaratot betudták az önzetlen hazafi puritán erkölcseinek.

A dolog abban maradt.

Csakhogy a lejtőn lefelé való haladás már az ut minőségénél fogva sokkal rohamosabb, mint az ember gondolná. Egymást érték azután a „közönségcináló" darabok.

Mikor a Nemzeti szinházban a „Bagdadi" herczegnő czimü szindarabot adták, egyik fővárosi napilap szinireferense igen találó megjegyzést tett arra a jelenetre, mikor a bagdadi herczegnő egy férfi előtt letépi öltönyeit s annak karjaiba veti magát. A megjegyzés körülbelül ez volt: „Valóban pompásan haladunk. Egyik jelenésben a szerző a közönség szeme láttára tépeti le a czimszerepet játszó nővel ruháit, a következmények iránt fenmaradható kétség teljes kizárásával. Ha ez igy megy tovább nemsokára találkozni fog szerző, aki ott kezdeti a szinpadon, ahol ifj. Dumas végezte.

És a haladás csakugyan elszomoritó.

Miért volna elszomoritó — kérheti valaki. Hiszen máskor is csak voltak e térnek művelői Nem csupán az erkölcsnek, de az erkölcstelenségnek is megvoltak az ő papjai.

Igen; de a kor inyére az efféle dolgok most már mint pikánsságok hatnak; sokkal több azok száma, kik hozzá, mint akik tőle fordulnak. És ez egyuttal biztos jele annak is, hogy sokkal kevesebb az egészséges ember, mint a beteg. Az egészséges ember gyomra nem szorul pikánsságokra: a betegé igen. Azután meg az egészséges gyomru, kifejlődött, életerős ember megemeszt akárhány adag pikansságot, föl sem veszi; mig a beteg idegei lázban égnek tőle; az neki valami különös gyönyör, amit csakis az érezhet, aki nem egészséges.

Korunkban tagadhatatlanul nagy azoknak száma, kik 35—40 éves korukban minden ereny nélkül letehetik a kolostori fogadalmat; kikből minden kihalt, csupán a kéj után lihegő vágy maradt meg bennök, pokollá téve létöket a tehetetlenség érzetével. Ezeknek van azután szükségök pikáns dolgokra, miktől egy-egy pillanatra föllihegheti száraz ajkuk.

Ily egyének részére szerkesztődik valószinüleg Budapesten a „Pikans Lapok" czimü ujság is; telve oly dolgokkal, miket vagy egyátalán nem vagy csak rosszul fed a nyelvezet tricot-ja. Szerkesztője: Bocaccio néven szerepel. Hogy ki ő tulajdonképen? — nem tudjuk; de azon véghetetlenül csudálkozunk, hogy a fővárosi napi sajtó már eddig le nem álczázta.

Mi csak most kaptuk az első példányt oly kéréssel, hogy ajánljuk olvasóinknak.

Már ez a kérés is valóban pikans!

Kötelességünknek tartottuk olvasóinkat e „pikáns" lappal megismertetni s kijelenteni, hogy jóravaló család asztalára az nem való.

Ha a magyar sajtó ilyen termékeket megtür s virágozni enged, akkor az erkölcsi sülyedés azon fokára, melyet Jókai a „Jövő század regényé"-ben álmadott, — nem egy század, de egy évtized alatt is eljutunk.

Hisszük, hogy felszólalásunk nem leend az utolsó!

A f. hó 13-án tartott városi közgyülésből.

(A költségvetési vita.)

3 óra 15 perczkor a bizottsági tagoknak talán 1/4-de elfoglalván helyét, elnök megnyitotta az ülést. A terem levegője hideg, a hangulat mogorva és a szónokok hangja a náthától elfojtottan hangzott fel; midőn a költségvetés általánosságban elkezdett tárgyaltatni. Az első, aki megtámadta a költségvetést, s el nem fogadván, a pénzügyi bizottsághoz visszautasittatni inditványozta: Oroszváry Gyula volt, — az ellenzék jelenlegi vezére, aki erősen apostrofálta a költségvetés eszményi voltát, a törzsvagyon megtámadását, s fejtegette, hogy a jutalmakra rendkivüliekre és napi dijakra szánt 4000 frt, a midőn a tisztviselőknek tisztességes fizetés biztosittatik, — fölös a költségvetésben, s megjegyzé, hogy a polgármester állása tiszteletbeli állás, s az ügyész magánügy körrel is bir.

Ezután Baboss László képviselő emelt szót, fejtegetve: mily óriási összeg megy fel a tisztviselők és szolgaszemélyzet fizetésére, hogy az ma ha a költségvetés ténynyé válik: 41 ezer forintot — a jutalmakkal és rendkivüliekkel: 45 ezer forintot, tehát az összes bevételnek majdnem felét teszi, s fölemészti az összes ingatlanok bérjövedelmét. Kijelenti, hogy habár elvi álláspontja a fizetés felemelés felé huzza, de a pénzügyi szempontot tartja döntő körülménynek, — annál is inkább minthogy a pénzügyi b. javaslata a fizetésekre vonatkozólag, nagy mérvben aránytalan, igazságtalan, a szolgaszemélyzet szaporitása és fizetés emelése kivételével — ő sem fogadja el még általánosságban sem a javaslatot. Tudja ő — ugy mond — hogy 1881-ben a pénzügyi bizottság is más alapon állott, mint ma; mert akkor uj jövedelmi források nyiltától tétetett függővé. — 1881-ben a költségvetés több volt, mint 1884-ben, mert az 1882-ben constatált 15 ezer frt deficit azóta sem tünt el a bevételekből, a kiadások pedig azóta 36 ezer forinttal szaporodtak. Reflektál arra is, hogy a p. ügyi bizottság javaslatának indokolásában foglalt elvek — nem nyertek a költségvetésben a tisztviselők fizetésfelemelésénél alkalmazást, azok abban lerakva nincsenek, mert a polgármesternek fizetés czimen elég 1200 frt (ennyi a szolgabiróé is!) ha ő representálni van hivatva 200 frtból a várost: az arra nem elég — hanem kapjon tiszti pótlék czimen 4—500 frt, mert ő neki irodai helyiség és átalány, ugy utazási költségekre nincs szüksége.

Végül kifejti, hogy a fizetések nincsenek arányban. A főjegyzőé 1400 frt, a főkapitányé 1200 frt — az alkapitányé ismét 500 frtal van a főkapitányé alatt.

Végre azt emliti meg, hogyha a pénzügyi bizottságot e javaslat szerkesztésénél a drágasági és tisztességes megélhetés biztositásának gondolata is vezette volna, a 2000 frt jutalmazási rovatot, vagy az alantos tisztviselőkre korlátozta volna, vagy drágasági pótlékot, vagy lakbért biztositott volna nekik.

Erre Plihál Ferencz kelt fel a pénzügyi bizottság javaslat védelmére s 1/2 óráig tarto beszédben reflektálva az ellenzéki szónoknak, kiemelte többszörösen, hogy a p. ügyi b. tagjai a legtöbb adót fizető polgárok, akik két hétig izzadtak a nagy munkában önzetlenül, nem kimélve fáradságot és munkát; s hogy azoknak bizonyára oly fájdalmas a magas pótlék, mint a kisebb adózónak. Feleli az ellenzéknek, hogy kifogásolni könnyü, de tessék fedezetre jobb utat és módot nyitani. Tárgyalja az erdőkérdést, hogy azt, ha lehetne, az lenne a legjobb, ha kivágnák. — Elmondja a rendkivüliek és jutalmak genesisét, hogy azt napidijas irnokok fizetésére forditják 3/4 részben; — megmondaná a rendkivülieket is, de ezt nem tudja; csak azt tudja, hogy az állam is vesz föl — s minden költségvetésben vétetik fel ily tétel czimén bizonyos összeg. Argumentál a polgármesteri fizetés helyes czimeit illetőleg.

Miután Oroszváry és Baboss képviselők, fejtegetéseire részletesen válaszolt:

Kifejtette, hogy a pótlék esik 6 frtal, a javaslatot ajánlotta elfogásra.

Ez alatt a bizottsági tagok száma eléggé felszaporodott s a javaslat él-vagy el nem fogadása szavazásra bocsáttatván, az nagy többséggel elfogadtatott. RÁKÁSZ.

A kanizsai járás megyebizottsági tagjainak értekezlete N.-Kanizsán.

A kanizsai járás megyebizottsági tagjai, a f. h. 9 én városunkban tartott értekezletre, 67-en jelentek meg a megyei tisztviselők candidálása tárgyában. Eperjesy Sándor, bizottsági elnök, az ülést megnyitván, a kijelölés a következőleg eszközöltetett:

alispánul:	Svastics Benó	egyhangulag.
főjegyzőül:	Gózony László	„
I. aljegy.:	Bussi Lajos	„
II. alj.:	Czukkelter Lajos	„
III. alj.:	Tassy Lajos	„
tiszti ügy.	Varga Lajos 27	szavazattal
és	Árvay L. szintén 27	„
számvevőül:	Czukkelter Józs.	egyhangulag
alszámvev.	Nagy Sándor 60	szavazattal
„	Nagy Ferencz 1	„
„	Humor János 1	„
„	Vörösmarty Ia. 1	„
pénztárn.:	Skublics Zsiga	egyhangulag
alpénztárn.:	Horváth Bálint	„
főorvosul:	Dr. Mangin Kár.	„
árvasz. eln.:	Horváth Bert. 58	szavazattal
„	Csesznák Sán. 5	„
árv. ülnök.:	Zarka Zsigmond	egyhangulag
	Tassy Kristóf	„
	Braunstein Pál	„
	Nagy Imre	„
	Darás Zsigm. 54	„
	Tersancsky Ö. 10	„
árvaszéki I. számvevőül:	Csokonyai Ján.	„
árvaszéki II. számvevőül:	Rajky Lajos	„
árvaszéki pénztárnok.:	Mayer János	egyhangulag.
árvaszéki könyvvivőül.:	Skublics Arthur	„
árvaszéki jegyzőül:	Nagy Lajos	„

Ezek után a járási kijelölések következtek

Kijelöltettek:

a nagy-kanizsai járásba:		
szolgabiróul:	Svastics K.	egyhangulag
S. szolgabiróul:	ifj. Merkly A.	„
járási orvosul:	Tersánczky J.	„
a tapolczai járásba:		
szolgabiróul:	Szentmiklósi Gy. 56	szav.
„	Győrffy Pongrácz 8	„
I. s. „	Kovács Rezső	egyh.
II. s. „	Szalay Bálint) Takács József)	egyenlő szav.
az egerszegi járásba:		
szolgabiróul:	Tassy Miklós	egyhangulag
s. szolgabiróul:	Tomasics S.	„
orvosul:	Dr. Hary	„
a lendvai járásba:		
szolgabiróul:	Nagy József 2	szavaz.
	Zarka Miklós 62	„
s. szolgabiróul:	Bertalan Pál,	egyh.
orvosul:	Dr. Király Mór	„
a sümegi járásba:		
szolgabiróul:	Soos Pongrácz	egyhang.
s. szolgabiróul:	Füzik Gyula	„
orvosul:	Dr. Fischer	„
a keszthelyi járásba:		
szolgabiróul:	Góda Lajos	egyhang.
s. szolgabiróul:	Vértessy Sándor	egyhang.
orvosul:	Dr. Hanny Ödön	egyhang.
a pacsai járásba:		
szolgabiróul:	Gaal Miklós	egyhangulag
s. „	Fitos Márton 19	szavazattal
„	Csesznák Öd. 9	„
orvosul:	Sipos Imre,	egyhangulag
a novai járásba:		
szolgabiróul:	Botka Ferencz	egyhangulag
orvosul:	Farka For.,	egyhangulag
A letenyei járásba.		
szolgabiróul:	Erdélyi György	egyh.
s. „	Valentin Gyula, 8	szav.
	Málics József 23	„
orvosul:	dr. Hajós	egyh.
a csáktornyai járásba:		
szolgabiróul:	Vrasevics Károly	egyh.
s. „	Boros József	egyh.
orvosul:	dr. Krasovecz	„
a perlaki járásba:		
szolgabiróul:	Konyáry Mihály	egyhang.
s. „	Kostyal Ferencz	„
orvosul:	Böhm	„

Közegészségügyi havi jelentésem részletezése november hónapról.

E lap 97. számában felsoroltam, minő közegészségügyi viszonyok voltak november hónapban, de felemlitettem egyuttal azt is, hogy a nedves időjárás miatt tulnyomó számban fordultak elő hurutos betegek; helyenkint a vörheny és hagymáz szórványosan mutatkozott; érintettem egyuttal azt is, hogy a halálozás arányosnak mutatkozott, s végül megemlitettem, hogy a köznép megbetegülés esetében nem igen használ gyógysegélyt. És ezek azon viszonyok, melyeket ezuttal részletezni szándékozom.

I. A közegészségügyi viszonyok részletezése.

Az a köztudomásu dolog, hogy a vizgőz által tulterhelt küllevegő nem válik előnyére az egészségnek, amennyiben

---

lasztani, vagy felkötni magamat az ajtókilincsre. Mikor kimegyek az utczára, csakugy támolygok, mintha ittas volnék, becsületemre! Az ebéd alatt oly különöset érzek minden tál ételnél, a leves kozmás, a hus állott, a tészta dohos. Még a szivar sem esik jól, becsületemre! Aztán mikor a pinczér felszólit, hogy fizessek, ugy szeretném a kávés csészét a fejéhez vagni. Még este is bor mellett, vig czimborák köréhen agyamba villan az az eszme, hogy őrült leszek, ha már az nem vagyok. Becsületemre! én vagyok a világ legszánandóbb emberre.

— Eh, szamár vagy!

— Meglehet és kedves barátom, hidd el, hogy egyedül a szép Mariska tartja még bennem az életet.

Már erre persze nem volt mit válaszolni.

Szerelme? Az is a furcsaságok egyik legritkább példánya. Forróbban, igazabban még nem szeretett senki a világon. De esztelenebbül sem. A józan ész, az oly körülmények közt azt parancsolná, hogy mondjon le Aba! Nem hozzád való lány. Szegények vagytok mind a ketten, de ő legalább szép leány, te nem vagy semmi. Se vagyonod, se pályád. Még a remény se marad szegény leánynak, hogy várjon reád, mert akkor várhatna az itéletnapig. Nem vagy te bolond, nem vagy te őrült, hanem gyermek vagy! Milyen kilátásaid vannak a jövőre, milyen terveid? Legalább egy czélod volna, a melyet elérni volna benned elég lelkierő. Semmi, semmi! Gyermek vagy Ádám, gyermek huszonnégy évvel. Csak egy erős tebenned: a könnyelmüség!

És Aba ezzel nem vetett számot.

Azt hiszi, elég az, ha Mariskát szereti. Ha sir, mikor Mariska másra is jó szemet vet, s mással is szivesen tánczol, vagy ha eppen valakit kitüntet. De ilyenkor ugy tör ki belőle a nemesi önérzet, hogy leborul az asztalra, elsirja könnyeit, a melyek belepergnek borába, iszik hajnalig s hajnalkor odaállitja a bandát imádottja ablaka elé s elhuzatja a nótáját. Maga pedig azalatt távolabb leül a sétány egyik rozzant lóczájára s fejével veri a taktust. És busul és sir mód nélkül.

Legérdekesebb volt a katona pálya.

Akármilyen kis emberke is, besorozták bakának. Önkéntes lett. Nyalka Rodich baka. Feljött Pestre, kinyalva, takarosan, de itt megaz lett a szerencsétlensége, hogy a Filippovichok közé osztották a Rodich ezred vörös hajtókájával. — Mit állt ki, csak a jó isten a megmondhatója. Mikor berukkolt, kaszárnyaáristomot kapott, mikor kikerült, öt napi kurta vasra itélték. Pedig jó akart lenni. Engedelmes és pontos, de mit ér, ha itt is elővette rögeszméje. Neki bolondnak kell lennie.

Jókor feküdt le, hogy hajnalban idejekorán felkeljen. Egykor lefeküdt esti nyolczadfél órakor és felkelt tiz óra előtt. Felöltözik, kimegy a kapun. — Nem tünik fel előtte, hogy a gázlámpák még égnek, hogy az utczán nem a hajnali közönség jár: a millimárik, pékinasok és az utczaseprők, hanem az előkelő világ; csak siet a kaszárnyába, hogy be ne csukják. Csak ott tudja meg, hogy hiszen esteli 10 óra van s ő holnap helyett ma kelt fel, aludva másfél óra hosszat. Akkor meg boszusan haza megy, le sem vetkőzik — és felkel reggeli kilencz órakor. Persze, hogy becsukták. Vett már ébresztő órát is, de vagy az történt meg vele, hogy álmában leverte, vagy az óra állt meg.

E sorokból látható, hogy ő is a hét alvók egyike.

Egykor egy kellemetlen-kellemes eset után, hazajött délután öt órakor. Aludta a pálinkarészegek álmát harmadnap ebéd után egy óráig, aludt tehát összesen negyvennégy órát. Igaz, hogy azóta nem iszik pálinkát — Pesten. Oda haza nem félhet a rendőröktől egy Aba Sámuel.

De a pesti rendőrség nem érti a tréfát, még ha kőbányai is. Az eset igy történt. Aba harmadmagával kiment Kőbányára. Az az, hogy Kőbányáig kisérte Mariskáját, a ki nővérével hozományvenni járt a fővárosban.

Kőbányán nagy szomorusággal váltak el a fiuk s bementek egy pálinkamérésbe. Pálinkamérésbe nem azért megy az ember, hogy a római jogot tanulja. Abáék is ittak, sőt a népet is itatták. Boldogtalannak fizettek pálinkát, elfizettek vagy tiz forintot.

A hálás kőbányai fuvarosok erre szép dictióval köszönték meg, s mikor Aba válaszolt nekik, kifejtve demokratikus érzelmeit (pedig megcsontosodott arisztokrata) azok vállaikra emelték s kikiáltották Kőbánya képviselőjelöltjének. Ez a perez Aba büszkesége. Ekkor tán azt is elfelejté, hogy neki meg kell bolondulnia.

De az örömpohár fenekén keserü ürömcseppek voltak rejtve. Azt is kiitta. Az örömmámor, a lelkesedés a számla kiegyenlitése után elpárolgott, utána elpárologtak a lelkes választók is, magukra hagyva az elázott öröm- és pálinkamámorban uszó képviselőjelöltjüket elvtársaival együtt.

Mikor nagy nehezen kibotlottak az utczára s belebotlottak az árokba egy, arra vetődő rendőr vette oltalma alá Kőbánya jövendő képviselőjét s be akarta kisérni a kapitányságra. De egy Aba Sámuel nem mehet egy rendőrrel együtt. — Kocsit parancsolt, a rendőrt a bakra rendelve, hajtatott a kapitányság palotájába, a hol első dolga volt bort parancsolni, mit a jószivü Mihaszna Andrásék elis hoztak s itták az urfiakkal, sőt mikor ezek kissé kilehelték a pálinkagőzt (a bor gőze csak majd azután kezde dolgozni) felültették kocsira s hazaeresztették.

Igy történt, hogy Aba 44 óráig aludta a boldogok álmát. Néhány nap mulva behivták s közcsendháboritás miatt elitélték öt forintra. Megfellebbezték s azóta Kőbánya jövendő képviselője elvtársaival együtt mindig hozza az öt forint büntetéspénzt.

E kellemetlen intermezzo azon időközben történt, midőn Abát „betegség" miatt szabadságolták. Mert meg kell tudnia minden jó hazafinak, hogy Aba három teljes éven át szolgálta az egyéves önkéntesi időt. És mikor leszolgálta idejét, csillagtalan jött haza! Nem lett „sarzsi." De ha közlegény marad is, legalább mint igazi jött meg es nem mint „titulár."

Azt is jó lesz megjegyezni, hogy már az első negyedévben szabadságolni kellett, mert mindig beteg volt — nappal. Es azonban nem akadályozta, hogy a „Fehérkakas"-ban ne igya le a maga két-három literjét este 7 órától éjfél után 1 óráig. Mikor szabadságot kapott, a melyben áldomást ivott a czimborákkal, az áldomáson megsiratva bakamultját: hazament. Folytatta a régi életmódot avval a külömbséggel, hogy reggel jött haza. „Addig mulatok, a mig lehet, ugyis megbolondulok!" ez volt a jelszava.

De már nyáron be kellett rukkolnia. Keserves hónapok voltak azok! Kin és sanyaruság, és ennél is több: örök szomjuhozás és az a gyötrő érzet, hogy nem szabad kialudni magát kénye-kedvére.

Hát még a hadgyakorlatok! De bármily rémségeseknek tüntek is fel előtte s mint a jövő igazolta, azok is valának, Aba Sámuelt nem hátráltatták abban, hogy egyszer-egyszer nagyokat aludva, fényes reggel ébredezve homályos szürkület helyett: el ne késsék. Ilyenkor fogták reá önkénytes czimborái ezt az esetet:

A tábornoki kar teljes diszben várta uralkodóját. Ragyogtak a szuronyok, fölcsillámlottak a vezénylők kardjai; csillogtak a fényes rendjelek. Szép hosszu sorban, glédában álltak a bakák. fölöttük összerongyolt zászló foszlányait lengette a hajnali fuvalom. Fölharsant a trombita, jelentve a legfelsőbb hadur megérkezését. Ő felsége megjelent, végig lovagolt a gyönyörü hadsorokban nyugtalan vetve végig szemét a délczeg bakafiukon. Mintha keresett és nem talált volna valakit. Végre odaszólt szárnysegédéhez.

— Itt van már Aba Sámuel?

— Parancsolatjára, felséges uram, már fölkelt s ott áll a második sorban.

— Akkor rendén van minden s mi megkezdhetjük a gyakorlatot.

Hogy áldotta volna Abát hét ezer ember, ha nem jelent volna meg az egyszer!

Erre is azt válaszolta a jó kis Aba:

— Jó, jó, csak csufoljatok; beismerem, hogy van okotok velem tréfálkozni. Én bolond vagyok, vagy ha nem vagyok hát leszek. Becsületszavamra mondom.

Ő volt a bakák szegénye, amint irigy czimborái, a kik nem voltak katonák, mondták, ellentétben a Kakas kompánia másik jellemzetes alakjával, Szép párral, a szép tüzérhadnagygyal, a ki pedig vala a szegények hadnagya.

ilyen által hurutos, gyuladásos, rheumatikus betegségek keletkeznek és pedig a következő módon: mint a környező levegőben több — vagy kevesebb vizgőz van a bőr és a tüdők általi vizelpárolgás kisebb vagy nagyobb s igy az előbbi esetben a vérfeszülés nagyobb fog lenni, de egyszersmind az elválasztások is nagyobbodnak. A második esetben pedig a bőr és a tüdők általi viskiürités nagyobb, mi a vérfeszülés csökkenése, nemkülönben az elválasztások mennyiségének csökkenésével van egybekötve. Ezekből következik, hogy a rúgerek s levegőnek vizgőzök általi nagyobbmérvü teltsége esetében több vért, a szövetek pedig több nedvességet tartalmaznak, mint ellenkező esetben, mi a betegségek támadásának megitélésénél mindenkor felhasználandó.

Az alapf járó tartós, sürü ködök, az esőzések, a talajnak nedvessége első sorban képesek a levegőt tulterhelni vizgőzzel és minthogy a mult hónapban ezek nem hiányoztak, könnyen felismerni annak okát, miért halmozódott fel a légzési betegek száma, nátha, tüdőhurut, torok- és tüdőgyuladás rheuma minőségében.

A fölemlitett szórványos vörheny és hagymás szinte nem tulajdonitható másnak, mint a nedvesebb légkörnek, mert a forró bőrkiütéseknek, a vérbomladásának, az ebből keletkező egyéb betegségek fejlődésének semmi sem oly kedvező, mint a nedves légkör, azért is elégszer lehet tapasztalni nedves években, hogy a vörheny, a bibor (skárlát), himlő járványosan is fellép.

Feltünő azon körülmény, hogy daczára a sok betegnek, arányosnak mutatkozott a halálozás. Könnyü ennek okát megfejteni, ha tekintjük hogy a mult hónapban napos idők közbeeső erősebb légmozgások közönként a levegőt felmelegitették és szárazabbá tették, mely légköri viszony azt okozta, hogy a fellépő betegségek szelidebb lefolyással és természettel birván, a végletekig nem fejlődhettek.

Hogy a köznép megbetegülési esetekben nem szok orvosi segélyt igénybe venni, az megszokott tény, sajnos, de ugy van, hogy a köznép nemcsak a kereső felek részére nem veszi igénybe az orvosi segélyt, de annál kevésbé tesz eleget azon erkölcsi és törvényes kötelességének, hogy a 7 évnél fiatalabb gyermekeinek keresne orvosi segélyt. És ha mindezek okát nyomozzuk, megtaláljuk abban, hogy a köznép a népiskolákban nem taníttatik egészsége becsének megismerésére, lelke nem müveltetik abban az irányban, hogy orvost tanulna ismerni és becsülni.

2. Az orvosrendőri viszonyok részletezése.

A felsorolt három véletlen baleset részletezését a következőkben találom szükségesnek.

Felemlitem, hogy a homok-komáromi erdőben faledöntés alkalmával egy földmivelőt azon fának egyik ága, melyet munka alá vett, annyira megütötte, hogy ennek folytán szörnyet halt. E haláleset egyedül véletlenségnek tulajdonitható ugyan, de beszámitható egyuttal a tudatlanságnak is.

Éven át elég hasonló eset fordul elő, sok nem számitva, azért vallja kárát ily eljárásának, tudatlanságának, elbizakodottságának, mert ilyenekről népiskolákban nem hall semmit, oktatást nem nyer.

Felemlitettem havi jelentésemben, hogy a palamboki községben egy anya 3 éves leányával mérgeztetett meg szénéleg által belü fütéssel. Elzárta t. i. a füstvezető csövet, s ezáltal az égő parázs, izzó hamu szénélege, széngőze a szobában halmozódott össze, két egyén halálát okozva.

Igaz, hogy a szénéleg és széngőz a a belülfütött fütőkészletből halmozódott össze az alvók helyiségében, azért nem szükséges átkot mondani, a belülfütő kályhákat szobáinkból kiküszöbölni, a veszély elháríthatása czéljából elégséges gondolni arra, hogy tisztántartás által kellő léghuzattal birjanak, tehát, hogy füstvezető csövük elzárva soha ne legyen.

A belülfüthető kályhák egészségi szempontból a kivül fütött kályháknál mindig előnyösebbek, előnyösebbek pedig azon oknál fogva, mert jól huzzák a levegőt, szobából a levegő a kályha száján át izzó melegségen megy keresztül, egészségelleni természetének megrontásával, megsemmisitésével távozik el.

3. Az orvostörvényszéki viszonyok részletezése.

Felemlitettem, miszerint Homok-Komáromban egy csavargó a foglárok egyike által üldözés közben véletlen agyonlövetett. Az agyonlőtt szüleit soha tisztelni nem tudván, pályáját vesztette, borongott, biztos tartózkodási hely nélkül csavargott, mellék módon bujkálva tartá fenn magát, legkivált a hegybirtokosok terhére, mig végre üldöztetvén, fegyverrel iparkodott védekezni, rémletes fenyegetődzések következtében az üldöző foglárok kezei közé kerülvén, ahelyett, hogy magát nekik megadta volna, fegyvert ragadott, s az egyik foglárt agyonlövéssel fenyegette, s azalatt, mig fegyverét mellének szegezte, a másik foglár fegyverével azt kezéből kiütni törekedvén, fegyvere elsült, s az illetőt közben véletlenül agyonlőtte.

E szomoru, és gyászos esetet tanulságul szolgálhat a könnyelmüeknek, kiknek szivéből a szülők iránti szeretet kivesz. Megtörtént a felemlitett egyénen, hogy hosszu életü nem lett, mert nem tisztelte sem atyját, sem anyját.

Megemlékeztem továbbá havi jelentésemben arról is, hogy Homok-Komáromban két női hulla ásatott fel, felbonczoltatott mérgezési gyanu következtében. A mérgezési gyanu onnét eredt, mert az özvegy nő beteg lévén, orvosságot használt, meghalván, visszamaradt orvosságát más használta fel azon czélból, hogy tőle meggyógyuljon, az orvosságot megitta, mely után állitólag hirtelen meghalt. Egy kiskoru tanu tette azt a vallomást, hogy ő látta volna, midőn az, ki az orvosságot neki kézbesitette, valamit ahoz hozzá kevert, és ez birta az illető hallottkémet arra, hogy mérgezési gyanut keltsen a törvényhatóságnál.

Bonczolás alkalmával mérgezésre vonatkozó biztos kórjelek nem mutatkoztak, mégis az özvegy nő tüdőbetegnek lenni találtatott. A hulláknak beirészei a fennálló szabályok értelmében összegyüjtetvén, az orsz. központi vegyvizsgáló intézethez küldettek fel, honnét esideig vizsgálati eredményről határozat nem érkezett.

A felsorolt körülményből kifolyólag a körorvos mérgezési gyanu alá helyezte a szóban levő özvegy asszony férjét, ki ezelőtt két évvel rendkivüli kórrohamok közt meghalt. Akkor a körorvos, ki őt egyszer meglátogatta, mérgezést nem sejtve, most mondja lehetségesnek, hogy annak halála is mérgezés által történt. Hogy miként fog kibontakozni egyike másika, azt ezuttal feltüntetni nem lehet.

Forduljon bármely részre is a mérgezési gyanu fejlődése, azt e helyen hangsulyoznom kell, hogy a mérgek elárusitásában oly nagy könnyelmüség nyilvánul, mely könnyen lehetővé teszi a véletlen és czélzatos megmérgezéseket.

A Szabarban történt gyilkosság onnét vette keletkezését, hogy jóval mult időben a szabari korcsmában verekedés történt, mely alkalommal némely szabari néhány nagyradait megvert.

A vereséget szenvedett nagyradaiak eltökélték, hogy alkalmilag e vereségért boszut fognak állni. E czélból indultak néhányan Nagy-Radáról Szabarba azon elhatározással, hogy akivel mint szabarival találkozni fognak, azonnal agyonverik; ugyis történt, hogy egy igen becsületes, köztiszteletben álló, vagyonos földmivelőt, kivel elsőben találkoztak, fejszével halálra verték.

Hinni és remélyleni lehet, hogy ha népiskolákban az egészség és élet biztonsága czéljából oktatások tartatnának, ily vad és megbüntetést érdemlő, hajmeresztő és lélekrázkódtató esetek nem igen merülnének fel.

Kelt Nagy-Kanizsán, 1883. deczember 14.

TERSÁNCZKY JÓZSEF,
Kanizsa járás orvosa.

Vidéki levelek.

I. Restauratió.

A küszöbön levő tisztujitás élénk mozgalmat kelt megyeszerte. Sümeghen f. évi decz. 10 én a törvényhatósági bizottság tagjai értekezletet tartottak. Bessenyei Ernő elnök, üdvözölte a számban is tekintélyes bizottsági tagokat, viszont Háczky Kálman ur elismeréssel szól a tevékeny országgyülési képviselőről, ki Budapestről közénk fáradni szives volt és az elnöki tisztséget elvállalta. Jegyzőkönyv vezetésre Surgóth Miksa sümeghi ügyvéd, hitelesitésre pedig Takács Alajos és ft. Sztraka Gábor b. tagok kérettek föl. A kijelölő értekezlet kezdetén ft. Páli János esperes tudomásra juttatja, hogy jegyzők oly czélból tartottak először titkos tanácskozmányt, miként magukat bizottsági tagoknak beválasztatva, befolyásukat a szigoru szolgabirák, sőt az alispán ellen is érvényesitsék; e végből egy a jegyzők között körözött nyomtatványt olvas fel, mely a fennti állitást egész nyiltságában igazolja. Ha a jegyzők ilyetén tervezete sikerülne, megtörténhetnék, miként indirekt is ők választanák a fölöttük álló tisztviselőket, mely az erélylyel müködő szolgabirák hátrányául szolgálhat, miért előadó a megye bizottságához inditványt fog beadni, miként a bizottsági tagságra vállalkozó jegyző állásától felmentessék.

Eitner Sándor és Hátzky Kálmán biz. tagok — nem hisznek eredményt jegyzőknek szövetkezetökből; de szivesen veszik tudomásul, a kötelmüket hanyagul teljesítő jegyzők ellen a közigazgatási bisottság teljes szigorát látják szükségesnek javasolni hogy a köznép egyes — mulasztó jegyző által előidézett kártól megóvassék. Ezen előzmény után áttért az értekezlet a központi és járási tisztviselők jelölésére.

Alispán: Svastics Benő, főjegyző: Góson László, aljegyző: Botfy Lajos, másod aljegyző: Czukelter Lajos, harmad aljegyző: Tassy Lajos, főpénztárnok: Skublits Zsigmond, alpénztárnok: Horváth Bálint, főszámvevő: Czukkelter József, Főügyész: Árvay Lajos szótöbbséggel, Varga Lajos 3 szavazattal. Árvaszéki elnökségre 4 jelöltre történt szavazás.

Rózsás Lajos 20, Csesznák Sándor 5, Horváth Bertalan 4, Tassy Kristófra egy szavazat esett. Árvaszéki ülnök állásra: Horváth Bertalan, Tassy Kristóf Tersztyánszky Ödön, Braunstein Pál, dr. Zarka Zsigmond. Árvaszéki jegyző: Nagy Lajos, számvevő: Csoknyai János, segédszámvevő: Rajki Miklós, pénztárnok: Mayer János. Az ujonnan rendszeresitendő számvevőségre Nagy Sándor kapott 13, Farkas Ferencz 7, Vörösmarty Isidor 3 és Stefaics Géza szintén 3 szavazatot. Sümegh járásban szolgabirói állásra Barkóczi Károly ügyvéd a jelöltségről lemondását irásban tudatta; ennélfogva az erősnek igérkezett küzdelem helyett Soós Pongrácz szolgabiró, Füzik Gyula s. szolgabiró megválasztatásuk egyhangulag éljenzés között kimondatott. Járásorvos kettő óhajt lenni. Dr. Fischer Ignácz és dr. Lukonich Gábor, a szótöbbség Lukonich Gábor jeles tehetségü fiatal községi orvos mellett nyilvánult. Állatorvosnak a kerület továbbra is ügyességéről ismeretes Huszák Mátyást kivánja megtartani. A központ és saját járásunkra a kijelelés egyetér ő véleményben találkozott; a tapolczai járasban segédszolgabiróságért folyamodott jogvégzett fiatal Takach Imre, a letenyeiben pedig Mészáros József — a bizottság pártfogásába ajánltattak.

Ezekután elnök az értekezletet általános éljenek között befejezettnek nyilvánitotta.

Rövid időköz multával Mojser József jó hirnévnek örvendező vendéglőjében látjuk a b. tagok igen nagy részét, hol jó étkek, kitünő bor, pezsgő élvezet mellett a lelkes felköszöntők nem hiányzottak. Ft. Páli és Sztraka urak Bessenyei Ernő országgyülési képviselőnkre, kit ujra magunkénak óhajtunk tartani és a választandó szolgabiróinkra mondottak felköszöntőt. Bessenyei Ernő nem nevezi meg a nemesszivü jótevőt, ki a kerületben általa 500 frtot osztatott jótékony czélra ki, mégis mindenki Lázár — szegvári izraelita földbirtokos egészségére üritette poharát. Közszeretetben levő képviselőnk éltette még dr. Lukonich Gábort is, mint e járás uj orvosát — élénk éljenzések követték szavait.

A teremben felharsanó zene mellett nem bizottsági tagok is voltak, mint a banquetten nem résztvevők; közülök egy csendesen gyönyörü pezsgős pohárral kézben éltette a szeretet és tiszteletben levő Gyömörey Gazsit, valamint ft, Holub János urakat.

Amily egyetértően folyt a kijelelés, oly eredménydúsan végződjék a megválasz ás akkor: gratulálunk!

X.

II. „Zalai Közlöny“ tek. szerkesztőségének

Nagy-Kanizsán.

Folyó hó 8-án délutáni 3 óra tájban Szt. Mária község lakosságát ünnepi nyugalmából vészharangok kongatása és tüzlárma riasztá ki békés hajlékaikból. — Csakhamar kilátszottak ezután a templom tornya mögött magasra csapkodó lángok, s mire a segitségre mindenünnen özönlő nép a helyszinére érkezett, már 2 pajta, 1 istálló és 2 sertvés ól lángba borult s igy a szomszédos épületek a lassan fujdogáló szél segitségével csakhamar tüzet fogtak s a tüz mérges lángokkal nyaldosta körül a szegény népnek őszre és télre nehés verejtékkel összeszerzett élelmi szereit és lábas jószága, hajlékait.

Szt.-Mária község egyetlen fecskendője dicséretreméltó gyorsasággal a helyszinén termett ugyan, de a sürüen beépitett, szalmával fedett gazdasági épületek, takarmányrakások és kukoricza górék tömkelegében a pusztító elem elegendő táplálékot nyervén, jobbra balra gyorsan terjedett.

Egyetlen nagy fecskendővel rendelkezvén községünk, tudja Isten, hány családot tett volna tönkre a mindkét oldalra gyorsan elharapódzó tüz, ha szerencsére az Alsó-Vidovecz és Diáskovecz községek egyszerre megjelent fecskendői a tüzoltásnál hatalmas támponlul nem szolgáltak volna.

A tüzoltásnál mindenkinek felebaráti kötelessége segitségre sietni a veszélyben levőnek, de attól segitséget várni, kivel ellenséges viszonyban állunk, inkább váratlan, mint várható, s inkább meglepőbb, mint bizonytalan. Alsó-Vidovecz és Szt.-Mária községe éppen a legutóbbi időben elevenitette fel 50 éves határvillongási perét egymás ellenében, de azért ez nem szolgált akadályul, hogy Alsó-Vidovecz község közönsége a tüzvész szerencsétlenségével sujtott Szt.-Mária szomszéd községének segitségére szivvel lélekkel ne siessen! Hisz elsőnek látjuk még elég jókor a vész szinhelyére érkezni Babics Gábor Alsó-vidovecz község derék jegyzőjét, a fecskendőcső kezelésénél kiválló ügyességet tanusitott Dominics Vincse alsó-vidovecsi lakossal, kik a fecskendőt a vész szinhelyére állitván, hatalmas segitséget nyujtának az oltásnál. Éppen igy Diáskovecz községe is 6 kilometer távolságra esvén tőlünk, 4 jó ló segitségével a vidoveczickkel egy perczben érkezvén, a legnagyobb szükségben egy helyt oldalt támogathaták a tüz lokalizáló müködéseket. —

Itt tapasztaltam Kohn Ede alsó-mihályevecsi lakos kereskedő kezében a kézi kis fecskendő oly esetekbeni nagyon hasznos voltát, midőn a tetőzetet belül addig kell védeni, mig a padlásról egyetmást megmenteni lehet. Igaz azonban, hogy a fecskendő is csak oly buzgó emberbarát és önfeláldozó tüzoltó kezében mutathat föl eredményt, mint minőt e kis fecskendő kezelője Kohn Edének személyében ismerhető fel.

Bármennyire is esik nehezemre egyet nyilvánosságra hozni, a kölcsönös jó barátság daczára még sem hallgathatom el; s ez az, hogy Alsó-Domboru községe szintén 6 kilometer távolságról, daczára annak, hogy a perlaki pandur káplár által erre figyelmeztetve is voltak a vész helyére sietni, a fecskendőjükkel segitséget nyujtani fölöslegesnek találták; holott ha Alsó-Vidoveczick a határvillongási per ürügye miatt segitséget nem nyujtanak jó fecskendőjükkel irtóztató pusztulás képére ébredhettünk volna Szt.-Márián, ha ugyan a vész éjjelén nyugalomra térni merészeltünk volna.

Nem akar ez szemrehányás lenni, az alsó-domborui jó szomszédoknak csak figyelmeztető és emlékeztető jel arra, emlékezzenek vissza, hogy Szent-Mária község Alsó-Domboru községnek a vész pillanatában segitségére sietni soha el nem mulasztotta.

No de Alsó Domborut még kivágja azért Hirschler testvérektől minden szerencsétlenség alkalmával tapasztalt nemes emberbaráti érzelemtől sugalt könyörületük, kik elsők sietnek a vagyonukból teljesen kipusztitott szegények — zord idényben fagyoskodó könnyeit, jótékony és nagy áldozatok árán felszáritani. — Jutalmazza meg őket a mindenható a szenvedő emberiség javára sok szerencsével, mint olyanokat, kik fáradságuk nehéz, de áldásos gyümölcseit a legnemesebb czélokra forditani soha el nem mulasztják.

Végül: midőn a tüznél tapasztalt nagy zür-zavar eszembe jut önkénytelenül is azt kérem az egek urától:

„Tüzoltóság! jöjjön el a te országod is!“ mert a tapasztalat azt is bebizonyitotta, hogy: „többet észszel és gyakorlattal, mint erővel.“

A közügy érdekében kérem ezen soraimnak becses lapjában helyt engedni, aki vagyok:

Tekintetes szerkesztőségnek
Szt.-Márián (u. p. Kottori) 1883. deczember 11-én alázatos szolgája
LONCSÁRICS LIPÓT
körjegyző.

Hirek.

— **A nagy-kanizsai** torna-egylet jövő évi rendes közgyülését 1884. évi január 6-án tartandja meg. Ugyanezen egylet, mely számos tagjának buzgó müködése által folytonos gyarapodásban és virágzásban van, a téli idény folyamában ujra disztornászatot fog rendezni. Felhivjuk erre a t. közönség figyelmét!

— **Pincze feltörés.** F. hó 13-ika és 14-ike közötti éjjelen ismeretlen tettesek Tersanczky József járási orvos, pinczéjét feltörték s ott erőszakos károkat téve, — egy kósi fecskendőt s még néhány kisebb tárgyat eltolvajolták. Lehet hogy itt az a banda müködött, mely ugyanazon éjen rendőrségünk által megugrasztatott a honvéd-utcza végén.

— **Emberkéz kukoriczából.** Sajátságos játékát volt alkalmunk szemlélni a természet játékának egy kukoricza-fején. Az egy teljesen kifejlődött emberi kéz alakját mutatta. Megvolt a kéztő, a kézfej és mind az öt ujj, arányos fejlődésben. — Csutáját a tulajdonos átadta a helybeli gymnásium muzeumának; s ott az illető muzeum-őr szivességéből megtekinthető.

— **Betörési kisérlet.** A Csengeri utcza végén, a Bay féle telek átellenében levő, ugy nevezett Bader-féle boltot a 13. és 14. közti éjjelen ismeretlen tettesek felakarták törni. A tulajdonos szerencséjére az éppen hazatartó Bay rendőrbiztos és az állomástól jövő vasuti kalauzok őket rajtérték; mire azok megugrottak és H.Sz. Miklós felé elmenekültek.

— **A külteleki tolvajok** már valóságos bandává szerveződtek össze városunkban. A f. hó 13-áról 14-ére átmenő éjjelen a rendőrség éjjeli őrjárata a honvéd utcza végén körütbelül 12 főből álló ily bandára bukkant, mely amint a rendőröket észrevette futásnak eredt. Rendőreink utánuk lőttek, de nem találtak egyet sem. A tolvajok is visszalőttek rendőreinkre, mikor már biztos távolban hitték magukat. Futásukat a gyepmesteri boncstelep felé irányozták, s igy valószinü hogy vidékiek voltak. Igy indokolt erős létszámuk daczára való megfutamodásunk is miután a kanizsai rendőri mizeriákat nem ismerve, azt hitték, hogy a 2 rendőrből álló őrjárat csak előőrs, melyet teljes számu őrcsapat követ. Ha tisztában vannak az állapotokkal, aligha ott nem vesznek rendőreink. — És még ilyen állapotok mellett is találkozott olyan képviselő, aki a város költségvetésének megvitatása alkalmával a rendőrség létszámának emelése ellen emelt szót!

— **Gyászhir.** *Lapunk zártakor veszszük a hirt, hogy Tomasics helybeli kir. alügyész, ma reggel lakásán halva találtatott. Szélhüdés érte.*

Zalamegye több hatalsága által rendezendő tánczvigalomra, kik meghivót eddig nem kaptak s reá igényt tartanak sziveskedjenek Vizlendváy József urhoz fordulni. Lakása magyar-utcza.

— **Szép tett** Szabó Miklós, kir. táblai elnöknek szellemes leánya, Mária k. a. — ez év nyarán Muraközben, Alsó-Pusztakoneczen időzött. Ez alatt a tüske-szentgyörgyi templomban többször megfordulván, ugy vélte, hogy az ottani oltárteritőt és vánkosokat már nagyon időszerü volna ujakkal kicserélni. E nézetét Szabó Emilia ő nagyságával közölvén, — eredményes azon elhatározás lett, hogy a kicserélést ketten teljesiteni is fogják. A nemes elhatározás ő nagyságaik részéről teljesedésbe menvén, — a szép adományért hiveimmel az áldások özönét imádkozzuk le reájok, kérve a mindenek alkotóját, hogy nemes tettöket méltón jutalmazza meg! — Tüske-Szent-Györgyön, 1883. decz. 12. — Peczek György, plébános.

— **T. olvasóink** szives figyelmét felhivjuk Tersánczky József jeles tollu, veterán-dolgozótársunk mai, számunkban megjelent, s nagy gonddal irt közegészségügyi czikkére. Egyuttal felhivjuk az illetékes körök figyelmét is, hogy sziveskedjenek meditálni afölött: minő egészségügyi és erkölcsi haszonnal járna az, ha járás- és megyeszerte minden hivatalból müködő orvos ily nemesen fogná fel hivatását s a rideg kötelesség teljesités mellett az oktatás is lelkiismeretén feküdnek.

— **A „Budapesti Hirlap“**-ot, melynek előfizetési felhivását lapunk mai számának hirdetési rovatában közöljük, a legmelegebben ajánljuk olvasóink figyelmébe. Főszerkesztője Csukássi József és vezérczikkeit a legelső magyar publicista Kaas Ivor báró és Rákosy Jenő irják. Iránya minden izében magyar nemzeti s teljes erővel azon van, hogy a magyarosodást terjessze, a közszellem emelésére hasson, üdvös mozgalmakat támogasson és kezdeményezzen. Pártérdekeket nem szolgál, véleményszabadságát, a hirlapiró ez egyetlen vagyonát, csonkitatlanul megőrzi ölés le gyaránt. Tárczája változatos. Első rangu irók müveit közli, regénycsarnokában pedig a forditott és eredeti regények egymást váltogatják. A többire nézve utaljuk olvasóinkat magára az előfizetési felhivásra.

— **Darázs Miskát** és társait, ami kanizsai czigányainkat, nagy kitüntetés érte Párizsban. Ugyanis az operabálokra szerződtettek fényes feltételek mellett. Ha tekintetbe veszszük, hogy a megtiszteltetésben csak világhirü mesterek mint Strausz, Ferbach és Métra részesültek, — valóban büszkén valljuk mieinknek szokat a derék barna fiukat, kik a magyar zenének oly nagy hirnevet és tiszteletet szereztek a külföld előtt. Adja Isten, hogy ne csak hirnévvel, de pénzel megrakodtan térjenek haza!

— **(Épitészek, vállalkozók, gyárosok és kereskedők figyelmébe.)** Van szerencsénk lapunk igen tisztelt olvasó közönségének a Budapesten megjelenő „Vállalkozók lapja“ czimü heti szaklapot, mely V. évfolyamában jelenik meg különös figyelmébe ajánlani. Fenti szaklap az épitkezések és szállitások terén különlegességet képez, s a maga nemében páratlan, miért is az épitészek, vállalkozók, épitőmesterek, szállitók, kereskedők és iparosok részére nagy fontossággal bir. Mutatvány-számokkal nevezett lap kiadó hivatala (Budapest, IV., molnár-utcza 9. sz.) szivesen szolgál.

— **Tanfolyam a locomobil és cséplőgép kezelők számára.** A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. Ministerium által a budapesti állami középipartanodában a locomobil és cséplőgépkezelők számára rendezett harmadik tanfolyam a jövő 1884.-ik évi január hó 14-ik napján fog megnyittatni és april hó végéig tart. E tanfolyamon a gőzmozdony (lokomobil) és a különböző cséplőgépek szerkezete és kezelése fog taníttatni. Tanulókul felvétetnek a 20 ik életévöket betöltött önálló lakatosok, kovácsok és különböző gépgyárak főbb munkásai; továbbá géptulajdonosok, okleveles gazdák valamint oly gazdák is, a kik a természettani tudományokból annyi ismerettel birnak, hogy a tanfolyamot kellő sikerrel halgathatják. — A földbirtokosoknál és uradalmakban alkalmazott azon kovácsok és géplakatosok, általában azok, — a kik már lokomobil cséplőgép mellett foglal-

kostak — előnyben részesülnek. A belépőktől kivántatik erkölcsi bizonyitvány, és az, hogy irni 's olvasni tudjanak. A beiratások az intézet helyiségében (VIII. bodzafa utcza 28 sz.) f. évi deczember hó 23-ik napján kezdődnek 's jövő évi január hó 14-ik napjáig köznapokon este 6 órától 8-ig, vasár-és ünnepnapokon pedig délelőtt 8 órától 12-ig tartatnak. Vidékiek a tanfolyam megkezdésének napján beiratás végett levélben is jelentkezhetnek. Az állami közép ipartanoda igazgatósága.

— **Családi dráma.** Baranyavári járás Keő községében f. hó 8-án délelőtti 10 órakor Boli Mihály nevü jómódu gazda összeveszett fiával, azt egy fejszecsapással agyonütötte. A dolog igy történt: A fiu rakonczátlan előéletü és részeges, az apa pedig jóravaló munkás öreg ember, ki saját és neje szorgalmából jó módra tett szert és a községben mindenkor közbecsülésben állott. A fiu ki örökös tivornyázások között töltötte idejét részegen hazavetődve, az apa szemrehányásaira veszélyes fenyegetésekkel és ütlegelésekkel válaszolt mindig. Nem is rég került ki a börtönből apján, anyján, napáján és neján részeg állapotában késszurás által okozott sulyosabb testi sértések miatt. De a börtön szigora sem javitottrajta semmit ugyanyira, hogy nevezett napon nejét és napáját ok nélkül irgalmatlanul elverte és mi előtt a szomszédba ment volna, hogy állitása szerint nejének házát felgyujtsa, kést ragadva öreg szüleire rohant és apját jobb karján sulyosan megsebesitette. Az apa felbőszült állapotában balkezével fejszét ragadott, — mert jobb keze vértől boritva aléltan csüngött alá — és ezen szavakkal „hadd üssek én is rád, hisz apád vagyok!" — egy csapással egyszer s mindenkorra végett vetett a romlott erkölcsü fiu dühös garázdálkodásainak. Csodálatos hogy az egész falu mintegy fellélegzet az ifju igazságos halál hirére, ki nyers és aljas modorával már több községbelinek tette türelmét próbára — és kivétel nélkül fájlalja a szegény öreg apa sorsát, kinek a büntető igazság sujtó keze megtorlását el nem mulasztja.

Beküldetett.

Általános panasz.

Számtalanszor hallható e panasz: „Rosszul vagyok, nincs étvágyam, mit csináljak?" Be kell venni néhány szemet a Brandt-féle svájczi labdacsokból s az emésztési zavaroknak azonnal vége lesz. Egy doboz ára a gyógyszertárakban 70 kr.

1121 1—1.

Lapvezér és kiadó: SZALAY SANDOR.
Felelős szerkesztő: VASS ALMOS.
Laptulajdonos: WAJDITS JÓZSEF.

Nyilttér.*)

Stolczer Vilmosnak.

Ha válaszolok e helyütt közzétett piszkos soraira, korántse gondolja, hogy aljas kifejezései által, melyeknél tisztességesebbekre különben képesnek soha sem tartottam — találva éreztem, magam; — csupán csak azt akarom rágalma ellenében itt kijelenteni; miszerint — bár a tényállás lehetetlenségére távolról sem esküdném meg — amaz állitása, miszerint én Önről igy nyilatkoztam, hogy Ön tudja mennyit elsikkasztott — egyike megszokott hazugságainak.

A mi pedig a „gazember" és a más Öntől méltó titulosokat illeti; legyen meggyőződve, hogy azokat Öntől hallva, hogy minden tisztességes ember, ki tudni fogja, mit tartson a dolog felől.

Strém József.

*) E rovatban közlöttért sem alaki, sem tartalmi tekintetben felelősséget nem vállal a Szerk.

HIRDETÉSEK.

Divatos s értékes karácsonyi ajándékok!

Szép választékban, jutányos árak mellett, kaphatók Nagy-Kanizsán

Berény József ezelőtt Milhofer S.

ékszerésznél

főutcza a városháza átellenében.

Dusan felszerelt raktáromban a legujabb arany-, ezüst- s drágakő-ékszerek, egész ezüst készletek, továbbá zománcz korall s gránát-ékszerek nagy választékban, legolcsóbb árak mellett találhatók. Tájékozásul néhány tárgyak árait ide jegyzem s pedig kaphatók:

Női arany gyürük	2 frttól felfelé	Arany óralánczok, hölgyek számára	25 frttól felfelé
Gyémánt gyürük a valódiság jótállása mellett	10 " "	Arany Remontoir női órák	35 " "
Férfi arany gyürük	5 " "	Arany keresztek	2 " "
Arany jegy-gyürük	$2^1/_2$ " "	Arany garniturák (broch s függő	10 " "
Gyémánt függők biztonsági zárral ezüstben s aranyban	18 " "	Arany karékek	15 " "
Arany óralánczok urak számára	15 " "	Arany lemezzel átvont ezüst függő	$1^1/_2$ " "
Arany medálliók	5 " "	Arany lemezzel átvont ezüst medállio	3 " "
		Arany lemezzel átvont ezüst kereszt	2 " "

13 próbás ezüst evőkanalak, kávés kanalak, leves- s tejmerők, evőszerek dekája 1 frt. Minden egyes, raktáromon levő, arany- vagy ezüst tárgy a m. kir. fémjelző hivatal ellenőrző próbájával el van látva.

!! Kölcsönös megegyezés után eladás részletfizetés mellett is !!

Vidéki megrendeléseket lelkiismeretesen teljesitem, nemtetsző tárgyakat készségesen másokért kicserélem.

Jó hirnevemet továbbra is fenntartani, legfőbb igyekezetem. Mindenki kitünő minőségü tárgyakra **arany ezüst és gyémántékszerekben** jutányos árak mellett számithat.

1104 3—4

Berény Jozsef ezelőtt Milhoter S.
ékszerész.
Nagy-Kanizsán, főutcza, a városház átellenében.

Az uj gyógyszertár megnyitása

Nagy-Kanizsán.

Bátorkodom a n. é. közönség szives tudomására hozni, miszerint a „Megváltóhoz" czimzett gyógyszertáramat — az Ebenspanger-féle házban főtér 16-ik szám alatt — megnyitottam, illetve a közforgalomnak átadtam, melynek esetleg — becses pártfogását kérem,

teljes tisztelettel
KIRÁLY FERENCZ
gyógyszerész.

BUDAPESTI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP — Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnep utáni napokon is.	Szerkesztők és kiadótulajdonosok: **Csukássi Józs. és Rákosi Jenő.**	Előfizetési ára: Egész évre 14 frt. Félévre 7 frt. Negyedévre 3 frt 50 kr. Egy hóra 1 frt 20 kr. Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV. ker. kalap-utcza 16. sz.

A „Budapesti Hirlap" nem pártlap.

Pártja — olvasóinak kiterjedt köre. Szolgálatokat nem kiván se kormánynak, se jobb, se balpártnak tenni, csupán a közönségnek és, a mi ugyanaz, az országnak.

Miből állanak ezek a szolgálatok?

Első sorban abból, hogy mindenről a mi az országon belül vagy kivül akár politikai, akár társadalmi, akár művészi, akár tudományos téren felmerül: hiven, pontosan, gyorsan, röviden, de mégis kimeritően és részrehajlás nélkül értesitse közönségét.

E tekintetben egy hazai lap em mulja felül a „BUDAPESTI HIRLAP"-ot. Vannak a nagyobb és drágább lapok, melyek terjedelmesebben tudósitanak, de nincs, mely pontosabban és páratlanabbul adná értesitéseit.

A „BUDAPESTI HIRLAP" olvasó közönségén és iróin kivül nincsen senkinek e kerek földön lekötelezve, se osztálynak, se pártnak, se kormánynak, se nyilvános vagy magán társaságoknak: a „BUDAPESTI HIRLAP" a legfüggetlenebb lap Magyarország fővárosában, ahol az egyik lap a pénzvilágnak, a másik egy-egy hatalmas vasutnak s más ily vállalatoknak, a harmadik a kormánynak, a negyedik a zsidóknak, az ötödik egy-egy felekezetnek, a hatodik a szabadkőmuveseknek, a hetedik nyolczadik egy-egy pártnak a jármát viseli.

A „BUDAPESTI HIRLAP"-nak csak egy hatalmasság parancsol, az diktáktálja vezérczikkeit, az szabja meg magatartását, s e hatalmasság: a nagy közönség és az ország azonos érdeke.

Ennek tesz szolgálatot, aki a „BUDAPESTI HIRLAP"-ot pártolja.

Nekünk nincs kitől féljünk, nincs kitől reméljünk, kivéve olvasó közönségünket, a mely itél szavaink és cselekedeteink felett.

A „Budapesti Hirlap" rendes tartalma a következő:

I. Politikai és társadalmi vezérczikkek.
II. Tudományos, ismeretterjesztö és mulattató tárczák, mindennap rendesen kettö.
III. Az apró politikai hirek, a fövárosi ügyek, az egyesületek, a müvészetek rovata.
IV. A fontosabb események bövebb leirása külön czikkekben.
V. Távirati tudósitások.
VI. Napi események rovata.
VII. Közgazdaság.
Ezenkivül a mellékleten rendesen egy-egy vezérczikk a társadalom valamely osztályának érdekeiről, országgyülési tudósitások, tárcza, törvényszék, vidéki hirrovat, önálló ismeretterjesztö, szórakoztató czikkek, tudósitások a divatról, hasznos tudnivalókról és állandóan egy-egy regény.

Január elsején megkezdjük gróf TELEKI SÁNDORTÓL:

A vén dádé

czimü rendkivül érdekes czigány regényt.

A „Budapesti Hirlap" rendes irói:
Csukássi József szerkesztö, b. Kaas Ivor, gróf Teleki Sándor ezredes, Rákosi Jenö, Balogh Pál Benedek Elek, Berényi László, Kacziány Géza, Rákosi Viktor, Szokolay Kornél, dr. Volf Vilmos.

Rendkivüli alkalmakkor lapunk rendes terjedelme, a mely 12 oldalnyi, hol egy fél, hol egy egész ivvel kibővül. Nagyobb ünnepekre ünnepi számokat adunk ki a feldolgozott hirlapi napi anyag mellett becses és erdekes tartalommal.

Kiváló események szinhelyére külön tudósitókat küldünk, akik ügyességök és megbizhatóságuk által egyaránt lekötelezik a közönséget és a szerkesztőséget.

Bécsben, Berlinben, Parisban, Londonban rendes tudósitóink vannak, akik közvetlen benyomásaik alapján adnak hirt arról, a mi e világvárosok lakóit foglalkoztatja.

A „Budapesti Hirlap" a legolcsóbb politikai, szépirodalmi, társadalmi és gazdasági napilap.

Előfizetési ára:
Félévre 7 frt. — Évnegyedre 3 frt 50 kr. — Egy hóra 1 frt 20 kr.

Az előfizetés legegyszerübben postautalványnyal teljesithető e czimen:

„Budapesti Hirlap" Budapest, kalap-utcza 16-ik szám alatt.

Tisztelettel ajánljuk a „BUDAPESTI HIRLAP"-ot, első és renditheltlen hirdetőjét a magyar nemzeti állam érdekeinek, a t. magyar közönség lekötelező figyelmébe.

Csukássi József, Rákosi Jenő
a „Budapesti Hirlap" kiadó tulajdonosai.

Mutatványszámokkal szivesen szolgál a kiadóhivatal.

Legolcsóbb sorsjegy.

MAGYAR VÖRÖSKERESZT-EGYLET SORSJEGYEI

1890-ig évenkint 3 huzás nagy nyereményekkel 1884-ben három főnyeremény, mindegyik

50,000 forinttal.

A legkisebb nyeremény 6 forinttól 10 forintig emelkedik. Ezen sorsjegyek kaphatók

A MAGYAR LESZÁMITOLÓ- ÉS PÉNZVÁLTÓ-BANKNÁL BUDAPESTEN

valamint minden bank- és váltóháznál az országban.

Wajdits József könyvnyomdájából Nagy-Kanizsán.

NAGY-KANIZSA, 1883. deczember 20-án. | 101-ik szám | Huszonkettedik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . . . 8 frt.
fél évre . . . . 4 „
negyed évre . . . . 2 „
Egy szám 10 kr.

HIRDETÉSEK
3 hasábos petitsorban 7, másodszor 6 s minden további sorért 5 kr.
NYILTTÉRBEN
soronként 10 krért vétetnek fel
Kincstári illeték minden egyes hirdetésért 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz,
anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhoz bérmentve intézendők:
NAGY-KANIZSA
Wlasslesház.
Bérmentetlen levelek csak ismert munkatársaktól fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

„Nagy-kanizsai önk. tüzoltó-egylet", a „zalamegyei általános tanitótestület", a „nagy-kanizsai kisdednevelő egyesület", a „nagy-kanizsai tiszti önsegélyző szövetkezet", a „soproni kereskedelmi s iparkamara nagy-kanizsai külválasztmánya", s több megyei és városi egyesület hivatalos értesitője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön megjelenő vegyes tartalmu lap.

Felhivás az előfizetésre!

Lapunk XXIII. évfolyamának küszöbén van.

Szép életkora tanusitja, hogy elég erős létalapja van „a szelek mérgét nemesen kiállni."

Mert tagadhatatlan, hogy nagy küzdelemmel és bizonyos körülmények között: áldozattal jár egy vidéki lapot az uralkodó politikai és társadalmi viszonyok között fenntartani.

A vidéki lapok léte majdnem a közönség rokonszenvétől, pártolásától függ. Ahhoz pedig, hogy a közönség rokonszenve általános legyen, okvetlenül minden téren való pártatlanság kell.

Ez a mi feltételünk is!

Lapunk nem politikai, s igy a politikai téren már ennélfogva is a puszta registrálásra vagyunk utalva; olvasóinkra bizván az affölötti politizálást. A magyarnak ugyis vérében van az!

Mi csupán társadalmi kérdésekkel, culturai mozzanatokkal bajlódunk; ezeket igyekezünk saját szempontunkból — minden befolyástól menten — itélgetni, s véleményünket tisztes hangon, teljes tárgyilagossággal elmondani.

Ennélfogva semminemü oly közleménynek, mely fölismerhető czélzatossággal — a tárgyilagosság határát átlépve — valamely személy, esetleg testület ellen vagy mellett szól, — helyet nem adunk.

A társadalmi hajszák árja minket magával soha nem sodor. A féktelen indulatok mederbe szoritása nem a toll, hanem a szurony mestersége. Ily dolgok megoldásához egyetlen tollvonással sem járulunk. Mindenkor sima képpel nézzük az iszapos hullámokat, melyek békés együtlétünk várának védfalát nyaldossák. Nyuljon belé, kinek tetszik; mi nem teszszük, mert az iszapnak az a természete, hogy a tiszta kézre is rátapad, ha közéje jut.

Jobb világot, de szelid béke utján!

Ez a mi törekvésünk és ez leend mindenkor vezérelvünk!

Lapunk minden rendelkezésére álló módot fel fog használni arra, hogy a társadalmi életet már szinte türhetetlenné tevő bizalmatlanság megszünjék; hogy a társadalmi osztályok egymáshoz közelebbi viszonyba jussanak; s az érdekharczok tisztes mederben tartva, ne süssék társadalmunkra minden lépten, nyomon ujból a kainbélyeget; hogy a különböző fegyverekkel küzdők egy közös szent czélban: a haza és emberiség jólétének emelésében egyesüljenek!

A társadalom egészségesebb alapokra helyezése!

Ez a mi czélunk.

Nem egyedül a mienk; minden józan gondolkozásu és jóindulatu emberé is.

Ehhez a czélhoz akarunk mi is megint egy év folytán — ha többel nem is — egy lépéssel közelebb jutni.

Egyszerre ujjáteremteni nagy elmék dolga; a mi munkánk: le nem térni a kijelölt utról, mig czélhoz nem értünk.

E pályához kérjük a t. olvaközönség és munkatársaink szives támogatását!

*

Lapunk ezentul is hetenkint kétszer, t. i. vasárnapon és csütörtökön fog megjelenni.

Előfizetési ára:

egy évre . . . . 8 frt
fél évre . . . . 4 frt
negyed évre . . . . 2 frt

Az előfizetési pénzeket a **lap kiadóhivatalának** czimzetten kérjük küldeni!

Hazafiui tisztelettel:

Szalay Sándor
lapvezér és kiadó.

A restaurauczió és közigazgatás.

(F. M.) Igaz, az ólmosbotok már nem képeznek argumentumot — még a megyei választásoknál sem. Talán az egész iparág elpusztult végképen, a mióta ama „fontos" eszköz többé nem szolgál capaczitáczióra. Mi hasznát is vehetné az ember mai napság.

De az ólmosbotok ezen felséges idylljét nem váltotta fel az elvek és a meggyőződések harcza, mint azt e lapok egyik számában a vezérczikk érdemes irója örömtől telten hirdeti. Csak a modor változott; finomabb polgárusultabb formákat öltöt. A küzdelmek tartalma és czélja ugynez maradt, vagy tetemesen alászállt. Mennyi optimizmus, mekkora becsületes jóhiszemüség nyilatkozik azokban a joravaló sorokban! Mindaz, ami hasztalan reményünket képezi, amin hitünk, bizalmunk felépülhetne — ama czikkben ragyogó valóság gyanánt szerepel, mintha csak az ész és a szellem fölényének, vagy az önzetlen hazafiságnak valóban elhatározó szerep jutna ezen választásoknál . . .

Vagy az elvek küzdelmét harsogtatják vissza a választások? Ne ámitsuk magunkat, a családi hatalom, a befolyás és a — husos fazekakban való osztozkodás kérdése az egész. Hát ez is elv, — az igaz. De uralma alatt a közigazgatás üres szóvá vállik és az állami kormányzat nélkülözni kénytelen szükséges folytatását és kiegészitését az önkormányzati testek müködésében.

Az abszolutisztikus korszak, mely még egyszer elébe állott az alkotmányos áramlatnak, hogy azt végső erőmegfeszitéssel megállitsa, több szomoru emlék közt reánk hagyta a közigazgatas tevékenységétől való idegenkedést is. És miután ott, hol tiszta fogalmak hiányzanak, mi sem könnyebb, mint az eszmehiányt hangzatos jelszavakkal palástolni, — hát nálunk is a frázisok egész sora emelkedett, melyekkel tullármázták a kor még oly hangos követelményeit is. Gyámkodás, beavatkozás, rendőri állam . . . . ! És még ezen csattanós szavakkal elütik a komoly férfiak törekvéseit, addig az állam az egyik feladatot a másik után kiragadja az önkormánmányzati testek gyámoltalan és tehetetlen kezeiből.

Ma-holnap az állam talán csak a — restaurracziókat hagyja meg a megyéknek; — miért is rontaná el jó kedvüket. A megyék, melyek joggal neveztettek az alkotmány védbástyáinak, most, hogy alkotmányt védniök nem kell, védbástyákat képeznek a modern közigazgatás követelményei ellen.

Csoda-e, hogy ily körülmények között a kinevezési rendszer hívei mind hangosabban és bátrabban emelik szavukat és hogy e tábor számra és jelentőségre nézve napról napra gyarapszik? Minden ujabb közigazgatási törvény egy-egy darabbal többet morzsol le azokból az önkormányzati jogokbol, melyek a megyei autonomia tartalmát teszik és ha a megfogyatkozásoknak ezen szembe tünő folyamata még tovább tart, akkor — nos akkor a megyéknek csakugyan nem marad egyebök, mint a — restaurraczió és a vele összekötött dinom-dánom.

Valóban, ha azon intensiv mozgalmat megfigyeljük, mely most a tisztujitások alkalmából az egész országon végig morajlik és aztán meggondoljuk, hogy a választások szerencsés befejezése után a tekintetet vármegye hat teljes esztendőre megint abba a néma homályba merül, melyben nem bántja a legcsekélyebb kezdemény, a legparányibb javitási törekvés, — akkor azt kell hinnünk, hogy az egész megyei autonomia csak egy czélt ismert: a választásokat. — Benső érdeket csak ezek keltenek, vagy még legfölebb a nagy politika valamely kédése, melyet egy apró megyei óriás, feltünési viszketegből, a bizottsági közgyülésen fölvet, hogy a megyét emelvényül használhassa saját drága személyének olyatén kiemelésére, miszerint azt az egész ország láthassa. A közigazgatás mindennapi sürgető feladatai e közben elkanyagoltatnak, ami élénken emlékeztet azon „egyleti" hölgyekre, kik napestig a házon kivül sürögnek-forognak, hogy a mások szükségét enyhitsék, hogy idegen szegény gyermekek ellátásáról és neveltetetéséről gondoskodjanak és ez alatt sajat gyermekeiktől megvonják az anyai ápolást és nevelést; férjöket pedig a korcsmai életbe kergetik.

Nem ébredünk még annak tudatára, hogy a megyei autonomia ós vele a megyei tisztviselők választása nem czél, hanem csak eszköz, mely ha nem vezet a czélhoz, önmagát — az autonemiát — compromittálja. Az autonomia nem azonos az önkormányzattal, valamint a kinevezési rendszer nem zárja ki az önkormányzatot. Angliában, a seltgovernement e. classikus hazájában, az önkormányzati közegek a kormány által neveztetnek ki és Poroszországnak ujabban létesitett „Kreisordnung"-ja legvilágosabban mutatja, hogy az állami kinevezés és az önkormányzat oly fogamlak, melyek nemcsak, hogy nem zárják ki egymás, hanem egy mással teljes öszhangba hozhatók.

Az utonom megyének tehát önkormányzati feladatait teljesitenie kell, ha nem akar idővel puszta történeti emlékké válni, melyet az utókor csak tiszteletes öregsége kedvért tart fenn.

TÁRCZA.

A külsőről.

A szat egykor miért, miért se, de
Majom-szeszély lepé meg, — ócsu hát! —
Egy gondolat, — s verébnek öltözék,
Ily toll nyomán szabatva bő ruhát.

S a furcsaság hogy teljesebb legyen,
Alkalmilag „Hanefi" volt neve;
És ját igy a madár-fajok között,
Mondván, hogy ő azért sasok hive. —

„Beszéded az, de nem ruhád, neved,
S annak bis igy nehéz tekintetünk;
Tarstd hün, vagy vedd az ősök jellegét,
S szó nélkül is tudjuk: ki vagy velünk." —

*

Példánk, mesénk mit czéloz, mit takar,
Mind érthető: az ó vagy új magyar . . . . .

HAJGATÓ SÁNDOR.

„Uczczu peng a sarkantyum!"

Sajnos, hogy a többit is utána nem énekelhetem.

Énekelni issen: énekelhetném, csakhogy senki se hinné el; még magam sem.

Mert a folytatása annak a nótának ugy szól, hogy

„csekély gondom, semmi búm!"

Na már k. olvasóm, ezt rám nézve a gondviselés ultramontánjai sem mondhatják.

De ahhoz tulajdonképen semmi gondunk, hogy a folytatása rám illik e vagy sem; elég az, hogy a czimül vett sort már méltán danolhatom.

Igen közönséges dolognak köszönhetem én ezt a nagy örömet!

Szerényebb esemény volt az a sarkantyum pengésénél.

Gyülést tartottak Nagy-Kanizsán a kanizsai járáskör paedagogusai. Ennek a járáskörnek én vagyok az évenkint 2 drb cs. kir. vert aranynyal honorált nótariusa. E minőségemben azután a szelidebb mérgeken kivül 10 drb cs. kir. arany ára mérget kell megennem a kör pénztárnokával, mig a járandóságomat kifizeti.

Jaj k. olvasóim, önöknek arról az emberről nem lehet fogalmuk, ha ismerik is. A Boronkay Károly barátomról szólok. Ő az! Tetszik ismerni? Nem? Na hát majd megmondom én: ki ő, mi ő?

Hát az egy megtestesült 18. századbeli megyei rendszer, 16. századbeli lassusággal és 1. századbeli lelkiismeretességgel. Egy borzas felkiáltó jel a „dur"-hangzásu és „mol"-hatásu „fizess" után. Ennek a nyomában jár; ennek az árnyéka. Árnyéktermészeténél fogva folyvást bujdosik az én napnálfényesebb követelésem elől.

Valami hátralék iránt interpellálam őt a legutóbbi ülést megelőzőleg is.

Az én páratlan Páros bátyám az igazhitü tanum, hogy nekem volt akkor is igazam.

Hanem ebben a pénzügyi vitában az vala a legeredményesebb, hogy a Páros bátyám az én nadrágomon meglátta volt azt a másfélujjnyi széles oldal-sujtást. Erre aztán vizsgálta jobbról balról; mig nem szomoruan constatálta, hogy bizony az csak német, mert az alján nincs ott az a hármas csokor; ami legalább azt mutatná hogy magyar viseli.

A járáskör elnöke, ki mindezideig nagypénteki ábrázattal járkált a „lemondásával," — fülön kapta az igéket.

„Tudod mit, durusszám? — szólt hozzám — ha az ég akarandja és élünk, a tavaszon teljes magyarban járjunk!"

„Te mondád! — mondám én — de a sarkantyut én el nem engedem."

„Jó! tehát sarkanytyuval!

Igy állapodtunk meg Hajgatóval.

A körülállók mind nagy örömmel fogadták ezt az elhatározást, csak a pénztárnok kezdte számitni az ujjain, hogy mennyibe fog kerülni ez a hazafiság.

A dolog ezután szépen abban maradt.

De hiába, van az ember sorsának valami titkos szelleme; az sohasem alueszik. Körülményeket, viszonyokat teremt, abba az embert belesodorja; s ily módon nem ritkán egy pillanatban teljesen más irányt ad az ember életének.

Igy történt a legutóbbi nagy-kanizsai vásárkor is.

Délután néhányan találkoztunk a „Koroná"-ban.

Ekkor valahogy szóba hoztuk, hogy a tavaszon magyar ruhában járunk; s pengeni fog a sarkantyunk.

Egyik collegánk azt mondta erre, hogy el is viszenek bennünket az őrültek házába. Nem irom ki a nevét, mert ez a mondása ezen a földön, melyet — hála a mindenség urának! — nem zsöllérképen lakunk, nem válik dicséretére. Jóravaló czimbora; de az a rossz oldala megvan, hogy mivel kormánypárti, hát minden áron osztráknak akar látszani. Szerencséjére Tisza Kálmánnal nincs közelebbi ismeretségben; aligha meg nem keresztelné magyarnak.

Én azután — nehogy valamiképen azt higyje, miszerint az ő szavai csütörtököt sem mondhatnak — nyomban kijelentettem, hogy másnap már sarkantyut ütök.

És szavamnak ura maradtam!

Másnap, hogy megmutassam a magyarság absorbeáló képességét, a német nadrágomra három-három csokrot varrattam és megtettem magyar nadrágnak.

Mindjárt csináltattam volna teljesen magyar ruhát; a németet meg elvetettem volna; de az én elvem az, hogy ha már nyakunkba vettük a németet, viseljük, mig el nem szakad. s magától le nem foszlik rólunk.

Ebben a meggyőződésben lehetnek a közösügyesek is; akik hiába esküdnének nekem, el nem hinném, hogy szivesen „foglalkoznak" a német sógorral; de hát csak várják, mig magától leszakad.

Már, hogy ez mikor lesz azután valóvá, a jó Isten tudja!

Annyi bizonyos, hogy az én sarkantyum folyton pengeni fog érte. Akik azután csengő szavait nem értik, gunyosan mondják, hogy „őrültség!"

Lehet atyámfiai!

De ha nem „csendes" is, minden esetre „ártatlan" őrültség!

SZALAY SÁNDOR.

Rablóvilág a Bakonyvidéken.

Magyarországot, kiváltkép a Bakony vidékét ugy ismerte hajdanában a külföld, mint egy ázsiai vadont, hol minden bokorból egy gyilkos puskacső mered az utazóra.

Az igaz, hogy a régi jó időkben közbiztonsági állapotainak nem voltak a legjobbak, mindazonáltal ez a helyzet nem volt privilégizált tulajdona hazánknak, mert valamint nálunk, ugy más országokban is voltak minden időben egyes rablóbandák, kik egész vidékeket félelem és rettegés közt tartottak.

Hogy csak néhányat is említsünk, Bajorországnak is például meg volt egy időben a hirhedt rablója: Heissel, a vérszopó Szinder Hansza, a Gráczban két társával kivégzett Graszli, Olaszországban a hirhedt [illegible]elino és Rinaldo Rinaldini, sőt még azt is merjük állitani, hogy Schiller Mór Károlyának is volt valaha történelmi alakja.

Hogy Magyarország is bővelkedett a hires zsiványokban valaha, az tény, de tény azután az is, hogy mig a külföld haramiáit, bravoit a kegyetlenség jellemezte, addig a magyar betyár jellemében mindig volt egy vonás, amit talán gavallérságnak is nevezhetnénk.

Az 1848-ik év előtti rablóbandáknak ép ugy voltak alapszabályai, mint mai napság valami jótékony társulatnak. Az igaz, hogy azokat az alapszabályokat nem látta el a nádor-ispán a jóváhagyó végzéssel. — Azon rabló azután keservesen meglakolt, ki e szabályokat a legkevésbé is megsértette. — Különösen a gyilkolást és rablást illetőleg voltak kemény szabályaik. Kegyetlenség csak igen ritkán fordult elő. Milfai Ferkó a hirhedt bakonyi zsivány bandája egy alkalommal egy tekintyélyes urnőnél tett látogatást. — A rablók egyike durva erőszakkal akarta lehuzni a gyürüket, midőn

Szépészeti nevelés.

Általános a panasz, hogy bizonyos kedélyi fásultság kapott lábra társadalmi köreinken. — Az bensőség, ártani nem tudó jó kedv, tettetés nélküli szivesség, mely csak két évtized előtt is jellemzője volt társadalmi köreinknek, a mai generatió előtt jóformán ösmeretlen. Helyébe lépett az érintkezés hideg simasága az etiquette phrazis halmaza. Az emberek magukra öltötték a társadalmi maszkot, miként Rosseau mondaná: Mást mond szivük s más ajkaik. Ahány az érdekközösségi centrum, annyi felé züllen szét a sociális élet, s a mi legszomorubb, anynyiféle kast vagy kotteria keletkezik, melyek távol, nagyon távol tartják egymást.

A megyebeli gentry önmagáért él. A polgári elem egy részéből kivált a hivatalnoki osztály, mely bürokratikus begomboltságát és ridegségét a hivatalokon kivül is őrzi. A polgárság a vagyoni különbség separalizmusától eltekintve, majd minden városban több csoportba oszlik. Vagy a felekezetiség s nemzetiség bomlasztó ok, vagy politika osztja meg ez elemet, legtöbb esetben pedig a foglalkozás minősége különiti el egymástól polgárainkat. A legmagasabb társadalmi körök hermetice voltak elzárva, mióta léteznek, azokon tehát nincs mit csudálkoznunk. — Sajnos, hogy a párisi salon fogalma nálunk sajátos viszonyaink között még ösmeretlen. Még nem vagyunk annyira demokraták, hogy a születési és vagyoni aristocratia magához emelné azt és a munka aristokratiát.

Nem kell pessimistának lenni ahhoz, hogy a társadalom kórtüneteit észrevegyük, — társas életünk elfogulatlan megfigyelése, egyes markans jelenségeinek mérlegelése parancsolólag az elmondottak belátására vezet.

De hát a belátás sok nyomozásra indit. Kell lenni o k á n a k, miért hidegült el annyira társas életünk, miért tünt el családi köreinkből a régi szivélyesség, a tettetés nélküli szives vendéglátás s az érintkezés himzetlen bensősége?

Igaz, hogy a viszonyok igen megváltoztak, s a mai Magyarországra nem ismerne rá még egy Deák Ferencz sem, ha ugy eltudná hagyni csöndes boldog hazáját s viszszakerülne az ő dunántuli honába. Az is igaz, hogy a megélhetés absorbealja manap az egész embert, s a megnehezitett létérti küzdelem okai kivülünk vannak.

Mindez azonban csak mentség, nem ok. — A kedélyi fásultságot magával hozza már a nemzedék az — iskolából. Csak eszét mivelik ott, de kedélyét nem. Különösen hijjával vagyunk az esztétikai nevelésnek. Tanulóink lelke fogékony minden mértani szabatosság, kifejezési correktség, historiai s természettudományi rendszerezés iránt — de érezni, lelkesülni nem igen tud. Reá nézve, mint Sardou mondja: az életben nincsenek kérdések, csak — állások!

Az aesthetikai nevelés mesterei a hellének voltak. Zene plasticai művészet oly szükséges volt náluk, mint az ismeretek közlése. Nem tömték tul a görög lelket ezerféle ismerettel, de arra vigyáztak, hogy az érzelem helyes itélő ereje mellett a kedély nemes fogékonysága sem tompuljon el, ész és kedély összhangzóan fejlesztessenek. Még a középkori nevelés is sulyt fektetett a szépészeti nevelésre, s ha másutt nem, a gothicus domok hatalmas ivcsarnokaiban, a templomi ének choraralis produktióiban kapott estetikai tápszert az ifju lelke.

Manapság a természetrajz és phizica tanárai skepsit, a historia tanárai a diplomatiai furfangot csepegtetnek az ifju tapasztalatlan lelkébe. Ugyan nézzék át, kérem az iskolai tankönyveket s ha látni fogják, mennyi systhema, műszó, theoria van összegyömöszölve a természettudományi tankönyvekben, mily hidegen, néha gyülöletesen vannak tárgyulva a világesemények, mennyi meddő philosophálás, pártszempontból való léha criticizmus van felhalmozódva ifjak, gyermekek számára készitett tankönyveinkben, ha mindazt látják t. szülők — megtalálják a nyitját, miért fásult, rideg az iskolából kikerült nemzedék, s miért különködik el, ha az iskolában tanult eszmékkel az életbe lép ki.

Több aesthetikai nevelést ifjainknak s nemzedékeink megváltoznak. Keltsük fel a sziv érzelmi világát, s nem lesznek többé hideg skeptikusok, túlérett világunt szivtelen önzők. — Fel fog virulni századunkban pangó művészeti irány s vele több bensőség, idealizmus és humanizmus társadalmi köreinkben. Anyák — a szó nemes értelmében mivelt anyák neveljék leányainkat és egész emberek — mint Göthe mondaná — nem tanult félemberek fiainkat! . .

CZIRBUSZ GÉZA.

A méhészet nemzetgazdasági fontossága.*)

Elvitázhatlan tény, hogy az államoknak, főként pedig a kiválólag mezei gazdálkodással foglalkozó hazánknak fő és alaposzlopa a mezei gazdálkodás. A mezei gazdálkodás felvirágzásán és sikeres voltán alapszik — és attól függ az állam jóléte. Azonban a mezei gazdálkodás nemcsak a földmivelésből áll, hanem az ugy képes egy teljes egészet, ha abban az állattenyésztés is, a kellő kifejlődésben van. De hiányos az, ha annak bármely csekélynek látszó szerény ága, mint a méhtenyésztés is, nem foglalja el azon tért, mely az ő részére kijelölve van. Hiányos az, ha a méhtenyésztés az állattenyésztést ki nrm egésziti, ha az kellőleg fel nem karoltatik, ha az kellőleg nem méltányoltatik.

A méhtenyésztés a maga szerénységében egy csekély jelentőségü mellék foglalkozásnak tünik fel. De micsoda azon csekélység, mely a nemzetgazdaságban a kellő figyelmet nem érdemelné?! A tudomány terén is bár a legkisebb mozzanatok, nagy eredmények tényezői, előmozditói. Ugy szinté a kereskedelem és az iparterén, az egyes apró részletek együttesen képezik a nagykereskedelmet, a nagy ipart.

Azonban bármely szerénynek tünjék fel a méhészet, a nemzetgazdaságban való nagy fontossága elvitázhatlan. S a mai viszonyok szerint a midőn a kis ipart nagy tőkék concurrentiája egészen absorbeálta, a főként mezei gazdasággal foglalkozó hazánkban a méhészet van hivatva a háziipart első sorban pótolni, hivatva van a mezei gazdának kisebb szükségletei fedezésére pótlékul, kiegésitő részül szolgálni. A méhészet éppen ott nyujt segédkezet a jobblét előmozditására, a hol arra a legnagyobb szükség van, a kisebb birtoku mezei gazdánál, a csekély fizetésü tanitónál, s a szegény iparosnál.

Fontosságát észrevették és kellőleg méltatták már az ős idők népei, nemzetgazdái. Igy a Hellének nagy költője, tudósa — Homér, Iliásában a Trója elleni sereget a méhsereghez hasonlitja, mely kifogyhatatlan és fáradhatatlan. „Valamint a méhek, ugy mond, a munkára szakadatlanul jönnek mennek, ugy a hellén sereg a barbár Trójaiak ellen végtelen és folyton megujuló s lankadatlan.“ Mily magasztos hasonlat! egy világhóditó seregnek dicsőségteljes munkájához hasonlitani a szerény munkás méhet. Mig az elévülhetlen s dicsteljes korszakot alkot, ez fáradhatlan önzetlen munkájával, zamatos és illatos nektárt gyüjt, s az emberiség boldogitására, miltiókban számlálható kincseket halmoz. Ismét Virgilius, egy egész könyvet, Georgiconjának 4-ik könyvét a méhészet ismertetésére és magasztalására irja meg. Őseink történetében is nagy szerepet játszik a méh. Éppen hazánk földjének főjellemzéseül mondatott az, a mivel Ábrahám igéret földje jellemeztetett, hogy az t. i. tejjel és mézzel folyó Kanaan. Égi nektár volt a választottaknak igérve az igéret földén. Mely hogy valósult-e, a történet homályában mósodik el, de hogy az hazánkban az valósággá vált, bizonyitására nem szorul. Méz es tej folyt e hazában; s e mai napig is zamatos méz, — mely éltet és üdit — egyaránt szolgál megbecsülhetlen élelmi czikkül, mint csemegéül és gyógyszerül.

Azonban a méhészet a legközelebb multban lehanyatlott. De a tudomány halad fokról-fokra lassan és megfontolva. Pillanatra elmaradottnak tünik fel, mert tanul, tapasztalokat gyüjt és gondolkozik; de ujra fellángol, s ismét nyilvánulni kezd. Fellépett a tudomány a méhészet terén is, s az eddig zárt könyv, a közönséges kasos méhészet, Dzierzon apó által ma már nyitva áll: s minden tekintő előtt tiszta képét tárja fel azon mérhetlen bölcsességü rendszernek, mely a természetnek egyik nem legutolsó remeke. Észleljük es csodáljuk azon bölcs, azon művészi rendsert, mely megszégyeniti csillogva fénylő politikusainkat; s mely mellett az ő tudományuk az ő rendszerök paranyiságba tünik el. Mi emberek fennen dicsekszünk műveinkkel, s azok — a semmiségbe eltünő parányiságok — egy legcsekélyebb méhallam berendezése mellett.

Mi nyögünk, sopánkodunk az élet terheinek súlya alatt; s ott általános boldogságot, megelégedést látunk. Igen, ott azt látjuk, hogy a munka, a kötelesség teljesités boldogit; itt minden egyes a munkától oldozkodik, a munkától oldozkodik, a munkától irtózik. Ott az eredmény a boldogság, itt a boldogtalanság. Tanuljunk a méhektől, forduljunk a munkához; kedveltessük meg a munkát, s a munka által boldog s megélegedettekké tegyük embertársainkat.

A méhészet terén való munkálkodás, tövis nélküli babérokkal, s főként fulánktalan és zamatos nektarral jutalmaz.

DÖMÖTÖR LÁSZLÓ.

*) Mutatvány, az ismert méhészeti vándortanitó szerkesztésében most megjelent 1884. „Méhész naptár“-ból. Ára. 60 kr.

CSARNOK.

Szerb közmondások.

A kutyák a világ kezdete óta ugatnak. —

*

Az egész világ csalfaságból és hazugságból áll.

*

A szegénység ellen csak egy orvosság van: a munka.

*

A harcsát a farkánál, az asszonyt pedig a szavánál fogni egyenlő.

*

Az aggság oly betegség, melyben mindenkinek meg kell halnia.

*

Mit az emberek meg nem jutalmaznak, azt megjutalmazza egykor az Isten.

*

Az ügyvédet folyvást kenni kell, mint a nyikorgó szekeret.

*

Ha ellenségeid a birák, legjobban cselekszel, ha felhagysz a perlekedéssel.

*

Bármennyit is utazzék a szamár, mégis csak szamárnak fog visszatérni.

*

A gazdag akkor eszik, mikor kedve tartja; a szegény, a mikor van, mit ennie.

*

Mindig jobb egy szamár, mely csendesen hord, mint egy paripa, mely levet a hátáról.

*

Jobb a lábát, mint a nyakát kitörni.

*

Mindig jobb a becsületesek között utolsónak, mint gazemberek között elsőnek lenni.

*

Jobb semmit, mint félig tudni,

*

Jobb káron, mint szégyenen okulni.

*

Jobb szegénynek, de becsületesnek mint gazdagnak, de becstelennek lenni.

*

A bor megrészegiti a bolondot, s azután szerez neki egy rakás verést.

*

Ügyesség többet ér az erőnél.

*

Egy „láttam“ többet ér, mint tiz „hallottam.“

*

Az asszony többet hord el kötényében a házból, mint a mennyit a férj telerakott szekérrel bevinni képes.

*

A bortól több bolond halt meg, mint a mennyi magát a vizbe ölte.

*

A szorgalmas nő a legnagyobb kincs

*

Hol a bolondé a szó, ott hallgat a bölcs.

*

A hol egy krajcsárral beéred, ne használj hármat.

*

Hol a pénz beszél, ott az igazság is elnémul.

*

Két perlekedő között rendesen egy harmadik győz.

*

Hol a hatalom lakik, ott vége van az igazságnak.

*

Hol az egyetértés, ott van a győzelem is.

*

Hol a szégyen, ott tartózkodik a becsület is.

*

Fejedet vidd mindig magaddal, mert ezt nem kölcsönözheted mástól.

*

Akinek semmije sincs, azt barátjai is odahagyják.

*

Mai napság a világ tele zsákok és nem teli fők előtt szokott meghajolni.

*

A leány legszebb ruhája: a szemérem.

*

Jó szomszéd a megbecsülhetetlen kincs.

*

Mig a szamár huz, addig szeretik.

*

Mig a szót ki nem ejtetted, addig te vagy az ő ura, azután ő lesz a tied.

*

Milfait a rablóra rivait s illő udvariassággal fosztotta meg a delnőt ékszereitől. Ugyancsak itt történt, hogy Milfait felkérte a méltóságos asszonyt, miszerint kisérné le őket a pinczébe; a kérést teljesiteni kellett s az udvarias Milfait — nehogy bájos kisérőjük meghüljön egy meleg kendővel födte be annak hófehér nyakát.

Mondják azután, hogy mikor Milfaitot akasztani vitték, egy szép asszony nagyon-nagyon megsiratta.

Ugyancsak Milfaitról tudjuk, hogy midőn egy gyáros kirablására indult, a gyárost nem találták otthon. Milfait a gazda távollétében védtelen nejéhez bese ment, hanem áttért bandájával a közeli csárdába, hol néhány embere fosztogatni kezdett.

Milfait ezt nem akarta, azért fegyverét e szókkal: „elég legyen legények!“ levágta az asztalra. A fegyver az ütés következtében elsült s a golyó Milfait czombját keresztül szakitotta.

Hát Becskereky, Zöld Marczi s az alföldi Angyal Bandi, Rózsa Sándor s Patkó Pistáról hány oly vonás van feljegyezve, mely mind arról tanuskodik, hogy ez emberekben minden vadságuk mellett maradt még egy kis hely a szivnek.

Mint már előbb emlitettük, a régi rablóbandáknak voltak bizonyos alapszabályaik, melyek megszegéséért a leg kegyetlenebbül bünhődtek a banda tagjai. Szolgáljon például a következő történet.

Az absolut uralom korában, az 50-es és a 60 as években a régi jó nemes emberek mind visszavonultak a közpályától s hagyták a tért Bach huszárjainak. Veszprémvármegyének jelenlegi érdemekben megőszült levéltárnoka Ács Rudolf is a kies és rona mezőföldre vonult.

Itt ismerkedett meg tekintetes nemes és nemzetes M. Z. urambatyámmal. ki táblabiró létére arról volt nevezetes, hogy bár már 1789-ik esztendőben meglátta a napvilágot, s igy 1863-ban már 74 esztendős volt, kivéve pápai diákkorát és pozsonyi philosofuskodását soha teljes életében nem volt könyv a kezében.

Pozsonyba német szót tanulni küldék őszegei, azonban nem volt renegát, hogy megtanuljon ebből a gyülölt nyelvből csak egy betüt is.

A latinból is csak ezt a két szót ismerte: excoutio, portio.

A nagy almáriom tetején ugyan ott állt Mészáros „Cartigám“-ja, hanem ezt is ugy örökölte valamelyik ősöregapjától urambátyám. Saját szavai szerint: „Én csak az asszonyokat és jó lovakat szeretem, nó még a jó futó agarakat, de a könyvet, no azt mér nem.“ S valóban 74 éves kora dacsára lelkesült a szép asszonyok- és jó lovakért s neki voltak a mezőföldön a legjobban futó agarai.

Mint már előbb emlitettük, azzal a jó öreg „Pató Pál“ lal ismerkedett meg Ács bátyám az elnyomatás korszakában s köztük a gyakori találkozás folytán a legjobb viszony fejlődött ki.

Az 1863 ik év körül a on a vidéken Patkó Pistát kereséik a zsandárok s egész hajtóvadászatot rendeztek ellene.

M. Z. urambátyám megbotránkozott azon, hogy a szegény futó betyárt ugy üldözik most, s sóhajtot a régi jó idők után, midőn a szegénylegény csak azt nem bántotta, akit nem akart.

Ács bátyám azután felvilágositotta az öreget, hogy ez azért van, mert az 1848-ik év előtt a paraszt embernek nem volt polgárjoga, s a betyár ugy tekintette, mint aki a vármegye ellen harcsolva, az ő részén van, s igy a paraszt kötelességének tartotta védeni tőle telhetőleg azt, aki vele egy táborba sorakozik. Azután meg a régi betyároknak szabályaik is voltak . . .

— „Megállj öcsém, kiáltott most fel M. urambátyám, erről a zsivány reguláról jut most eszembe egy historia, ami velem történt meg:

— Fiatal ember voltam — igy kezdé — szerettem a szép asszonyt, jó lovat, jó futó agarakat, s többnyire lóháton jártam.

Egyszer egy kis pénzre lett volna szükségem, azért lóhátra ülve, két töltött pisztolyt a nyereg kápába helyezve, elindultam Enyingre.

Az agarakat is mellém vettem.

Enyingen felvéve a pénzt, elindultam a nap nyugtával haza felé. Jó paripámon, még ha korom sötét lett volna sem féltem volna, hiszen töltött pisstolyok voltak nálam. A pénzt pedig bekeczem belső zsebébe helyeztem. Hát öcsém, amint Enyingről kiértem, a szántóföldön egy akkora nyul ugrik fel, mint egy bika bornyu! Az én két agaram utánna, én meg lovammal a két agár után vágtattam tüskén, bokron át letérve a biztos utról.

A H—i erdő szélén elfogták agaraim a nyulat, leszáltam tehát lovamról s azt felvéve, nyeregkápámhoz kapcsoltam.

Akkor már kezdett sötétedni, az országut messze volt, én ismerve az erdőn át vezető gyalog utat, arra tartottam.

A hodosi erdőben ember emlékezete óta szegény legények szoktak tanyázni, nekem ez ekkor eszembe sem jutott volna, hanem amint a sürü közt nyargalok a lovam kantárját egyszerre csak elkapja valaki s rám kiált:

„Megálljon az ur!“

Tudod öcsém, én ugy megijedtem, hogy arról is elfelejtkeztem, hogy töltött pisstoly is van a világon! Az ismeretlen a lóról leszállitott, s vezetett befelé a sürübe.

Egyszer csak pásztortüzhöz hasonló világosságot látok. Amint oda érünk látom azt is, hogy vagy 10 bekormozott arczu zsivány ül, egy pedig félre egy fa alatt hátrakötött kezekkel egy birka bőrén térdel. Amint a tüzhöz értem a zsiványok mind felugráltak s egy közülök azt kérdé, ki és mi járatban vagyok?

Megmondtam neki nevemet és azt mondám, hogy nyulászni voltam, (elhallgatva nagy bölcsen, hogy pénzt hozok Enyingről.)

Mikor nevemet megmondtam, az egyik betyár csak néz, csak néz; azután két könnycsepp csillámlik meg szemében s azzal a kérdéssel, hogy nem ismerem-e őt? zokogva nyakamba borul.

Azután elmondja, hogy ifju korában az én apámnál kanászként szolgált. „Isten áldja meg — mondá — még a föld alatt is, jó uram volt! hejh, nem is kerültem volna én erre az életre, ha......! s zokogás fojtá el szavait.

— Ha? — kérdém én?

„Ha az a lány azzá nem lesz, amivé lett! Hogy ne legyen nyugta a nyirkos sirban sohasem — sohasem!“

A zsiványok azután odaültettek a tüz mellé s megkináltak, gulyáshussal, tüzes borral.

Ettem a kanalukkal, ittam a csutorájukból s beszélgettem velük, mig nem éjfél lett.

Ekkor felugrik az előbbeni öreg zsivány s „legények dologra fel!“ kiáltására valamennyien talpon vannak, szemök a dühtől, fokosuk a tüz vörös világától fénylik, oda robbannak ahhoz a társukhoz. ki ott a birka bőrön térdel.

Az elhaló, kétségbeesett hangon kegyelemért esdekel, de a könyörtelen sziv megnem indul, a fokos piros vértől lesz piros, s az előbb ép ember darabokra vagdalva adja ki lelkét!

Ekkor a vén betyár hozzám fordulva szólt: Lássa az urfi nem csak az uraknak, de nekünk is vannak törvényeink, ez az ember egy szegény asszonyt rabolt ki, azért kéllett neki igy meghalnia!

Öcsém! — igy végzé M. urambátyám beszédét — 74 éves ember vagyok, de az Isten soha meg ne segéljen, ha az amit itt neked elmondtam nem szóról-szóra igaz!

Á. R. jegyzetei után:
MAGYAR GYULA.

Aba Sámuel.

— Életkép. —

Mészáros Istvántól.

(Folytatás és vége.)

De legszegényebb volt akkor, a mikor végre harmadizben, teljesen leszolgálva önkénytesi évét, az utolsóelötti nap a fölötti örömében, hogy még csak holnap kell jelentkezni s aztán elbocsájtják, utolsó garasát elmulatván, reggel valami csekélység miatt hadnagya bezáratta őt napi „egyesre.“ Nem volt pénze, hogy megvesztegesse a profószt, egy czigaret-

Az éjet a reggel követi, ha nem is kukorikolnak a kakasok.

*

Bármi szépen is szóljon az ellenség, mégis rosszul gondolkozik.

*

Asszony, bor és kártya, ez a három legnagyobb tolvaj.

*

Asszony- és kályhának otthon a helye.

*

A csalánt csakhamar meglehet ismerni.

*

A nyulat kutyákkal, a bolondot dicsérettel, az asszonyt pedig pénzzel szokás megfogni.

*

Az irigység megöli a lelket, mint a rozsda a vasat.

*

Jaj annak a háznak, a melyben a tyuk kukorékol és a kakas hallgat.

*

A tolvaj is becsületesnek tartja magát, ha alkalma nincs tolvajlásra.

*

A bor arra való, hogy az embert fölviditsa; de nem arra, hogy belőle disznót csináljon.

*

A jó barát többet ér édes testvérednél.

*

A legszebb almában is van néha féreg.

*

Oly szamár is van elég, mely nem hord zsákot.

*

„Volt nekem", szól a szegény; „tudtam", az ostoba.

*

Az okos ember is téved.

*

A tapasztalat drága oktatás szokott lenni.

*

Ha a róka a farkát csóválja, ludlopásra gondol. VIZOLY Z.

Hirek.

— **Ügyvédi irodanyitás.** Dr. Tersánczki Gyula, okl. biró, köz- és váltóügyvéd, ügyvédi irodát nyitott Perlakon. Sok szerencsét kivánunk kedves munkatársunknak sok küzdelem után kivivott pályétához!

— **Köszönet-nyilvánitás.** Szeretett nagybátyám Tomasich Pál nagy kanizsai kir. alügyésznek f, hó 16-án. történt temetése alkalmából a nagyszámu közönségnek, — a gyászoló rokonság bánatát enyhitő, — szives megjelenésüért, valamint a boldogultnak tisztelői és barátaitól kapott részvétnyilatkozatokért kötelességemnek tartom hálás köszönetemet nyilvánitani A rokonság nevében: Bánutay Károly.

— **Vigyázatlanság áldozata** lett Mayer Lajos iharosi fiatal kántor-tanitó. Vadászatra indulván, midőn a kocsira felült, fegverét kezében tartotta. Ez véletlenül megakadt s oly szerencsétlenül sült el, hogy Mayert halálosan megsebesitette. Temetése f. h. 19-én ment végbe. Nőt és gyermeket hagyott maga után.

Hangversenyt szándékoznak tartartani városunkban Szabó Bela és István, „melodion"- és citera-művészek. Jelenleg Pécset vannak, s nálunk a közeli napokban fognak föllépni. — Felhivjuk éajuk a t. közönség figyelmét!

— **Gyászjelentés.** A multszámunkban röviden jelzett haláleseiről a következő gyászjelentést vettük: „A nagykanizsai kir. törvényszék, kir. ügyészség és kir. járásbiróság tagjai fájdalomtelt szivvel tudatják felejthetlen kartársuknak Tomasich Pál kir. alügyész urnak, f. évi deczember hó 15-én reggeli 8 órakor szivszélhüdés következtében életének 40-ik évében történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hült tetemei vasárnap f. hó 16-án d. u. 4 órakor tétettek Hild S. I. nagy kanizsai temetkezési vállalat által a Csengeri-utczai lakásából (Szalmai-féle ház) a helybeli rom. kath. sir kertben örök nyugalomra. Az engesztelő szent mise-áldozat pedig f. hó 17-én reggeli 10 órakor mutattatott be a helybeli szent-ferenczrendi plebánia templomban a Mindenhatónak. Béke lengjen porai felett!"

— **Fejedelmek és herczegek szállója.** Arábiában még ma is tuczat számra vannak a szultánok s nagyon természetesen mindenkinek meg vannak a maga ministerei s meg van udvartartása. Ha valamelyik ilyes fejedelem vagy ennek fia, vagy ministere Adenbe érkezett, rendesen az angol kormányzóhoz szállottak. Ez azonban nagy költséggel járt és aztán ezek a szultánok, szultánfiak és ministerek nem igen hiresek a tisztaságról. A kormányzó ennélfogva jónak látta egy egészen külön szállót rendeznbe nekik, ahol államköltségen sütnekfőznek a számukra.

— **Egy aradi zsidó asszony** örökbe fogadott két leánykát, kik még e nő életében áttértek a keresztyén vallásra. A örökbe fogadó asszoy végrendeletében azt az akaratát fejezte ki, hogy a leányok térjenek át a keresztyén hitről a zsidó vallásra. Ez a végrendelet felment a belügyministerhez, aki eldöntötte, hogy a törvény a halott végakaratához képest sem változtatható meg és a keresztyén vallásról a zsidó hitre nálunk visszatérni nem lehet.

— **Hymen.** Zrinyi Károly a csáktornyai községi elemi népiskola egyik derék tanitója a napokban jegyezte el magának Bencsák Fanny k. a. a csáktornyai m. kir. postamester bájos és kedves leányát. Elévülhetlen boldogság kisérje frigyüket.

— **A vasut és a lovak.** A lövői lovak, ugy látszik, még nem igen ismerik a vasutat, mert közülök egy pár, midőn Sopron felé mentek volna, Nagy-Czenk mellett, a hol a déli vasut átszeli az országutat, a közelgő vonat robogó zajára megbokrosodott, áttörte a leeresztett sorompót s neki rohant a sineknek épen abban a pillanatban, midőn a vonat keresztül robogott s igy az a két lovat és a kocsit pozdorjává törte. Szerencsére a kocsis nem ült a szekéren s igy nem veszett el emberélet.

— **Veszélyes járvány a nagyszombati megyei kórházban.** A nagyszombati megyei kórházi orvos jelentést tett Pozsonymegyegyénél, hogy a kórház betegei között behurczolás következtében küteges hagymáz betegség mutatkozik. — A betegség továbbterjedésének megakadályozása s elfojtása tekintetéből a megye alispánja uj betegeknek a kórházba fölvételét bizonytalan időre beszüntette; az esetre pedig, ha mégis jelentkeznek betegek, kiket visszautasitani nem lehet, akkép intézkedett, hogy azok a megyei kórházi alap terhére a városi kórházba fölvétessenek s ott ápolásban részesüljenek. — Nagyszombat város közönségének áll első sorban érdekében hogy a baj mielőbb elfojtassék s tovább ne hurczoltassék.

— **Meghivó.** A siófoki önk. tüzoltó egylet javára 1883. deczember 22-én a „Bárány" vendéglő nagytermében tánczczal egybekötött tombola-estélyt rendez Baumgartner Pál, vendéglős.

— **Váratlan csata.** Amelsiczi erdőben (Trencsénmegyében) a mult napok egyiken megyei pandurok és orvvadászok közt valóságos csata folyt le. Ugyanis hat megyei pandur, kikhez utközben Szilvainé, nemesliczkovecsi földbirtokos kocsisa is csatlakozott, a melsiczi erdőbe portyázni ment. Az erdőbe érve, a bokrok közül egyszerre csak egész csapat számra, közel hatvan kopanicsár tört elő s megrohanta a mi rosszat sem sejtő pandurokat. Heves harcz következett. A pandurok erős tüzelése végre hátrálni késztetté a rabló csordát, kik a helyszinén halva maradt hat társukat magukkal czipelve, az erdő rengetegébe menekültek. — Melsicz vidékén, különben már évek óta garázdálkodnak az orvvadászok, s velük — ugyszólván — az egész környék czimborál. Nem egy utas, nem egy vadászlegény lett dühök áldozata. A hatóság mindent megtesz, de a bünpártolókkal szemben fáradozása kárba vész.

— **Szerencsétlen lövés.** Vámos Menyhért vejkei urod. erdőkerülő a mult pénteken ittas állapotban átment Peresztegre, hol a malomban kukoriczája volt megőrlés végett. A molnár-legénynyel találkozván, ettől azt kérdezé: „meg van-e már a kukoriczám?" Miután azt a választ kapta, hogy nincs, levevő töltött fegyverét válláról s ezen szavakkal: „akkor hát agyonlőlek", elsütté azt s a lövés a molnárlegénynek hasába furódott. A szerencsétlen áldozat még él, a brutális ember pedig elfogatott.

— **Vadászat.** Nagy hajtóvadászat volt N. Atádon Hirsch A. és Meller M. bérletén. Körülbelül negyedfélszáz hajtó és 30 vadász vett részt a vadászatban, kik a legkellemesebben töltötték a napot, mert a vadállomány a szigoru gondozás folytán nagy. Már az első hajtásban 126 nyul esett el; délután 3 óráig pedig 336 darabot lőttek, midőn a hideg szeles eső leszakadt s a vadászatot félbe kellett hagyni. Délben nagy rakás tüzek mellett a vadásztársaság kint ebédelt az erdőben; este pedig a gazdag asztal mellett vidám órákat töltött a nagy társaság, poharazva beszélve a nap élményeit, melyet a házigazdák szivessége, Pap Sándor ügyvéd szép zongorajátéka csak füszerezett. A társaság éjfél felé oszlott szét. A vadászok következő szerencsével lődöztek: Hirt kapitány 36 drbot, Kelemen Lajos 27, Herman M. 25, Hám J. 25, Babócsay K. 21. Bischof alezredes 20, Koller 20, Kemény A. 18, Melicskó 16, Hirsch A. 15, Hirschler 15, Kapocsy J. 13, Kaposfy B. 12. Folly J. 11. két Meller 19. Fodor Gl 10, Jonatker 10, Rigó 9, Goldberger 5, Hochreiter 6 drb stb.

— **Hamisitott Kossuth levél.** A tisza-eszlári per után a „W. Allg. Ztg." tudvalevőleg közölt egy Kossuth-levelet, melyről kitünt, hogy hamisitott. A bécsi belvárosi járásbiróság a napokban tárgyalta ezt az ügyet. A levélhamisitó egy Hahn nevü 19 éves gimnazista, ki azzal védekezett, hogy a levelet nem rosz akaratból irta, hanem csak próbaképen, mert hirlapiró akart lenni. Arra nem is gondolt, hogy azt a levelet kinyomatják. A tanuként kihallgatott dr. Guttmann Gyula a „W. Allg. Ztg." vezércsikkirója előadta, hogy ő a levelet eredetinek tartotta. Az emlitett lap kiadója dr. Herczka kijelentette, hogy a levél közlése miatt nem volt kára, 25 frtot fizetett ugyan érte, de annyit, mint hamisitvány is megért a lapnak. Ezek után Hahnt felmentették.

— **Egy magyar püspök és Luther Márton.** A Luther-ünnepély alkalmából érdekes lesz megemliteni, hogy a nagy reformátorral Thurzó az akkori boroszlói püspök is összeköttetésben volt. Thurzó, ki a nagy szerepet vitt magyar főnemes család egyik sarja volt, házi lelkészét, Sohleunert küldte Wittenbergába, hogy az evangelicus tanokat megismerje és Lutherrel élénk levelezés állott. A Thurzók felsőmagyarországi Arva várában még ma is van sok érdekes adat a reformátió korából.

Lapvezér és kiadó: **SZALAY SANDOR**
Felelős szerkesztő: **VASS ALMOS.**
Laptulajdonos: **WAJDITS JÓZSEF.**

Nyilttér.*)

Nyilatkozat.

Két napi távollét után tegnap este hazaérkezvén, arról értesültem, hogy távollétem alatt valamely rosz nyelvü a zavarosban halászni szerető és kósza hirekből nyerészkedni akaró egyéniség azon hirt terjesztette el városunkban lakó ügyfeleim és ismerőseim között, hogy Budapesten kineveztetést nyervén, valamely állásra legközelebb oda teszem át lakásomat. —

Kötelességemnek tartom ezzel szemben igen tisztelt ügyfeleimmel és ismerőseimmel tudatni, hogy ezen hir minden alapot nélkülöz és nem egyéb a légből kapott tendentiosus hazugságnál és rajta leszek, az áskálódások ezen ujabb neméjnek feltalálóját megtudni és a tisztelt közönségnek bemutatni.

N.-Kanizsán, 1883. évi deczember hó 18. napján. GARAI BENŐ, ügyvéd.

* E rovat alatt közlöttért sem alaki, sem tartalmi tekintetben nem vállal felelőséget a Szerk

Hirdetések.

7218. szám. 1888.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a nagy-kanizsai kir. járásbiróság 10142/82. számu végzése által Veszter Imre és dr. Tuboly Gyula nagy-kanizsai végrehajtatók javára Keglovits János kerecsenyi lakos ellen 600 frt hátr. tőke és eddig összesen 25 frt 65 kr. perköltség követelés erejéig elrendeltkielégitési végr. alkalmával biróilag felülfoglalt és 560 frt 80 krra becsült hordók, szőlőprések, kádak, ó és ujborok s egyebekből álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a 10142/1882. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszinén, vagyis Kerecsenyben alperes pinczéinél leendő eszközlésére 1883. év deczember hó 24 ik napjának délután 2 órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet igérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapitott feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Nagy-Kanizsán 1883-ik évi deczember hó 9. napján.

1145 1—1. FÁBIÁN
kir. bir. végrehajtó.

6296. tkv. 883.

Árverési hirdetmény.

A nagy-kanizsai kir. trvszék tlkkvi osztálya részéről közhirré tétetik, hogy Zalamegye összesitett árvatára végrehajtatónak, Pondolek József és neje Salamon Anna végrehajtást szenvedő bakónaki lakósok elleni 394 frt 46½ kr tőke s járulékai iránti végrehajtási ügyében a bakónaki 54. sz. tjkvben A † 1 sorsz. a. 2 frt, 2 sorsz. a. 404 frt, 3 sorsz. a 64 frt, 4 sorsz. a. 174 frt, 5 sorsz. a. 18 frt, 6 sorsz. a. 40 frt, 7 sorsz. a. 258 frt, 8 sorsz. a. 62 frt, 9 sorsz. a. 2 frt, 10 sorsz. a. 171 frtra becsült ingatlanok, minthogy a 4136/879. sz. a. végrehajtási zálogjogot nyert Kovács Lajos nagy-kanizsai lakos ügyvéd kérvényezőnek csatlakozása 8222/882. sz. a. elrendeltetett mindkettéjük részére együttesen minden részlet birtok külön-külön tekintettel, hogy az A † 1 sorsz. a. ingatlanra 12005/tkv. 871. sz. a. előjegyzett Turó Józsefnek tulajdonjogát a Zalamegye árvatárának 16533/871. sz. a. bekebelezett zálogjoga megelőzi 1883. évi deczember hó 27-ik napján délelőtt 11 órakor Bakónakon a községbiró házánál Kovács Lajos ugy dr. Tuboly Gyula felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog, mely alkalommal az árverezni kivánók tartoznak a fennti becsárak 10 százalékát készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni. 1146 1—1

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a nagy-kanizsai kir. tvszék tlkkvi osztályánál s Bakónak község elöljáróságánál megtekinthetők.

Nagy-Kanizsán, a kir. trvszék, mint telekkönyvi hatóságnak 1883. évi szeptember hó 28. napján tartott ülésből. Tamásy s. k. elnök. Kiss s. k. jegyző. (ph.)

6297. tkv. 1883.

Árverési hirdetmény.

A nagy-kanizsai kir. trvszék telekkönyvi osztálya részéről közhirré tétetik, hogy Zalamegye összesitett árvatárának Pap Zsigmond végrehajtást szenvedő kaczorlaki lakós elleni 109 frt 60 kr. tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében a kaczorlaki 4. sz. tjkvben A † 5 hrsz. ingatlanból Pap Zsigmond tulajdonát képező 243 frtra becsült hason fele külön, ugyan a kaczorlaki 118. sz. tjkvben A † 511/b hrsz. a. felvett 66 frtra becsült egész ingatlan külön 1883. évi deczember hó 29-ik napján délelőtt 11 órakor Kaczorlakon a községbiró házánál dr. Tuboly Gyula felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog, mely alkalommal az árverezni kivánók tartoznak a fennti becsárak 10 százalékát készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a nagy-kanizsai kir. trvszék tlkkvi osztályánál s Kaczorlak község elöljáróságánál megtekinthetők.

A nagy-kanizsai kir. trvszék, mint tlkkvi hatóság 1883. évi szept. hó 28. napján. Tamásy s. k. elnök. Kiss s. k. jegyző. (ph.)

500 959 16—26

szép kifogástalan szivarkát lehet késziteni az én, a cs. kir. dohánygyárakban is használt

szivarka

TÖLTŐ-GÉPEMMEL

mely érczből igen csinosan készitve, 3 különféle erősségben, vékony, középfaj, vastag, különbség nélkül, használati utasitással együtt 65 kr. Csak akkor valódi, ha czégem bele van vésve.

Az én szivarka-hüvelyeim, szintén három erősségben, csakis a valódi

franczia-büznélküli

„Le Houblon"-papirból (fehér) vagy Kukoricza-papirból (sárga) következő árakon kaphatók:

	frt
Szipka rész nélkül, sima 1000-re	—.80
Szipka rész nélkül elegáns arany-jegygyel, 1000-re	1.30
Szipka részszel, sima 1 karton 500 drbbal	1.05
Szipka részszel elegáns arany, kék vagy fekete jegygyel, 1 karton 500 drbbal	1.50
II. rendü minőség, szintén fehér vagy sárga, melyet mások elsőrendüképen ajánlanak, ára:	
Szipkarész nélkül, sima, 1000 db.	—.50
Szipka rész nélkül, elegáns arany-jegygyel	—.90
Szipkával, sima, 1000 drb.	1.80
Szipkával és elegáns arany, kék vagy fekete jegygyel, 1000 db.	2.20
Közönséges tömő gépecske hozzá	—.10

Levélbeli megrendelések utánvétellel vagy az összeg beküldése mellett Ismételadók százalékot kapnak.

Belejegyzett védjegy.

Óvás! Hamisitásoktóli megóvások czéljából minden karton a fenti keresk. törvényszékileg bejegyzett gyár-jegygyel van ellátva.

Cawley & Henry párisi franczia szivarka és gépecskék raktára:

Wlach Albert.

Bécs, Mariahilferstrasse 58.
(ezelőtt Praterstrasse 18.)

tát se szivhatott, egy zsuttyonban hozott tormásvirslit sem ehetett, hanem a rabok kosztjával kellett beérnie. Természetes, hogy folyton éhezett s mikor Aba éhezett, verseket szokott irni. Ekkor is verset irt, mely telve humorral, közvetlenséggel igy hangzik:

Parancsba jött és engemet
Örmesterem börtönbe tett.
„Lakása itt lesz öt napig.
Addig nyugodtan alhatik
Mondá — s rám fordítá a zárt
S kivánt nyugalmas éjszakát.

És én . . . alalszom mit tegyek?
Nem háborgatnak a legyek,
S a láncz, ha csörren lábamon,
Patkány, egér mint oson.
Meleg sincs itt, — a napsugár
E helytől messze-messze jár.

A néma csönd, a vaksötét
Elhozza bár kisértetét
De félni — én, a harcz fia?
Sehol se szoktam — nem, soha!
Szivem bár nem ver rendesen:
Mert még szokatlan e helyen.

A földi gond se bántja itt
Szivem nyiló virágait,
Az éh-halál meg plánenem;
Hiszen a prófunt itt terem,
Dohányozni — azt nem szabad,
Hoztam bagót sipkám alatt.

S ha majd az álom szárnyain
Ellátogat hozzám Marim,
A boldogság teljes lessen,
Szivemre zárva kedvesem,
A vasba verhetnek nyakig
Nem ébredek föl öt napig.

E vers mutatja, hogy jobb poéta vált volna belőle, mint katona. De hát verset irni is lusta. Nagy dolognak kell lennie, hogy tollat ne csak azért vegyen a kezébe, hogy pénzért irjon haza, hanem hogy valamit alkosson.

Pedig szép tehetsége van. Diák korában mindig ő nyerte el az első dijjat az önképzőköri pályázaton.

E fentebbi vers egyszersmind hattyudala volt katonaságának. Rokonai kieszközölték, hogy végleg szabadságolják. Azok a rokonai, kik ezerszer igérték, hogy leveszik róla kezüket. És valóban minden rokona, kezdve nagybátyján, a püspökön, le egészen legkisebb hugáig, mind szidja őt s ő ezért mindnyájukat imádja. Mosolyog a szidalmakra és imádja a szidalmazót. Kell e ennél gyermekiesebb sziv, gyermekiesebb lélek?!

E gyermeki sziv mellett igazi uri vér kering ereiben. Gyermek, és ur, hogy fér meg egy lélekben, az tudja, a ki volt már igazi gyermek — mai napság már nincs igazi gyermek, mert vajmi korán felnyitják az ártatlanok szemeit — és volt ur, a ki megőrizte gyermeki hitét és megtartá uri büszkeségét.

Abá is igazi ur, gentleman. Hiába nevezték a bakák szegényének és hiába van örökké pénzzavarban: mindig ur. A legnagyobb és ez idő szerint egyetlen igazi gavallér szülőföldjén. Látogatóit a korcsmába fogadja s nem engedi meg, hogy azok traktálnák, noha mindegyike mellényzsebéből kifizetné az egész Aba Sámuelt öröklendő birtokával, temérdek jószágával együtt. Nem főzeti le magát. Itatja, rendel a javából, a mit — kontóra hozat; czigányt megtanitja uj nótákra és ez hus neki barátságból.

De minden háziurkodása mellett is azon tépelődik, a mi már régóta emészti s mihelyt egy jó barátja rándul le hozzá, kit rég nem látott, elpanaszolja neki, hogy ő meg fog őrülni.

— Bolond vagyok barátom, vagy ha nem vagyok, hát leszek. Becsületszavamra mondom. Nem segit már rajtam semmi, csak a halál, vagy a Lipótmező. Becsületemre. Csak azt a Mariskát ne szeretném olyan igazán nagyon!

Aztán mosolyog, de e mosolya mellett a meggyőződés hangján szól:

— Bolond vagyok, becsületemre!

Es nem maradhat igy, veték közbe magukat a rokonok. Az édes anyja veszendő fiát siratja, mostoha apja elveszett fiát kárhoztatja, bátyja megveszett öcscsét gunyolja, nővérei veszni induló bátyjukat könyezik. Jogász soha se lesz belőle, katonaságnál sem volt szerencséje. Legyen gazdász. Püspök nyagybátyja majd elhelyezi valami jó püspöki uradalomba s néhány év alatt nem cserél Samu magával a püspökkel sem.

Igy gondolkozott a püspök is és rábeszélte öcscsét, hogy legyen gazdász. Aba Sámuelnek mindegy volt már, ha csősznek teszik is.

Ma a magyaróvári gazdasági akadémia hallgatója s jövőben isten tudja mi.

Legfeljebb boldog ember.

Mig mi, a Kakas kompánia többi tagjai? De ne szóljunk erről.

Remélem, hogy az illatos mező, a pázsit bársonya, madár dalától hangos liget illatos kertek mélye, kalászok aranya, erdők békés magánya üde hajnalokon, meggyógyitják s kiverik fejéből azt a rögeszmét mit egy korhely élet álmatlan éjszakai vertek oda. S mi is akkor leszünk legboldogabbak, mikor évek mulva a kedves találkozáskor igy szól hozzánk:

— Se baj fiuk Bolond voltam. Kigyógyultam. Becsületemre.

És én hiszem, hogy ez az idő mihamarabb bekövetkezik . . .

HIRDETÉSEK.

6300. tkv. 1883.

Árverési hirdetmény.

A nagy-kanizsai kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közhirré tétetik, hogy Zalamegye összesitett árvatára végrehajtatónak Tál János végrehajtást szenvedő hahóti lakós elleni 40 frt 29 kr tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében a hahóti 103. sz. tjkvben A † 885. hrsz. a. felvett szőlőváltság köteles 272 frtra becsült fekvőség külön, — a 899 hrsz. alatt felvett 46 frtra becsült szántóföld külön 1883. évi deczember hó 28. napján délelőtt 11 órakor Hahót községbiró házánál megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog, mely alkalommal az árverezni kivánók tartoznak a fenti becsárak 10 százalékát készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a nagy-kanizsai kir. trvszék tlkkvi osztályánál a Hahót község elöljáróságánál megtekinthetők.

Nagy-Kanizsán, a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál 1883. évi szeptember hó 28. napján tartott üléséből. Tamási s. k. elnök. Kiss s. k. jegyző. 1148 1—1.

3984. és 5145.
tk: 82. 83.

Árverési hirdetmény.

A csáktornyai kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság részéről ezennel közhirré tétetik, Zakál Henrik ügyvéd által képviselt Fischer Dávid szt.-máriai lakósnak, Duhovits Vincze ugyanottani lakós ellen 150 frt tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében, a nagy-kanizsai kir. törvényszék területén lévő ezen kir. járásbirósághoz tartozó szt.-máriai 175. sz. tjkvben A † 2—17, 19—33. 36. 37. sor. sz. a. felvett ingatlanokból alperest illető és az adó alapján 1196 frt 83⅓ ad krra becsült ⅓-ad rész ingatlan birtok, ugyanezen összeg kikiáltási ár és ennek megfelelő 10% bánatpénz letétele, kötelezettsége mellett a szt.-máriai község házánál 1884 évi január hó 10. napján d. e. 10 órakor tartandó árverésen eladatni fog. 1142 1 -2

A részletesebb árverési feltételek ezen kir. járásbiróság telekkönyvi osztályánál és a szt.-máriai községbirónál betekinthetők.

A kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság Csáktornyán 1883. évi november hó 20-ik napján.

3603. 83.

Árverési hirdetmény.

A csáktornyai kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság részéről ezennel közhirré tétetik, hogy Zakál Henrik ügyvéd által képviselt Neufeld Adolf alsó domborui lakósnak, Zvornik Bertalan perlaki lakós ellen 100 frt tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében a nagy-kanizsai kir. törvényszékhez tartozó, ezen kir. járásbiróság területén lévő a perlaki 71. számu tjkvben A I. 514 hrsz. a. Zvornik Bertalan és neje Malek Borbála tulajdonául felvett 467 frtra becsült belsőség a 358 sz. lakházzal a közösség megszüntetése czéljából egészben — az ugyanazon tjkvben A I 936 1078. 1105. 1860, 1959, 3691 és 3717/49. hrsz. a. ugyanazok tulajdonául felvett ingatlanokból végrehajtást szenvedett Zvornik Bertalant illető és 760 frtra becsült fele része — mégis az ugyanazon községi 1627. számu tjkvben A † 1844 hrsz a ugyanazok tulajdonául felvett ingatlanból Zvornik Bertalant illető és 278 frtra becsült fele rész ingatlan birtok a becsár mint kikiáltási ár és ennek megfelelő 10% bánatpénz letétele, kötelezettsége mellett a perlaki községháznál 1884. évi január hó 29-ik napján d. e. 10 órakor tartandó árverésen eladatni fog.

A részletesebb árverési feltételek ezen kir. járásbiróság telekkönyvi osztályánál és a perlaki községbirónál betekinthetők.

A kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság Csáktornyán, 1883. évi augusztus hó 27-ik napján.

1143 1—1.

4843. 82.

Árverési hirdetmény.

A csáktornyai kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság részéről ezennel közhirré tétetik, hogy Zakál Henrik ügyvéd által képviselt Bakeza Mátyás goricsáni lakosnak, Ribits Mátyás (Mato) goricsáni lakós ellen 60 frt tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében a nagy-kanizsai kir. törvényszékhez tartozó ezen kir. járásbiróság területén levő a goricsáni 378. számu tjkvben A † 2—8 és † 1 sor szám alatt felvett és az adó alapján 466 frtra becsült ingatlan birtok ugyanezen összeg kikiáltási ár és ennek megfelelő 10% bánatpénz letétele kötelezettsége mellett a goricsáni község házánál 1884 évi január hó 19 ik napján d. e. 10 órakor tartandó árverésen eladatni fog.

A részletesebb árverési feltételek ezen kir. járásbiróság telekkönyvi osztályánál és a goricsáni községbirónál betekinthetők.

A kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság, Csáktornyán, 1883. évi május hó 25. napján. 1144 1—1.

Bécs 1883 ezüstérem.

Legalkalmasabb

Frankfurt 1-ső dij.

ÜNNEPI AJÁNDÉK.

Kiállitásokon 9-szer kitüntetett gyönyörüen éneklő

VALÓDI HARZI

KANARIMADARAK

kaphatók

KLEIN ÖDÖNNÉL

B.-CSABÁN.

Szétküldés a legmesszebb eső vidékekre is, az élve megérkezés iránti jótállás mellett.

1141 1—1

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

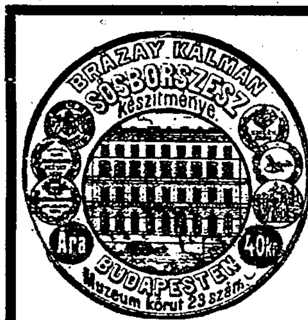

Figyelmeztetés.

Az általánosan ismert, jó hirnévnek örvendő s több oldalulag kitüntetett sósborszesz készitményem — kelendőségéuél fogva — sok utánzásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azokon cimjegyeimet módositom s arra kék nyomatban saját házam külső alakját veszem fel, bejegyeztetvén azt egyszersmind védjegyként a budapesti iparkamaránál.

SÓSBORSZESZ

gyors enyhitést eszközöl:

csúzos szaggatás, fagyás, fog- és fejfájdalmak, szemgyengeségek, bénulások, stb stb ellen Fogtisztitó szerül is igen ajánlható, a mennyiben a fogaknak fényét elősegiti a foghust erősbiti és a száj tiszta, szagtalan izt nyer a szesz elpárologása után valamint ajánlatos e szer felmosásra is a hajidegek erősitésére, a fejkorpa képződés megakadályozására és annak eltávolitására.

Ára egy nagy üveggel 80 kr., egy kisebb üveggel 40 kr.

Használati utasitás magyar vagy német nyelven, bizományosaim névsorával ellátva, minden üveghez ingyen mellékeltetik.

Védjegy 419. és 420.szám.

Brázay Kálmán,
Budapesten, IV. kerület, Muzeum-körut 23. szám.

Kapható: Nagy-Kanizsán: Schwartzenberg I., Zerkovitz W. és A., Rosenfeld A., Pollák és Stein, Schwartz F., Strem és Klein. Zala-Egerszeg: Szilágyi Sándor, Hubinszky Adolf, Hollósy Mihály. Csurgó: Fried Albert Csáktornya: Todor József. Keszthely: Polyi J., Weiss A., Schleiffer A., Wunsch F., Sümegh: Dorner Kaj, Würzburger Jakab. Tapolcza: Flieg József, Koblenczer Ignácz. Balaton-Füred: Koller Károly. 1141 1—3.

Singerstrasse 15. zum „gold Reichsapfel"

PSERHOFER J.-féle gyógyszertár Bécsben.

Vértisztitó labdacsok

ezelőtt egyetemes labdacsok neve alatt; ez utóbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben a labdacsok csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyitották volna. A legmakacsabb esetekben, melyekben minden egyébb szer sikertelenül alkalmaztatott ezen labdacsok számtalanszor és a legrövidebb idő, alatt teljes gyógyulást eredményeztek. 1 doboz 15 labdacscsal 21 kr. 1 tekercs 6 dobozzal 1 frt 5 kr. bérmentetlen utánvét mellett megküldéssel 1 frt 10 kr. (1 tekercsnél kevesebb nem küldetik szét.) Postautón való megküldések 5 forinton alul csakis az összegnek postautalvány melletti beküldésével eszközöltetnek, nagyobb összegeknél utánvétel mellett is. Számtalan levél érkezett, melyek irói hálát mondanak a labdacsokért, melyeknek a legkülönfélébb és legsanyarúbb betegségekben egészségük helyreállitását köszönik. A ki csak egyszer kisérletet tett velük, tovább ajánlja. A számtalan köszönő iratok közül is mellékelve közlünk néhányat.

Waidhofer az Ybbs mell. 1880 nov. 24.

Nyilvános köszönet!

Tekintetes ur! 1862-től óta szenvedtem aranyeres bántalomban és hugyrekedésben; orvosoltattam is magamat, de minden siker nélkül, bajom mind roszszabbá vált, ugy, hogy idő multával heves hasfájást is éreztem, (a belek összeszsugorodása következtében); teljes étvágytalanság állott be, s mihelyest csak a legcsekélyebb étket vagy egy korty vizet nyeltem is le, alig birtam a puffadás, nehéz zihálás és fulladozás miatt egyenesen állni, mignem végre az ön, csaknem csodálatos hatásu vértisztitó labdacsai használatához folyamodtam, melyek nem tévesztették el hatásukat, s engemet csaknem gyógyithatlan bajomtól tökéletesen megszabaditották. — Minek következtében én a tekintetes urnak vértisztitó labdacsai s más egyéb erősitő gyógyszerért nem győzöm hálám s elismerésemet eléggendőképen kifejezni. —

Kiváló mély tisztelettel

Oellinger János.

Tekintetes ur! Oly szerencsés voltam véletlen az ön vértisztitó labdacsaihoz juttatni, melyek nálam csodakat müveltek! — Évek óta szenvedtem fejfájás és szélhüdésben, egy barátnőm az ön kitünő labdacsaiból átengedett nekem 10 darabot s ezen 10 darab labdacs engem oly teljes tökéletesen helyreállitott, hogy az valódi csoda. — Köszönetem mellett kérek még 1 csomagot.

Priska, 1881. márcz. 13.

Pár András.

Bielitz, 1874. junius 2.

Mélyen tisztelt Pserhoffer ur! Én és sokan mások, kik az ön „vértisztitó-pilluláinak" egészségünket köszönjük, irásban fejezzük ki legmélyebb hálánkat. Az ön pilulái sok betegségben mely ellen semmi más szer nem használt. a legcsodásabb gyógyerőt tanusitották. A nők „vérfolyásánál, rendetlen havi tisztulásnál hugyrekedésnél, gilisztánál, gyomorgyengeség- és gyomorgörcsnél, szédülésnél és sok egyéb bajnál gyökeresen segitettek. Teljes bizalommal kérek még 12 tekercset.

Mély tisztelettel

Kander Károly.

Tekintetes ur! Előre bocsátva azt, miszerint valószinüleg valamennyi gyógyszere hasonló jósággal bir, az ön hires fagybalzsamával, mely családomban több idült fagydagnak gyorsan végetvetett, daczára valamennyi ugynevezett egyetemes szer iránti bizalmatlanságomnak elhatároztam magamat az ön vértisztitó labdacsaihoz folyamodni, nogy ezen apró golyóbisok segélyével megostromoljam rég idő óta tartott aranyeres bántalmamat. Egy általában nem restelem önnek bevallani, miszerint régi bajom négy heti használat után teljes tökéletesen megszünt, s én ezen labdacsokat ismerőseim körében a legbuzgóbban ajánlom. Az ellen nincs egyáltalában semmi ellenvetésem, ha ön ezen soraimat, — jóllehet névaláirás nélkül — nyilvánosság elé óhajtja bocsájtani.

Mély tisztelettel

Bécs, 1881. február 20. **C. v. T.**

Csency, 1874. május 17.

Tekintetes ur! Minthogy az ön „vértisztitó-pilulái" feleségemnek, a ki évek óta idült gyomorbajban s csúzban szenvedett, nemcsak visszaadták az életét, hanem uj ifjui erőt is öntöttek belé, más hasonló betegségekben szenvedők kérésére még két tekercs utánvétel melletti megküldésére kérem fel.

Mély tisztelettel

Spissiek Balázs.

Amerikai köszvény-kenőcs, gyorsan és biztosan ható, kétségtelenül legjobb szer minden köszvényes és csúzos baj, nevezetesen hátgerincsbaj, tagszaggatás, görcs, ideges fogfájás, fejfájás, fülszaggatás stb. stb. ellen 1 frt 20 kr.

Anatherin száj-viz, cs. kir. szab. valódi Popp J G.-tól, általánosan elismert legjob fogfentartó szer 1 üvegcse 1 frt 40 kr.

Szem-essentia, dr. Romershausentól, a látérő erősitésére és fentartására; eredeti üvegcsékben á 2 frt 50 és 1 frt 50 kr.

Chinai toilette-szappan, a legtökéletesebb a szappangyártás terén. Használata után a bőr bársony sima lesz és igen kellemes szagot tart meg. Igen sokáig tart és kinem szárad. Egy darab 70 kr.

Fiaker-por, általános ismert jeles háziszer hurut, rekedtség, görcsös köhögés stb. ellen, 1 doboz 35 kr.

Fagy-balzsam, Pserhofer J. tól évek óta legbiztosabb szernek van elismerve mindennemü fagybajok és idült sebek stb. ellen. 1 tégely 40 kr.

Élet-esseneczia (prágai csepek, svéd csepek,) megromlott gyomor rosz emésztés, mindennemü altesti bajok ellen, kitünő háziszer. Egy üvegcse 20 kr.

Csukamáj-olaj, (Dersi) Mayer M.-tól valódi eredeti, igen megtisztitva a le kitünőbb minőségü. Egy üveg 1 frt.

Por lábbizzadás ellen. Ezen szer eltávolitja a lábbizadást s az által keletkező kellemetlen szagot épen tartja a lábbelit, és ártalmatlan szernek van bebizonyulva. Egy doboz ára 50 kr.

Georgé Pate pektorale-ja, sok év óta elnyálkásodás köhögés, rekedtség, hurut, mell- és tüdőbajok, gégehántalmak ellen legjobb és legkellemesebb segéd szernek általánosan elismerve. 1 doboz ára 50 kr.

Tannochinin-hajkenőcs, Pserhofer J.-tól évek óta orvosok és laikusok által valamennyi hajnövesztő szer között a legjobbnak elismerve. 1 csinosan kiállitott nagy szelencse 2 frt.

Egyetemes tapasz, Steudel tanártól vágott és szúrt sebek, mérges kelevények, és a lább régi időszakonkint felnyiló kelései, makacs mirigykelések, fájó pokolvar, sebes és gyuladásos mell, megfagyott tagok, köszvény és hasonló bajok ellen jónak bizonyult. Egy tégely 50 krajczár.

Egyetemes tisztitó-só Bullrich A. W.-tól Kitünő háziszer megzavart emésztés minden következményei, ugymint fejfájás, szédülés, gyomorgörcs, gyomorhéj, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 frt.

Valamennyi francia különlegesség vagy raktáron tartatik, vagy kivánatra pontosan s a legjutányosabban beszereztetik. 1088 7—*

Postai küldemények 5 frt alul megrendeléseknél csakis az összeg előleges beküldése mellett, nagyobb összegeknél utánvéttel is eszközöltetnek.

Negyedszázados évforduló.

Ingyen regény-melléklet minden számhoz és regények kedvezmény áron.

Felhivás előfizetésre a

„BUDAPESTI BAZÁR"

leggazdagabb tartalmu, legczélszerübb és legolcsóbb szépirodalmi divatközlöny, melynek minden száma tizenhat oldalon jelenik meg diszesen illustrálva, s minden szám mellett egy pompás, müvészi kivitelü több alaku szinezett divatkép van mellékelve, természetes nagyságban kivágott szabásmintákkal, számtalan szabásrajzzal, fehérnemüek jelzéséhez való monogrammokkal, a családi körökben meghonositott vászonmunkálatokhoz szinezett mintarajzokkal.

Mi nem tartunk jubileumot! Pedig büszkén tekinthetünk vissza arra a huszonöt évre, mióta lapunk a müvelt magyar hölgyek szolgálatában áll! Igen, 1884 évi január elsején lapunk XXV évfordulójába lép. Ünnepi év ez ránk nézve; de nem csak a mi ünnepünk, hanem a magyar hölgyeké is; mert a „Budapesti Bazár" az első magyar szépirodalmi divatlap, mely, mióta magyar irodalom van: ezt az évet megérte! Rajtunk kivül csak a „Vasárnapi Ujság" és a „Pesti Napló" — mondhatják el magukról, hogy már jubiláltak!

Igen, a „Budapesti Bazár"-ra nézve a következő év ünnepi év lesz, s ez arra ösztönöz minket, hogy a lelkes magyar hölgyközönségnek lapunkhoz való hüségét, ragaszkodását azzal háláljuk meg, miszerint lapunk szépirodalmi részét továbbra is a legkellemesebb olvasmányokkal lássuk el; divatrészét pedig oda tökéletesitsük, hogy sem az angol, sem a franczia, sem a német divatlapok felül ne mulják a magyar hölgyek kedvencz lapját a „BUDAPESTI BAZÁR"-t

Adunk ingyen külön regény-mellékletet is

minden számhoz egy tizenhat oldalu ivet, melyből t. olvasónőink idővel csinos könyvtárt gyüjthetnek. Jövő évi ingyenes regény mellékletünk ZACCONE PÉTER hirneves franczia regényiró

„A kilenczmilliomos ember"

czimü érdekfeszitő regénye lesz

Uj előfizetőnőink ezenkivül Gaboriau Emilnek a „Méregkeverőnő szerelme", czimü regényét, ugyszintén Grandfort Manoel „Lucie férje" czimü regényét, valamint Zaccone Péter „Az amerikai unokaöcs" czimü regényét — egyenkint 60 60 krért rendelhetik meg.

Igen fontos a vidéki t. előfizetőnőkre, hogy szerkesztőségünk dijtalanul ajánlkozik mindennemü oly tárgyak megküldésére. amik a divat, kézimunkák és háztartás körébe tartoznak s ismerteti a fővárosi e szakban foglalkozó legjelesebb és legjutányosabb üzleteket is.

Rendkivüli uj kedvezmény,

az, melyben a „BUDAPESTI BAZÁR" minden egyes előfizetőnője részesülhet! Lapunk divatrészét ugyanis egy igen hasznos melléklette bővitjük meg.

Minden negyedévben adunk egy ivet monogrammokkal és himzés-mintákkal és hogy a monogrammok hasznonvehetők legyenek,

saját nevére minden előfizetőnőnek

jogában állaud monogrammot megrendelni, melyet mi mintaivre elkészittetünk. Intézkedtünk arról is, hogy megszerezzük a Holbein féle szinezett mintarajzokat, melyek az annyira kedvelt s a családi körökben meghonositott vászonmunkálatokhoz, szines kivarrásokhoz és himzésekhez alkalmazandók, s igy lapunk 1884-ik évfolyama ez uj melléklettel is gazdagodik

A Rózsaszin boritékot

továbbra is „Társalgó-csarnokul" engedjük át kedves olvasónőinknek, az eddig is folytatott kérdésekre és válaszokra.

Egy negyedszázada lesz 1884. év januárban, hogy lapunk a müvelt magyar családok körében el van terjedve. Hálával tekintünk a multra, bizalommal a jövőbe! A mi jutalmunk hiven teljesitett kötelességünk tudatában s a müvelt, lelkes magyar hölgyek tovább pártolásában van. Ez a „Budapesti Bazár" jubileuma! Komócsy József, a „Budapesti Bazár" fömunkatársa Király János, a „Budapesti Bazár" tulajdonos szerkesztője.

Előfizetési feltételek,

A „Budapesti Bazárra" az ingyenes regénymelléklettel együtt: Negyedévre: (januártól—márczius végéig) 2 frt 50 kr. — Félévre: (januártól junius—végéig) 5 frt. — Három negyedévre: januártól—deczember végéig) 10 frt.

A „Méregkeverőnő szerelmei" czimü regényért külön 60 kr. A „Lucie férje" czimü regényért külön 60 kr. „Az amerikai unokaöcs" czimü regényért külön 60 kr. — Bolti ára egy-egy forint.

Az előfizetési pénzeket ily czim alatt kérjük beküldeni:

Király János szerkesztőnek, Budapesten, ujvilág-utcza 16-ik szám.

Wajdits József könyvnyomdájából Nagy-Kanizsán.

NAGY-KANIZSA. 1883. deczember 23-án. 102-ik szám. Huszonkettedik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . . . 8 frt.
fél évre . . . . 4 „
negyed évre . . . . 2 „
Egy szám 10 kr

HIRDETÉSEK
8 hasábos petitsorban 7, másodszor 6 s minden további sorért 5 kr.
NYILTTÉRBEN
soronként 10 krért vétetnek fel
Kincstári illeték minden egyes hirdetésért 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz, anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhoz bérmentve intézendők:
NAGY-KANIZSA
Wlassicsház.
Bérmentetlen levelek csak ismer. munkatársaktól fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

„Nagy-kanizsai önk. tüzoltó-egylet“, a „zalamegyei általános tanitótestület“, a „nagy-kanizsai kisdednevelő egyesület“, a „nagy-kanizsai tiszti önsegélyző szövetkezet“, a „soproni kereskedelmi s iparkamara nagy-kanizsai külválasztmánya“, s több megyei és városi egyesület hivatalos értesitője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön megjelenő vegyes tartalmu lap.

Felhivás az előfizetésre!

Lapunk XXIII. évfolyamának küszöbén van.

Szép életkora tanusitja, hogy elég erős létalapja van „a szelek mérgét nemesen kiállni.“

Mert tagadhatatlan, hogy nagy küzdelemmel és bizonyos körülmények között: áldozattal jár egy vidéki lapot az uralkodó politikai és társadalmi viszonyok között fenntartani.

A vidéki lapok léte majdnem a közönség rokonszonvétől, pártolásától függ. Ahhoz pedig, hogy a közönség rokonszenve általános legyen, okvetlenül minden téren való pártatlanság kell.

Ez a mi feltételünk is!

Lapunk nem politikai, s igy a politikai téren már ennélfogva is a puszta registrálásra vagyunk utalva; olvasóinkra bizván az afölötti politizálást. A magyarnak ugyis vérében van az!

Micsupán társadalmi kérdésekkel, culturai mozzanatokkal bajlódunk; ezeket igyekezünk saját szempontunkból — minden befolyástól menten — itélgetni, s véleményünket tisztes hangon, teljes tárgyilagossággal elmondani.

Ennélfogva semminemü oly közleménynek, mely fölismerhető czélzatossággal — a tárgyilagosság határát átlépve — valamely személy, esetleg testület ellen vagy mellett szól, — helyet nem adunk.

A társadalmi hajszák árja minket magával soha nem sodor. A féktelen indulatok mederbe szoritása nem a toll, hanem a szurony mestersége. Ily dolgok megoldásához egyetlen tollvonással sem járulunk. Mindenkor sima képpel nézzük az iszapos hullámokat, melyek békés együtlétünk várának védfalát nyaldossák. Nyuljon belé, kinek tetszik; mi nem teszszük, mert az iszapnak az a természete, hogy a tiszta kézre is rátapad, ha közéje jut.

Jobb világot, de szelid béke utján!

Ez a mi törekvésünk és ez leend mindenkor vezérelvünk!

Lapunk minden rendelkezésére álló módot fel fog használni arra, hogy a társadalmi életet már szinte türhetetlenné tevő bizalmatlanság megszünjék; hogy a társadalmi osztályok egymáshoz közelebbi viszonyba jussanak; s az érdekharczok tisztes mederben tartva, ne süssék társadalmunkra minden lépten, nyomon ujból a kainbélyeget; hogy a különböző fegyverekkel küzdők egy közös szent czélban: a haza és emberiség jólétének emelésében egyesüljenek!

A társadalom egészségesebb alapokra helyezése!

Ez a mi czélunk.

Nem egyedül a mienk; minden józan gondolkozásu és jóindulatú emberé is.

Ehhez a czélhoz akarunk mi is megint egy év folytán — ha többel nem is — egy lépéssel közelebb jutni.

Egyszerre ujjáteremteni nagy elmék dolga; a mi munkánk: le nem térni a kijelölt utról, mig czélhoz nem értünk.

E pályához kérjük a t. olvaközönség és munkatársaink szives támogatását!

*

Lapunk ezentul is hetenkint kétszer, t. i. vasárnapon és csütörtökön fog megjelenni.

Előfizetési ára:

egy évre . . . . 8 frt
fél évre . . . . 4 frt
negyed évre . . . . 2 frt

Az előfizetési pénzeket a **lap kiadóhivatalának** czimzetten kérjük küldeni!

Hazafiui tisztelettel:

Szalay Sándor
lapvezér és kiadó.

Pauperismus.

(V. K.) Mióta napi sajtónk a politikai pártok küzdelmei mellett több ügyet vet a társadalom fejlődésére, ez eddig nálunk ismeretlen szó állandóan ott sötétlik a lapok hasábjain. Társadalmunk pusztul és szegényedik, a nagyobb rész gyenge megállni a lét harczát és elvesz, a vagyontalanok osztálya félelmesen felszaporodik, s a tömeges elszegényedés — melynek tudományos neve pauperismus — mind nagyobb és nagyobb arányokban kezd terjedni a hajdan oly gazdag magyar társadalomban.

E baj meg van városunkban és vidékén is. A munkát kereső és nem kapó, — meg az éppen dolgozni sem akaró osztályoknak mind nagyobbra nevekedő száma, a pálinkamérések mind jobban való elszaporodása, a koldusoknak már-már legyőzhetetlenné vált serege, mind mutatják e kórságos állapotot, melynek neve pauperizmus. Rákfenéje ez a modern társadalmi fejlődésnek, melynek orvoslásán hasztalan fáradnak a gondolkodók legjobbjai. Társadalmunk e terjengő kórságot a legkezdettlegesebb gyógyszerrel, a könyörületességgel próbálja eddig orvosolni, de ez az orvosság rosszabb magánál a betegségnél. Alamizsnaosztás még soha és sehol sem győzte le a pauperizmust. Az még mindenütt csak az élősdiek osztályát nevelte és példa bizonyitja, hogy a mely arányban nyilnak meg a jótékonyság zsilipjei, éppen abban az arányban nevekszik a nem dolgozók-, másokra szorulóknak serege is.

Mi nem vagyunk szivtelenek. Mi tudjuk becsülni és gyakorolni az alamizsnaosztás keresztény erényét, átérezzük a szenvedők fájdalmait, osztozunk könyeikben és panaszaikban, de az élősdiség és koldusság iparszerü gyakorlását utáljuk és nem akarjuk azt, hogy a társadalom rosszul értelmezett vagy helytelenül alkalmazott emberbaráti szeretete s könyörületessége jutalmat tüzzön a dologtalanságra. A jótékonyság szép és dicső erény, de helytelenül alkalmazva valóságos veszedelem. A régi Rómában akkor kezdődött a hanyatlás és pusztulás, mikor a proletárokat a Caesárok jótékonysága fogadta emlőire. Ott van Spanyolország, a természetnek e legdúsabban megáldott és mégis hanyatlóban levő országa, hol a koldusok serege a társadalom külön szervezett osztályát teszi és a munkakerülés valóságos, nemzeti veszedelemmé változott. Félő, hogy ez állapotok reánk is elkövetkeznek. A mások keresetéből való élés széles körben harapódzott már el közöttünk. A ploretáriatus minden osztályból sorozza hiveit. Az alsó néposztály koldul és csavarog mig a társadalom felsőbb rétegeinek elzüllött existentiái tehetség és munkakedv nélkül hivatal után kapkodnak. Az a mi lenn az alamizsnaosztás, az oda fenn a nepotizmus, s a végeredmény a nem produkáló osztályok nagyra nevekedése.

Ez állapotok igaz, hogy árnyoldalát képezik minden civilizátiónak. A világ története mutatja, hogy még minden államnak a vagyon helytelen megoszlása volt veszedelme. A nemzetgazdaság változhatlan törvényénél fogva egyik oldalon kevesek kezébe gyül fel a nemzet kezében addig megosztva forgott vagyon, mig a másik oldalon a vagyontalan proletáriatusok osztálya szaporodik, a középosztály pedig lassanként megsemmisül. De minálunk ez a fejlődés még korai. Gazdaságunk extensiv, a földterület és a rajta lakók száma közt olyan nagy az aránytalanság, hogy első tekintetre szemünkbe tünik a munkás kezek hiánya. És ha ennek daczára társadalmunk fejlődése ott kezdődik a hol más társadalmaké végződik, okvetlenül másban kell a bajok gyökerének rejleni. Igen is másban, még pedig a mi legsajnosabb, nemzeti jellemünkben. Ez a nemzet mely csak a csatamezőkön száz halált tudott halni hazájáért, nem tud érte szorgalmasan dolgozni a békében, s nem tudja iparkodó serény munkájával megvédeni az ősöknek vérrel szerzett örökét. Nézzünk csak szét abban a kicsi börtönben, a melyben élünk és belátjuk állitásaink igazságát.

Évről-évre szaporodnak nem dolgozó osztályaink. Koldusaink serege valóságos szervezett testületté kezdi magát kinőni. Egy némelyikük zavartalanul élvezi a családi élet vagy épp a szabad szerelem örömeit. És itt nincs az emberszerető sociálista, a kinek szive meg ne keményednék. Annak a ki született, elismerjük, hogy joga van fentartása eszközeihez. A dolgozni képes: munkát, a munkaképtelen pedig eltartást követelhet a társadalomtól. Adjuk is meg nekik érdemök szerént. De amihez az ilyeneknek joguk nincs, az az. hogy olyan lényekkel ne szaporitsák az emberiséget, a kiket magok eltartani nem tudnak és csak a mások terhére esnek. Jótékonysági intézményeink ez irányban eddigelé épp oly kevéssé gyakorolták a felügyeletet mint hatóságaink. Pedig ez a kérdés a szegénügy rendezésének egyik sarkpontja. A proletáriatus nagyra nevelői más részt a nálunk mind jobban elszaparodó pálinkamérések. A franczia „emberirtónak“ nevezte el a fertelmes lebujokat, melyek büzös levegője, de még inkább itala évről-évre jobban megmérgezi a társadalom munkaerejétt. Ki gyakorol ezekre felügyeletet? Senki. Gomba módra szaporodnak, hozzájuk vándorol a napszámos keresete, — meg a koldusok naponként összekoldult filléreinek jó része. A pálinka mér-

TÁRCZA.

Mutatvány

Kiss József: „Mese a varrógépről“

czimü kötetéből.

II.

Ősen maradtak árvaságra,
Midőn anyjuk szemét lezárta
Sok évi szenvedés után;
Serdültebb egy: Terés csupán.
Rá hárult a kicsinyek gondja,
És ő hozzá is látott nyomba,
Meddő bánat nyakára hágott
És intézé a kis világot:
Anyátlanoknak édes anyja,
A puszta háznak gondos őre,
Mig apjuk — lázas munka rabja —
Csak ritkán tér meg pihenőre
Az únott tűzhely holt üszkéhez,
Hol többé meleget nem érez.

De alig telt le az év gyásza,
Új élet költözött a házba.
Mitől Terés titokba' rettent
S fohászszal kérlelé az istent,
Hogy meg ne engedje soha:
Megtörtént — jött a mostoha.
Szép nyalka asszony, özvegy szintén,
Enyelgő, nyájas eleintén,
Utóbb rideg, kemény, kegyetlen
És bosszúálló. Egy kas gyerek,
Vásott, hanczusó, neveletlen,
Falánk, nagyétü, mint a veréb:
Ennyiből állt a hozománya;
És alig hogy az év lejára,
Jött hozzá új: enyém tiédhez
Jött a mienk! —
Szorult a fészek,
Indult a hajsza! Győző elien
Rab földön nem oly kiméletlen,
Miként e had volt, sarczot róva
Az apró szelid őslakókra,
Kik csüggetegen keltek-jártak,
Bátortalan lézengő árnyak!
Elébb a játék került sorra,
Engesztelésül a mogorva,
Erőszakos, vad czimboráknak
Könyek között önkényt ajánlva,
Avagy parancsra. Majd a hol
Játsztak, a drága kis zugoly,
A megszokott buvócska hely:
Tilalom onnan üzte el.
Hol évek óta háldogáltak,
Elvették tőlük a kis ágyat,
Mit anyagond puhi ott lágyan,
És idegen hált a kis ágyban!

Majd a szekrények féltett zára
Pattant a avatlan kéz turkála
Vandal gyönyörrel, kegyeletlen
A habos fehérnemüekben,
Miket úgy őrzött és ugy féltett
Az elköltözött drága lelek,
S irigy megjegyzés, durva, ronda
Esett mindenre s lepiszkolta.
S elékerültek az ó selymek,
Még alig-alig hogy viseltek:
A nászruha, még új, bár régi,
A mostoha már nem kiméli,
Pompázik benne és nem retteg,
Hisz alszik, a kit eltemették!
És igy tovább. Minek leirni?
Ez régi nóta, régi bú,
Hej, de kinek végig kell sirni,
Végig siratni — sanyarú! —
Estenden, folyosón, az árnyba',
Vagy a sötét cselédszobába',
Hová lassacskán kiszorultak,
Az árvák össze-összebujtak
Terés köré; ki átkarolva,
Ki térdeire kuporogva,
De némán, szótlan mindenik
Tán nincs is szó arra, mit érez
A gyermekszív, mely titkon vérez,
S csak köny, sohaj mondja el hiven
Fájdalmát, szenvedéseit? . . .

Egy nyirkos, komor őszi este,
Midőn hosszú szálat eresztе
A hallgatás pókja, befonva
Őket merengő, néma gondba:
A legkisebb egy szőke angyal,
Kékszemü és aranyos hajjal,
Kedvencze anyjuknak, mig éle,
Odahajolt nénje füléhe'
S titkon susogta: „Ó Terézem!
Tudod, hogy hogy van a mesében?
'Éjfélkor jő — fátylát lebbenti,
Éjfélkor megy — nem hallja senki,
És gyermekit csókolja rendre
S utána néz, ha minden rendbe?...'
Ó annyi éjen, éjszakákon
Lesem anyácskát már és várom . . .
O mondd Teréz! egyetlen egyszer
Ah, soha-soha sem jövend el?“ . . .

„Bizonynyal, drágám, el fog jöni“
Susog Teréz. Aztán elhallgat
És évődik egy gondolatnak
Súlyos terhével, mit rég forgat
Ágyán és nem birt érlelődni.
Im most megért . . . Lehull virága,
Virágeső az ajakára:

„Figyeljetek . . a koczka fordul,
És jut nekünk még szebb napokbul,
De maguktól ők be nem térnek,
Elhozni kell . . . Elmenni értek . . .
Azért ha valamikor egyszer
Csak arra ébrednétek reggel,
Hogy üres, hideg Teréz ágya
S ő nincs sehol . . . Ó azért gyászba
Ne boruljon a lelketek;
Ti tudjátok, hogy miért mentem,
S imátok fog kisérni engem,
Mig ismét visszatérhetek.
Helyettem itt lesz Erzsike,
Ő varr, fódoz a többire,
Éjente a kis lámpa mellett,
Ha valamennyien lefeküdtek,
S te Margitom tanitod irni. . . .
És jók lesztek s nem fogtok sirni,
Mig értetek leszek majd távol — —“

S másnap Teréz eltünt a háztól.

Karácsonyi drámák.

Irta: Vass Álmos.

Ez előtt harmincz vagy harminczkét esztendővel karácson vigiliáján irgalmatlan zivataros idő volt. Össze csavarodott emberek, akiknek még akkor minden szál hajok fekete volt, maig is emlegetik azt a minden élőt rettegtető orkánt.

Ez egyébként semmi befolyással se volt a gazdagok karácsonyjára. Erős, jó meleg lakásban, gondtalan elmével, borutlan szivvel könnyü hallgatni az elemek harczát; még jóizüen mulatni is lehet mellette. Ilyen helyre a kis Jézuska is könnyebb lábbal lép, mint azokba a szegény düledező kunyhókba, miket a viharok csak különös, szeszélyes irgalombói hagytak meg födelekül az időtépett rongyoknak, a nyomoraszalta elhagyottaknak.

De ha a többi zivatar megkimélte, — ez azoknak is neki ment. Hogy a kis Jézuskának valahogy odáig ne kelljen fáradnia, hát elsöpörte az utból valamennyit, ahol csak egyet talált. Mindegy volt neki, ha magyar, ha tót lakta.

Legelsőnek vette a falu éjszaki oldalán azt a kunyhót, ahol egy szegény árvaleány lakott. Azt pedig ugyan megkimélhette volna; az Isten is megáldotta volna érette

Nagyon jóravaló leány volt szegény Delinke! Ő feküdt az alatt a nyomorúságos viskónak ingó bi[illegible] födele alatt akkor élet és halál között.

Sok emlék kötötte ahhoz a koldusnak is szegény lakáshoz.

Miután édes-apját, ki egy kisebb reformatus ekklezsia lelkésze volt, elvesztette és beteges anyjával minden nélkül maradott, — abba a kis kunyhóba vonult; azt bérelte ki évi 15 forintért az ottani uraságtól; ott éldegéltek kezeik munkájából.

Az anya egy évvel előbb kiszenvedett; Delinke egyedül maradott. Csak két halandó szem záródott le örökre; de ez a két szem volt Delinkének világitó napja, szerető őre. Anyai szemek voltak azok; miket — ha becsukódnak, — nem pótol ezernyi nap világa.

Az uraság szép fia, ki mindennapos látogató volt Delinkénél a nappali órákban; az anya halála után e látogatási időt az éj óráiba nyujtotta. Egy ily alkalommal tele sugdosta a szegény szerelmes lánykának fejét csábos szavakkal; káprása-

Mai számunkhoz egy fél iv melléklet van csatolva.

gező itala ma már munkásaink rendes tápláléka, mi még elszomoritóbb csecsemőiknek is rendes altató itala. Bölcsőházaink nincsenek, s a mezei munkára siető anya ott kinn a mezőn vagy a szőllőhegyen pálinkás kenyérrel csititja kisded csecsemőjét és ennek az italnak bóditó ereje emészti már a kicsiny gyermek tagjait, hogy hasznavehetetlenekké válnak idõnek előtte. Pedig ez az ital nagyban fogyasztva valóságos méreg, eltompitója minden nemesebb érzésnek és sorvasztója a munkaerőnek. Liebig, a nagy vegyész, irta róla, hogy a pálinka nem más mint egy váltó, melyet ivója jövendőbeli életerejére állit ki, de életereje fogyása miatt többé beváltani nem bir. Pedig munkás népünk immár egész rabja lett az italnak. Csoda-e ha munka ereje fogytával a munka kerülője lesz, — és lassanként a maga munkája helyett a mások szorgalmából akarja tengetni életét.

De száz meg száz egyéb utja is van a szegénységnek s valahányszor egy elzüllött csavargóval, vagy másra szoruló kéregetővel találkozunk, dúlt vonásai társadalmi fejlődésünknek ezer hibáját és ezer árnyékát juttatják eszünkbe. Maga közgazdasági fejlődésünk is nagyban járult az elszegényülés terjesztéséhez. Ismerjük a hitelérzés könnyüségét és a könnyüszerrel csinált adósságok romboló hatását. Ez azt mutatja, hogy népünk még nem volt elég érett az ujabb gazdasági fejlődésre, mely rohamosan köszöntött reánk, midőn a forradalom előtti idők patriarchalis terménygazdaságából egyszerre a modern idők pénzgazdaságába zökkentünk. Világért sem akarjuk a régi jobbágyvilág dicsőségét zengeni, hanem csak azt akarjuk megjegyezni, hogy népünk a kellő előkészület nélkül lépett ki belőle. A jobbágynak szabad marhatartása volt földesura legelőjén s az a földmives, kinek nyomorult gebéje mai napság erőtlen az ekevasat a föld felszinénél mélyebben huzni, akkor négy lovon járt, s ha egy évi termése rossz volt, ott volt a könnyüszeren nevelt marhaállomány, melyből minden baj nélkül teremthetett pénzt a jövő aratásig. De az urbériség megszüntével a közlegelők is megszüntek, szántóföldé lett az egész határ és megapadt országszerte a marhaállomány. A statisztikai kimutatások évről-évre bizonyitják-e szomoru apadást, melynek veszedelmes következménye az, hogy a földmives nem tudja földjét sem jól müvelni, sem a belőle évről évre kizsarolt termő erőt visszaadni. És ha jön az első évi rossz termés, nincs mit eladni. A régi idők forgó tőkéje, a marhaállomány csak volt, de már nincs és csak egy kisegitő eszköz maradt számára: az uzsorások zsebe az ő nagy kamatos pénzével. Ime ez is a szegénység utja, elzüllött családok és koldusok nevelője.

Iparosaink körében is van elég baj, mely mind az elszegényedésre vezet. Igaz, hogy a külföldi verseny és sajátságos viszonyaink igen apasztják mesterembereink keresetét; de az is igaz, hogy mesterembereink közül kevesen vannak, a kik tanulnak, a kik izlésüket kellőleg művelnék, hogy munkájok kiállja a versenyt a tetszős külföldi portékával. Még kevesebben varnak pedig azok, a kik szorgalommal ügyszeretettel vinnék mesterségüket. Iparosaink nagy része ha egy kis tőkét szerez, üzlete helyett szőllőbe vagy földbe fekteti és egy nyereggel két lovat megülni nem birván, lesz belőle rossz földmüves, és urhatnám mesterember. Gyermekét meg éppen urrá neveli s igy iparosaink között sohasem verhet gyökeret semmiféle erős testületi szellem, s nem fejlődhet náluk semmi állandó müizlés, mely felgyült szellemi tőkeképen szállna ivadékról-ivadékra. Csoda-e ezek után ha a külföldi ipar izlésesebb munkájával iparosaink nem versenyezhetnek és a proletárok százféle fajtájának nagy része éppen az ő körükből kerül ki.

De ne folytassuk tovább e szomoru szemlét. Mi csak rá kivántunk mutatni társadalmunk egyik égető sebére és annak szülő okaira. A pauperizmus megvan, s mindinkább terjed mind az a kóros anyag, mely e társadalmi betegség kisérő jellege, nevezetesen az erkölcsök lazulása és a corruptió. És van-e ennek orvossága? Igen is van. De ez nem az oktalan segedelemnyujtás a dologtalanság megjutalmazása, hanem a nép erkölcseinek fegyelmezése s a takarékosság és szorgalmatosság terjesztése. Azon a nemzedéken, mely immár elpusztult, nincs mit segiteni; sem erkölcse sem sorsa meg nem változtatható. De az uj ifju nemzedék az a miénk s általa még urai vagyunk a jövőnek. Eszközünk az iskola és a jobbak iparkodásának példaadása szorgalomban és takarékosságban egyaránt. Ezt kellene mindenekelőtt meggondolnunk és népnevelőinknek arra kellene törekedniök, hogy a kezükre bizott jövő nemzedékének ne csak ismereteit és szellemi tehetségeit, hanem erkölcseit is figyelmezzék. Jótékonysági intézeteink pedig azon legyenek, hogy csak a munkaképteleneket segélyezzék, a dolgozni képesek pedig kérlelhetlenül dologra hajtassanak, nehogy az élősdiek serege a nemzet testén elszaporodjék, mert az élősdiek ha elszaporodnak, megrontják és megölik még a legerősebb szervezetet is.

A községi élet.

(L.) Néhány évtized előtt a falusi élet még igen kellemes élet volt.

Ha a városi ember kirándult falura, megtetszett neki az az idylli élet, mely csak igy faluhelyen volt otthonos s mely oly kedvessé, felejthetetlenné varázsolta a falusi életnek csendes tűzhelyét.

A költő ihlett dalokat zengett a falu csendes magányáról, a vidám és barátságos életről, melyben a falusiak egyaránt osztozkodtak. A városiak majdnem irigy szemmel nézték ezt a boldog, családias életet, hol tisztelte, szerette egymást osztály, rangkülönbség nélkül mindenki.

Az anyagi jólét és az általános tisztelet és közbecsülés volt alapja a sokak által irigyelt, a költők által megénekelt és az adóexékutorok által fel nem zaklatott — falusi boldog életnek!

Az utóbbi években azonban, — mintha a népek boldogitására az országgyülés által halomszámra gyártott paragraphusokkal együtt az ördög hintett volna konkolyt a falusi, recte — hogy itt is a törvényes kifejezést használjuk: a községi patriarchalis élet tiszta búzája közé, az anyagi terhek és gondok, miket a bölcs honatyák vállainkra raktak, — a társadalmi élet kötelékeit meglazitották s ma ott állunk a községekkel, hogy őszintén beszéljünk — bizony nem sok irigylendő van a községi gyöngyéletben.

Tekintsünk csak egy kissé körül községi közéletünk szinpadán.

Sok községnek nagyon sok a terhe, nagyon kevés az állandó és jövedelmező tőkeértéke s nagyon nagy a községi pótadója. E körülmény képezi egyik főokát községeink elszegenyedésének.

A községnek, mint hatóságnak s mint az állami közigazgatás közegének az utolsó időkben rettenetesen megszaporodott teendője s ehez képest tisztikara s teendője. Saját tisztikarának és szolgaszemélyzetének apparatusát a következő tekintélyek képezik: jegyző, segédjegyző, öregbiró, kisbiró, községi vagy körorvos, képviselő tagok, póttagok, két esküdt, közgyám, éjféi előtti és éjfélutáni bakter halottkém, szülésznő stb. — A községnek jókarban kell tartania középületeit, utait, hidjait, tüzoltószereit és egyéb ingóságait. A hol községi iskola van, fenn kell tartania azt is, fizetni tanitóit, gondoskodni az iskolaépületekről, azok fütéséről, tanszerekről s több efélékről. Sok terhet visel egyházi czimen is, ha katholikus, templomaiért, papjaiért, kántoraiért, tanitójáért; ha pedig protestans: mindezeken kivül egyházáért, egyházmegyéiért, egyházkerületeért, magasabb iskoláiért, egész elemi közoktatásáért.

Aki a sok §§-al agyonboldogitott és sanyargatott községi élet terheinek viseléséhez hozzájárul, az fizet államadót, községi pótadót; le kell szolgálnia a közmunkát állami, megyei és községi utakra és egyéb teendőkre. Iskolaadó, párbér; papnak, tanitónak, egyháznak szerződéses illetménye, születés, halál, házasság keresztelés, jogügylet, per, bélyeg, illeték, késedelmi kamatok, birságok, katonabeszállásolás, közjegyző, fiskális, végrehajtó, pásztor, kanász, őrök, révek, vámok, fogyasztási adók, biztositások stb: mind, mind sok pénzbe kerülnek. Mindez egyenes és görbe uton nem egyéb, mint állami természetü s ahhoz hasonló közteher. Ha pedig templomot és iskolát, pap és tanitólakot s községi házakat kell épiteni: akkor terhe megkétszereződik.

Ezután jön mindennapi kenyere és ruházata magának és családja munkaképes vagy neveletlen tagjainak. Jön a betegség s vele együtt az orvos és patika. Jön a gazdasági felszerelvényekben fekvő tőkéjének folytonos kiegészitése, házának, épületeinek jó karban tartása, gyermekeinek iskoláztatása s ha azok már munkaképesekké válnak: azoknak a katonasághoz való beadása. Némely községeknek mindezeken felül még rendkivüli kiadásai is vannak, mint például telepitvényi és szőlődézsmaváltsági évjáradékok vagy sokszoros adóhátralékok fizetési stb.

A falusi gazdát bizony sok helyen tönkretették a telepitvényi és szőlődézsmaváltságok, a kegyetlen adóvégrehajtások, a rosszul kezelt folyamok árvizei és végre a százkaru és hydrafejü szörny, a községi élet legnagyobb átka: az uzsora. Vannak emberek, kik üzletszerüleg üzték és a fenálló törvények daczára üzik még most is embertársaik szivtelen kiszivattyuzását s a kiknek fekete lelkét annyi ártatlan család nyomora terheli.

Az ily gazemberek ellen nem lehet elég szigoru törvényt alkotni. Aztán a czopfos idők maradványa: a regale jog is egyik tényezője a községek elszegényedésének; a regale jog teljes lehetetlenné teszi, hogy a falusi lakosság jó és egészséges italt kaphasson. A szegény nép ki van szolgáltatva egészen a regale bérlőnek, hogy olyan italt igyék, mint aminőt annak tartani tetszik s issza a kozmaolajos spiritusszal föleresztett pálinkát. Issza a pancsolt, hamisitott vagy épen fuxinos bort s fizeti horribilis áron. A szomszéd községbe nem mehet el minden korty italért, a saját falujában pedig senki sem csinálhat konkurrencziát a regale bérlőnek. Ismeretes, hogy a regale-bérlők mennyire felgazdagodtak országszerte. Mind az italélvező szegény falusi ember pénzéből, annak rovására.

De nem csak az ital dolgában van ily részebül a falusi ember, hanem mindennel. Akármerre néz, fordul, minden igénybe veszi az igazán véres verejtékkel szerzett keresményét és mindezek fejében járhatatlan utakon kénytelen gabonáját beszállitani — hetivásárra. Városi embernek fogalma nincs arról, hogy minő gyalázatos, rosz utakon kénytelen a szegény falusi ember lovait, marháit agyoncsigázni, olyan utak vannak, hogy egy pár heti esőzés teljesen járhatatlanná pocsékolja s a községek hetekig egészen el vannak zárva a külvilágtól.

A községek személy- és vagyonbiztonsági állapota is a lehető leggyarlóbb; egy kóbor czigánycsapat napokig rettegésben tartja a községet. Sok nagyobb és népesebb község vagyon- és életbiztonságának őre — csak egy gyakran részeg bakter.

Ime: ez a községi életnek és nyomoruságának hü képe; ilyenforma a mi szegény falusi községeink élete, melynek elöidézésében az utolsó évtized törvényhozása által hozott visszás és községeinkre káros befolyással ható rengeteg §§ ok nagy mértékben hozzájárultak.

Zalamegye tisztujitó közgyüléséből.

Glavina Lajos főispán ur a f. évi decz. 17-ére hirdetett megyei tisztujitó közgyülést 10 órakor megnyitván, az igazolt és megjelent 450 bizottsági tagot üdvözölte. Miután az ujon választandó tisztikar megalakitása kell, hogy a megye bizottságának egyik kiváló gondjai közé sorolt eljárása legyen, a most leköszönt tisztikarnak eljárása feletti elismerésének kifejezést adva, a gyülést megnyitottnak kijelentette.

A lelépett tisztikar helyét elhagyván, főispán ur a törvény értelmében a helyettesjegyzői és ügyészi állásokat, — az elsőt Szigethy Antal az utóbbit Hertelendy Béla személyében rendezvén, — a választások megfejtéséhez szükséges bizottságokat alakitotta meg. A közigazgatási és állandó választmány tagjainak megválasztására kiküldött bizottság Háczky Kálmán elnöklete mellett, — a kandidálás pedig Eperjesy Sándor, Inkey László, Novák Ferencz, Nagy Károly, Skublics Gyula és Besenyei Ernő, kikül-

---

tos mennyet varázsolt eléje aranyos igéretekkel. A lány szédült, szédült, egyre erősebben; elvesztette eszét; agya lángolt, vére hullámzott; — hosszu, hosszu önkivületi álomba merült, s mire abból felébredett: . . . . örvény fenekén volt. —

Rettenetes örvény az, ahova jutott. Ahhoz csak a gazdagoknak van joguk; a szegényeknek oda nincs utjok; azért ha egyszer belejutottak, ritkán adódik mód a kijutásra.

Amaz emlékezetes éj után kilencz hónapra eljött karácsony, azzal a viharos vigiliai éjszakával.

Delinke éppen akkor feküdt élet és halál között, hogy életet adjon egy másik parányi embernek.

Nem volt mellette senki, de senki; csupán egy kinzó óriás: az önvád.

A vihar szilajan rázta az ingó épületkét; ajtó, ablak csakugy zörgött-zörgött. A tető már össze-vissza volt tépve; a tetőfák megtöredezve.

Most egy rettentő roham jött. Még mértföldekre lehetett, mikor iszonyu üvöltése felhangzott, — a másik pillanatban már ott termett s egyetlen szárnylegyintéssel lecsapta a kunyhó tetejét; fölszaggatta a padlás vakolatát; letépte az ajtót, az ablakokat, szárfástul. Nagy istencsodája volt, hogy a parányi kunyhót mindenestül el nem vitte játékának.

A borzasztó szélrohamban egyszerre elkezdettek a harangok határozatlan ütenyben kongani. Olyan fájdalmas hangok voltak azok! Akihez eljutottak, rémülve futott ki az udvarra; hogy talán a másik elem, a tüz is, gazdátlanná lett a szörnyü éjszakában?!

Nem azt jelezték a harangok bus kongásai! Fájdalmas nyögések voltak azok a harangok érczenyelvén hallatva. A vihar letépte a torony ablakát s el kezte verni, korbácsolni a harangokat. Ezéknek az ütéseknek fájdalmától rezzentek meg az érczszivek.

Mikor a viharzugás kissé csendesült s a harangok bus kongása elnémult, — a fedetlen kunyhó széltépte résein át nyöszörgő gyermeksirás kaczagtatta meg a rakoncsátlanul tánczoló sivatart. —

Egy élettel több volt benn, a nyomor tanyájában.

Másnap reggel az emberek elmentek megnézni a pusztulást, — a szegények tanyájához.

Abban a fedetlen, ajtótlan, ablaktalan faluvégi kunyhóban találtak egy siró gyermeket és egy megdermedt anyát.

Az a parányi teremtés olyan szépen be volt takargatva! Minden takaró azon volt; minden melegét átadta neki a kiszenvedt anyai szeretet. Hogy a parányi szivecske el ne némuljon, szépen betakargatta az anyai gondosság. végső küzdelmében. Azután azt a parányi szivverését hallgatva elaludt szép csendesen . . . . örökre.

Megkönyezték . . . . eltemették.

— — — — — — — — — — —
— — — — — — — — — — —

A büszke uraság, mikor észrevette, hogy fia szemében könyek mernek szivárogni egy koldus varróleány után, — felültette fényes fogatára; kezébe nyomott egy teli erszényt, s azt mondta neki, hogy élettapasztalatok szerzése végett menjen Párisba. Mikor majd megtanulja, hogy mi különbség van a rongy és a bibor között, akkor jöjjön haza! És ha visszatérve még mindig marad könye egy jeltelen, gondozatlan sir fölé . . . . . . akkor vegyen tizenegy krajczárért egy marhakötelet és akassza föl magát.

— — — — — — — — — — —
— — — — — — — — — — —

Azt a parányi jószágot, kit örökségül hagyott szegény Delinke a Gondviselésnek, — magához vette egy a maga igényei szerint mindenben bővelkedő anyóka.

Első pillanatra rosz néven vehetné az ember a Gondviseléstől, hogy igy fogadta az örökséget; mert Katónéné, a vén anyóka, arról vala nevezetes, hogy ő adta a legszebb virágokat azokba a házakba, melyek arról nevezetesek, hogy egy-egy communállamot képeznek a polygamia tekintetében.

Kató anyó nagyon értette a módját kenyérkeresetének. Megvolt neki a szokott járása; mely néhány faluból állott.

Három négy falu mindig elég tág tér egy-egy élet-dráma lejátszódására. Ekkora térségen mindig találkoznak szerencsétlen jóhiszemü lányok, akik szeretnek és e szerelemnek odaadják m i n d e n ö k e t; és mindig találkoznak lelketlen férfiak, kik elfogadják a roppant áldozatot és beszenyezik vele az eszményi szerelem oltárát.

Az ily áldozatok gyümölcseiből élt Kató anyó.

A megcsalt, szerencsétlen lányok elvitték szégyenöket a másvilágra. Akkora ereje ritkán van az anyának, hogy gyermekét is megölje; azok itt maradtak. Kató anyó szokta azokat pártul fogni.

És tetszik tudni: mit mondott rá a világ?

Azt, hogy ha Katónéninek tiz lelke van, mind a tiz megüdvözül ennyi jóságért.

Mert a világ azt már nem Kató néne bünei közzé számitotta, hogy a nála nevelkedett lányok abba a bizonyos commun-államba jutottak.

Eltudott ő olyankor sirdogálni napokszám; panaszkodott fünek, fának, hogy milyen hálátlan gyermekeket nevel ő; feláldozza érettök mindenét, a mikor egy kissé gyönyörködhetnék bennök, meg hasznukat is vehetné, akkor itt hagyják a faképnél és meg felül rá szégyent hoznak ősz fejére azzal a gonosz élettel, amit kezdenek.

Mig ekképen sirdogált, a lányért járt dijat szépen belecsusztatta a ládafiába.

(Az európai nagyhatalmak államférfiai pedig nyugodtan aludtak, hogy Európában nincsen rabszolgakereskedés!)

Igen természetes, hogy Delinka leányával is hasonló terve volt Kató anyónak. El is nézegette naphosszant azokat a gyönyörü szőke fürtöket, mikért valami nabobnő milliókat adott volna; — azokat a buzavirág szemeket, melyek csak azért nem voltak, ragyogóbbak a napos égnél, mert még nem kelt föl bennök a szerelem napja. — Örömmel vette észre: miként lesz a gömbölyü arcz napról napra tojásdadabbá; amint a szivben tanyát vertek a szüzi ébredés sóhajai. Látta: mily szobrászi alakot nyernek a nyulánk termet szabályos idomai.

— „Ez lesz még csak a drága!" — gondolta magában egy-egy szakértői szemle után.

Még a neve is olyan, hogy majd nem is kell neki szebbet fölvenni. (A lány a keresztségben a n y j a nevét kapta.)

Delinkére ugy vigyázott a vén banya, mint a szeme világára. Szépen ki is taníttatta. Tudott az olvasni irni, számolni; kézimunkái valóságos remekek voltak. Valami nehezebb munkától Isten minden kincseért se engedett volna Kató anyó az ő lánykáinak, szegény ágról szakadt árváknak.

Delinke nagyon keveset hallott boldogult édes-anyjáról. Ha kérdezősködött utána, csak annyit tudott meg, hogy egy áldott jó teremtés volt; az egész falu szerette; maig is áldatja az alvó porát. Nem találkozott a faluban olyan lelketlen lélek, aki a valót megmondta volna. Ha apja után kérdezősködött, akkor meg kitértek előle szépen, a jószivü gyöngédség egy-egy hazug szavával. Arról bizony nem tudnak semmit! Mikor édes-anyja a faluban megtelepedett, özvegy volt már — ennyit tudnak — s hogy nemsokára rá szült és meghalt.

Ez alatt a szépen fejlődő lányka el-ellátogatott anyja sirhalmához. Minden látogatás után egy egy virág- vagy füszálat vitt haza emlékül.

És ezekkel a szálakkal nőtt lelkében a jóság, az ábránd egy tevékeny élet után.

Egyszer ilyen látogatás után holmija közé nyult Delinke; nem is egyéb szándékkal, mint hogy a hazavitt füszálat a többi közé tegye. Ott a holmik között volt szegény anyjának összes hagyatéka: egy-egy elrongyollott. molyette ruhadarab, rozsdás olló, lyukas gyüszü, néhány csomag czérna, egy-egy összegyöngyölt csomóban százszinü rongydarabok; amiknek valamikor foltul szolgálni volt a rendeltetésük.

Delinke oly nagy kegyelettel őrizte ezeket, hogy soha fel sem bontotta. Ugy voltak azok, amint szegény boldogult édes-anyja becsomagolta.

Ez alkalommal valaki mintha azt sugta volna neki, hogy bontsa ki azokat a csomagokat. Megtette. Az első csomagból mindjárt egy avult fakult könyv hullott ki. Fölnyitotta. Az első lapon megsárgult betükkel volt irva:

„Élet naplóm."

Tehát előtte feküdt egy élettörténete; egy nagy titok, melynek szentélyébe eddig nem eresztette őt senki.

Mennyi fájdalom alatt roskadozhat az a kis avult könyv!

Remegő kézzel nyitotta fel és olvasta. A napló rettenetes dolgokat beszélt. Egy bukott angyal sohaja volt az a vesztett paradicsom után. Az után a paradicsom után, mit a nőknek a szeplőtelenség szent nyugalma nyit meg.

Azokból a halvány, könyekkel áztatott, reszkető kézzel, háborgó lélekkel irt sorokból tudta meg Delinke származását; azok a fakó sorok mondták el neki anyjának őrületes szerelmét; e szerelem kinjait, gyönyöreit. Mire a napló végső leveléhez ért, — az élet nyitott könyvvé lett előtte; a titkok fátyola szétfoszlott; az ifjukor varázsa, az ártatlanság, megvolt tépve, le volt szaggatva; a 16 éves lányka lelke egy hányatott-csalódott sziv kinos tapasztalatai alatt roskadozott. Mindez néhány óra müve volt!

Arczáról eltünt a szelid ábránd; fölváltotta azt a kiábrándulás komolysága; az a mindenkinek tisztes távolt parancsoló tekintet.

Még egy levél volt csupán a naplóból, amit nem olvasott; azt is el akarta olvasni.

Az egy levél volt melyet a szegény anya — talán utolsó erősebb pillanataiban irt leányához. (Vége következik.)

HIRDETÉSEK.

Negyedszázados évforduló.

Ingyen regény-melléklet minden számhoz és regények kedvezmény áron.

Felhivás előfizetésre a

„BUDAPESTI BAZÁR"

leggazdagabb tartalmu, legszélesebb és legolcsóbb szépirodalmi divatközlöny, melynek minden száma tizenhat oldalon jelenik meg díszesen illustrálva, s minden szám mellett egy pompás, művészi kivitelü több alaku szinezett divatkép van mellékelve, természetes nagyságban kivágott szabásmintákkal, számtalan szabásrajzzal, fehérneműek jelzéséhez való monogrammokkal, a családi körökben meghonositott vászonmunkálatokhoz szinezett mintarajzokkal.

Mi nem tartunk jubileumot! Pedig büszkén tekinthetünk vissza arra a huszonöt évre, mióta lapunk a művelt magyar hölgyek szolgálatában áll! Igen, 1884. évi január elsején lapunk XXV. évfordulójába lép. Ünnepi év ez ránk nézve; de nem csak a mi ünnepünk, hanem a magyar hölgyeké is; mert a „Budapesti Bazár" az első magyar szépirodalmi divatlap, mely, mióta magyar irodalom van: ezt az évet megérte! Rajtunk kivül csak a „Vasárnapi Ujság" és a „Pesti Napló" — mondhatják el magukról, hogy már jubiláltak!

Igen, a „Budapesti Bazár"-ra nézve a következő év ünnepi év lesz, s ez arra ösztönöz minket, hogy a lelkes magyar hölgyközönségnek lapunkhoz való hűséget, ragaszkodását azzal háláljuk meg, miszerint lapunk szépirodalmi részét továbbra is a legkellemesebb olvasmányokkal lássuk el; divatrészét pedig oda tökéletesitsük, hogy sem az angol, sem a franczia, sem a német divatlapok felül ne múlják a magyar hölgyek kedvencz lapját a „BUDAPESTI BAZÁR"-t.

Adunk ingyen külön regény-mellékletet is

minden számhoz egy tizenhat oldalu ivet, melyből t. olvasónőink idővel csinos könyvtárt gyűjthetnek. Jövő évi ingyenes regény mellékletünk ZACCONE PÉTER hirneves franczia regényiró

„A kilenczmilliomos ember"

czimű érdekfeszitő regénye lesz.

Uj előfizetőnőink ezenkivül Gaborian Emilnek a „Méregkeverőnő szerelme", czimű regényét, ugyszintén Grandfort Manoel „Lucie férje" czimű regényét, valamint Zaccone Péter „Az amerikai unokaöcs" czimű regényét — egyenkint 60 60 krért rendelhetik meg.

Igen fontos a vidéki t. előfizetőnőkre, hogy szerkesztőségünk dijtalanul ajánlkozik mindennemű oly tárgyak megküldésére, amik a divat, kézimunkák és háztartás körébe tartoznak s ismerteti a fővárosi e szakban foglalkozó legjelesebb és legjutányosabb üzleteket is.

Rendkivüli uj kedvezmény,

az, melyben a „BUDAPESTI BAZÁR" minden egyes előfizetőnője részesülhet! Lapunk divatrészét ugyanis egy igen hasznos melléklettel bővitjük meg.

Minden negyedévben adunk egy ivet monogrammokkal és himzés-mintákkal és hogy a monogrammok haszonvehetők legyenek,

saját nevére minden előfizetőnőnek

jogában állanó monogrammot megrendelni, melyet mi mintaivre elkészittetünk. Intézkedtünk arról is, hogy megszerezzük a Holbein-féle szinezett mintarajzokat, melyek az annyira kedvelt s a családi körökben meghonositott vászonmunkálatokhoz, szines kivarrásokhoz és himzésekhez alkalmazandók, s igy lapunk 1884-ik évfolyama ez uj melléklettel is gazdagodik.

A Rózsaszin boritékot

továbbra is „Társalgó-csarnokul" engedjük át kedves olvasónőinknek, az eddig is folytatott kérdésekre és válaszokra.

Egy negyedszázada lesz 1884. év januárban, hogy lapunk a művelt magyar családok körében el van terjedve. Hálával tekintünk a multra, bizalommal a jövőbe! A mi jutalmunk hiven teljesitett kötelességünk tudatában s a művelt, lelkes magyar hölgyek további pártolásában van. Ez a „Budapesti Bazár" jubileuma! Komócsy József, a „Budapesti Bazár" főmunkatársa. Király János, a „Budapesti Bazár" tulajdonos szerkesztője.

Előfizetési feltételek,

A „Budapesti Bazárra" az ingyenes regénymelléklettel együtt: Negyedévre: (januártól—márczius végéig) 2 frt 50 kr. — Félévre: (januártól junius—végéig) 5 frt. — Három negyedévre: januártól—deczember végéig) 10 frt.

A „Méregkeverőnő szerelmei" czimű regényért külön 60 kr. A „Lucie férje" czimű regényért külön 60 kr. „Az amerikai unokaöcs" czimű regényért külön 60 kr. — Bolti ára egy-egy forint.

Az előfizetési pénzeket ily. czim alatt kérjük beküldeni:

Király János szerkesztőnek, Budapesten, ujvilág utcza 16 ik szám.

WEISER J. C. vaskereskedő

Clayton és Shuttleworth

czég gazdasági gépgyárának fiókraktára

Nagy-Kanizsán.

Ajánlja a t. cz. közönségnek dusan felszerelt gépraktárát mindennemü gazdasági gépekben eredeti gyáriár mellett és pedig:

Legujabb szerkezetü 3 soros ekékeket, kézi járgány és gőzcséplőgépeket, konkoly választókat (Trieurök) őrlő és daráló malmokat, daráló és morzsológépeket, sor és szórvavetőgépeket, répa és szecskavágókat, mindenféle szelelő és osztályozó rostákat, Pretsch féle arankát kettős gyürüs vasvetőtaligákat, lóherszénagyüjtőket, legricza-darálókat, szálfecskendőket, borsajtókat, mindenféle kutszivattyukat, legkiválóbb minőségü gépolaj és gépszijakat, vasboronákat, kiválasztó gépeket, hengereket, lóhermag koptató gépet, ujabb csutkás kukoricza morzsolókat, lithaló kis szekrény trágyalé és valamint gépolaj és gépszijakat.

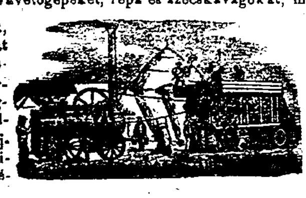

Árjegyzékek kivánatra ingyen és bérmentve.

Budapestre való átutazás közben

csak rövid időre.

Nagy-Kanizsán a főpiaczon megtekinthető

FALK

nagy állat- seregléte.

Vasárnap nagy megnyitó előadás. Kezdete az 1-sőnek d. e. 11 órakor, 2 d. u. 3, 3. d. u. 5, 4. este 7 órakor.

Az állatsereglet 70 nél több példányból áll.

ugymint: indiai idomitott elefant, zebu, királytigris, különböző faju oroszlánok, párducsok, foltos és csikos hienák, amerikai, orosz és indiai, ugyszintén jegesmedvék, óriási kängurok, egypupu tevék, lámák, farkasok, petymegek, tüskés disznók, mosó-medvék, anguitti, hangyászok és ormányos medvék, különböző faju kigyók, ezek közt egy 20 lábnyi boa constrictor, afrikai s amerikai struczok, szakállas keselyük, sasok, araras, kakaduk, papagályok, krokodilok, örvös állatok, nemkülönben majomház; itt kiemelendők egy ha madrias kinőtt köpenyes pávián, ugynevezett erdei ember stb. — Igen érdekes e gy párducs- és farkascsalád az állatseregletben ellett kölykeivel.

Különösen kiemelendő az indiai elefánt PEPI, még eddig elő nem adott mutatványaival.

Helyárak: I. hely 40 kr., II. hely 20 kr. — Katonák őrmestertől lefelé és 10 éven aluli gyermekek a fenti áraknak felét fizetik.

Hétköznapokon mutatványok tartatnak d. u. 4 és esti 7 órakor, midőn az állatok idomitása és etetése történik.

Tisztelettel alulirott a t. cz. közönséget figyelmezteti, hogy valamennyi fent elősorolt állat a sereglétnek legszebb példányaiból állanak, mind élők és jól, tisztán tartott állapotban láthatók.

Szives látogatásért esd

FALK

Előfizetési felhivás

a

PESTI NAPLÓ

1884. 35-dik évfolyamára.

Harmincznégy év óta szolgáljuk hazánkat. Sokféle kormányt megértünk, sok viszontagságon keresztül hiven küzdöttünk a nemzettel. Meggyőződésünket bátran vallottuk; nec vultus instantis tyranni, nec civium ardor prava jubentium, mente quatit solida.

A közvéleménynek lapja vagyunk; a mit a magyar nép művelt osztályai éreznek, annak adunk kifejezést. Bizonyitja azt a nagy közönségnek kitartó pártfogása. Köszönjük előfizetőinknek irántunk tanusitott ragaszkodását.

Uj esztendő, uj választások következnek. Számot vetettünk multtal, jövővel:

Ellenzék voltunk, ellenzék maradunk!

A jelen kormánynyal szemben okát adjuk bizalmatlanságunknak. Mert nem személyes ellenszenv, nem érdek vezeti tollunkat, hanem kötelesség: kitartani a nemzet nemesebb javaiért való tusában.

E kormánynak multja dicstelen, jövője reménytelen. Mit vártunk tőle és mit igért e nemzetnek?

Azt vártuk, hogy a közjogi pártoskodás megszünik s Magyarország osztatlan erejét a nemzet jogainak sértetlen megóvásában, érdekeinek megvalósitásában, az állam szervezésében s tekintélye s befolyása magasra emelésében érvényesitendi. S mit tapasztaltunk? Nem hogy Magyarország jogát kiterjesztette, de sőt Ausztriával szemben örökös alkudozással az 1867-ki kiegyezést rosszabbra magyarázta s a nemzet önrendelkezési jogát kisebbiteni hagyta; a bosnyák kérdésben a dualizmust megsérté és aláásta: Horvátországgal szemben a végvidék bekeblezésénél, ugyszintén a fiumei kérdésben és a legutóbbi zavargások alkalmával a magyar állam szuverénitását és közjogát oly gyengén védte, hogy a Dráván tuli részek kapcsolata az anyaországgal veszélyeztetik: mindezek következtében a közjogi pártoskodás nem hogy megszünt volna, de uj tápot nyert.

Igérte a pénzügyek rendezését. Nem rendezte; hanem csinált rengeteg uj adósságot a réginek hegyibe és emelte minden évben a direkt és indirekt adókat a végsőig, az elviselhetlenségig.

Igért rendet az államban s kaptunk rendetlenséget: a közigazgatás zavarban, a közbiztonság megingatva, a társadalom felforgatva, hazánk reputácziója megburczolva, ime az eredmény ilyen.

De szebb jövő reményét nyujtja e ezen kormány? Mi lesz belőlünk, ha soká vezeti még az ország politikáját?

Anyagi jólétet keresünk s nem tudja megadni. Nincs semminő közgazdasági programmja, tisztában sincs magával a teendők iránt. A közös vámterülettel feladta az iparpolitikát, a magas védvámokkal és fogyasztási adókkal a szabad kereskedést, a kereskedelmi szerződésekkel a mezőgazdaság érdekeit s midőn egyfelől lehetetlenné teszi, hogy Magyarországból iparos állam váljék, mely a nagy budgetet elviselhesse, másrészt agrárius politikát sem akar követni, hogy a föld birtokosait megtartsa és jövedelmeit szaporitsa.

Financziáinkat helyrehozni nem fogja soha, mert az inproduktiv kiadásokat, katonaságra s uj hivatalokra mindig felemeli s az adósságcsinálás rendszerével nem szakit.

Szervezni az államot nem képes; ezt egy pillantás igazságszolgáltatásunk sanyaru állapotára bebizonyitja.

A nemzet szellemi és erkölcsi életét fejleszteni nincs kellő érzéke; a legszomorubb, hogy a közszellem e kormány nyomása alatt mennyire alászállott s a közerkölcsök romlása botrányos perekben látott napvilágot.

Magyarország alkotmányos szabadsága kortespolitikává fajult és a kormány azt üzi a legnagyobb erőfeszitéssel. A választások, a parliament, a pártok a kormánynak szolgálnak eszközül s nem a nép közakaratának azon hatalmas tényezői, mint a Deák-part idejében voltak.

E kormány fölfelé alázatos, lefelé önkényes, soha róla tudni nem lehet, hogy miféle kalandokba viszi a nemzetet, vagy mily becses jogait és érdekeit áldozza fel.

Ezért maradunk ellenzék!

Hogy, mig a sajtó szabad és ha a sajtószabadságot is elvennék a nemzettől, mint mikor még nem volt szabad: a Pesti Napló a magyar nemzet igazait, érdekeit és magasztos szellemi kincseit védje, hirdesse. Sem a magyar czimert, sem a nemzeti lobogót el nem ejtjük senki kedvéért. Fegyverünk a szó, erőnk az igazság hatalma. Ha ezt valljuk, szavunk visszhangzik a szivekben. Ezerek, milliók értenek velünk egyet és még ezen kormány is meghallja a közvélemény hangját. A független közvéleményét, mely nem hizeleg.

Köszönjük a bizalmat a multban s kérjük a jövőre.

A PESTI NAPLÓ megjelen *naponkint kétszer*, s különösen figyelmeztetünk arra, hogy este is egy egész nagy iven, teljes lapot adván ki, már esti kiadásunkban nyomatjuk le a teljes tudósitást az országgyülés üléseiről és sok egyéb közleményt, melyet más lapok csak másnap reggel közölhetnek. Ez a Pesti Napló olvasóira nézve, az értesülés gyorsaságát illetőleg, egy egész napi előnyt biztosit. Hétfőn reggel rendkivüli számot adunk ki; valahányszor a tárgyhalmaz megkivánja, lapunkhoz mellékletet csatolunk.

Folytonosan két regényt közlünk, a legkitünőbb iróktól.

Munkatársaink díszes köre ugyanaz marad, mint eddig volt, politikai vezérczikkeink legnagyobb részét ezután is b. KAAS IVOR s ifj. ÁBRÁNYI KORNÉL fogják irni.

Szóval: Mindenben azok maradunk, akik voltunk, azt véljük, 1884 re is jobb igéretet nem tehetünk t. olvasóinknak.

Előfizetési árak.

(a reggeli és esti kiadásra és a hétfő reggeli rendkivüli számra.)

Egész évre	24 frt.	Félévre	12 frt.
Évnegyedre	6 frt.	Egy hónapra . :	2 frt.

Az előfizetési árak magukban foglalják a lap dijtalan kézbesitését a postán, vagy Budapesten kétszer házhoz hordva. Az esti lap postai külön küldéséért havonkint 30 kr fizetendő. Az előfizetéseket korán kérjük megtétetni, hogy az ujévi összetorlódás miatt a lap megküldésében késedelem ne történjék.

Az előfizetések Budapestre a Pesti Napló kiadóhivatalába (Barátok tere, Athenaeum-épület) küldendők. Vidéki megrendelésekre a postai utalványokat ajánljuk.

A Pesti Napló szerkesztősége és kiadóhivatala.

Divatos s értékes karácsonyi ajándékok!

Szép választékban, jutányos árak mellett, kaphatók Nagy-Kanizsán

Berény József ezelőtt Milhofer S.

ékszerésznél

főutcza a városháza átellenében.

Dusan felszerelt raktáromban a legujabb arany-, ezüst- s drágakő-ékszerek, egész ezüst késletek, továbbá zománcz korall s gránát-ékszer nagy választékban, legolcsóbb árak mellett találhatók. Tájékozásul néhány tárgyak árait ide jegyzem s pedig kaphatók:

Női arany gyürük	2 frttól felfelé.	Arany óralánez, hölgyek számára	25 frttól felfelé
Gyémánt gyürük a valódiság jótállása mellett	10 „ „	Arany Remontoir női órák	35 „ „
Férfi arany gyürük	5 „ „	Arany keresztek	2 „ „
Arany jegy-gyürük	2½ „ „	Arany garniturák (broch s függő	10 „ „
Gyémánt függők biztonsági zárral ezüstben s aranyban	18 „ „	Arany karékek	15 „ „
Arany óraláncsok urak számára	15 „ „	Arany lemezzel átvont ezüst függő	1½ „ „
Arany medálliók	5 „ „	Arany lemezzel átvont ezüst medállio	3 „ „
		Arany lemezzel átvont ezüst kereszt	2 „ „

13 próbás ezüst evőkanalak, kávés kanalak, leves- s tejmerők, evőszerek dokája 1 frt. Minden egyes, raktáromon levő, arany- vagy ezüst tárgy a m. kir. fémjelző hivatal ellenőrző próbájával el van látva.

!! Kölcsönös megegyezés után eladás részletfizetés mellett is !!

Vidéki megrendeléseket lelkiismeretesen teljesitem, nemtetsző tárgyakat készségesen másokért kicserélem.

Jó hirnevemet továbbra is fenntartani, legfőbb igyekezetem. Mindenki kitünő minőségü tárgyakra **arany- ezüst és gyémántékszerek** jutányos árak mellett számithat.

1104 4—4

Berény József ezelőtt Milhofer S.

ékszerész.

Nagy-Kanizsán, főutcza, a városház átellenében.

HIRDETESEK.

Ezennel közhirré teszem, hogy Alsó- és Felső-Gyékényes egyesült községben (Somogymegye Csurgó mellett) néhai Unger Mór örököseinek tulajdonát képező mindkét korcsma 1884. évi április 24-étől három egymást követő évekre bérbe adatik.

Bővebb értesülés Gyékényesben alólirottnál szerezhető.

UNGER SAMU

1151 1—1.

Esztragon Mustár

szab. csomagolás

Schmid Viktor és fiai

bécsi különlegességi üzlete, belföldi hitelesitésel valódi minőségben a gyári védjegygyel ellátva $^1/_8$ $^1/_4$ és $^1/_2$ kilós üvegekben kaphatók minden füszer- és különlegességi üzletekben.

763 11—26

Kieli halak 1 szelencze	1 frt 30 kr
2 szelencze	2 frt — „
Speckflunderek nagy 30 db. 1 szelencze ára	2 frt — „
Lazacz-hering nagy kövér 30 drb 1 szelencze	2 frt — „
Ebai halikra (Caviar) uj tejes 1 kilo ára	2 frt — „
Urali halikra (Caviar) uj nagy ikrájú 1 Klára	3 frt — „
Hollandi nagy Hering uj nagy 30 drb egy hordócska ára	1 frt 60 „
Kövér Hering uj nagy 30 db hordócskánként	1 frt 60 „
Fr. Tengeri rák 8 adag 3 frt 15 kr. Fr. Lazacz 8 adag	3 frt 45 „
Sardina olajban nagy uj 16 adag	5 frt — „

Postán bérmentve. Nagyobb vásárlóknak olcsóbban

E. H. Schulz, Altona. Hamburg mellett. 1105 3—3

Figyelmeztetés.

Az általánosan ismert, jó hirnévnek örvendő s több oldalulag kitüntetett sósborszesz készitményem — kelendőségénél fogva — sok utánzásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azokon czimjegyeimet módositom s arra kék nyomatban saját hámam külső alakját veszem fel, bejeggyeztetvén azt egyszersmind védjegyként a budapesti iparkamaránál.

SÓSBORSZESZ

gyors enyhitést eszközöl:

csúzos szaggatás, fagyás, fog- és fejfájásnak, szemgyengeségek, bénulások, stb. stb. ellen. Fogtisztitó szerül is igen ajánlható, a mennyiben a fogak fényét elősegiti a foghust erősbíti és a szájat tiszta, szagtalan izt nyer a szesz elpárolgása után valamint ajánlatos e szer felmosásra is a kalidegek erősitésére, a fejkérgen képződés megakadályozására és annak eltávolitására.

Ára egy nagy üveggel 80 kr., egy kisebb üveggel 40 kr.

Használati utasitás magyar vagy német nyelven, bisománynyosaim névsorával ellátva, minden üveghez ingyen mellékeltetik.

Brázay Kálmán,

Budapesten, IV. kerület, Museum-körut 23. szám.

Védjegy 419 és 420. szám.

Kapható: Nagy-Kanizsán: Schwartzenberg I., Zerkovitz W. és A Rosenfeld A., Pollák és Stein, Schwartz F., Strom és Klein. Zala-Egerszeg: Szilágyi Sándor, Hubinszky Adolf Hollósy Mihály., Csurgó: Fried Albert. Csáktornya: Todor József. Keszthely: Pulyi J., Weiss A., Schleiffer A., Wunsch F., Sümegh: Dorner Kaj, Würzburger Jakab. Tapolcza: Fliég József, Kobléczer Ignácz. Balaton-Füred: Koller Károly. 1141 2—8.

Karácsonyi és ujévi ajándékul

kaphatók gyönyörü csont-, bőr- és bársony bekötésü imakönyvek bámulatos olcsó árért, diszkönyvek, ifjuságí iratok és képeskönyvek. Továbbá finom és egyszerü üdvözlő-kártyák és papirok, diszes levélpapirok. Névjegyek izlésteljes kiállitással 2 óra alatt olcsó árért készittetnek el.

Meghivók, falragaszok s minden egyéb nyomdai munkák szép kiállitásban a legrövidebb idő alatt állittatnak ki. Ugyszintén

Wajdits József kiadó-könyvkereskedésében N.-Kanizsán

megjelent és minden hazai könyvkereskedésben is kapható:

Halljuk a szép szót! Magyar felköszöntő (toaszt) könyv, szerkesztették Wajdits József és Bátorfi Lajos. Harmadik javitott és tetemesen bővitett kiad. A diszes keménykötésű könyvnek ára 1 frt 80 kr.

Kiért emeljük a pohárt? Magyar felköszöntő könyv. Szerkesztette Hajgató Sándor. Ára kemény kötésben, czimtáblával 1 frt.

Csokor és billikom. Magyar köszöntő és felköszöntő költemények, irta Városy Mihály. Ő felsége által 10 aranynyal kitüntetett pályamű. Második tetemesen bővitett kiadás. Ára 1 frt 40 kr.

Rajta fiuk vigadjunk! Kösked vességű dalkönyv, ötödik bővitett kiadás. 1 ft 80 kr, diszkötésben 2 frt 80 kr.

Rajta fiuk vigadjunk! Magyar dalkönyv olcsó kiadása, kötve 96 kr

Rajta leányok mulassunk! Mulatható könyv, magyar hölgyek számára gyüjtötte Wajdits József. Második kiadás; ára az 500 lapra terjedő szinnyomatu borítékkal ellátott könyvnek 1 frt 80 kr. Aranymetszésű diszkiadásnak 2 frt 80 kr.

Rajta párok táncsoljunk! Lakatos Sándor táncskönyve diszes czimborítékkal. Keménykötésű mű ára 1 frt 60 kr.

Egy tréfás ostobaság. Humoristikus eszmék, ötletek, élcsek egyvelege, gyüjtötte Nevető Vilmos, több felfedezetlen tudomány professzora, ára diszesen kötve 1 frt 40 kr.

Kebelbangok. Ujévi és névnapi köszöntések. Irta: Hoffmann Mór, diszes nyomatu keménykötésben ára 1 frt.

Vedd szivemet szivedért! Szerelmi levelező könyv, szerelmes párok számára, Szivélyesitő. Czinos borítékba kötve, ára 1 frt 20 kr.

Lenormand a híres czigányné igazmondó kártyája, 32 szinezett kártyával magyar aláirással és szöveggel, ára 50 kr.

Álmoskönyv, nagy legujabb egyptomi, 200 lapra terjedő, 600 képpel, 50 kr.
Ugyanez középkiadásban 25 kr.
Ugyanez kis kiadásban 10 kr.

Dr. Kriegler Mór. „Önmentő", vényminták kal mindkét nembeli betegek számára, ára 90 kr.

Dr. Kriegler Mór. „Az elveszett idegerőnek visszapótlása" vényminták kal orvosok és betegek számára, ára 90 kr.
Mindkét füzet egy kötetben diszes kiállitásban 1 frt 60 kr.

Szegényből lesz gazdag, jó számvetéssel, gyors és biztos segitő minden adás és vevőnél. Ára kötve e diszesen kiállitott zsebkönyvnek 90 kr.

Ungarn im Spiegel, deutscher Dichtung. Magyarország a német költészet tükrében, diszes kiállitásban füzve 1 frt 80 kr, elegans diszkötésben aranyozva 2 frt 80 kr.

Dr. Jos. Steinbach, Heimatsklänge. Dichtungen hervorragendsten ungarischen Posten mit einer Anhang von National-Volksliedern. Preis broschirt 1 fl., elegant gebunden 1 fl 80 kr.

A gyakorlott vadász. A fácán- és fogolytenyésztés, ugy minden vád ismertetése, irta Nagy-Ölvedi Károly. Ezen igen diszes s 320 lapra terjedő munek szinyomatu borítékban és keménykötésben ára 1.80.

Az 1879. évi XXXI. törvénycikk. Az uj erdőtörvény. Ára füzve 40 kr.

Az uj vadászati törvény. Szentesitést nyert 1872-ik évi február hó 18-án Ára füzve 10 kr.

A kutyák betegségeiről és azok czélszerü gyógyitásáról. Irta egy gyakorlott vadász. Ára füzve 40 kr.

Vadásznaptár. A vadak párzási ideje és tartózkodási helye az év minden havában. Ára füzve 12 kr.

Farzangi fánk, bábakenyér (Engelhupf) és kétszer sült készitési titka. Irta Fouquet Jaques, III. Napoleon udvari főszakácsa. Ára 60 kr.

Diszes r. kath. imakönyvek.

Mennyei Mannakert, 8-rétü, füzve 1 frt. Félbőrben, tokban 1 frt 20 kr. Egész bőrben, tokban finom aranymetszéssel 1 frt 80 kr. Egész bőr aranymetszés, csat és karcsattal 2 frt 80 kr. Zergebőrben, csat és diszitéssel 4 frt. Finomabban készitve 6 frt. Selyem- vagy bársonykötés aranymetszéssel diszitve 8—10 frt.

Mennyei Mannakert, Üdvösség Ösvény, Biztos lelki vezér } finom papirra nyomva, 12-rétü, hat kitünő acélmetszetü képpel. Szinyomatu czimlappal. Negyedik kiadás. Ára füzve 1 frt. Félbőrben, tokban 1 frt 80 krajczár. Egész bőr, finom aranymetszés és tokban 1 frt 20 kr. Acélkerczet és csattal 2 frt 80 kr. Zergebőr diszitéssel 3 frt 40 kr. Finomabb kiállitással 5-6 frt. Selyem vagy bársonykötés diszitménynyel 6—8 frt.

Mennyei mannakert, 32-rétü, temérdek képpel diszitve, papirkötés tokban 40 kr. Aranymetszéssel, tokban 60 kr. Acélkerczet, csattal 1 frt Zergebőr, diszesen 1 frt 50 kr. Selyem-bársony diszitménynyel 25.

Egyházi énekkönyv, kötve 60 kr.

Hemokkomároni emlény, kötve 40 kr.

Kis Rózsakert, kötve 30 kr, aranymetszéssel 50 kr, karcsattal 80 kr.

Továbbá mindenféle imakönyvek francia bőr, bársony, csont, elefánt csont és kristálykötésben 2 frtól 15 frtig.

HALLATLAN OLCSÓSÁG!

Következő 10 czikk egy diszes dobozban elhelyezve ugymint: 1. 50 iv levélpapir. 2. 50 hozzá illő levélboriték. 3. egy teljes doboz kitünő acéltoll. 4. három tolltartó. 5 három igen jó irón. 6. egy vonallap. 7. egy lap szivópapir. 8. egy nagy darab pecsétviaszk. 9. egy törlő-gummi. 10. egy szép jegyzékkönyv aranynyomatta. Ára összesen Bécsben 1 frt és 5 kr. és Nagy-Kanizsán Wajdits József könyvkereskedésében csak 85 kr. Postautalványnyali 1.15 kr. beküldésével bárhova is ajánlva bérmentve szállittatik

Minden máshol megjelent vagy hirdetett könyv könyvkereskedésemben kapható vagy általam megszerezhető.

Füzértánczjelvények (Cotillion-Orden) 50% árleengedés mellett kaphatók.

Postai rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Legolcsóbb sorsjegy.

MAGYAR VÖRÖSKEREESZT-EGYLET SORSJEGYEI

1890-ig évenkint 3 huzás nagy nyereményekkel. 1884-ben három főnyeremény, mindegyik

50,000 forinttal.

A legkisebb nyeremény 6 forinttól 10 forintig emelkedik. Ezen sorsjegyek kaphatók

A PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK VÁLTÓ ÜZLETÉBEN BUDAPESTEN

valamint minden bank- és váltóháznál az országban.

Wajdits József könyvnyomdájából Nagy-Kanizsán.

Melléklet a „Zalai Közlöny“ 1883. évi 102. számához.

detése mellett, főispán ur elnöklete alatt foganatosittatott. A központi tiszti állások betöltése érdemében ez alatt a szavazatok a közigazgatási és állandó választmányra beadattak.

A candidáló bizottság ügykörét befejezvén, főispán ur az imént felfüggesztett ülést megnyitotta a canditátió eredményét kihirdette. — Az alispáni állásra egyedül Svastics Benó jelentkezvén, lelkes és szünni nem akaró éljenekkel alispánná választatott; ki is a hivatalos esküt nyomban letevén, ennek megtörténtével következő beszédet mondotta.

„Mélyen tisztelt közgyülés! Fogadja a mélyen tisztelt közgyülés lelkem mélyéből, kitörülietlenül élő hálám nyilvánitását irányomban tanusitott kegyességért; ettől teljesen áthatva, érzem is annak kiváló nagy becsét, mit megyénk első tisztviselői állásába helyezni kell; valamint jól tudom azt is, hogy feladatainak sikeres és megyénkre üdvös megoldhatása sok tényezőtől függ; azonban, ami abból a megye érdekeinek hiven szentelt kötelességerzetre és lelkiismerettjeljes odaadásra esik, abban én csak vetélytársakat ismerhetek, de olyat, ki felül mulna nem és a mig ezt ezen bensőséggel mint eddig Isten éreznem engedi, addig megyénk közönségének mindenek fölé helyezett kegyes bizalma oly rendelkezés leend reám nézve, melynek tőlem telhetőleg megfelelni létem legfőbb feladatát és igaz szóval mondva: egyedüli dicsvágyát képezendi.

Fogadja a mélyen tisztelt közgyülés ismételt hálás köszönetemet és egyszersmind azon esdő kérésemet, hogy szeretett megyénk érdeinek legfőbb, leghathatósabb és legsikeresebb gyámolául szolgáló kegyes támogatásában a megalakitandó és vezetésem alatt működendő tisztikart részesiteni méltoztassék!“ Mely hathatós beköszöntő beszéd dörgő éljenekre és tapsra ragadta a bizottságot; ennek lecsilapultával első sorban azon állások töltettek be, melyekre csak egyes jelentkező volt. Ilyenek voltak: jegyzői állások. Főjegyzővé: Gózony László, I. aljegyzővé: Botfi Lajos, II. aljegyzővé: Csukkelter Lajos, III. aljegyzővé Tasy Lajos közfelkiáltással; továbbá főszámvevővé Csukkelter Jósz. főpénztárnokká: Skublics Zsigmond alpénztárnokká: Horváth Bálint, főszámvevővé: Dr. Mangin Károly, árvaszéki I. számvevővé: Csoknyai János, II. számvevőül: Rajky Miklós, pénztárnoknak: Mayer János, könyvelőül: Skublics, jegyzőül: Nagy Lajos, közfelkiáltással választattak meg.

Tiszti ügyészi állásra: Áryay Lajos és Varga Lajos ügyvéd urak jelentkeztek; a szavazat 20 bizottsági tag beadott kérelme folytán a kiküldött bizottságok előtt névszerint Bogyai István, Bessenyei Ernő és Szabó Imre elnöklete mellett foganatosittatván, nevezetes többséggel Arvay Lajos választatott tiszti ügyészszé, mely választást is lelkes éljenzés követett. Következett az árvaszéki elnöki állás. — Erre Rózsás Berta — Horváth Berta és Csesznák Sándor pályáztak — és mint győztes Csesznák Sándor választatott. Az ülnöki állásra 7 jelentkező volt, mind a hétre a szavazás egyszerre történt meg. Ezek voltak: Horváth Berta, Tasy Kristóf, Braunstein Pál, Nagy Imre, Farkas Zsigmond, Tersánczky Ödön, Darázs Zsigmond. Megválasztattak: Horváth Berta, Tasy Kristóf, Braunstein Pál, Tersanczky Ödön és Farkas Zsigmond, ezzel a központi tisztikar kiegészittetvén, még csak a nagy-kanizsai kir törvényszék területére rendszeresitett tiszteletbeli tiszti ügyészi állásra Dr. Tuboly Gyula nagy-kanizsai ügyvéd neveztetvén ki, a már emugy is hosszasan terjedt közgyülés d. u, 3½ órakor befejeztetett, másnap a járási tisztikar megválasztása foganatosittatott.

Másnap főispán ur az ülést 9 órakor megnyitván az előző napi közgyülés jegyzőkönyve hitelesittetett ezt követte a járási tisztviselők megválasztása.

Első sorban azon járási tisztviselők választása foganatosittatott, kik ellenjelelt nélkül állottak, igy megválasztatott.

A kanizsai járásba Svastics Károly szolgabirónak — Merkly Antal segéd sz. birónak és Tersánczky József járás orvosnak. — Keszthelyi járásba: szbiró Göde Lajos — segédszolgabiró Vértesy Béla, orvos Dr. Hanny Ödön. — Zalaegerszegi járásba szolgabiróul Tasy Miklós — segédszolgabiróul Tomasics Sándor — orvos Dr. Háry István, Csáktornyai járásba szolgabiróvá: Vrancsics Károly, s. szolgabiróvá: Bölcs Sándor, orvos: Krásovecz. — Ezt követte azon járások rendezése, hol szavazás történt — a Tapolczai járásba a szolgabirói állásra 3 pályázó volt: Adám József eddigi szolgabiró, Szentmiklósy Gyula eddigi segédszolgabiró és Györfy Pongrácz — miután szavazás kéretett az elrendeltetvén szavazattöbbséggel Szentmiklósi Gyula választatott meg — két segédszolgabiró rendszeresittetvén. I-ső segédül Kováts Rezső egyhangulag, Takács pedig szótöbbséggel Szalay Bálint ellenébe választatott meg, orvos Beszedics, de egyhangulag. Sümegi járásba szolgabiróul Sóos Pongrácz egyhangulag, segéd Füsik Gyula — Orvosok Dr. Fischer és Dr. Lukonics — ez utóbbi csekély szótöbbséggel választatott meg.

Pacsai járásba szolgabiróul Gaál Miklós egyhangulag és Csesznák Ödön segédszolgabiróvá, Fitos Márton ellenébe szótöbbséggel választatott el. Novai járásban Botka Ferencz szolgabiróvá egyhangulag, orvossá Farkas Ferencz egyhangulag. — Letenyei járásba szolgabiróvá Erdélyi György egyhangulag és Válentin szótöbbséggel Málics ellenjelelt ellenében, orvos Dr. Hajós. — Perlaki járásba Kónyáry Mihály szolgabiróvá, Kosty ál segédszolgabiróvá, orv. Dr. Bőm egyhangulag lettek elválasztva. Lendvai járásba Zarka Miklós és Nagy József pályáztak a szolgabirói állásra s 9 szótöbbséggel Nagy József választatott el. Ezzel a tisztujitás az erők megfeszitése mellett teljesittetvén, miután a választott tisztviselők a mennyire jelen voltak a hivatalos esküt a közgyülés előtt letették a gyülést érdeklő ezen választásokról kifolyó intézkedések igy a központi választmány is megalakittatván, valamint rendszeresitett három járási barom orvosi állásoknak a legközelebbi közgyülésben leendő betöltését pályázat kidirdetésével a közgyülés elhatározta és főispán urnak tapintatos eljárásáért a megye-gyülés jegyzőkönyvi elismerést és köszönetet szavazott, a gyülés feloszlatva bezáratott.

Megemlitem még mikép Csertán Károly bizottsági tagnak felszóllalása folytán, hogy megyénk területén legközelebb lezajlott forrongások miatt letartóztattak érdekében mivel az esetek elbirálására illetékes pesti törvényszék még mindig nem intezkedett felirat határoztatott az igazságügyministerhez az illetők ügyének elintézése tárgyában.

Sokaktól lehetett hallani: bárha e választás volna az utolsó, hogy a tisztikarnak rendezése egy más alapon intéztetnék. KOVÁTS.

Hirek.

— **Boldog ünnepelést** kivánunk i. t. laptársainknak t. olvasóközönségünknek és kedves dolgozótársainknak!

— **Földrengès.** Városunkban f. hó 20 án este 9 óra 15 perczkor többen földrengést éreztek. Különösen az emeleti lakásokban volt teljesen észlelhető. De a vidéken még nagyobb mérvben jelentkezett, amint a beérkezett tudósitások igazolják.

— **Légrádról** irja tudósitónk „Tegnap, f. hó 20-án, esti 9 órakor, kelet-nyugati irányu, 12—15 (?) másodperczig tartó, oly erős lökéssel s morajjal kisért földrengés volt, hogy a szobákban minden butor ingott; s mindenki ijedten szaladt a szabadba, várva a házak összeomlását.“ —

— **A.-Domborúról** a következő tudósitást vettük: „Esti ½ 10 óra tájban nálunk földrengés észleltetett; föld alatti morajjal kezdődött s reá nyomban egy fél perczig (?) tartó hullámzó ráskodás következett, ugy, hogy a függő lámpák, képek mozogtak; az almáriomon levő almák legurultak; de hogy a földrengés, mely irányu volt, nem lehetett megállapitani.“

— **Vizvárról** (Somogym.) e sorokat irja tudósitónk: „F. hó 20 án este, féltiz óra tájban nehány másodperczig tartó kisebb mérvü földrengés volt.“

— **A csendőrök** már Nagy-Kanizsára is megérkeztek.

— **Tizennégy fegyveres csavargó** tört be f. hó 18-án d. u. 5 órakor Jóriscsányi földbirtokos lakásába Ellenszegülés után összeverték és 3000 frt készpénzt, aranyórát, gyürüket és több ékszert magukkal vittek. —

— **Öngyilkosság.** Virag József körülbelül 70 éves földmüves f. hó 21-én a Petőfi-utczában levő lakásán a szobapadlás gerendájára felakasztotta magát. Hogy miért nem tudta a szegény öreg a már amugy is közeli halált bevárni, — nem tudni.

— **Megugrasztott tolvajbanda.** Folyó hó 18-ról 19-re átmenő éjjelen a a kiskanizsai rendőrség az éjjeli őrökkel eggyesülve a városi nyugati részén az ugynevezett „Tölös“ mellett egy kocsi és 3 ló körül csoportosulva, mintegy 10 emberből álló gyanus csoportot vesz észre. Kemény hangon rájuk rivalva, hogy mit keresnek itt, az egész banda szeteveszett futásban kereket oldott, visszahagyva a kocsit 3 lóval együtt, melyet a rendőrség a városba hajtott. — Ugyanezen időben lettek elhajtva Mihaletz János hizói; ki azonban csakhamar észrevette a dolgot, a tolvajok után iramodott s rájuk is bukkant a temető árokban, hol már az egyik sertés leölve, a másik pedig még élve találtatott. Itt is a tettesek midőn látták, hogy üldöztetnek prédájukat visszahagyva futással menekültek. A lefoglalt kocsi és lovakért, nem hiszszük, hogy az elfutott tolvaj urak jelentkezzenek.

— **Mivel lepjük meg szeretteinket** és barátainkat a szeretet ünnepén? Karácsony napja, a szeretetnek ez a nagy ünnepe közelg, s nem kis gondot okoz sokaknak az, hogy mivel lepjék meg szeretteiket, barátaikat ezen a nagy napon, mert ősidőktől fogva, mindig igaznak bizonyul, hogy „apró ajándékok tartják fenn a barátságot“ tehát az ajándékozásnak oka és jogczime meg van, s a gondot nem is ez okozza, hanem az, hogy mit adjunk ajándékul, mert ezzel nemcsak szeretetünket és barátságunkat fejezzük ki, hanem egyszersmind eláruljuk izlésünket, miáltal ez ajándékozott mintegy fogalmat nyer műveltségünk fokozatáról, mert a jó izlés a valódi műveltségnek hévmérője. Mióta gondolatainkat irásban tudjuk kifejezni, figyelmünk mindinkább diszkötésü könyvek, ifjusági iratok, képeskönyvek, papir s irószerekre irányult, annyira, hogy ezek már már a fejlődöttségnek oly fokát érték el magyarországban, hogy már művészeti termékeket látunk bennük! S mit az iparos ügyessége a művész phantasiája véghez vihetett, azt mind fel találhatjuk Wajdits József jól berendezett könyv- mű hangjegy és papirkereskedésében es ipedig oly nagy választékban, hogy valóban zavarba jövünk arra nézve, hogy melyiket válaszuk a sok szép tárgy közül, mert teljes joggal gondolatainknak eme hű közvetitőit a könyv, papir és egyéb irószereket jelölhetjük meg legalkalmasabb ajándékul szeretteink és barátaink részére. Városunkban Wajdits József könyv- és papirkereskedése, egyike a legjobban berendezett ilynemü üzleteknek, hol minden izlés kielégitést nyer a legegyszerübbtől a legmagasabb igényig és elmondhatjuk, hogy itt mindent megkaphatunk, a mit ezen a téren csak kivánhatunk. A magyar irodalom legujabb termékei. levélpapirok szinos dombor nyomásu betükkel, melyek között minden név megfelelőt talál. Ugyezen könyvkereskedés kiadásában megjelent felköszöntő-, szavaló és tánczkönyveket aztán bátran ajánlhatjuk (tekintve a közelgő ujév és farsangot) mint czélszerü karácsonyi- és ujévi ajándék tárgyakul. Felhivjuk ismételve a n. é. közönség figyelmét fenti üzletre. —r—n.

— **A „Budapest“** czimü képes politikai lap eddigi szerkesztője Brankovics György visszalépett e lap szerkesztésétől s folyó hó 16-ától kezdve uj képes napi lapot inditott meg, melynek „Kitartás“ lesz a czime.

— **A „Pesti Hirlap“** előfizetési felhivására, mely lapunk mai számához van mellékelve, fölhivjuk olvasóink szives figyelmét. A „Pesti Hirlap“ a leggazdagabb tartalmu magyar lap, mely kitünő irók közreműködésével jelenik meg. Főszerkesztője Borostyáni Nándor, főmunkatársai Beksics Gusztáv, Mikszáth Kálmán (az országszerte nagy feltünést keltő országgyülési karczolatok irója). Eötvös Károly és Törs Kálmán elsőrendü publiczistáink. A „Pesti Hirlap“-nak kormánytól és pártoktól teljesen független, részrehajlatlan politikája, valamint a magyarosodás, haladás és meghamisitatlan szabadelvüség kérdéseiben való erélyes magatartása közkedveltségüvé tették ezen élénk, változatos lapot, mely mindennap egész tárházát nyujtja a legérdekesebb olvasmánynak.

— **A „Magyarország és a Nagyvilág“** czimü képes és szépirodalmi hetilapnak mai számunkhoz mellékelt előfizetési felhivását melegen ajánljuk t. olvasóink figyelmébe. A gyönyörü illustrácziókkal megjelenő lapot Borostyáni Nándor és Mikszáth Kálmán szerkesztik, a kik a magyar szépirodalom legkitünőbb iróit nyerték meg dolgozótársakul. Szemben a hazánkban elterjedt némi képes lapokkal, valódi hazafias kötelesség pártolni e gazdag tartalmu magyar illustrált lapot, mely nem ismeretlen kezdők szárnypróbálgatásait, hanem elsőrendü irók és költők becses dolgozatait közli. A többire nézve utaljuk szives olvasóinkat magára az előfizetési felhivásra.

— **A „Zalai Tanügy“** czimü tanközlönyről tett azon kijelentés, hogy a „Zala“ czimü politikai lapba olvadott volna, — nem volt jó alapon nyugvó; mert ugyancsak a nevezett tanközlöny f. é. 24. száma a következőket irja: Lapunk t. közönségéhez! Szó volt, hogy lapunk egymásik lapba olvad be, azonban a sok oldalról nyilvánult megtisztelő óhajnak engedve, lapunk továbbra is önállólag megjelenik. Ötödik évfolyamát uj berendezéssel kezdi meg: a megyénkben megjelenő 6 más lapnak tanügyi közleményeiről registrál és minden második szám a Zalamegyében működő nevezetesebb tanférfiak életrajzát közli. Nehogy e közleményekben egyes tanférfiak részrehajlása gyanittassék, lapunk teljesen független s szabadelvü szaklap leend. Védi a tanférfiak érdekeit, de hóditani is igyekszik a tanügynek. E szellemben kérjük a további erkölcsi s anyagi támogatást.“ Őszinte örömmel veszszük e kijelentést és hiszszük, hogy a tanférfiaink e — tán áldozattal is járó — elhatározást kellően fogják méltányolni.

— **A „Pesti Napló“** előfizetési felhivása lapunk hirdetései között olvasható. A „Pesti Napló“ a legrégibb magyar lap, a legtöbb előfizetővel bir. Az ellenzéki törekvéseknek és idő szerint a „Pesti Napló“ a leghatalmasabb előharczosa a napi sajtóban s jövő évi programja is megragadó alakban e törekvések jogosultságát fejti ki.

— **Mai számunkhoz mellékelve** veszik olvasóink a Franklin Társulat kiadásában megjelenő hirlapok előfizetési fölhivását. Ez utóbiak között a legrégibb az immár 31-ik évfolyamát élő „Vasárnapi Ujság“ mely nagy képes heti lapnak, az olvasó közönség e kipróbált házi barátjának, jövőre legjobb ajánlása, képeinek évről-évre szaporodó száma és szebb kivitele mellett, kiváló irodalmi erők által kiállitott, folyvást növekedő változatos tartalma, mely teljesen fölöslegessé teszi a magyar közönségnek hasonló külföldi lapok járatását; mig társlapja a „Politikai Ujdonságok“ a politikai heti események gondos és hű összeállitását adja a képes gazdasági melléklappal van bővitve. — A „Képes Néplap“ a legolcsóbb heti lap, a kevésbé vagyonosak vasárnapi ujsága, tanulságos és mulattató tartalommal, s a politikát tárgyaló rendes rovattal; ezek kiegészitője a „Világkrónika“ czimü képes melléklap, mely eddigi rovatai mellett ujévtől kezdve nagyobb elbeszéléseket és regényeket is fog közölni és a mely heti közlönynek ép ugy, mint a „Képes Néplap“-nak ára félévre csak 1 frt. Ugyanez iv tartalmazza a „Jogtudományi Közlöny“ szaklapnak előfizetési felhivását, továbbá a Franklin Társulat könyvkiadványainak jegyzékét.

Szerkesztői üzenetek.

— **L. G. Vizvár.** Örömest tennék szives meghivásod értelmében; de „befujta az útat a hó.“

— **Ny. S. Bées.** A német szövegü igazolvány eltévedt. — Még mindig nem tudom: gyökeret verhet-e itt lábam? Várok és remélek; lehet hogy csalódom; megszoktam már. Addig nem válthatom be igéretemet a tudósitást illetőleg.

— **T. Téfü** „Hallgatva áll Rákosnak szent határa! Ah régen hallgat immár a magyar!“

— **K. A Nagy-Atád.** Abban az általad odiozussá tett pecuniális ügyben magán-levelet irok.

Lapvezér és kiadó: SZALAY SÁNDOR.
Felelős szerkesztő: VASS ÁLMOS.
Laptulajdonos: WAJDITS JÓZSEF.

409. sz. V. 1883.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. 103. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a csáktornyai kir. járásbiróság 3855. és 4076. számu V. 883. végzése által Rosenberger és társai végrehajtatók javára Neuman Ignácz ellen 185 frt 79 kr. és 256 frt 75 kr. tőke és ennek járulékai erejéig elrendelt kielégitési végrehajtás alkalmával birólag lefoglalt és 575 frtra becsült csipők és paplanokból álló ingóságoknak nyilvános árverés utján leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszinén, vagyis alperes bolti helyiségében Csáktornyán leendő eszközlésére 1883-ik év deczember hó 30-ik napjának délelőtt 9 órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet igérőnek becsáron alul is készpénz fizetés mellett eladatni fognak.

Mindazok, kik elsőbbségi jogokat vélnek érvényesithetni, kereseteiket vagy szóbeli jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt bir. végrehajtóhoz adják be.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108 §-ában megállapitott feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt csáktornyán, 1883 ik évi deczember hó 19 napján.

MIRKA DOMONKOS,
kiküldött birósági végrehajtó.

Látványosság több mint 100 üvegen.

Nagy-Kanizsa város és vidéke nagyon tisztelt közönségét van szerencsém értesiteni, hogy látványos mücsarnokom az ünnepeken keresztül szives megtekintésre kiállitva marad. Láthatók benne érdekes városok, szintugy a legujabb kor történelmi képei, a többek közt:

!! Uj !!

III. Sándor orosz czár megkoronáztatása Moszkva városában, ugyszintén látható az ischiai földrengés stb A látványos képek legtöbbike gömbölyü körben van felállitva és 80—180 □ Sup. nagyságuak.

Belépti-dij 10 kr.

Számos látogatást kér tisztelettel

Loibl Károly.

Az Anatherin szájviz

különös hatása.

Popp J. G. cs. kir. udv. fogorvostól Bécsben, Stadt, Bognergasse Nr. 2. előadva Dr. Janell Gyula gyakorló orvos által stb. Megrendelik: Bécsben, a cs. kir. klinikában, Párisban, Brüsselben, Amsterdamban, valamint Dr. Opolzer tanár ur rector magn. és kir. szász. udv. tanácsos, Dr. Kletzinsky, Dr. Brants, Dr. Heller, Dr. Born, Dr. Sonnenschein Berlinben stb. Dr. Hartig tanár herczegi udv. orvos Braunschweigban, Dr. Gross, Dr. Schaffer lovag, Dr. Fetter J., Dr. Mayer, Dr. Schüler cs. tanácsos, fürdőorvos.

Egyáltalában a fogak tisztitására szolgál. Vegytani tulajdonságainál fogva a nyálkát a fogakon és a fogak közt fölolvasztja.

Különösen ajánlható annak használata étkezés után, mert a fogak közt hátramaradt husrészecskék rothadásba átmenvén, a fogak anyagát fenyegetik és kellemetlen szagot terjesztenek a szájban.

Még azon esetekben is, midőn a borkő a fogakra lerakodni kezd, előnynyel használtatik, minthogy a megkeményedést akadályozza. Mert ha csak a legkisebb pont is lepattant valamely fogról, akkor az ily zománcztól megfosztott fog csontszú által megtepetik, mindenesetre tönkre megy és az ép fogakat is megtámadja.

A fogaknak szép természeti szinöket ismét visszaadja, minthogy minden idegenszerü lerakodást vegyileg felolvaszt és kimos.

Felette hasznosnak bizonyult be a mesterséges fogak tisztántartására. Fentartja azokat eredeti szinökben, fényökben, a borkő lerakodást gátolja és minden kellemetlen szagtól megóvja.

Nemcsak megszünteti a fájdalmat, melyet lyukas és odvas fogak okoznak, hanem a baj tovább terjedését megakadályozza.

Hasonlókép jónak bizonyult be az Anatherin szájviz a foghus rothadása ellen és biztos enyhitő szernek a lyukas fogak fájdalmainál, valamint csúzos fogfájdalmaknál. Az anatherin szájviz könnyen és minden káros következmények nélkül a legrövidebb idő alatt megszünteti a fájdalmat.

Megbecsülhetlen szer továbbá az Anatherin szájviz a lehelet kellemes szagának fentartására, valamint a kellemetlen szagu lehelet eltávolitására és elegendő a szájnak e vizzel naponta több szöri öblögetése.

Nem ajánlható eléggé a vérző és laza foghusnál. Alig használtatik az Anatherin szájviz szabályszerüleg négy hétig és a beteg foghus sápadt szine eltünik és szép rózsaszinünek enged helyet.

Szintén hasonló szolgálatokat tesz az ingó fogaknál az Anatherin szájviz, mely bajban a görvélykórosok szoktak szenvedni. valamint az öregebb korban, midőn a foghus fogyni kezd.

Biztos szer végre az Anatherin szájviz a könnyen vérző foghusnál, az ok itt a fog véredények gyengeségében rejlik. Ily esetben az erős fogkefe szükséges, mely a foghust meghasitja és uj tevékenységet idéz elő.

1 nagy palaczk 1 frt 40 kr., 1 közép 1 frt és 1 kicsi 50 krajczár.

Dr. Popp cs. kir. udv. fogorv.

Növény fogpora rövid használat után a fogakat vakitó fehérré teszi, a nélkül, hogy azok ártalmára volna. Ára dobozonkint 63 kr.

Anatherin fogpastája üveg-szelenczékben 1 frt 22 krral.

Ezen készitmény a lehelet frisseségét s tisztaságát fentartja s e felett a fogaknak hófehérséget kölcsönöz, azokat a romlástól megóvja és a foghust erősbiti.

Illatos fogpastája a szájüreg és a fogak ápolása és fentartására a legkitünőbb szer, — darabja 35 kr.

Fogolma igen gyakorlati s a legbiztosabb szer a lyukas fogaknak önölmozására. Ára dobozonkint 2 frt 10 kr. 1076 1—3.

POPP orvosi növényszappana

kiváló toilette szer sömör, bőrkiütés, májfoltok és szeplő ellen s a tiszta bőr fentartásának előmozditására s a bőratkák, pattanások, tisztátalan bőr és fakadásai ellen. Ára 30 kr.

A t. közönség felkéretik világosan POPP cs. kir. udvari fogorvos-féle készitményeket kérni, s csak az olyakat fogadni el, melyek saját védjegyemmel vannak ellátva.

Kapható: Nagy-Kanizsán: Belus Józs. gyógysz. Práger B. gyógy. Fesselhofer József Rosenberg F. Rosenfeld A. Alsó-Lendván Kiss B. gyógysz. Marczaliban: Kiss István gyógy. Muraszombatban: Banóczy A. gy. Keszthelyen: Braun P. gyógysz. Z.-Egerszegen: Hollósy gy. Karádon: Rochlitz I. gyógysz. Tapolczán: Glaser J gyógysz. Sümeghen: Stamborszky L. gy. Perlakon: Sipos K. özvegye. gyógysz. Nagy-Atád: Pfisterer K. gyógysz. Nagy-Bajomban: Zlaczky M. gyógysz. Csurgón: Plachner F. gyógysz. Csáktornyán: Göncz L. gyógy. Nemes-Vidon: Kiss I. gyógy. Kaposvárott: Augusztin L. gyógy. Babócsay K. gyógysz. Szigetvárott: Salamon I. gyógyszerésznél.

HIRDETÉSEK.

BUDAPESTI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP.
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnep utáni napokon is.

Szerkesztők és kiadótulajdonosok: **Csukássi Józs. és Rákosi Jenő.**

Előfizetési ára: Egész évre 14 frt. Félévre 7 frt. Negyedévre 3 frt 50 kr. Egy hóra 1 frt 20 kr.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV. ker. kalap-utcza 16. sz.

A „Budapesti Hirlap“ nem pártlap.

Pártja — olvasóinak kiterjedt köre. Szolgálatokat nem kiván se kormánynak, se jobb, se balp ~~ellenzéknek~~ **csupán a közönségnek és, a mi ugyanaz, az országnak.**

Miből állanak ezek a szolgálatok?

Első sorban abból, hogy mindenről a mi az országon belül vagy kivül akár politikai, akár társadalmi, akár művészi, akár tudományos téren felmerül: hiven, pontosan, gyorsan, röviden, de mégis kimeritően és részrehajlás nélkül értesitse közönségét.

E tekintetben egy hazai lap sem mulja felül a „BUDAPESTI HIRLAP“-ot. Vannak a nagyobb és drágább lapok, melyek terjedelmesebben tudósitanak, de nincs, mely pontosabban és páratlanabbul adná értesitéseit.

A „BUDAPESTI HIRLAP“ olvasó közönségén és iróin kivül nincsen senkinek e kerek földön lekötelezve, se osztálynak, se pártnak, se kormánynak, se nyilvános vagy magán társaságoknak: a „BUDAPESTI HIRLAP“ a legfüggetlenebb lap Magyarország fővárosában, ahol az egyik lap a pénzvilágnak, a másik egy-egy hatalmas vasutnak s más ily vállalatoknak, a harmadik a kormánynak, a negyedik a zsidóknak, az ötödik egy-egy felekezetnek, a hatodik a szabadkőmüveseknek, a hetedik nyolczadik egy-egy pártnak a jármát viseli.

A „BUDAPESTI HIRLAP“ nak csak egy hatalmasság parancsol, az diktáktálja vezérczikkeit, az szabja meg magatartását, s e hatalmasság: a nagy közönség és az ország azonos érdeke.

Ennek tesz szolgálatot, aki a „BUDAPESTI HIRLAP“-ot pártolja.

Nekünk nincs kitől féljünk, nincs kitől reméljünk, kivéve olvasó közönségünket, a mely itél szavaink és cselekedeteink felett.

A „Budapesti Hirlap“ rendes tartalma a következő:

I. Politikai és társadalmi vezérczikkek.
II. Tudományos, ismeretterjesztö és mulattató tárczák, mindennap rendesen kettő.
III. Az apró politikai hirek, a fővárosi ügyek, az egyesületek, a müvészetek rovata.
IV. A fontosabb események bövebb leirása külön czikkekben.
V. Távirati tudósitások.
VI. Napi események rovata.
VII. Közgazdaság.
Ezenkivül a mellékleten rendesen egy-egy vezérczikk a társadalom valamely osztályának érdekeiről, országgyülési tudósitások, tárcza, törvényszék, vidéki hirrovat, önálló ismeretterjesztő, szórakoztató czikkek, tudósitások a divatról, hasznos tudnivalókról és állandóan egy-egy regény.

Január elsején megkezdjük gróf TELEKI SÁNDORTÓL:

A vén dádé

czimü rendkivül érdekes czigány regényt.

A „Budapesti Hirlap“ rendes irói:
Csukássi József szerkesztő, b. Kaas Ivor, gróf Teleki Sándor ezredes, Rákosi Jenő, Balogh Pál Benedek Elek, Berényi László, Kacziány Géza, Rákosi Viktor, Szokolay Kornél, dr. Volf Vilmos.

Rendkivüli alkalmakkor lapunk rendes terjedelme, a mely 12 oldalnyi, hol egy fél, hol egy egész ivvel kibővül. Nagyobb ünnepekre ünnepi számokat adunk ki a feldolgozott hirlapi napi anyag mellett becses és erdekes tartalommal.

Kiváló események szinhelyére külön tudósitókat küldünk, akik ügyességök és megbizhatóságuk által egyaránt lekötelezik a közönséget és a szerkesztőséget.

Bécsben, Berlinben, Parisban, Londonban rendes tudósitóink vannak, akik közvetlen benyomásaik alapján adnak hirt arról, a mi e világvárosok lakóit foglalkoztatja.

A „Budapesti Hirlap“ a legolcsóbb politikai, szépirodalmi, társadalmi és gazdasági napilap.

Előfizetési ára:
Félévre 7 frt. — Évnegyedre 3 frt 50 kr. — Egy hóra 1 frt 20 kr.

Az előfizetés legegyszerübben postautalványnyal teljesithető e czimen:

„Budapesti Hirlap“ Budapest, kalap-utcza 16-ik szám alatt.

Tisztelettel ajánljuk a „BUDAPESTI HIRLAP“-ot, első és renditheltlen hirdetőjét a magyar nemzeti állam érdekeinek, a t. magyar közönség lekötelező figyelmébe.

Csukássi József, Rákosi Jenő
a „Budapesti Hirlap“ kiadó tulajdonosai.

Mutatványszámokkal szivesen szolgál a kiadóhivatal.

Az uj gyógyszertár megnyitása
Nagy-Kanizsán.

Bátorkodom a n. é. közönség szives tudomására hozni, miszerint a „Megváltóhoz“ czimzett gyógyszertáramat — az Ebenspanger-féle házban főtér 16-ik szám alatt — megnyitottam, illetve a közforgalomnak átadtam, melynek esetleg — becses pártfogását kérem,

teljes tisztelettel
KIRÁLY FERENCZ
gyógyszerész.

Singerstrasse 15. zum „gold Reichsapfel“ **PSERHOFER J.-féle** gyógyszertár Bécsben.

Vértisztitó labdacsok ezelőtt egyetemes labdacsok neve alatt; ez utóbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben a labdacsok csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyitották volna. A legmakacsabb esetekben, melyekben minden egyébb szer sikertelenül alkalmaztatott, ezen labdacsok számtalanszor és a legrövidebb idő alatt teljes gyógyulást eredményeztek, 1 doboz 15 labdacscsal 21 kr. 1 tekercs 6 dobozzal 1 frt 5 kr. bérmentetlen utánvét mellett megküldéssel 1 frt 10 kr. (1 tekercsnél kevesebb nem küldetik szét.) Postautón való megküldések 5 forinton alul csakis az összegnek postautalvány melletti beküldésével eszközöltetnek, nagyobb összegeknél utánvétel mellett is. Számtalan levél érkezett, melyek irói hálát mondanak a labdacsokért, melyeknek a legkülönfélébb és legsulyosabb betegségekben egészségük helyreállitását köszönik. A ki csak egyszer kisérletet tett velük, tovább ajánlja. A számtalan köszönő iratok közül is mellékelve közlünk néhányat.

Waidhofer az Ybbs mell. 1880. nov. 24.

Nyilvános köszönet!

Tekintetes ur! 1862-től óta szenvedtem aranyeres bántalomban és hugyrekedésben; orvosoltattam is magamat, de minden siker nélkül, bajom mind rosszabbá vált, ugy, hogy idő multával heves hasfájást is éreztem, (a belek összeszugorodása következtében); teljes étvágytalanság állott be, s mihelyest csak a legcsekélyebb étket vagy egy korty vizet nyeltem is le, alig birtam a puffadás; nehéz zihálás és fulladozás miatt egyenesen állni, mignem végre az ön, csaknem csodálatos hatásu vértisztitó labdacsai használatához folyamodtam, melyek nem tévesztették el hatásukat, s engemet csaknem gyógyithatlan bajomtól tökéletesen megszabaditottak. — Minek következtében én a tekintetes urnak vértisztitó labdacsai s más egyéb erősitő gyógyszereért nem győzöm hálám s elismerésemet elegendőképen kifejezni. —

Kiváló mély tisztelettel
Oellinger János.

Tekintetes ur! Oly szerencsés voltam véletlen az ön vértisztitó labdacsaihoz juttatni, melyek nálam csodákat müveltek! — Évek óta szenvedtem fejfájás és szélhüdésben, egy barátnőm az ön kitünő labdacsaiból átengedett nekem 10 darabot s ezen 10 darab labdacs engem oly teljes tökéletesen helyreállitott, hogy az valódi csoda. — Köszönetem mellett kérek még 1 csomagot.

Priska, 1881. márcz. 13.
Pár András.

Bielitz, 1874. junius 2.

Mélyen tisztelt Pserhoffer ur! Én és sokan mások, kik az ön „vértisztitó-pilulainak“ egészségünket köszönjük, irásban fejezzük ki legmélyebb hálánkat. Az ön pilulái sok betegségben mely ellen semmi más szer nem használt, a legcsodásabb gyógyerőt tanusitották. A nők vérfolyásánál, rendetlen havi tisztulásnál hugyrekedésnél, gilisztánál, gyomorgyengeség- és gyomorgörcsnél, szédülésnél és sok egyéb bajnál gyökeresen segitettek. Teljes bizalommal kérek még 12 tekercset.

Mély tisztelettel
Kauder Károly.

Tekintetes ur! Előre bocsátva azt, miszerint valószinüleg valamennyi gyógyszere hasonló jósággal bir, az ön **hires fagybalzsamával**, mely családomban több idült fagydagnak gyorsan végetvetett, daczára valamennyi ugynevezett egyetemes szer iránti bizalmatlanságomnak elhatároztam magamat az ön vértisztitó labdacsaihoz folyamodni, nogy ezen apró golyóbisok segélyével megostromoljam rég idő óta tartott aranyeres bántalmamat. Egy általában nem restelem önnek bevallani, miszerint régi bajom négy heti használat után teljes tökéletesen megszünt, s én ezen labdacsokat ismerőseim körében a legbuzgóbban ajánlom. Az ellen nincs egyáltalában semmi ellenvetésem, ha ön ezen soraimat, — jóllehet, névaláirás nélkül — nyilvánosság elé óhajtja bocsájtani.

Mély tisztelettel
Bécs, 1881. február 20. **C. v. T.**

Csency, 1874. május 17.

Tekintetes ur! Minthogy az ön „vértisztitó-pilulái“ feleségemnek, a ki évek óta idült gyomorbajban s csúzban szenvedett, nemcsak visszadták az életét, hanem uj ifjui erőt is öntöttek belé, más hasonló betegségekben szenvedők kérésére még két tekercs utánvétel melletti megküldésére kérem fel;

Mély tisztelettel
Spissiek Balázs.

Amerikai köszvény-kenőcs, gyorsan és bistosan ható, kétségtelenül legjobb szer minden köszvényes és csúzos baj, nevezetesen hátgerinczbaj, tagszaggatás, görcs, ideges fogfájás, fejfájás, fülszaggatás stb. stb. ellen 1 frt 20 kr.

Anatherin száj-viz, cs. kir. szab. valódi **Popp J. G.-tól**, általánosan elismert legjob fogfentartó szer 1 üvegcse 1 frt 40 kr.

Szem-essentia, **dr. Romershausentól,** a látерő erősitésére és fentartására; eredeti üvegczékben á 2 frt 50 és 1 frt 50 kr.

Chinai toilette-szappan, a legtökéletesebb a szappangyártás terén. Használata után a bőr bársony sima lesz és igen kellemes szagot tart meg. Igen sokáig tart és kinem szárad. Egy darab 70 kr.

Fiaker-por, általános ismert jéles háziszer hurut, rekedtség, görcsös köhögés stb. ellen, 1 doboz 35 kr.

Fagy-balzsam, **Pserhofer J. től** évek óta legbiztosabb szernek van elismerve mindennemü fagybajok és idült sebek stb. ellen. 1 tégely 40 kr.

Elet-essenczia (prágai csepek, svéd cseppek,) megromlott gyomor rosz emésztés, mindennemü altesti bajok ellen, kitünő háziszer. Egy üvegcse 20 kr.

Csukamáj-olaj, (Dorš) **Mayer M.-tól** valódi eredeti, igen megtisztitva a le kitünőbb minőségü. Egy üveg 1 frt.

Por lábbizzadás ellen. Ezen szer eltávolitja a lábbizadást s az által keletkező kellemetlen szagot épen tartja a lábbelit, és ártalmatlan szernek van bebizonyulva. Egy doboz ára 50 kr.

Georgé Pate pektorale-ja, sok év óta elnyálkásodás köhögés, rekedtség, hurut, mell- és tüdőbajok, gégebántalmak ellen legjobb és legkellemesebb segéd szernek általánosan elismerve. 1 doboz ára 50 kr.

Tannochinin-hajkenőcs, **Pserhofer J.-tól** évek óta orvosok és laikusok által valamennyi hajnövesztő szer között a legjobbnak elismerve. 1 csinosan kiállitott nagy szelencze 2 frt.

Egyetemes tapasz, **Steudel tanártól** vágott és szúrt sebek, mérges kelevények, és a lább régi időszakonkint felnyiló kelései, makacs mirigykelések, fájó pokolvar, sebes és gyuladásos mell, megfagyott tagok, köszvény és hasonló bajok ellen jónak bizonyult. Egy tégely 50 krajczár.

Egyetemes tisztitó-só **Bullrich A. W.-tól** Kitünő háziszer megzavart emésztés minden következményei, ugymint fejfájás, szédülés, gyomorgörcs, gyomorhéj, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 frt.

Valamennyi franczia különlegesség vagy raktáron tartatik, vagy kivánatra pontosan s a legjutányosabban beszereztetik. 1088 8—*

Postai küldemények 5 frt aluli megrendeléseknél csakis az összeg előleges beküldése mellett, nagyobb összegeknél utánvéttel is eszközöltetnek.

A legjobb
szivarka-papiros
a
LE HOUBLON
Franczia gyártmány.
Utánzásoktól óvatik.

Ez szivarkapapir csak akkor valódi, ha minden lap LE HOUBLON bélyegzőt magán hordja és minden karton az alant látható védjegygyel és aláirással van ellátva. 876 21—22

MARQUE DE FABRIQUE C. C. Cawley & Henry Propre du Brevet
CAWLEY & HENRY, [illegible] PARIS

Biztos és gyors hatásu a mindenütt nagyra becsült és gyógyerejünek bizonyult Spitzwegerich növényből készült

Spitzwegerich-czukorkák
(Bonbons,)

Schmidt Viktor és fiaitól Bécsben, köhögés rekedtség, elnyálkásodás és huruth ellen.
Valódi minőségben csak a gyógytárakban
1061. 4—11.

BERGER orvosi
KÁTRÁNY-SZAPPANA
orvosi tekintélyek által ajánlva, a legtöbb európai államokban a legnagyobb hatással használtatik
mindennemü bőrkiütések ellen,
különösen idült és sömörök, rüh, ótvar és élődi kiütések, ugyszinte veres orr, fagydag, izzó láb, fej- és szakálypikkely, Berger kátrányszappana 40% fakátrányt tartalmaz és igen elkülönitendő a más forgalomban levő kátrányszappanoktól. A csalások elkerülése végett kéressék világosan Berger kátrány-szappana és ügyeltessék az ismert védjegyre.
Makacs bőrszenvedéseknél a kátrány-szappan helyett hatással használtatik

Berger orvosi kátrány kén-szappana
és azon esetben, ha ez szükségeltetne, ugy kéressék csakis a Berger féle kátrány kén-szappan, minthogy a külföldi utánzások eredménytelen készitmények.
902 23—24

Mint gyengébb kátrány-szappan mellőzésre minden
tisztátlanság a bőrön,
bőr- és fejkiütések gyermekeknél, valamint eddig elérhetetlen szépitő mosdás és fürdő-szappan mindennapi használatra szolgál

BERGER GLYCERIN KÁTRÁNY-SZAPPANA
mely 35% Glycerint tartalmaz és finoman van illatositva.

Minden fajtának darabja 35 kr. utasitással együtt.

Főszétküldés: HELL G. gyógyszerésznél Troppában. Raktárak: Készletben van minden európai gyógyszertárban. Főraktár Nagy-Kanizsa számára: PRÁGER BÉLA és BELUS JÓZSEF gyógyszerészeknél.

NAGY-KANIZSA, 1883. deczember 29-én. 103-ik szám. Huszonkettedik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . . . . 8 frt.
fél évre . . . . . 4 „
negyed évre . . . . . 2 „
Egy szám 10 kr.

HIRDETÉSEK
a hasábos petitsorban 7, másodszor 6 s minden további sorért 5 kr.
NYILTTÉRBEN
soronként 10 krért vétetnek fel. Kincstári illeték minden egyes hirdetésért 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz, anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhoz bérmentve intézendők:
NAGY-KANIZSA
Wlassicsház.
Bérmentetlen levelek csak ismert munkatársaktól fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

„Nagy-kanizsai önk. tűzoltó-egylet", a „zalamegyei általános tanitótestület", a „nagy-kanizsai kisdednevelő egyesület", a „nagy-kanizsai tiszti önsegélyző szövetkezet", a „soproni kereskedelmi s iparkamara nagy-kanizsai külválasztmánya", s több megyei és városi egyesület hivatalos értesitője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön megjelenő vegyes tartalmu lap.

Felhivás az előfizetésre!

Lapunk XXIII. évfolyamának küszöbén van.

Szép életkora tanusitja, hogy elég erős létalapja van „a szelek mérgét nemesen kiállni."

Mert tagadhatatlan, hogy nagy küzdelemmel és bizonyos körülmények között: áldozattal jár egy vidéki lapot az uralkodó politikai és társadalmi viszonyok között fenntartani.

A vidéki lapok léte majdnem a közönség rokonszenvétől, pártolásától függ. Ahhoz pedig, hogy a közönség rokonszenve általános legyen, okvetlenül mindén téren való pártatlanság kell.

Ez a mi feltételünk is!

Lapunk nem politikai, s igy a politikai téren már ennélfogva is a puszta registrálásra vagyunk utalva; olvasóinkra bizván az affölötti politizálást. A magyarnak ugyis vérében van az!

Mi csupán társadalmi kérdésekkel, culturai mozzanatokkal bajlódunk; ezeket igyekezünk saját szempontunkból — minden befolyástól menten — itélgetni, s véleményünket tisztes hangon, teljes tárgyilagossággal elmondani.

Ennélfogva semminemű oly közleménynek, mely fölismerhető czélzatossággal — a tárgyilagosság határát átlépve — valamely személy, esetleg testület ellen vagy mellett szól, — helyet nem adunk.

A társadalmi hajszák árja minket magával soha nem sodor. A féktelen indulatok mederbe szoritása nem a toll, hanem a szurony mestersége. Ily dolgok megoldásához egyetlen tollvonással sem járulunk. Mindenkor sima képpel nézzük az iszapos hullámokat, melyek békés együttélésünk várának védfalát nyaldossák. Nyuljon belé, kinek tetszik; mi nem teszszük, mert az iszapnak az a természete, hogy a tiszta kézre is rátapad, ha közéje jut.

Jobb világot, de szelid béke utján!

Ez a mi törekvésünk és ez leend mindenkor vezérelvünk!

Lapunk minden rendelkezésére álló módot fel fog használni arra, hogy a társadalmi életet már szinte türhetetlenné tevő bizalmatlanság megszünjék; hogy a társadalmi osztályok egymáshoz közelebbi viszonyba jussanak; s az érdekharczok tisztes mederben tartva, ne süssék társadalmunkra minden lépten, nyomon ujból a kainbélyeget; hogy a különböző fegyverekkel küzdők egy közös szent czélban: a haza és emberiség jólétének emelésében egyesüljenek!

A társadalom egészségesebb alapokra helyezése!

Ez a mi czélunk.

Nem egyedül a mienk; minden józan gondolkozásu és jóindulatú emberé is.

Ehhez a czélhoz akarunk mi is megint egy év folytán — ha többel nem is — egy lépéssel közelebb jutni.

Egyszerre ujjáteremteni nagy elmék dolga; a mi munkánk: le nem térni a kijelölt utról, mig czélhoz nem értünk.

E pályához kérjük a t. olvasóközönség és munkatársaink szives támogatását!

*

Lapunk ezentul is hetenkint kétszer, t. i. vasárnapon és csütörtökön fog megjelenni.

Előfizetési ára:

egy évre . . . . . 8 frt
fél évre . . . . . 4 frt
negyed évre . . . . . 2 frt

Az előfizetési pénzeket a **lap kiadóhivatalának** czimzetten kérjük küldeni!

Hazafiui tisztelettel:

Szalay Sándor
lapvezér és kiadó.

A kereszténység és az ujkor bölcsészete.

Az igazi bölcsészet lényeges jellemvonása, hogy érthető legyen, hogy ne támasszszon a lélekben gyötrő kételyeket, hanem inkább nyugtatva boldogitson . . .

Aki az ujkori bölcsészeti iskolák müveit tanulmányozza, az fájdalommal fogja észrevenni, hogy azokban megnyugvást éppen nem találhat, sőt inkább óriási zürzavart, a legkinosabb ellenmondásokat, gyötrő kételyeket, melyek a kutatni szerető észt nem a megoldás és a felvilágositás nyilt mezejére vezetik, de inkább a kétkedés sötét utvesztőjén hagyják bolyongni.

A legtöbb bölcsész érthetetlen; tagadnak, de semmit meg nem oldanak s kutatásuk végeredménye: ismét csak az érthetlenség és tagadás. Ismeretes — Hegelnek — a nagy német bölcsésznek — valiomása: Engem csak egy ember értett meg, az is félreértett." Ez igazi jellemzése az ujkor egész bölcsészetnek.

Avagy kérdezem, melyik bölcsészeti iskola az, mely tanainak hitelességét biztos alapokon bebizonyitaná? Melyik bölcsészeti iskola mutatott fel eddig oly eredményt, mely a nyugtalankodó észt képes volt volna lecsendesiteni?!

A materializmus hivei tanaikat ugyan egyedüli tudománynak nevezik. Azt mondja e tudomány: „Én vagyok az igazság, tegyetek meg egyedüli tudománynak, mert én vagyok az igazság?!! „S mivel támogatja állitásait? Mivel biztosit, mivel áll jót hiteleségéért? Az anyagon kivül egyéb nincs.. Hatvan egy néhány az elem, ami nem ebből van — az nincs. Lélek? Agyrém! Lélek nem létezik!! A mit érzékelek — az van. — És ezzel talán megtalálták az élet titkát, lecsendesitették a sziv viharait, megállitották az ész bolyongásait!!—?

Az emberiség legnagyobb része tiltakozik az ellen. Érzi, hogy van benne valami, a mi nem csupán silány por; szomoruságai és fájdalmai, örömei által a végtelent keresi. A költészet, mely az anyagelviségbe merülve önmagát tagadja meg, irtózik e tantól, a müvészet kerüli.... az egész emberiség még nagyobb zavarba jó. És féleg midőn e tan kimondja, hogy csak az létezik, a mit érzékelhetünk s mégis láthatatlan parány részecskéről beszél: önmaga tarthatlanságáról tesz bizonyságtételt!!

„Én vagyok, az igazság, mondják Spinozza, Fichte, Schelling, Hegel — a mindenesités ezen rendithetlen bajnokai. Nekünk higyjetek!" S mit állitanak. „Tagadjuk az igaz isten létét, az akarat szabadságát, az erkölcsi beszámitást; minden örökös és szükségképeni befolyás átmenet és haladás."

Ezek talán mégis nyugalmat igérnek? — Ah! Dehogy! Ha csakugyan mindennek vége van, a sirnál sohajt az emberiség nagy tömege! Akkor ismét nem egyéb az ember, mint darab göröngy, melynek át- és elváltozásban álló pályája kezdődik az anya méhben s tart a sir gödréig, hol a többi földdel összevegyül! Ha ez igy van, átkozd meg az Istent és halj meg. Nem! lehetetlen, hogy ez az élet a sirnál végződjék, vagy ha a sirnál végződik — nincs igazság s ha igazság nincs, Isten sincs. Ámde ti az igazságot keresitek. Azt mondjátok!

Én vagyok az igazság, kiált a rationalismus! És mivel indokolja állitását. Nézd csak: az ész az isten! — Az ész föltétlen erővel bir, az önmagának törvényhozója, az emberiség saját erejéből s önként halad. És ez mily kecsegtető. A büszke ész, mily hizelgő!

És e tan győzött is. Az észt istenitették, az ész istunőjét oltárra helyezték már! Franczia ország bizonyitja! S nyugalmat adott!? Megfejtett mindent? Fentartotta a **társadalmat**...?

A vérpatakok, az ártatlan polgárok halála, a társadalmi rend felforgatása... az egész franczia forradalom mást bizonyitanak.

„Mig küzd az ember, téved," mondja Göthe „Faust"-jában; „Az ész magára hagyatva őrültté tesz" mondja Hugó Victor (Götting 3. 7. c. XXII.) Az emberi ész, hogy nyugvó pontra találjon, hogy a földiránti türelmetlenségét fékezni legyen képes... nem csak a tudományra van szüksége. Van valami az emberben, a mit a tudomány nem képes kielégiteni... egy igazságra van szükségünk, a mely Istennel hozzon bennünket összeköttetésbe..." („Páris Amerikában" Laboulaye Ede.) „Nem birunk eszünkkel megnyugodni — várjunk, mig jó valaki az égből, szól Socrates Platóhoz (Apol. II. c. 3.)

Igy nyilatkoznak, igy birálják az ész föltétlen erejét a mélyen gondolkozó elmék. Igy jönnek reá, hogy az ész önmaga tiltakozik az ő istenesitése ellen. Az ész sok mindenre képes egy bizonyos pontig, de annál a pontnál megáll és segitségre vár. „Egy kevés bölcsészet — mondja Bakó — elvezet Istentől, de a teljes bölcsészet visszavezet hozzá." Senki nem mondhatja azt, hogy az kielégithet, csak azok, kiknek érdekökben van, hogy igy legyen.

Mit tegyünk tehát? kinek higyjünk, melyik tant fogadjuk el, hol az igazság? Mindegyik bölcsészeti iskola magának követeli azt. Egyik a másik bölcsészetét agyrémnek hirdeti! Kinek higyjünk...??

Azon időtől kezdve; midőn Krisztus, az isteni igazság megje-

TÁRCZA.

Halotti ének.

— Árpád idejéből. —

Harczra keltek, harczban estek,
Siri éjjel árnya lettek;
Sok jó vitéz hús elestér
Sirja kürt-szó: hős leventék
Harczra keltek, harczban estek.

Czillagesés égi kékről
Ember hullás hadi népből;
Hab, ha locsczan, fü, ha zöldül.
Halott sóhaj hősi földből,
Hab, ha locsczan, fü, ha zöldül.

Virág-kehely harmat-gyöngye,
— Zokogó ég szüzi könye, —
Borongó bú sirok dombján
Hősi szivnek bús szakadtán,
Virág-kehely harmat-gyöngye.

Kard követi, gerely, dárda
Sir-virágos szebb világra,
Hogy nyugodjon, hogy pihenjen?
Hogy holt szivből, vért eresszen?
Kard követi, gerely, dárda.

Hadak-útján czillag kelte
Átvonuló szép levente
Nyoma ottan, éji kéken,
— Arany virág út középen —
Hadak-útján czillag kelte.

Lőtt czillagnak új futása
Idegen had s nép romlása;
Magyar hősnél szebb világon
Halott ellen szolgaságon,
Lőtt czillagnak új futása.

Szivárványos fényes égben
Hadúr trónol bibor széken,
Körül ottan szellemárnyak,
Hősi lelkük szép apáknak,
Szivárványos fényes égben.

Alvó szellem ujra támad
Zengésére harsonának,
Kard éle lesz ujra fényes,
Új had indul dicsőséges,
Zengésére harsonának.

BÁTKY LAJOS.

Karácsonyi drámák.

Irta: **Vass Almos.**

(Folyt. és vége.)

A levél igy szólt:

„Drága Gyermekem! Isten tudja: olvasod-e valaha e sorokat vagy soha? Ha valamikor kezedbe kerül e könyv s az ebbe irt szenvedéseket olvasod, emlékezzél szegény anyádra, kinek minden bűne az volt, hogy szegény volt és szeretett. Oh gyermekem nagy bün ez; teljesen elég az elkárhozáshoz!

Midőn e sorokat irom; szivem alatt hordozlak; érzem parányi kedves szivecskét édes dobogását. Ez tartja bennem még az életet. Pedig nagyon, de nagyon sokat szenvedek. A világ előtt eddig rejtegettem létezésedet; de ez már nem sokáig tarthat. És — oh Istenem megszakad szivem e gondolattól! — mikor már a te ártatlan ajkad siró szava a világnak tudtára adja kinos gyönyörrel rejtegetett titkomat: én már nem leszek! — Ha az anyává iétel fájdalmai meg nem ölnek, — készen van a méreg, melylyel szivemet örökre elnémitom. Iránted szerelemmenél óriásibb bukásom mardosó tudata. Nem élhetek gyalázatommal. — Te talán megmaradsz egyetlenem, de tartson is meg a jó Isten, hogy jó lelkeddel enyhithesd szegény anyád bünét..... Ha valamikor pirulnod kell bukott anyád miatt, bocsáss meg, ne átkozz! Ne átkozd soha apádat! Ő nem oka gyalázatomnak. Mindent jóvá akart tenni; de szülei előtt gát volt szegénységem; el kellett kárhornom. Lehet, hogy valamikor találkozni fogtok siromnál: s akkor egymás karjaiba dőlhettek. Én Istenem, milyen boldogok lesztek akkor! Nem, nem egyedül ti, én is! Ha van egy szebb élet a siron tul, akkor közeltekben lesz szellemem és elárasztlak benneteket áldó csókjaimmal. Legyetek boldogok! Intő példa legyen életedben sokat szenvedett anyád' története! Imádkozzál a kisértés rettenetes óráiban! Szegény anyád szelleme veled lesz a sirig."

Delinke a levél olvasása közben erősen sokogott.

Mikor könyeit kisirta, a csomagokat a naplóval együtt ujra elrejtette. E közben kihullott azokból egy parányi doboska. Fölnyitotta. Abban volt a méreg; melyre nem volt szükség; amit annak kellett volna végeznie, elvégezte a vihar és a tél fagyasztó hideg.

Delinke a dobozt reszkető kézzel rejtette keblére. Hátha valamikor az a parányi méreg fogja őt megmenteni egy óriási gyalázattól!

* * *

Kató anyó előtt, titok maradt az ok, amért Delinke szép arczára ült az a komoly vonás, mely nagyon árt a szépségnek; nem birta kikutatni: mért lesz hervatagabb napról napra az az ébresztő szép arcz!

Ennek nem szabad igy tartani! És elhatározta, hogy most már Delinkét is áruba bocsájtja. Majd kiderül arcza ott a mindent feledtető gyönyörök karjaiban.

Éppen karácsony ünnepe közeigett. Ez nagyon alkalmas, arra, hogy egy uj szépség jó üzletet csináljon egy-egy commün-intézet tulajdonosának.

Karácsony vigiliáján tehát mézesmázos szóval tudtára adta Delinkének, hogy valami nagy örömet óhajt szeresni az ő kedves Delinkéjének, mivel mindig olyan jó, olyan istenfélő lányka volt; azért csak készüljön utra. Egy gazdag rokona a közeli városból igen sokszor irt már, hogy mért nem vissi el bemutátni azt a jó és szép nevelt lányát, kinek messze földön hire van! Mutassa már be egyszer, mikor mindnyájan annyira szeretnék látni; s azután hagyja náluk hosszabb időre; hadd lásson, hadd próbáljon világot!

Delinke megszokta az öreg anyó szavainak föltétlenül engedelmeskedni, rendelete szerint cselekedett.

— — — — — — — — — — — —
— — — — — — — — — — — —

Ugyanaznap napon, mikor Delinke Kató anyókával a faluból távozott, — hire kelt a faluban, hogy az uraság fia megjött. Olyan szinben van az istenadta, mintha koporsóból jött volna vissza. Azt bizony egy cseppet se gyógyitotta meg Paris; de nem is marja ki annak szivéből se Bécs, se London, még Jeruzsalem se a bánatot. Minél messzebb vissik, annál közelebb fészkelődik az szive fenekéhez. Elvihetik; bejárathatják vele a kerek világ minden tapasztalati iskoláiát: megtanulni, hogy mi különbség van a bibor és rongy között; a véleménye mindig csak az marad, hogy a valódi szerelem egyformán nemes, egyformán égő és mulhatatlan, biborban ugy, mint rongyokban.

Hogy pedig ebbeli hitvallását bebizonyitsa, megtette azt a hallatlan nagyuri ostobaságot, hogy legelőben is a temetőbe ment szegény Delinke sirjához, ahhoz a szegényes sirhoz. Hát nem országos ostobaság az, nem kötni való őrültség: tizenhat esztendeig utani a világ kábitó szjában; kiüriteni fenékig a földi élvek poharát, — s visszatérve oda menni egy árva sirhoz, melyre alig-alig vet világot egy halavány sugár az emlékezet világából! — és ott elsirni szokat a könyeket, miket a szivet sivatagitó orgiák meghagytak!

Mi vihette Almos a sirhoz annyi év után? Most is szeretne még? Az lehetetlen! — Igy tünődött az apa, és jónak látta azt a halavány embert távolról szemmel tartani.

— — — — — — — — — — — —
— — — — — — — — — — — —

Szegény Delinke nem is álmodta, hogy ki ment szegény jó anyja sirjához.

Este értek a városba. A kápráztató fényben egészen megfeledkezett helyzetéről, csendes kis falujáról. Gyermeteg képpel néste azt a sok fényt, a nyüzsögő embertömeget. Ez még ismeretlen világ volt előtte.

Egy félreeső utczába jutva, nem győzte bámulni az ott futkárosó, kacagó fiatal lányokat.

Egyik ház előtt megállott a kocsi. Azok a sokat emlegetett rokonok nagy örömmel fogadták őket; fényes terembe

lent e földön: a h i t é s e z z e l a v a l ó d i b ö l c s é s z e t i s m e g j e l e n t i t t a l a n t s b e l é p e t t a z e m b e r i s é g s z i v é b e.

Hiába minden erőlködés. Krisztus megoldotta a feladatot, melyet az ész képtelen volt megoldani. Ő adta az emberiség kezébe a valódi és egyetlen bölcsészetet — azon kötjelt, mely az eget és földet öszszekapcsolja. Az emberi szellem önmaga erejéből sohasem emelkedhetett volna azon eszmékhez, melyek értelmüket bár felülhaladják, de végtelen fénynyel megvilágositják.

Az Ő bölcsészete ad megoldást kételyeinknek, Ő ad magyarázatot szivszaggasztó fájdalmainknak, Ő elégiti ki a végtelenség után vágyó lelkünk epedéseit . . . Az Ő általa hirdetett igazság tarthat igényt az általános elismerésre. — Az értelmiség minden fokán létező emberek értik az Ő bölcsészetét, a legnagyobb tudóstól a nép legkevésbé kifejlődött tagjáig. A valódi igazság nem lehet egyeseké, de az egész emberi nemé!

Ott, hol a mi eszünk keres, nyugtalankodik, megzavarodik, kétségbeesik: az Ő bölcsészete tud, lát, felvilágosit és mindeneket megold . .

És küzdjenek még oly erősen az ujkori bölcsészek az emberi észt e meghaladó titokszerüség ellen — kutassanak századokon keresztül s irjanak össze millió és millió könyvet: valamint meg kell lennünk győződve sok természeti dolog létéről, anélkül, hogy okát látnók: ugy el kell ismernünk, hogy a szellemi világban sem lehetetlen az még, amit felfogni képtelenek vagyunk. Küzdjenek az ész még oly erős munkájával, a sz. irás — ezen egyedüli igaz bölcselmi könyvvel megmérközni képtelenek lesznek. S lesz idő, midőn keservesen kell beismerniök azon ismeretes igazságot: „A bölcsészet keresi, a religió birja az igazságot.“

* * *

A kereszténység nagy ünnepe ily gondolatokat nyujt az uj elméletek zürzavarában barangoló emberi észnek, ily gondolatok által csillapitja az ujkori bölcsészet által megzavart sziv sajgásait. S boldog, ki hisz, mert az nem fogja érezni kebelében azt a mély ürt, melyet az atheista bölcsészet maga után hagy. Boldog, mert az észrefogja venni az ünnep magasztosságában azt, ami a szivhez és észhez szól. Az ismét visszafogja varázsolni azokat a pillanatokat, a melyek őt nyugtatva boldogitották, s azon sz. hittel vigasztalták, hogy „ez az élet a hivés, s a jövő a látás ideje“!!

BODNÁR GÁSPÁR.

Hirek.

— **Lapunk** a közbeeső kettős ünnep miatt elkésve jelent meg. Hogy pedig a következő szám teljes elkészitéséhez a nyomda elég időt nyerjen, ugy intézkedtünk, hogy lapunk ez évi legutolsó száma f. hó 30-án este jelenjék meg.

— **A polgári egyesület** f. hó 26-án tartott közgyülésen megválasztattak szavazattöbbséggel, elnökül: Babóchay György, alelnökül: Csemics Károly, titkárul: Knortzer György, pénztárnokul: Botfi Károly, könyvtárnokul: Németh Ignácz; választmányi tagokul: Plihál Ferencz, Kovács Béla, Miltenberger Sándor, Simon Gábor, Ebenspanger Leo, Tapolics József, Hertelendy Béla, Hirschl Ede, Hugonnay Kálmán gróf, Szeidl János, Darás Zsigmond, Morgenbesser János; -- póttagokul: Grünhut Henrik, Sallér Lajos, Trojko Lajos; számvizsgálókul: Juhász György, Krenauer Lajos, Récsey György.

— **A nagy-kanizsai fögymn. ifjuság** segély- és zene-egylete javára 1884. január 23-án Nagy-Kanizsán a „Szarvas“ czimü vendéglő nagytermében tánczvigalommal egybekötött zártkörü hangversenyt rendez. A rendező bizottmány: Pete Lajos rendező bizottmányi elnök. Bereczk Iván, Eperjesy Géza, Farkas Gábor r. b. pénztárnok, Folly Gyula, Goda László, Hajós Kálmán, Hertelendy József, Horváth Kálmán, Joung Béla, Kaan Károly, Kocsis Kálmán, Kohn Samu, Lerch Antal, Matéfy János r. b. ellenőr, Schmidt Zsigmond r. b. titkár. Steiner Jakab, Tollasits László, Vágner Károly, Welisch Ignácz, Zerkovits Imre. A meghivó másra át nem ruházható és ennek előmutatása mellett névre szóló beléptijegyek válhatók a „Szarvas“ vendéglő 1-ső emeletén, 18-ik szám alatt január 21, 22 és 23-án d. e. 10—12, d. u. 4—6 óráig és este a pénztárnál. Személy- és karzat jegy 1 frt 50 kr. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Kezdete 7 órakor. Műsorozat: 1. „Estiima“, Kreutzer „Éji szállás Granadában“ czimü dalművéből. Előadja a főgymn. dalárda. 2. „Fantasie“, Meyerbeer „Robert le Diable“ czimü dalművéből. Összeállitá Wichtl. Hegedün és zongorán előadják: Donáth József 3. oszt. és Gaál László 7. oszt. tanuló. 3. „Tréfás népdal egyveleg“ Előadja a főgymn. dalárda. 4. „Trio“, Donizetti „L' Elisir d' Amore“ czimü dalművéből hegedün-, gordonkán- és zongorán előadják: Kohn Samu 8. oszt. Goldmann Lipót 8. oszt. és Donáth Lajos 7. osztályu tanulók. 5. „Haldokló mellett“, Tompa Mihálytól. Szavalja: Schveiger Adolf 8. oszt. tanuló. 6. „Rapsodie Hongroise“, Liszttől, zongorán előadja Pete Lajos 8. oszt. tanuló. 7. „Lili keringő“, Bánfy Sándortól. Hangszerelte Venczel Rezső, előadja a főgymn. gyermek-hármas (trio) és zenekar. 8. „Nyitány“, Suppé „Utazás a föld körül“ cz. dalművéből. Hangszerelte Venczel Rezső. Előadja a főgymn, zenekar. 9. „Bordal“, Verdi „Ernani“ czimü dalművéből. Hangszerelte Venczel Rezső. Előadja a főgymn. dalárda és zenekar. Akik véletlenül meghivót nem kaptak s arra igényt tartanak sziveskedjenek jelentkezni Schmidt József r. b. titkárnál.

— **A vesztegelésnek** egy egészen uj neme tünt fel városunkban, U. i. egyszerre 24 korcsmáros zárt be, mivel a regale-jog bérlőjével a mérési illeték iránt a tulhajtott követelés miatt — megegyezni nem tudtak. A vesztegelés közmegegyezés utján — erős szerződésen alapulólag — áll fenn, nagyobb összegű kötbér mellett, s igy — ha a bérlő, kinek ez által roppant veszteségei lesznek — nem enged: ezen állapot hosszabb ideig fog tartani. Denique az összetartás még az archimedesi csavart is megállithatja munkájában!

— **Hajgató Sándor,** jeles munkatársunk IV. kötet költeményére ezen számunkkal veszik t. olvasóink a megrendelési ivet. A megyénkben általánosan ismert, jónevü költő munkájához — ugy hiszszük — bővebb ajánlgatás nem szükséges. — A kritika igen jól fogadta már előbbi köteteit is. További munkásságára az euttal való pártolás és méltó elismerés minden esetre nagy befolyással leend. De hiszzük is, hogy e kötettel őt ugy az általános kritika, mint a közönség buzditó elismerése a tehetségétől méltán elvárható nagyobb szabásu munkára hivja ki szerény köréből. Ugy legyen!

— **Zalamegye fiatalságának** több tagja 1884. január hó 14-én Nagy-Kanizsán az „Arany Szarvas“ disztermében zártkörü tánczvigalmat rendez, Rendezők: Árvay Lajos, Baboss Ármin, Babos László, Bakó Gyula, ifj. Báno Imre, Baranyay Béla, Botka Ferencz, Csesznyák Miklós, Csesznák Ödön, Farkas Imre, Eitner Zsiga, Grunner Károly, Gutmann László, Hermann Vincze, Hertelendy Feri, Höhn Vilmos, Karcsag István, Kiss István, Kovács Rezső, Lányi Kálmán, Mayer Gyula, Marton György, Marton László, Nagy Dezső, Nunkovics Sándor. Oltay Gedő, Oroszváry Gyula, Pataky Andor, Petrich Lajos, Soós Pongrácz, Stocker Antal, Dr. Szekeres József, Szigethy Elemér, Talabér Kálmán, Tassy Kristóf, Tersánszky Sándor, Urssiny Pál, Vértessy Béla, Véber Károly, Vizlendvay Imre, Vizlendvay József, Vizlendvay Sándor. A meghivás másra át nem ruházható s annak előmutatása mellett, névre szóló belépti-jegyek válthatók, az „Arany Szarvas“ első emeletén január 6-án és 7-én délután 3—7 óráig. Személyjegy 3 frt. — Családjegy 6 frt. — Karzatjegy 3 frt. A tiszta jövedelem a megyei szegények segélyezésére fordittatik. Kezdete 9 órakor.

— **Öngyilkosság** czimen közöltünk lapunk 102. számában egy hirt; mely az öngyilkos nevét illetőleg téves értesülésen alapult. T. i. nem Virág József, hanem R ö v i d J á n o s volt neve. A névcsere ugy történhetett, hogy Virág Józsefnél lakott és öreg napjaiban az által tartatott. Különben közöttük semmi rokoni összeköttetés nem volt. Virág József Rövid Jánost csupán csak tartotta öregségében egy neki átadott szőlőért; s igy eléggé érthető, hogy öngyilkosságának oka előtte is homályban van.

— **A nagy-kanizsai** kereskedő ifjak önképző egylete helyiségeiben f. hó 29-én szombaton esti 8 és fél órakor Berkes Mór tanár ur „Quintus Horatius Flaccusról és viszonyáról a nőkhöz“ felolvasást tart, a hol vendégek szivesen láttatnak. Jegyek a dohányfőtőzsben válthatók.

— **A közelgő** ünnepek alkalmából felhivjuk t. olvasóink figyelmét a mai számunkban vörös-kereszt hirdetésre. Ezen sorsjegyek karácsonyi- és ujévi ajándékul jelentékeny nyereményesélyeik es olcsóságuknál fogva igen alkalmasak miért is legmelegebben ajánlhatjuk.

— **A kereskedők** általában minden oldalról panaszkodnak, hogy az eladást illetőleg rossz karácsonyjuk volt; mindenki csak a legszükségesebbre szoritkozott. Nem is csoda ilyen szük világban!

— **Meghivás.** A nagy-kanizsai általános ipartársulat a kebelében alakitandó dalárda szükségleteinek pótlására 1884. január hó 6-ikán a Korona termében társasvacsorával egybekötött zártkörü tánczvigalmat rendez. A v i g a l o m kezdete 8 órakor az étkezés 11 órakor estve. Az étkek izletességéről Szigrits vendéglős konyhája kezeskedik, a jó kedvet hozza mindenki magával. Belépti dij: személyenként 1 frt 20 kr. Felülfizetések köszönöttel fogadtatnak.

— **Rablógyilkosság** történt f. hó 22-én Zalamegye Kanizsa járásában Gelsén. Ismeretlen tettesek Mód Mihály 70 éves gelsei lakós és földmivelő házába menvén, éjjel a nevezettet halálra vagdalták, 100 frt készpénzét, nejének néhány ruhadarabját a háznál lévő sertéshussal együtt eltulajdonitották. A törvényhatósági visgálát megejtésével tettesek fel nem ifedeztettek. A boncsvizsgálat alkalmával találtatott a fején egy sértés, a jobb kar a könyökizületében fejszével ugy volt keresztül vágva, hogy az alkart a felkarral egy kis bőr tartotta össze; a balfelkar csont két helyén volt ketté vágva; az alkaron is volt egy vágás, mely csontot sértett, ezeken kivül fehér ruhája vértől átázva találtatott. A halált elvérzés okozta. Tettesek még nem kerültek ugyan hurokra, de reményleni lehet, hogy elkerülni nem fogják, mert azok a meggyilkoltnak ismerősei lehettek, mire vonatkozólag a közvélemény az, hogy a meggyilkolt a tetteseket rablás közben felismerhette, s igy, hogy a feljelentést kikerülhessék, az elkövetett iélekráskódtató merényletet bevégezték. Tudhatták azok, hogy a meggyilkoltnak neje mostanában 100 frtot örökölt, tudták ázt is, hogy a háznál sertésölés történt. Amennyire sajnálatunkat fejezhetjük ki a megtörtént szomoru esemény felett, azonkép szivünkből kivánjuk, hogy a törvényhatóság sikerrel müködjék.

— **Hymen.** Wajdits Imre, a napokban jegyet váltott Mákes Maria urnővel a varazsdi, „Vademberhez“ czimzett szálló tulajdonosával. Kisérje áldás frigyöket!

— **Szép állatseregleí** idős ez idő szerint városunkban. A forró égövi állatóriások nálunk még az állatsereglelekben is ritkán látható egyedei vannak benne szép példányokban képviselve. Ajánljuk a megtekintésre!

— **Gyászhir.** A kanizsai izr. hitközségnek nyugalmazott és nagy tudományáról országszerte hirneves rabbija Fassl H. B. f. hó 26-án végelgyengülés folytán örökre elszenderült. Nyugodjanak békén alvó porai!

— **Alsó Domboruban** f. hó 23-án postával egyesitett távirói állomás lépett eletbe.

— **Gyilkosság.** Bánok-Szt.-Györgyön a birkágazdának volt egy csinos lánya, akit néhány hónappal ezelőtt egy német kádár nőül vett; de a házasság nem a sziv vonzalmán alapulván, boldogság helyett folytonos czivódás kisérte együttlétöket. A mult héten a férj, ki egyébként szorgalmas fiatal ember volt, az erdőre ment dongafákat késziteni. Mikor munkáját végezve, haza félé indult, három egyén utját állotta. Ezek közöl egyik — állitólag saját sógora — hasba lőtte, a másik pedig verni kezdte. A megtámadott hatalmasan védte magát s még a sok vérvesztés dacára is maradt annyi ereje, hogy hazavánszorgott és Nunkovics letenyei aljárásbirónak gyilkosait megnevezte, akik a menyecskével együtt már fogva vannak. A szerencsétlen kádár felgyógyulásához nincs remény.

— **Gönczy Pál** vallás- és közokt. ministeri tanácsos legközelebb három napot töltött Csáktornyán, hogy az állami tanitóképezde uj épületének kérdését végleg tisztázza a várossal. Az épitést a tavasz beáltával fogják megkezdeni.

— **Meghivás.** A keszthelyi önk. tüzoltó-egylet müszaki tisztikara folyó évi deczember 31-én az „Amazon“ szálloda nagy termében sorsjátékkal egybekötött zártkörü sylveszteri tánczestélyt réndez. A tiszta jövedelem az egylet szerelvényei gyarapitására fordittatik. Felülfizetések és a sorsjátékra szánt tárgyak köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. A tárgyak Stieder Kálmán szivattyusparancsnok urhoz küldendők. Belépti-jegy személyenkint 1 frt. Egy sorsjegy ára 10 kr. Kezdete 8 órakor. Jegyek előre válthatók Schleiffer Izidor egyl. pénztárnok urnál.

— **Csendőrerősbitések Veszprémmegyében.** A megingatott személy- és v a g y o n b i z t o n s á g sikeresb helyreállitása czéljából Veszprémmegye közigazgatási bizottsága aziránt kereste meg a bel- és hadügyministeriumokat, hogy a nagyvázsonyi, városlődi és devecseri csendőrállomások legénységét 3—3 legénynyel erősbitené. Az indokolt kérelemnek bizvást hely is fog adatni.

— **Nagy feltünést** fog kelteni bizonyára az egész Balatonvidéken, hogy a Batonban ismét vannak rákok. Négy év előtt egyszerre kipusztultak s azóta egyetlen egyet sem láttak, A lapok hasábszámra foglalkoztak e sajátságos természeti jelenséggel, de a rejtély megoldatlan maradt. Az almádii halászok a napokban azonban fogtak ismét egy gyönyörüen kifejlett példányt s ugy megörültek e fogásnak, hogy közös elhatározással s nagy ceremónia mellett ismét a Balatonba eresztették. Hogy „hadd szaporodjék, gyarapodjék.“

— **Statárium Veszprémmegyében.** A folyton napirenden levő rablások és gyilkosságok ellenében statáriumot kért a közigazgatási bizottság a belügyministeriumtól. Hihetőleg legközelebb ki is fog az hirdettetni.

— **Dij Savanyu Józsi fejére.** Veszprémmegye közigazgatási bizottsága az iránt irt fel a belügyministeriumhoz, hogy Savanyu fejére 1000 forintnyi dijat tüzzön ki. A rettegett rabló jó csalétkük lesz hát a rekruta zsandár uraknak!

— **Lóvonatu vasut.** A közmunka- s közlekedési minister Szombathely várostól Szent-Márton községen át a déli vasut pályaházáig vezetendő közuti lóvonatu vasutvonalra az előmunkálati engedélyt Thein Márk mérnöknek egy évre megadta.

— **Rege a Balatonról.** Lapunk egyik levelezője azon alkalomból, hogy a Balatonban egy uj halfajt födöztek fel, érdekes regét közöl velünk, mely a siófoki halászoknál van elterjedve. Ezek állitása szerint a veszprémi kaptalan tulajdonát képező gamászai határban — Siófoktól egy mértföldnyire, — van egy pont, hol elsülyedt épületek vannak. A halászok ezen helyet „Akadó“-nak hivják, mert hálójuk itt gyakran megakad. Az ügygyel-bajjal felvonszolt hálóban, ilyenkor aztán malterrel összeragasztott három-négy tégla, vasdarab és más épülettörmelékek kerülnek a visszinére. Mindamellett, hogy sokszor kárt szenvednek, mégis szeretnek halászni e helyen, mert ott rendkivül nagy a halbőség. Levelezőnk figyelmezteti a régészettel foglalkozókat, kutatnák ki buvárok segitségével a Balaton ezen pontját, hol talán nagybecsü leletek nyugosznak.

— **Bogláron** szőlőszeti és borászati tanár vett állandó lakást, a kormány intézkedése folytán, ki bármely szőlőmivelőnek szolgál utasitásokkal a szőlőmivelés és borkezelés terén, ki csak hozzá fordul. A lakást jól választotta a jeles tanár, mert közel van kiváló bortermő kelyekhez, s közel Zalamegye bortermő vidékéhez; tehát őszemmel kisérheti gazdaságunk ez egyik fontos ágát.

— **Nemes tett.** A sz.-fehérvári cist. r. főgymnasium nagyérdemü tanári karának egyik kiváló tagja, főt. s tudós Ereky Alfons, nemeslelküségének szép bizonyitványát adá, midőn néhány szegénysorsu, jóviseletü s szorgalmu tanulót meleg ruhával megajándékozott. Oly szép tett, mely jutalomra nem szorul!

— **A sziv munkája.** Egy amerikai tudós kiszámitotta, mennyi mechanikai erőnek felel meg a sziv dobogása. Minden szivdobbanás alkalmával az emberi szervezet szivatytyuja 6 unczia vért lök ki és be, mely erő egyenlő 13 fontnyi nyomással egy négyszög hüvelyken. Minthogy a sziv 24 óra alatt 100,800 dobbanást tesz, ezen idő alatt annyi munkát tesz, mintha 1 tonna (20 mázsa) sulyt 120 láb magasságra emelne. Egy 70 éves ember szive, mely 12 unczia sulyu izomhusból áll, egész élete alatt átlag 2,500.000,000 dobbanást tesz és pedig majdnem teljes szabályossággal, oly helyen, ahol semmiféle javitás és olajozás nem lehetséges.

— **Egy derék iskolabarát.** Déghy István, vépi apát-plébános, valódi Mecaenása a tanuló ifjuságnak: A gyermekeket rendesen iskolakönyvekkel látja el, közelebb pedig a vépi iskola részére tanszermuzeumot szerzett be. A Falk-féle állatsereglet ottléte alkalmából 150 gyermek helyett fizeté a belépti-dijat, hogy az apróságoknak tanulságos mulatságot szerezzen:

— **Kikeresztelkedett zsidó.** Held Fülöp, a „Presburger Zeitung“ volt munkatársa, Bécsben áttért a keresztény hitre.

— **Utalványozott csókok.** Egy Znaim melletti kis helységből következő vig históriácskát küldik világgá: Egy kisebbszerü postahivatalba belép egy fiatal csinos parasztleányka és szégyenkező mosolygással közeledik a szintén fiatal postatiszthez, átnyujtva neki egy postai utalványt. A postatiszt rendben találja azt és kifizeti a lánynak az utalványozott összeget, Megkérdezi azonban tőle, miért nem vágta le a szelvényt az utalványról, pedig van rá irva is valami. „Ugy?“ mondá a lány, „ja, én nem tudok olvasni; tudja mit, olvassa fel nekem! A postatiszt fölolvassa: „Küldök ezennel 3 forintot és ezer meg ezer csókot.“ Rátekintett a postatiszt hamarosan a lányra és látta vala, hogy valóban csinos, mire komoly hivatalos hangon ezt mondja: A pénzt már átadtam magának, a csókokat pedig mindjárt kiszolgáltatom.“ És a mint beszélt, ugy lőn. A lány egész lelki gyönyörüséggel vette át a „küldeményt“, otthon pedig bámulva beszélte el: „Na, most már kenyelmesen van berendezve a posta; már nemcsak a pénzt, hanem a csókokat is utalványon kapja az ember.“

— **Rablóvilág Komárommegyében.** Négy fegyveres rabló tört be a mult napokban Szlávik István keszegfalusi, komárommegyei lakós házába az éjjeli órákban. Pénzt követeltek s a Szlávik Istvánnal együtt lakó Sztranyák Andrásnéra, menekülése közben rá is lőttek. A lövés zajára a rablók megfutottak s a kavai pusztánál a Vágon igyekeztek menekülni. Az átkelés közben azonban a ladik egy szénás hajó kormányába ütődött, felfordult s a négy rablóból kettő s a ladikot vezető Varga Albert gutai lakós a hullámok közt eltüntek. A másik két rablót a szénás hajó emberei mentették ki a vizből s tették szárazra a tulsó parton. E hajósok a rablókat, kik gadócsi pusztai cselédeknek mondták magukat, nem ismerték. Az egyik 30, másik 21—22 éves lehetett. Ennek szeme alatt forradás volt. A komáromi törvényszék országszerte köröztéti őket.

— **Olcsó karácsonyi ajándék.** Egy fővárosi hivatalnok pár hónap óta észrevette, hogy illatos havanáit, amelyre oly büszke volt, rendszeresen lopják. A cseléd leányra kezdett gyanakodni, mert észrevette, hogy szeretője van, Azért a napokban szemlét tartott a konyhában. Az almárium szögletében gondosan összepakolva csakugyan talált is egy nagy csomót szivarjaiból. E percben lépett be a felesége. — Mit csinálsz itt kedves férjem? kérdé az urától. — Ez az átkozott leány tolvaj, szivarjaimat lopkodja a sze-

---

vezették, s ott a jó rokonok azonnal pompás ruhával lepték meg Delinkét. Csupa bársony, selyem volt az; minőt csak a gróf kisasszonyok viselnek, azok is csak a tündérmesékben.

Mikor teljes diszbe volt, akkor a jó néni karon fogta s egy másik fényes termen keresztülvezette. Ott mind merő uri alakok: kisasszonyok és urak ültek, csevegtek; s mulatoztak a zongora zenéje mellett.

A teremből kilépve egy sötétes folyosóba értek, hol — ahogy Delinke észrevette — egy magastermetü, előkelő ur követte őket.

A drága néne a sötét folyosó egyik szobájába vezette Delinkét. Onnét azután valami ürügy alatt távozott, teljesen magára hagyta a megkábult leánykát.

Kevés vártatva ugyanazon szobába lépett be azon előkelő külsejü ur, ki előbb őket a sötét folyosón követte. Az ajtót bezárta maga után.

Ne kövessük őt!

Ahol a pokol üli diadalát, ott jó léleknek nincsen tanyája.

— — — — — — — — — —

— — — — — — — — — —

Körülbelül negyedóra eltelte után az ismeretlen férfi zilált arczczal rohant az orgiák termébe.

„Rögtön orvosért!“ — kiáltá rémült képpel.

Mire az orvos megérkezett, Delinke kiszenvedett, Megtépett ruhával feküdt a pamlagon, mint egy szeplőtlensége védelmében megölt angyal.

Az a parányi doboz lett csakugyan utolsó menedéke.

Az orvos mireny-mérgezést constatált.

* * *

Körülbelül ugyanazon órában pisztoly durranás riasztotta meg a fia után kémkedő atyát. Borzasztó sejtelemmel rohant a temetőbe, egyenesen Delinke sirjához.

Későn ért.

Egyetlen fiának nem kellett már kötél. A bibor alatt nem dobogott többé a szaklatott, a boldogtalan sziv. A bibor megpihent örökre az imádott rongyok fölött.

— — — — — — — — — —

— — — — — — — — — —

Mire éjféli misére kondult a harang — ha van csakugyan élet ott tulnan — ölelkezett az apa leányával, és eláraszthatta őket a szegény anya áldó csókjaival.

És az a találkozás szentebb üdvözitőbb lehetett minden földi gyönyörnél! —

Az igazán szeplőtlen, ölelkezés lehetett — az üdvösség trónusánál . . . . . Istentől megáldva. Ahhoz nem kellett már emberi áldás.

retőjének: rögtön bejelentem a rendőrségnél. -- Hagyj békét a szegény leánynak — ő ártatlan. — Hát akkor ki lopkodja a szivarjaim? — Semmi felelet, de annál nagyobb megzavarodás a menyecske részéről. — Tán csak te nem szivarozol? — Nem, de azért vettem el a szivarokat, hogy azzal neked, mint minden évben szoktam, karácsonyra kedveskedjem.

— **Hamis fogak a temetőben.** Hiábai csak rosz a világ.... még a foga is elromlott, s főleg mintha a fogfájás divatba jött volna, a nőknél oly ijesztő mérveket öltött. A fogorvos több, mint a divatkereskedő és ha be szabadna lopódzni a hölgyek hálószobájába, majdnem minden éjjeli szekrényen ott találnók — a hamis fogakat. Egy tulságos Kalmár szellemü londoni nőgyülölő kiszámitotta, hogy nincs messze az az idő, midőn a londoni temetőkből aranybánya lesz, mert a hamis fogak apró kapcsai aranyból vannak és a kegyeletes férj még holt felesége hiuságának is áldozik, akkor sem engedi fogatlannak lenni és a hamis fogakkai együtt temetteti el. A test elenyészik, de az arany megmarad és összetömörülve. néhány évszázad mulva még aranybányát fog képezni.

Gyászjelentès. A következő gyászjelentés vettük: „Alulirottak fájdalmas szivvel jelentik, maguk és az összes rokonság nevében édes atyjuk Fatér Nep. János ügyvédnek, rövid szenvedés után, életének 64-ik évében, a halotti szentségek ájtatos felvétele után f. hó 21-én délután 5 órakor történt gyászos kimultát.

A boldogultnak hült tetemei f. hó 23-án délután 3 és fél órakor szenteltettek be és tétettek kaposvári közsirkertben örök nyugalomra. Az engesztelő szent miseáldozat pedig 1884. évi január hó 2-án 9 órakor fog az urnak bemutattatni. Áldás poraira. Fatér Janka, Fatér Hermin, Fatér Luiza férjezett Krisanich Andorné, Fatér Szerena, Fatér Kálmán, Fatér János mint gyermekei. Krisanich Andor, cs. k. főhadnagy, mint vő. A boldogult jeles ügyvéd, a közügyeknek derék, önzetlen bajnoka ajmint ilyen, szép tulajdonainál fogva nagy tekintélyben álló férfiu volt. Elhunytát igen sok tisztelője siratja.

— **Kiállitàs.** A n.-atádi gazdasági kör j. évi május hó 18, és 19-en gazdasági állatkiállitást rendez, összekötve gazdasági gépek, eszközök kiállitása és lófuttatással, az egész megye területére A kiállitás iránt nagy érdeklődés van s ugy a kör elnöke gr. Széchenyi Ferencz, mint a kör összes tagjai azon buzgólkodnak, hogy az eredmény mezőgazdaságunk fokozatos haladását tüntesse elő, minél nagyobb eredményt nyujtson. A kiállitást valószinüleg maga a földmivelési miniszter, gr. Széchenyi Pál ő exeja nyitja meg, ki a gazdasági körnek ma már dusan termő magjait elhintette és féltékenyen ápolta. A n.-atádi gazdasági kör már — mint emlitettük — egy gépcsarnokot is rendezett be, melyből jutányos áron szerezhetők gépek és egyéb gazdasági eszközök; a polgárság már maga több ezer forint ára gépet vett meg „Szebben beszél szónál a tett!“ Üdvözlet a kör összes tagjainak.

— **Egy ternó törtènete.** Kamauf Ferencz schwechati földmives évekkel ezelőtt ternót csinált a lutrin. Hétszáz forintot kapott volna, de nem találta meg a lutri-czédulát. Két napi hasztalan keresés után kétségbeesésében agyonlőtte magát. Hat eves árvát hagyott hátra. Midőn hagyatékát elárverezték, a kis fiu játékszereit is elvették. A fiucska dühösen ellenkezett. A többi ;közt volt egy kis asztalkája, midőn fiókjában motoztak, megtalálták a titokzatos reskontót. Hogy jutott bele, senki sem tudja. A nyereséget felvették és kamatoztatták a fiu javára. Csak nemrég lett nagykoruvá és meg is kapta a nyereséget, mely atyja életébe került. Hivatalnok volt Bécsben; néhány jó napot akart magának csinálni és bérelt lovon Schwechátba lovagolt, A bécsi központi temetőn tul a ló megbokrosodott és a gyakorlatlan lovast ledobta. A ternó maradékából azután néhány nap mulva temetést kellett rendezni, mivel a szerencsétlen fiatal ember sebeiben meghalt.

— **A legujabb imàdság.** Az uj esztendő közeledtével a mindennapi imádság egy uj mondattal szaporodik: „Ments meg uram a gonosztól és a jó kivánságoktól!“

— **A dyphteritis orvossága.** Ujabb időben a berlini egyetemi kórodán a roncsoló toroklob leküzdésére többek közt grogot is adnak a betegeknek, hogy gyorsan izzadásba hozzák őket. Bármily különösnek látszik is ez a „gyógymód“ a laikus előtt, mégis igen sikeresnek bizonyult az, mert észrevették, hogy azokban az esetekben könnyebb a kezelés, a melyeknél ily módon hozzák izzadásba a beteget.

— **Kivégzès villamosság által.** Az Egyesült Államok szövetségi tanácsának egy gépezetet mutattak be, melynek segélyével a kivégzés minden előkészület nélkül igen könnyen hajtható végre Az egész egy elszigetelt karszék, melynek karjai egy dynamo-elektrikus géppel vannak összeköttetésben s a beleülő a villámütéstől rögtön meghal.

— **A világ legöregebb** hajdana alighanem Slatinszky Anna kisasszony Znaimban, aki e hó 11-én töltötte be 100-ik évét. Friss és ép erőben van, most is kézimunkaval foglalkozik 101-ik születésnapját — ha ugyan megéri — ünnepélyesen akarja megülni. Megkéri a papot, hogy akkor misét mondjon s ő fején koszoruval, rokonai és ismerőseivel fog megjelenni a templomban.

— **Amerikai üzletrend.** Közbeszéd tárgya, hogy Amerikában milliókra lehet szert tenni; lapunk egy barátja közli velünk az ottani rendszabályokat, jó lesz azokat jól megolvasni, megszivlelni, de követni is. Az amerikai üzletrend a következő: Szerencsédnek magad vagy kovácsa. Bizzál testi és lelki erődben. Vezércsillagod önbizalom és önfelelősséged legyen. Ne fogadj el nagyon sok tanácsot, hanem állj magad a kormányon. Minden jó alkalmat ragadj meg és tarts erősen. — Elvállalt kötelezettségeidet a legpontosabban teljesitsd. — Sohase várakoztassad magad. — Üzleti helyiséged állandó tartózkodási helyed legyen. Igyekezzél, hogy ez barátságos, egészséges és kellemes legyen. Az idő pénz. Ha külügyeid vannak, végezd el munkádat gyorsan s ne vesztegesd idődet haszontalansággal. A ki korán kel aranyat lel. Ne légy makacs. Őrizd egészségedet. A mihez nem értesz, ahhoz ne fogj. Vállalataidban légy kitartó. Szeress magadnak baráti kört, de magadon egyedül segits. Ne ragadtasd el magadat. Alattvalóiddal szemben légy szigoru, de jó akaratu. Ne követelj tőlük soha lehetetlent. A legnehezebbet magad végezzed. Igéret adományt vár. De tudj „nem“-mel is felelni. Üzleti titkaidba mást ne avass. Ne kivánkozzál hamar meggazdagodni. Szigoruság, szilárd elhatározottság, becsületességgel párosulva képezik a világ emeltyüit Üzlethelyiségedben ne igyál, ne dohányozzál, ne hazudjál, ne káromolj senkit és csak akkor nősülj, ha egy nőt el birsz tartani. Légy komoly, következetes, bátor, udvarias és nagylelkü. Olvass hirlapokat. Szeress magadnak vagyont és tégy jót. Szeressed felebarátodat, az erényt és igazságot, szeresd hazádat s tiszteld törvényeit. — Ha ezt mind követed csak akkor lész „kereskedő“ és „becsületes ember.“ Ez az üzletrend minden üzleti helyiségben ki van függesztve.

Villamos ekèk. Dr. Siemens a berlini-Eckert-féle gazdasági gépgyártársulattal sikeres kiserletet tett annak bebizonyitására, hogy a villamosságot a szántásnál is lehet értékesiteni. A villamos szántásnál az a feladat, hogy a locomobileket, melyek a gőzszántásnál az ekét kötelek segélyével huzzák ide-oda, dynamogéppel pótolja. Oly birtokon, a hol vizerő vagy gőzmotor áll rendelkezésre, világos, hogy az uj eljárás milyen előnyös. Be kell ugyan szerezni vezető sodronyokat és villamos gépeket, de viszont nem kell a mezőre vizet és tüzelőszert szállitani; a viz az erőt ugyszólván ingyen szolgáltatja és az álló gőzgep sokkal olcsóbba.. dolgozik, mint a locomobile.

— **A rövidlátás oka** — mondja Havetton a társ. tudományok congresszusán — a szemnek túlfeszitett használata, amit előidéztek a törpe padok, csekély világitás és hosszas megerőltetés. A rövidlátás lehet örökölt, vagy lehet szerzett, főleg a gyermekkorban a könyv közeltartása által. Az ember 12 éves korában 20-ig leghajlandóbb a szembajra. A modern nevelés nagyon elősegiti a rövidlátást, mivel olyankor is használatban tartja a szemet, a mikor az nyugalomra vágyik. E bajon csak czélszerü üvegek használatával lehet már segiteni, ha még állandóvá nem vált volna. Az ily gyermekek arról panaszkodnak, hogy a betük összefutnak, vagy, hogy szemgolyójok fáj, néha a szemöldök fölött fájdalmat éreznek. Ugyan e betegség az oka gyakori főfájásnak is. Némely tanitónak tapasztalata szerint a varrni tanuló leányok között leggyakoribb a szemfájás, s akárhány eset van, a mikor más dolgot jól tud tanulni s ebben nem halad, ami azt mutatja, hogy a varrás és kötés legerősebben igénybe veszi a látszervet. Ily esetekben a tanitónak nem szabad erőltetni a tanulót a munkára.

— **A pápa-keszthelyi vasut** ügyében — az Union-Bank egy küldöttsége (mérnök és felügyelő) részint a terv átvizsgálása, részint a vidék megtekintése végett Tapolczán volt. A küldöttség oda nyilatkozott, hogy a tervbe vett vasutat kiépiti, ha az érdekelt községek az 1884. évi január hóban bemutatandó követelésének megfelelnek, illetőleg, ha azokat elfogadják. A költségvetés kétharmadát a bank magára válalja, a harmadik rész két részletét a pápai és keszthelyi grófi uradalom, valamint a papi uradalom bistositaná, és csak az egy harmadnak harmadrészét kellene az illető községeknek, — melyeket a vasut érintene — fedezni. A vonal Pápáról Sümegre, Ószorára, Tapolczára és onnét Keszthelyre vezettetik. A feltételek elfogadása esetén jövő évi márczius hóban megkezdik a munkát.

— **Agyonverte az inasát.** — Geilling János pápai szabómester, a mult héten inasát, mivel valamit nem kedvére tett, félholtra verte. — Ezt látta Geilling, mindjárt üzent a gyermek szüleinek, hogy fiuk nagy on beteg. Az anyja el is jött azonnal és ijedve kérdezte fiától, hogy mi baja, mire szegény elmondta az esetet, hogy hogyan bánt vele gazdája. — A gyermeket rögtön kórházba szállitották, hol 4 nap mulva meghalt. — Heiling ellen megindították a vizsgálatott.

— **A telephon mint idöjòsló.** Tudvalevőleg minden időjárási változást a föld alatt bizonyos mozgások és rázkódtatások előznek meg, amelyeket azonban mi alig veszünk észre. Mr. Dufournet angol tudós erre alapitotta időjósló telepdonját. Kertjében oly mélységre mint egy rendes kut, egymástól tiz méternyi távolságra két vas rudat ásatott le, ezeket isolált vezető sodronynyal kötötte össze, a másik végüket pedig a szobájában álló telephonnal hozta szintén sodronynyal összeköttetésbe. Ha zivatar van készülőben a telphonon át durrogó hangokat lehet hallani, sőt a több mértföldnyi távolságban keletkező menydörgéseket is világosan észlelhetni. Az időjárás más változatait is sajátságos megkülömböztethető hangok jelzik.

— **A távirda jubileuma.** Éppen ötven év mult el azóta, hogy dr. Weber göttingai tanár Gauszszal feláliitotta az első használható villamos távirdát, mely kezdetben csak néhány ezer lábnyi távolságra terjedt. Az óta a távirdavonalak oly kiterjedést nyertek, hogy sodronyaikkal ötvenszer körül lehetne fonni a földgömböt. E vonalakon évenkint mint 170 millió sürgönyt továbbitanak. Dr. Weber még most is él s az ötven éves jubileum alkalmából a világ minden részéből számos üdvözletet kapott.

— **A jövő zenèje.** Egy uj zenei találmányról van szó, a mi nem egyébb mint a zenélő szivar. A lángeszü feltaláló egyesiteni tudta a szivás prózáját a zene költészetével. Egyszerre gyönyörködteti a fület és az inyt. Ezen zenélő szivarok csak egy hangot adnak, ugy hogy nyolcz szivarosra van szükség, hogy az egész skála együtt legyen és ha zeneszivarzást akarunk hallani, nagy társaságot kell megkinálnunk ezen csodaszivarral.

— **Érdekes adòslevél.** Egy ügyvéd egy iparosnál czipőt vevén, tartozásáról a következő kötelezőt adta: „mai alolirott napon részemre kiszolgáltatott: lábbeliek árából 14 frttal adós maradtam; ez összeget akkor leszek köteles fizetni ha majd ujra vásárolok.“ Emlékeztet ez okirat a következő egyszeri kölcsönszerződésre; „Elismerem, hogy mai napon 500 frtot felkölcsönöztem; tartozom ez után évi 8% kamatot félévenkint előre fizetni: ha pedig ezen kötelezettségemnek pontosan nem tennék eleget: ugy maga a tőke is odavész.“ Busuljon az, aki káros, hej! Nagy-Kőrös hires város!

— **Az állami közèp ipartanoda igazgatóságától.** A budapesti állami közép ipartanoda igazgatósága felkéri mindazon gyárosokat, géptulajdonosokat és földbirtokosokat a kiknek vizsgált kazánfütőkre van szüksége, hogy ilyenek nyerhetése végett hozzá (VIII. bodzafa-utcza 28. sz) fordulni sziveskedjenek.

— **Furcsa szegény.** Sármelléken Bogyai Máté földbirtokos házához a közeli napok egyikén betért egy afféle kolduló vándorlegény. A szakácsnő maradék káposztafőzeléket adott neki, mit az visszavágott. Szerencsére a szakácsnő lebukott s igy az mindenestül a falhoz repült. A szakácsnő lármájára az ur kijövén, az arcsátlan csavargót végig vágta pálczájával; — mire az visszavágta. Erre a cselédség alarmiroztatván, megfogták; kikeresték. Tört és 2 revolvert találtak nála. Bogyay két cselédet állitván melleje, azonnal kisértette Keszthelyre, a szolgabirósághoz. A gonosz csavargó utközben ismét 2 revolvert rántott elő kebléből; s csak nagy nehezen birták megfékezni. — Igazán dicső személybiztonsági állapotok!

Iredalom.

(E rovat alatt megemlitett munkák Nagy-Kanizsán Wajdits József könyvkereskedésébe kaphatók vagy általa megrendelhetők. Vidéki megrendelések posta fordultával pontosan eszközöltetnek.)

— **1000 magyar nèpdal zongorára alkalmazva!** A „Magyar Dal-Album“, mely a magyar népdalok egyetemes gyüjteménye, 1884-ik januártól kezdve ismét megjelenik havi füzetekben. Ez lesz az ötödik kötet, mely a 801—1000 számu dallamokat tartalmazandja zongorára alkalmazva. Nemzeti dalaink ezen egyedüli nepszerü kiadása a külföldön is sok ezer és ezer példányban van elterjedve, hazánkban pedig majdnem minden magyar érzelmü zenekedvelőnek hangjegytárában feltalálható. Bővebb ajánlgatást tehát tölöslegesnek tartjuk. Az 1884. évi folyam (vagyis az ötödik kötet) ismét tiz, havonkénti füzetben jelenik meg, melyek egyenkint 20, tehát összesen 200 magyar népdallamot foglalnak magukban zongorára alkalmazva. Előfizetési ára egy évre (10 füzetre): 1 frt 80 kr. félévre (5 füzetre:) 90 kr. egyes füzet ára 25 kr. — beleértve a füzetek bermentes beküldését is. Előfizetések legczélszerübben postautalványon a „Magyar Dal-Album“ kiadóhivatalához Győrbe intézendők.

Papirszeletek.

Katekéta. Melyek a négy fő erkölcsi erények?

Fiu: 1. A szántszandékos gyilkosság. 2. A sodomai bün. 3. A szegények, árvák, özvegyek nyomorgatása. 4. A szolgák és munkások bérének elhuzása.

*

Elmegy a vásárra komám?

El. Hát kee?

Én is. Hol találom meg?

Csak jöjön a marhavásárba, az ökközt leszek én is.

*

A falusi templombiró elvesztette egyik perét, melyet bistosan megnyerni remélt. A tárgyalás után fájdalmasan csóválja fejét és ezt mondja:

Tekintetes járásbiró ur! szabad e azt mondanom, tekintetes Szőlősy Károly ellenfelemnek, hogy hunczut, gazember?

— Dehogy szabad!

Azért, mert külömben megmondtam volna!

*

A czigány állt a vádlottak padján, hogy egy gazdánál több dolgot ellopott.

Biró: Gazsi, te kiloptad a káposztás tállal, a disznóoldalt, midőn a tüzhelyen főtt. —

Czigány: Hát nem felebaráti kötelesség-e a disznót kihajtani a káposztából?

Biró: Az első szobában egy keresztet loptál!

Czigány: Kérem tekintetes biró ur, keresztényi kötelesség szerint keresztet vettem!

Biró: A második szobában egy kalapot loptál le a szegről.

Czigány: Hisz minden jóravaló ember kötelessége a kalapot levenni.

*

Bepörölte a béres gazdáját, hogy pofonütötte. A bölcs falusi biró a bőkezü gazdát 5 forintra itélte el.

— Nem volna szives nemzetes gazd' uram még egy-két pofont adni, — mondja a tulboldog béres, ki az öt forintot már a zsebeiben érezte.

*

Egy zsebmetszőt azon kapta rajta a rendőr, mikor feltörte a kirakatot.

— Hogy merte ezt tenni? — kérdi a rendőr.

— Tudhattam én is azt, hogy kelmed a közelében volt.

*

Hetvenöt éves ember ült a vádlottak padján.

— Nem szégyenli magát, öreg ember létére csirkét lopni? — kérdezi a biró.

— Kérem viszonozza — a vádlott: 15 éves koromban loptam, azt vetették szemem̄re, hogy gyalázat ily fiatal gyerektől. 30 éves koromban lopáson kaptak, azt mondták, hogy férfi létemre, hogy merem ezt tenni, 45 éves koromban azt hányták szemem̄re, hogy meglett ember, most meg öreg ember vagyok ezt is gáncsolják, hát mikor lopjon az ember?

*

„Nem vagyok én olyan gazember, mint a tekintetes törvényszék“ — mondá egy jóképü atyafi a tárgyalás alkalmával azután egyet köhintett és folytatta beszédét — „gondolja.“

Az elnök ezt a gondolja“-t egy kissé elkésettnek találván, rákiállt a vádlott atyafira, hogy:

— Szaporázza kend a szót!

*

— Szinház és uj kalap. Hova mentek ma estére Jolán?

— Szinházba, Hamlethez.

— Nem láttad még?

— Láttam s oh mily unalmas!

— Hát akkor miért nézed meg ujra?

— Férjem meglepett ma divatos uj kalappal, még senki sem látta.

*

— Szerelem és boldogság. Erősen szabadkozik a kis Mariska, hogy ő csak Palit szereti.

— Akkor tedd öt boldoggá és menj férjhez — máshoz, — mondja az őszinte apja. —

Szerkesztői üzenetek.

T. laptársainkat kérjük: sziveskedjenek a Hajgató Sándor költeményeire vonatkozó megrendelési ivet k. figyelmökre méltatni.

— **H. Pistának helyben.** Nagyon sajnálom, hogy közleményednek helyet nem adhattunk, de mit szólnának akkor azok, kikkel ily hirek fel nem vétele miatt már kellemetlenségeink voltak?!

T. V. helyben. Elvi álláspontunk ily tudósitásokat föl nem venni. A közönség már nagyon eltelett az afélékkel; s miatta a vád egész sulya a szerkesztői gyomorra esnék,

Ny. S. Bécs. Megkaptam; köszönöm; Üdvözlöm.

Vasuti menetrend.

Érkezik.		Ó.	P.	Indul.		Ó.	P.
Reggel.							
B. Ujhely	P. v.	4	8	Pragerhof	P. v.	4	48
Buda	P. v.	4	18	Barcs	P. v.	5	10
Fiume	Gy.v	5	27	Buda	Gy.v	6	—
Pragerhof	Gy.v	5	46	B. Ujhely	V. v.	6	15
				Buda	V. v.	7	15
Délben.							
Sopron	V. v.	12	16	Buda	P. v.	2	—
Pragerhof	P. v.	1	15	Pragerhof	P. v.	2	45
Barcs	V. v.	1	41	Sopron	V. v	2	55
Buda	P. v.	1	59	Barcs	V. v.	3	—
Éjjel.							
Buda	V. v.	9	51	Pragerhof	Gy.v	10	54
B. Ujhely	P. v.	10	23	Fiume	Gy.v	11	4
Buda	Gy.v	10	38	Buda	P. v.	11	50
Pragerhof	P. v.	11	19	B. Ujhely	P. v	12	5
Barcs	P. v.	11	3				

Lapvezér és kiadó: SZALAY SÁNDOR.
Felelős szerkesztő: VASS ALMOS.
Laptulajdonos: WAJDITS JÓZSEF.

Nyilttér.*)

Minden rosz akaratu hirek kikerülése végett, ezennel bátorkodom a n. é. közönséggel tudatni, hogy a tegnapi gyors olvadás következtében történt sáros és vizes néző-hely és az ünnepek miatt nem valék azon helyzetben, hogy ezen reám nézve valóban kellemetlen helyzeten segithessek, de miután ezen dolgon már segitve lett, igy tehát a t. közönség száraz lábbal nézheti meg állatseregletemet.

Kiváló tisztelettel

FALK
állatsereglet-tulajdonos

*) E rovat alatt közlöttért sem alaki, sem tartalmi tekintetben nem vállal felelőséget. Szerk.

Csak rövid ideig látható.

Nagy-Kanizsán a főplaczon megtekinthető

FALK

nagy állat- 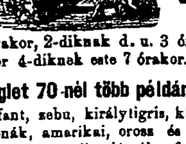 sereglete.

Naponta nyitva van d. e. 10 esti 8 óráig.

Kezdete az 1 sőnek d. e. 11 órakor, 2-diknak d. u. 3 órakor 3-diknak d. u. 5 órakor 4-diknek este 7 órakor.

Az állatsereglet 70-nél több példányból áll.

ugymint: indiai idomitott elefant, zebu, királytigris, különböző faju oroszlánok, párduczok, foltos és csikos hienák, amerikai, orosz és indiai, ugyszintén jegesmedvék, óriási kängurok, egypupu tevék, lámák, farkasok, petymegek, tüskés disznók, mosó-medvék, anguitti, hangyászok és ormányos medvék, különböző faju kigyók, ezek közt egy 20 lábnyi boa constrictor, afrikai s amerikai struczok, szakállas keselyük, sasok, araras, kakaduk, papagályok, krokodilok, örvös állatok, nemkülönben majomház; itt kiemelendők egy hamadrias kinőtt köpenyes pávián, ugynevezett erdei ember stb. — Igen érdekes egy párducz- és farkascsalád az állatseregletben ellett kölykeivel.

Különösen kiemelendő az indiaj elefánt PEPI, még eddig elő nem adott mutatványaival.

Helyárak: I. hely 40 kr., II. hely 20 kr. — Katonák őrmestertől lefelé és 10 éven aluli gyermekek a fenti áraknak felét fizetik.

Hétköznapokon mutatványok tartatnak d. u. 3 és esti 7 órakor, midőn az állatok idomitása és etetése történik,

Tisztelettel alulirott a t. cz. közönséget figyelmezteti, hogy valamennyi fent elősorolt állat a seregletnek legszebb példányaiból állanak, mind élők és jól, tisztán tartott állapotban láthatók.

Szives látogatásért esd
FALK

HIRDETESEK.

Ujévi ajándékul

gyönyörü csont-, bőr- és bársony bekötésü ima-, képeskönyvek, ifjusági iratok, diszművek, a megszabott áron kaphatók. Továbbá névjegyek izlésteljes kiállitással 2 óra alatt legolcsóbban készittetnek el.

Ujévi üdvözlő-kártyák

és papirok dús választékban

igen szép kiállitásban a legolcsóbb és legjutányosabb árért kaphatók

Wajdits József könyvkereskedésében

NAGY-KANIZSÁN.

Meghivók, falragaszok s minden egyéb nyomdai munkák szép kiállitásban a legrövidebb idő alatt állittatnak ki. Ugyszintén

Wajdits József kiadó-könyvkereskedésében N.-Kanizsán

megjelent és minden hazai könyvkereskedésben is kapható:

Halljuk a szép szót! Magyar felköszöntő (toaszt) könyv, szerkesztették Wajdits József és Bátorfi Lajos. Harmadik javitott és tetemesen bővitett kiad. A diszes keménykötésü könyvnek ára 1 frt 80 kr.

Kiért emeljük a pohárt? Magyar felköszöntő könyv. Szerkesztette Hajgató Sándor. Ára kemény kötésben, csinos czimtáblával 1 frt.

Csokor és billikom. Magyar köszöntő és felköszöntő költemények, irta Városy Mihály. Ő felsége által 10 aranynyal kitüntetett pályamü. Második tetemesen bővitett kiadás. Ára 1 frt 40 kr.

Rajta fiuk vigadjunk! Kösked vességü dalkönyv, ötödik bővitett kiadás. 1 ft 80 kr, diszkötésben 2 frt 80 kr.

Rajta fiuk vigadjunk! Magyar dalkönyv olcsó kiadása, kötve 96 kr.

Rajta leányok mulassunk! Mulattató kézikönyv, magyar bölgyek számára gyüjtötte Wajdits József. Második kiadás; ára az 500 lapra terjedő szinnyomatu boritékkal ellátott könyvnek 1 frt 20 kr. Aranymetszésü diszkiadásunk 2 frt 80 kr.

Rajta párok tánczoljunk! Lakatos Sándor tánczkönyve diszes czimboritékkal. Keménykötésü mű ára 1 frt 60 kr.

Egy tarisznya ostobaság. Humoristikus eszmék, ötletek, élczek egyvelege, gyüjtötte Nevető Vilmos, több felfedezetlen tudomány professzora, ára diszesen kötve 1 frt 40 kr.

Kebelhangok. Ujévi és névnapi köszöntések. Irta: Hoffmann Mór, diszes nyomatu keménykötésben ára 1 frt.

Vedd szivemet szivedért! Szerelmi levelező könyv, szerelmes párok számára, Szivélyesitő. Csinos boritékba kötve, ára 1 frt 20 kr.

Lenormand, a hires czigányné igazmondó kártyája, 32 szinezett kártyával magyar aláirással és szöveggel, ára 50 kr.

Álmoskönyv, nagy legujabb egyptomi, 200 lapra terjedő, 600 képpel, 50 kr. Ugyanez középkiadásban 25 kr. Ugyanez kis kiadásban 10 kr.

Dr. Kriegler Mór. „Önmentő", vénymintákkal mindkét nembeli betegek számára, ára 90 kr.

Dr. Kriegler Mór. „Az elveszett idegerőnek visszapótlása" vénymintákkal orvosok és betegek számára, ára 90 kr. Mindkét füzet egy kötetben diszes kiállitásban 1 frt 60 kr.

Szegényből lesz gazdag, jó számvetéssel, gyors és biztos segitő minden adás és vevőnél. Ára kötve e diszesen kiállitott zsebkönyvnek 90 kr.

Ungarn im Spiegel, deutscher Dichtung. Magyarország a német költészet tükrében, diszes kiállitásban füzve 1 frt 80 kr, elegans diszkötésben aranyozva 2 frt 80 kr.

Dr. Jos. Steinbach, Heimatsklänge. Dichtungen hervorragendsten ungarischen Poeten mit einer Anhang von National-Volksliedern. Preis broschirt 1 fl., elegant gebunden 1 fl 80 kr.

A gyakorlott vadász. A fácsán- és fogolytenyésztés, ugy minden vad ismertetése, irta Nagy-Ölvedi Ölvedy Károly. Ezen igen diszes s 320 lapra terjedő műnek szinyomatu boritékban és keménykötésben ára 1.80.

Az 1879. évi XXXI. törvényczikk. Az uj erdőtörvény. Ára füzve 40 kr.

Az uj vadászati törvény. Szentesitést nyert 1872-ik évi február hó 18-án Ára füzve 10 kr.

A kutyák betegségeiről és azok czélszerü gyógyitásáról. Irta egy gyakorlott vadász. Ára füzve 40 kr.

Vadásznaptár. A vadak párzási ideje és tartózkodási helye az év minden havában. Ára füzve 12 kr.

Farsangi fánk, bábakenyér (Kugelhupf) és kétszer sült készitési titka. Irta. Fouquet Jaques, III. Napoleon udvari főszakácsa. Ára 60 kr.

Diszes r. kath. imakönyvek.

Mennyei Mannaskert, 8-rétü, füzve 1 frt. Félbőrben, tokban 1 frt 20 kr Egész bőrben, tokban finom aranymetszéssel 1 frt 80 kr. Egész bőr aranymetszés, csat és keresztel 2 frt 80 kr. Zergebőrben, csat és diszitéssel 4 frt. Finomabban készitve 6 frt. Selyem- vagy bársonykötés aranymetszéssel diszitve 8—10 frt.

Mennyei Mannaskert, Üdvösség Ösvény, Biztos lelki vezér } finom papirra nyomva, 12-rétü, hat kitünő acélmetszetü képpel. Szinyomatu czimlappal. Negyedik kiadás. Ára füzve 1 frt. Félbőrben, tokban 1 frt 80 krajczár. Egész bőr, finom aranymetszés és tokban 1 frt 20 kr. Acélkereszt és csattal 2 frt 80 kr. Zergebőr diszitéssel 3 frt 40 kr. Finomabb kiállitással 5--6 frt. Selyem vagy bársonykötés diszitményeyel 6—8 frt.

Mennyei mannaskert, 32-rétü, temérdek képpel diszitve, papirkötés tokban 40 kr. Aranymetszéssel, tokban 60 kr. Acélkereszt, csattal 1 frt Zergebőr, diszesen 1 frt 50 kr. Selyem-bársony diszitményeyel 25.

Egyházi énekkönyv, kötve 60 kr.

Hemokkomároni emlény, kötve 40 kr.

Kis Rózsakert, kötve 30 kr, aranymetszéssel 50 kr, keresztel 80 kr.

Továbbá mindezen imakönyvek francia bőr, bársony, csont, elefántcsont és kristálkötésben 2 frttól 15 frtig.

HALLATLAN OLCSÓSÁG!

Következő 10 czikk egy diszes dobozban elhelyezve ugymint: 1. 50 iv levélpapir. 2. 50 hozzá illő levélboriték. 3. egy teljes doboz kitünő acéltoll. 4. három tolltartó. 5 három igen jó irón. 6. egy vonallap. 7. egy lap szivópapir. 8. egy nagy darab pecsétviaszk. 9. egy törlő-gummi. 10. egy szép jegyzékkönyv aranynyomatta. Ára összesen Bécsben 1 frt és 5 kr. és Nagy-Kanizsán Wajdits József könyvkereskedésében csak 85 kr. Postautalványnyali 1.15 kr. beküldésével bárhova is ajánlva bérmentve szállittatik.

Minden máshol megjelent vagy birdetett könyv könyvkereskedésemben kapható vagy általam megszerezhető.

Füzértánczjelvények (Cotillion-Orden) 50% árleengedés mellett kaphatók.

Postai rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Wajdits József könyvnyomdájából Nagy-Kanizsán.

NAGY-KANIZSA, 1883. deczember 30-án. 104-ik szám. Huszonkettedik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . . . 8 frt
fél évre . . . . 4 „
negyed évre . . . . 2 „
Egy szám 10 kr.

HIRDETÉSEK
5 hasabos petitsorban 7, másodszor 6 s minden további sorért 5 kr.
NYILTTÉRBEN
soronként 10 krért vétetnek fel.
Kincstari illeték minden egyes hirdetésért 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz, anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhoz bérmentve intézendők:
NAGY-KANIZSA
Wlassicsház.
Bérmentetlen levelek csak ismert munkatársaktól fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

„Nagy-kanizsai önk. tüzoltó-egylet“, a „zalamegyei általános tanitótestület“, a „nagy-kanizsai kisdednevelő egyesület“, a „nagy-kanizsai tiszti önsegélyző szövetkezet“, a „soproni kereskedelmi s iparkamara nagy-kanizsai külválasztmánya“, s több megyei és városi egyesület hivatalos értesitője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön megjelenő vegyes tartalmu lap.

Felhivás az előfizetésre!

Lapunk XXIII. évfolyamának küszöbén van.

Szép életkora tanusitja, hogy elég erős létalapja van „a szelek mérgét nemesen kiállni.“

Mert tagadhatatlan, hogy nagy küzdelemmel és bizonyos körülmé nyek között: áldozattal jár egy vidéki lapot az uralkodó politikai és társadalmi viszonyok között fenntartani.

A vidéki lapok léte majdnem a közönség rokonszenvétől, pártolásától függ. Ahhoz pedig, hogy a közönség rokonszenve általános legyen, okvetlenül minden téren való pártatlanság kell.

Ez a mi feltételünk is!

Lapunk nem politikai, s igy a politikai téren már ennélfogva is a puszta registrálásra vagyunk utalva; olvasóinkra bizván az affölötti politizálást. A magyarnak ugyis vérében van az!

Micsupán társadalmi kérdésekkel, culturai mozzanatokkal bajlódunk; ezeket igyekezünk saját szempontunkból — minden befolyástól menten — itélgetni, s véleményünket tisztes hangon, teljes tárgyilagossággal elmondani.

Ennélfogva semminemü oly közleménynek, mely fölismerhető czélzatossággal — a tárgyilagosság határát átlépve — valamely személy, esetleg testület ellen vagy mellett szól, — helyet nem adunk.

A társadalmi hajszák árja minket magával soha nem sodor. A féktelen indulatok mederbe szoritása nem a toll, hanem a szurony mestersége. Ily dolgok megoldásához egyetlen tollvonással sem járulunk. Mindenkor sima képpel nézzük az iszapos hullámokat, melyek békés együtlétünk várának védfalát nyaldossak. Nyuljon belé, kinek tetszik; mi nem teszszük, mert az iszapnak az a természete, hogy a tiszta kézre is rátapad, ha közéje jut.

Jobb világot, de szelid béke utján!

Ez a mi törekvésünk és ez leend mindenkor vezérelvünk!

Lapunk minden rendelkezésére álló módot fel fog használni arra, hogy a társadalmi életet már szinte türhetetlenné tevő bizalmatlanság megszünjék; hogy a társadalmi osztályok egymáshoz közelebbi viszonyba jussanak; s az érdekharczok tisztes mederben tartva, ne süssék társadalmunkra minden lépten, nyomon ujból a kainbélyeget; hogy a különböző fegyverekkel küzdők egy közös szent czélban: a haza és emberiség jólétének emelésében egyesüljenek!

A társadalom egészségesebb alapokra helyezése!

Ez a mi czélunk.

Nem egyedül a mienk; minden józan gondolkozásu és jóindulatú emberé is.

Ehhez a czélhoz akarunk mi is megint egy év folytán — ha többel nem is — egy lépéssel közelebb jutni.

Egyszerre ujjáteremteni nagy elmék dolga; a mi munkánk: le nem térni a kijelölt utról, mig czélhoz nem értünk.

E pályához kérjük a t. olvaközönség és munkatársaink szives támogatását!

*

Lapunk ezentul is hetenkint kétszer, t. i. vasárnapon és csütörtökön fog megjelenni.

Előfizetési ára:

egy évre . . . . 8 frt
fél évre . . . . 4 frt
negyed évre . . . . 2 frt

Az előfizetési pénzeket a **lap kiadóhivatalának** czimzetten kérjük küldeni!

Hazafiui tisztelettel:

Szalay Sándor
lapvezér és kiadó.

Szilveszteri elmélkedés.

Szomoru emlékek csatolhatják a társadalmat a lefolyt évhez.

Az a hajsza, mely a nemrég mult időben felkorbácsolta a békés együttlétet, ez év folytán hazánkban is megtermé átkos gyümölcseit. Lázas képpel, zilált fürtökkel kélt ki sirjából a középkor kisértete; s magával ragadta a mai kor szelidebb erkölcsökben nőtt gyermekeit; széttszaggatva, megtiporva, marczangolva a felebaráti szeretet isteni tanát, az általános emberi jogokat tisztelő humanismust. Ez a borzasztó képpel megjelenő kisértet a fajgyülölet volt.

Az emberiség józan része eleinte mosolygott rajta; később — hogy fanatikus s ennélfogva szörnyü vivódását látta — megremegett tőle; s végre, — mikor a század eszmeit széttépni akaró kézzel sebet vágott magának a nemzetnek élet-erén — gyülölettől reszkető kézzel emelt ellene fegyvert.

Szomoru volt e harcz nagyon. Megrengett tőle a világbékét éltető társadalmi nyugalom. A nemzet békés polgárai fölajzott idegekkel várták, hogy mikor emelkedik föl a kar, mely a már méhében rettenetes szörnyeteget elnémitsa.

Nem jött! Hiába várták!

Az a kéz, mely ereje tudatában bele mert markolni, közéje mert vágni a fajgyülölet szenvedélyes harczának — nem érzett teljes erőt a hydrafő széttörésére.

Erejéhez képest tennie: kötelessége volt; azon tul erőlködnie: oktalanság volt volna.

A józan okosság megtermé gyümölcseit; ezt nem tagadhatja senki. A féktelenség legalább mederbe szorittatott.

De mindig él még egy hatalom, mely azt a szörnyeteget, a fajgyülöletet, karjain ringatja, emlőin neveli, vérével eteti. Ez a hatalom: a sajtó egy töredéke. Mig ez a hatalom szabadon vág végig a társadalmi nyugalmas együttléten, mig — feledve a haza szentebb érdekeit, az emberiség magasabb missioját — embervéren akarja megülni diadaltorát; s ennek ellenébe gátat a kormányzói józan belátás és erély nem emel: megszilárdult társadalmi békéhez reményünk nem igen lehet.

Mi hiszünk békésebb jövőben! Reméljük, hogy uj vihar közeledtével kormányunk vezérférfia találni fog módot: kivágni, kiégetni azt a fenét, mely társadalmunkon rág.

Vajha már a mult évvel véget ért volna mindazon hajsza, mely ellen nekünk — mint a társadalmi béke és rend erkölcsileg hivatott őreinek — fegyvert emelni mindenkor szent és elmulaszthatatlan kötelességünk!

De amit a mult meg nem adott, megadja tán a jövő?!

Talán 1884. év végére megtanuljuk, belátjuk azt — amit annyi józan elme, nemesen érző sziv, belátott — hogy fajt gyülölni nem elég erény ahhoz, mikép nagy hazafiak legyünk! S ha Isten is ugy akarja, — a jövő évtől nem kell oly szomoru, aggodó képpel bucsuznunk, mint ezen évtől, melynek emléke testvéreink, honfiaink — az ártatlan felizgatottak — vérétől sötét!?

Adjon a végtelen szeretet ura igazán békés boldog ujévet az emberiségnek!

VASS ÁLMOS.

A gyermekek legveszedelmesebb

torokgyuladasának részletezése a szülőknek.

A hártyás- és roncsolékos torokgyuladás bizonyultak be legveszedelmesebb gyermek-torokgyuladásnak, mennyiben egyike ugy mint másika öldöklő módon pusztitja a gyermekeket. Es épen e természet tulajdonsága és azon körülmény birt e betegségek ehelyeni részletezésére, mert a szülők legnagyobb része nem ismervén azoknak lényeges tulajdonságait, akkor is mulasztásokat követnek el a védekezésben, midőn a beteg megmentése nem épen lehetetlen.

Évek óta barangol a hazákban, hol szórványos, hol pedig járványos fellépésével és amikép tudjuk, a szülőknek sok keserüséget, a törvényhatóságoknak pedig sok gondot szerez. Ily aggodalmas viszonyok közt szükségesnek és hasznosnak tartottam e helyen szólni a szülőkhöz, amikép következik.

A roncsolékos torokgyuladásról (diphtheritis) e helyen már megemlékeztem, részleteztem és tárgyaltam akkor, mikor első sorban járásomban tünetkezett, de az ország több részét sem hagyta kimélet nélkül, azért is mostanra a hártyás torokgyik maradt fenn részletezésül.

A hártyás, máskép álhártyás vagy genyülékes torokgyuladás, torokgyik (Croup) a gége és légcső gyuladás legrosszabb alakjainak egyike, melynél a torok, gége és a légcsövek nyákhártyáján nyulós, hartyaféle megalvadt tömeg rakódik le. És van valódi, van ál-croup.

A valódi és az ál-croup fellépésekor azonosnak látszik lenni egymással, lényegben azonban igenis eltérők, mert midőn a valódi croup álhártyaképletek képződésével arányilag ritkán gyógyul és soha 14—21 napi időköz előtt, akkor az álcroup álhártyaképletek lerakódása nélkül mint egyszerü légszervi hurut rendesen és rövidesen gyógyul.

A valódi hártyás torokgyik.

A torokgyuladásnak e neme 2—7 évi életkor közti gyermeket lepi meg első sorban. Csecsemőket, korosabbakat ritkán bántalmaz. Fellép szórványosan, máskor járványosan. A nedves, a hirtelen változó légkör, a tél, a tavasz eleje szeretik felléptetni, ily viszonyok közt fejlődik és legtöbbnyire a végletig fokozódik. Hogy fertőzéssel terjeszkedik-e, mig nincs konstatálva. Megjelenése gyors vagy lassu, lépjen fel azonban bármily gyorsan, ez megelőző kórjelek nélkül nem történik soha. Kórjelei oly jellemzők, melyek által könnyü ráismerni. Egyszeri látása mindenkorra elegendő. És miután a gyors felismerése ép oly szükséges, mint a jókor alkalmazott helyes védekezés, azértis első sorban szükséges a szülőknek megismerkedni a kórje-

---

TÁRCZA.

Móré Lajos kincse.

— Legifjabb gróf TELEKI SÁNDOR-tól. —

Végbement az esketés, aztán levették a kis Tar Kati fejéről a pártát és eltették jó helyre a tulipántos láda fenekére; jó lesz a jövendő nemzedéknek. A falu lecsendesedett, mint a tenger a vihar után, csak egy-egy ember emlegette a lakodalmat, egy pár ember irigyelgette a Móré Lajos boldogságát. Nucsuly czigány is féirelökte a vonót és vályogot vetett a nagy réten, elábrándozva a töméntelen pálinkán, melyet részben látott, részben elfogyasztott.

Minden a régi maradt, hanem Móré Lajoson nagy változás esett. Házas ember lett! Ura a legszebb lánynak, kit ő tartozik megvédeni, ellátni s ki az elhullatott verejtékért hangos kacagással, forró szerelemmel fizet; az a szerelem meg olyan, hogy ha megmelengeti az embert, egyszerre eltörli a fáradságot, a gondot.

Nagy boldogságot adott az Isten Móré Lajosnak! Mintha a feleségével az áldást hozta volna az udvarba, minden gyarapodott, minden virágzott. Mikor este hazajött a mezőről, ott várta a feleség a kis ajtóban és énekelve kisérte be a nagy szobába bőséges vacsorához; ha reggel munkába indult, az asszony a falu végeig el ment véle, délbe aztán kihozta az ebédet. Otthon meg rend, tisztaság; minden ugy ment, mint a karikacsapás.

Nincs a jó asszonynak párja; olyan az, mint az édes anya csókja: orvosság minden rossz ellen. Tán nem is volna rosz asszony a világon, ha szép szóval dédelgetnék, szeretetben fürösztenék, de hát kevesen tudják, hogy olyan mint a himes tojás, csinján kell vele bánni.

Móré Lajos ugy őrizte feleségét, mint a szeme világát ugy bánt véle, mint a jóféle dajka a csecsemő gyermekkel: az asszony meg olyan volt, mint a betevő falat. — Bizony isten szinte kaczagás, ahogy ezek egymást szeretik! szokta mondani az öreg Barta Feri bácsi.

Egyszer aztán, mikor senki sem várta, megtörtént a baj. Hogy akkora felliegből, mint a tenyerem, fergeteg válhatik, miért ne lehetne egy-két szóból nagy zivatar?

A mint egy őszi napon Lajos az Istendombja táján árkot huzott, ásója valami keményben akadt meg; azt hitte, hogy kő, hát elővette a csákányt. A mint hozzá vágott, olyan furcsán szólott, hogy szinte megijedt. Csudálkozva térdelt le melléje és egy nagy vas fazekat pillantott meg. Nagy lassan kimozgatta és letette a fübe, aztán mellé feküdt, az ásóval meg lefeszitette a tetejét.

Alig akart a szemének hinni, azt gondolta, hogy elkáprázott. A mint a déli nap belesütött a fazékba, nagy csomó ezüst pénzben törtek meg a sugarak és visszacsapódtak a bámuló szemekre. Nyitott s ajjal, merev tekintettel a fazék két fülére támaszkodva, szótlanul bámulta Móré Lajos a csudát. Aztán eszébe jutott az asszony és ásóját az árokba tudobva, a fazekat vállára vette; alig tudott vele menni, pedig nagyon sietett haza.

Mikor az embert valami váratlan nagy öröm éri, ugy elgondolkozik, mintha a nagyapja temetése jutott volna eszébe. Azt hallottam, hogy a nagy örömtől sirva fakad az ember; ezt már, bocsássanak meg, nem hittem el soha. Hogy ez merő koholmány, erősen bizonyitja az, hogy a Móré gyerek szeme egy csepp vizet ki nem adott magából, hanem inkább szikrákat vetett.

Mikor haza ért, Kati a kis kertben az őszirózsa-magvakat szedte, egész tele volt már a kötényе. Csudálkozva nézett hol az urára, hol a fazékra.

— Mit hozol kedves gazdám?

Lajos egy szót se szólt, csak a fejével intett, hogy jönne be. Bent a nagy tölgyfa asztalra kiöntötte a tenger pénzt. Egy pár darab legurult és az ágy alá bujt. Oda se nézett neki. Az asszony szinte rosszul lett a nagy bámulattól.

— Kincs!! Ki adta? kérdő végre magához térve.

— Az Isten!

— Hátha az ördög adta! mondá halkan Kati.

Lajos megharagudott. Érezte, hogy vére erősebben lüktet, hogy ökle összeszorul, de erőt vett magán, egy szót se szólt.

Közmegegyezéssel fölvitték az urasághoz a kastélyba, az elküldte Pestre. Nem telt bele egy hónap, megjött a válasz, a boritékba meg szinte ezer pengő. A levélben az állott, hogy itt van az ára, a rosz pénzért jót küldenek. Azt is mondták, hogy valami keresztes vitézek átutazóban áshatták el a kincset.

A ki akarta elhitte, a ki nem akarta kaczagott egyet; nem lehet azt bebizonyitani. Sokat mondanak az urak, a mit szegény ember nem hisz el. De hát annyi szent igaz, hogy Móré Lajos sok uj bankót kapott az ócska hatosokért.

De mi történjék azzal a tenger pénzzel? Lajos megakarta venni a szomszéd eladó telkét, az asszony azt tanácsolta, hogy tegyék félre. Egyik sem engedett, addig czivódtak, mig elrepült a boldogság. Az elszállott boldogság meg nem olyan, mint a vándor fecske; nem tér az többet vissza az elhagyott fészekhez.

Az asszony hazament az anyjához, onnan meg beszegődött a városba.

Móré Lajos magába maradt a sok pénzzel. Nagy dolog a pénz! Megvigasztal minden bajt, elfeledtet minden bánatot. Lajos is azt hitte, hogy a nagy gazdagságban észre se veszi, hogy elment az asszony. Hanem mikor este hazajött s a kis ajtóban nem várta senki, mikor a szobában ugy talált mindent, a hogy reggel hagyta, megcsóválta a fejét, nagy busan leült a padkára és elgondolkozott.

Megunta magát a szokatlan egyedülétben; nem volt kihez egy szót szóljon, nem hozott be senki világot, nem kinálta senki meleg vacsorával. Fölállit és lassan óvatosan, mint ki lopni megy, a kertek alatt a korcsmához került. A tornáczon megállt. Be menjen e? Ne menjen? Aztán eszébe jutott az üres ház, a szomoru szoba . . . . . erre benyitott az ivóházba.

Odabent a hosszu asztalnál a kármentő mellett pálinkát idogál Sánta Ferencz a harangozó, meg Ladányi Mihály az urasági erdőkerülő. Mindakettő olyan volt, a kit féllábánál fogva rángat az ördög a rosszba. Istenkisértés volna elbeszélni viselt dolgaikat. Móré hozzájok ült és hallgatta a sok csodát, miket Ladányi katona korában Taliánországban látott. Sánta Ferencznek is sok mondani valója volt. Tizenhét esztendővel ezelőtt Pesten járt a megboldogult tiszttartóval.

Móré Lajos minden este visszajött s megszerette két társát. Nem voltak azok rosz emberek, csak egy kicsit szerették az italt; a kártyát meg azért vették elő, hogy akkor kevesebbet iszik az ember. Igaz, hogy Ladányi bé... borju-lopásért két hónapig ült a vármegyén, de az a borju ugy is megdöglött volna a tavalyi járvány alkalmával.

Hétfőn eljártak Somkutra vásárt nézni. Mórénak volt pénze bőven, futotta a költség. Hazajövet a berkesi hegytetőn beszóltak a Nyakigláb zsidóhoz, Remetén a taluvégen megálltak az árendásnál, Szakálioson pihenőt tartottak egy porczió pálinkára, mikor Katalinba értek az hitték, hogy otthon vannak már, olyan közel van egymáshoz a két falu, hát beültek a korcsmába.

Otthon pusztult minden. Az udvart tavaszszal nem daraszolta meg senki, fölverte a gyom. A kis kertben nagyot nőtt a bürök, a magas dudva és minden áron megakarta fojtani a rózsabokrot, melynek bimbója alig tudott kifakadni. A szoba rendetlen az ágy vetetlen, az edény piszkosan.

A kincs meg elusszott. Egy krajczár se maradt belőle. Csakugyan az ördög adta, de vissza is vette mind egy szálig.

Igy lett lassanként Móré Lajosból, az első legényből az utolsó az egész faluban.

Ha dühöngélve végig ment az ut-

lekkel, ezekután pedig a védekezési magatartással.

A hártyás torokgyik kórjelei.

A hártyás torokgyiknak kórjelei a bekezdése és fejlődése szerint módosulnak, t. i. mikép az álhártyaképletek szaporulata megneheziti, felfüggeszti a légzést. A betegség bekezdése, fejlődése és bevégzése szerint 3 időszakot lehet megkülönböztetni, névleg: bekezdő-, sulyos- és végzetes időszakot!

1. Bekezdő időszaka.

Mindig hurutos kórjelekkel lép fel. A gyermek napokon át rosszul érzi magát, nyugtalanul alszik, könnyen sir, kissé lázal, néha köhög, vagy órrából erősen nyálzik, sokszor trüsszent, hangja fátyolos, szóval gyanus, néha ugató. E kórjelek után, ha a fejlődésben akadályra nem talál, ugy sulyosbodik és a végletig fejlődik.

2. Sulyos időszaka.

Most ha a nyelv tövét evőkanálnyéllel erősen lenyomjuk, látni fogunk sárga, szürke szinü lencse, vagy ennél is nagyobb hártyás képleteket a gyuladt mandolák vörös és duzzadt nyákhártyáján. Minthogy pedig e hártyaképletek a különben is szük hangrést mindinkább megszükitik, azértis a beteg folyton nehezebben vesz lélegzetet, lélegzése fürészelő recsegéssel történik, mely néha sipoló, láza növekedik, kezével szájához, orrához kapkod levegőért; nyugtalansága folyton és különböző módon fokozódik, erősen izzad, arczáról verejtékcseppek hullanak le, arczbőre elkékül és ha eközben szünetelés nem áll be, ugy a beteg fulladás által meghal, ellenkező esetben a beteg hártyás, genyülékes tömegeket köp ki, melyre lényeges enyhülés áll be.

3. Végzetes időszaka.

Az álhártyák annyira halmozódnak a légutakban, hogy ezek amiatt mindinkább szükülnek, utóvégre teljesen eldugulnak, hogy ezt köhögése közben sem lehet hallani; nagy fáradtsággal lélegzik, közönként csövesalaku hártyákat is köp ki, s minthogy az agy nyomástól szenved, azértis a beteg aluszékony lesz, arczvonásairól a szenvedő állapot leolvasható, szemei elhomályosodnak, végtagjai és körmei elkékülnek, teste hideg lesz, érverése fogy, hátraszegezett fejét idestova dobálja, mig végre 2—7 napi időköz alatt a lélegzés megszüntével fuladás, gutaütés, agyhüdés okoz halált.

A védekezési magatartás.

Szülők és orvosok vannak hivatva védekezési magatartást elfoglalni e vészteljes betegséggel szemben.

1. A szülők védekezési magatartása.

Tudva, hogy a nedves, a hirtelen változó légkör, a tél, a tavasz bekezdése, a betegség fertőző természete feletti kétes állapot ugyanannyi hatányok a hártyás torokgyik létrehozatalában, azértis amelyik szülő gyermekét e betegség ellen óvni akarja, annak első feladata a felsorolt hatányokkal szemben gyermekét óvni, illetőleg azon hatányokat kitelhető módon hatástalanitani, eltávolitani.

Nedves időben, hirtelen változó napokban, télen, a tavasz bekezdésével óvni kell a gyermeket a meghüléstől, nem kell engedni, hogy alant járó, sürü ködös napokban, esőben, télen és tavasz elején sárban, hóban a nap nagyobb részét a szabadban töltse el; jó lábbelivel kell óvni a lábakat a nedves hideg talajtól; ködben tartson a gyermek az orra és szája elé kendőt, mert a kendőn át szüremkedett levegő ritkább és melegebb, tehát korántsem oly ellenséges a légszervekre, mint az iménti. Törekedni kell arra is, hogy az egészséges gyermek torokgyikban szenvedővel ne érintkezzék, ily halottakat ne látogasson, temetőbe ne kisérjen, szükséges ehez még az is, hogy megbetegülési esetekben a szülők se látogassák egymást, feltétlen szükséges pedig, hogy a lakhelyiségek tisztán tartassanak, szellőztetve, karbolsavval fertőztetlen legyenek. És ha mindezek daczára a gyermek csakugyan megbetegülne, ugy az alábbi gondviselésben részesittessék.

Amint a gyermek rosszul érezné magát, többször köhögne, nála láz jelenségek mutatkoznának, nyugtalanul aludnék, könnyen sirna, hangja fátyolos, gyanus lenne, ugy egy perczet sem kell késni az orvosi segély igénybevételével. Nem tanácsos most a véletlentől várni sikert, még kevésbé holmi házi, kontárszerek alkalmazásával az időt fecsérelni; szóval: a kedvező időt elmulasztani, mert e bekezdő időszak tartatik legalkalmatosabbnak a beteg megmentésére. És ha esetleg orvos gyorsan megkapható nem volna, ugy a szülő van utalva megadni az első segélyt, nehogy az utóbb érkezendő orvos kénytelen legyen mondani: *már késő!*

A beteg gyermeket szobában, ágyban tehát melegen kell tartani, óvni a meghülés és a nagyobb testi mozgások ellen, mert a kettő csak fokozni képes a betegséget. Hársfavirágforrázatot kell vele vatni melegen, hogy könnyedén izzadjon, mert ha a hártyás torokgyiknak oka meghülés, nedves levegő volt, ugy az izzadás csak előnyére válik; és ha az izzadás hamarosan jobbra nem forditaná az állapotot, sőt a nehéz lélegzés mindinkább fokozódnék, ugy minden tétovázás nélkül 5—10 perczenként meg kell hánytatni, mert a hánytató hányingeres tulajdonságánál fogva a gyuladás megtorlására és az idegrendszerre jótékonyan hat, de másrészről a gége és a tüdő nyálkahártyáján lerakódott álhártyaképleteket kiüriti, továbh szaporodását korlátolja. Annyival inkább sem szabad a hánytatással késni, vagy ezt alaptalan aggodalom miatt mellőzni, mert a betegség fordultában nagy szerepet visel.

A hánytatót orvos által kell megrendeltetni, elölétben kéznél tartani legkivált, midőn a hártyás torokgyik akár szórványosan, akár pedig járványosan mutatkozik, megrendeltetik a hánytatóborkövet hánytatógyökérrel és megrendeltetik a rézgáliczot, hogy mindegyike kéznél legyen, mert mindenikének meg van saját tulajdonsága, melyet az orvosok figyelem nélkül nem hagynak.

A hánytató borkő könnyen okoz gyöngitő hasmenést, tehát e szer hasmenésekre hajlandó, rosszul táplált és gyönge gyermekeknek nem adatik.

Ily körülmények közt a keresebben hánytat a rézgálicz. És vannak orvosok, kik a hánytató borkövet a rézgálicz elé helyezik.

A rézgálicz hasmenést nem idéz elő, gyorsan, könnyen és biztosan hánytat. Vannak orvosok, kik a rézgáliczunk a hánytató borkő felett azért adnak előnyt, mert azonkivül, hogy nagyobb adagban biztos és könnyü hánytató, kisebben pedig másitó hatással bir; hat a gyuladás visszatorlására, az álhártyaképletek tovább képzésének megakadályozására.

Egyikét ugy, mint másikát egyes adagokban por alakban saját nevével utasitási felirattal kell kéznél tartani, mert por alakban nem romlandó, tovább tartható, folyadékban romlandó, tehát előlétbeni tartásra nem alkalmas.

Hideget kell alkalmazni a gyuladás fejlése, az álhártyaképletek szaporulata ellen, azonnal, amint a gyermek hangja tompul, fájdalommal nyel. Hideg vizbe mártott és kifacsart, vagy jégen hütött ruhával kell körültekerni a nyakát, azon czélból italul hideg vizet rendelhetni; apró jégdarabokat kell nyeletni és jó, ha fagylaltot, hideg. édes tejet eszik.

Székrekedés esetében sós vizzel kell klystért adni.

Nagy enyhülést szereznek az elvonó szerek, azértis a betegség fokozódásához képest a kezeket és a lábakat elviselhető, mustárlisztel kevert meleg vizbe kell tenni. Mustárkovászt vagy mustárpapirost lehet feltenni a czombokra, szükségből pótolja a mustárt a reszelt torma, a szeletekre felvagdalt csipős vöröshagyma! És ez egyuttal azon időszak, melyben az iskolás gyermeket az iskolából okvetlen vissza kell tartani.

Ezeknél többet tenni orvos van hivatva. És megtörténhetik, hogy e megelőző védekezés már maga is czélhoz vezet.

2. Az orvosok magatartása.

Mindig nagy feladat azok részről is kedvező sikert biztositani, mert amikép mondám: „arány lag ritkán gyógyul." Mégis, hogy hivatásuknak lélekismerettel felelhessenek meg, megkivánják hogy a beteget elevejókor vehessék át, samit a, beteg körüitenni szükségenek tartanak azok telje itésében a szülők támogassák.

Rendelnek hánytatót, alkalmaznak hideget, forró vizgőzzel árasztják a szobát, belélegzéseket, permetezéseket tesznek, edzik a torok és a gége beteg részeit; másitó szereket vetetnek bevételre, elvenákot alkalmaznak, s hogy a beteget a fuladástól megmenthessék, csöves eszközt tolnak a gégébe, légcsőbe, sőt máskor gégemetszést alkalmaznak.

És midőn a betegség egészségre fordul, minden előtt tapasztalni lehet, hogy a láz fogy, az álhártyák feloldódnak, kiköpetnek, a lélegzés felszabadul, nyugodt állapot, nyugodt alvás állnak be a hang javul, a köhögés elfogy és igy az egészség 14—21 napi időköz alatt helyre áll.

Ajánljuk figyelmébe e soroka a gyermekszerető szülőknek és legyen szabad ezuttal a mélyen tisztelt közönségnek boldog ujévet kivánni. Kivánom pedig, hogy soraim elkésve keltsenek figyelmet, de ha jönni fogna a veszély, ugy kérek nyilatkozatomból kifolyó bizalmas magatartást! részemről a közszolgálati készség hiányozni nem fog.

Tisztelettel
TERSÁNCZKY JÓZSEF
Zalamegye-Kanizsa járás orvosa.

Adóügy.

Az államok létezése, haladása és hatalma polgárainak adófizetési képességén alapszik, ezért, de különben is mivel minden honpolgárt az adózás legközelebb érdekel — élénk figyelem és megbeszélés tárgyát képezvén, kedves kötelességemnek ismerem az ujév küszöbén ez ügyben örvendetes szivvel ismertetni meg tisztelt polgártársaimat.

Ugyanis a ház- és lakrészek összeirása három megelőző évben egymásután elrendeltetett. Az idei a zalamegyei kir. adófelügyelő urnak f. évi október 11-én 3866. sz. és nov. 8-án 20250. sz. a. kelt rendelete folytán, — vonatkozva a nagyméltóságu m. kir. pénzügyministeriumnak 1883. évi febr. 26-án 1276. sz. a. magas rendeletére Nagy-Kanizsa városában 1883. november 19-én megkezdett és deczember 24. befejezett ház- és azok lakrészeinek a helyszinén történt összeirásának eredménye a következő:

Összeiratott Nagy- és Kis-Kanizsa törvényesen egyesült város területén összesen	9087	szoba
és	337	bolt
összesen	9424	lakr.
Ebből bérbeadva talált.	4264	szoba
és	246	bolt
összesen	4500	lakr.

Ehez hozzászámitva a házadóra vonatkozó pénzügyi törvények és szabályok értelmében az uradalmi tisztek, vasuti tisztek és őrök, valamint jogi személyek és magánosok által szolgáiknak átengedett természetbeli lakásokban tartalmazott 186 szobát, tesz tehát a bérbeadottak száma 4686 lakrészt. Már most ezen 4686 lakrész az összeirt összes s fent kitüntetett 9424 lakrész felcből, vagyis 4712 lakrészből levonatik, marad még a tulnyomó nem bérbe adott lakrészek száma 26 szoba. Ennélfogva Nagy-Kanizsa városában az 1884. 1883 és 1886. évi házadó tekintettel a közadó kezeleséről szóló 1883. XLIV. t. cz. I. fejezet 11. §-ra, az 1868. XXII. t. cz. 7. illetőleg 1875. évi XXIII. t. cz. 5. §-nak 3 bekezdése értelmében vetendő ki. tehát a bérbeadott lakrészek után a 16%-kos házbéradó, a nem bérbeadott lakrészek után pedig a III foku házosztályadó rovandó ki.

Már most, ha tekintetbe veszszük, hogy a fent jelzett 4500 bérbeadott lakrésze 238,802 frt 83 kr házbérjövedelem után is 16%-kos béradó mellett 26.746 frt 02 kr házbéradó lett 1883. évre kiróva, a nem bérbeadott lakrészek után pedig csak 9842 frt 20 kr házosztály adó vettetett ki, tesz összesen 36,588 frt 22 krt házadót. Önként következik tehát, hogy azon esetben, ha Nagy-Kanizsán az általános házbéradó 1884. évre behozható lenne a bérbeadott lakrészekre kinyomozott 238.803 frt 83 kr bérösszeghez hozzászámitandó volna a nem bérbeadott tulnyomó lakrészek után parificatio (becslés) utján legalább is még 238.803 frt 83 kr bérösszeg, kitenne tehát eszerint az adóalap 477,607 frt 66 krt és igy ebből leszámitva az 1868. XXII. t. cz. illetőleg 1875. évi XXIII. t. cz. rendeletei szerint adómentesnek engedélyezett 20%-kos tatarozási költséget, a fennmaradó 80%-ra vagyis 382.086 frt 13 kr tiszta jövedelemre 20%-kos béradóvel 76.417 frt 23 kr tiszti általános házbéradó esnék, fizettetik pedig 36.588 frt 22 kr. Eszerint a jelenlegi házadó kulcs és az általános házbéradó kulcs közti különbözet **39.829 frt 01 krt** tesz, erre pedig még egyéb közterhek is kirovandók volnának, melyek szinte jelentékeny összegekre tehetők.

Igy Nagy-Kanizsa városára minden esetre előnyös, hogy az általános házbéradó ez idő szerint még behozható nem volt.

Nagy-Kanizsa, decz. 25. 1883.
OSZESZLY ANTAL.

A pikanteria a társadalomban.

Bécs, 1883. decz. 24.

E becses lapok f. évi 100-ik számában egy czikk jelent meg a pikanteriáról. A tárgy — nem pedig a pikanteria — ugyanannyira érdekes, hogy talán nem veszi rosz néven a t. olvasó, ha ez ügyben én is kifejezést adok nézetemnek.

Még csak a közel multban volt, hogy a nagy hazafi Kossuth Lajos nagy aggodalmának adott kifejezését a felett, hogy a magyar irodalomban terjedni kezd a Zola-féle ragályos betegség. Nagyon is alapos volt a halhatatlan számüzött

---

czán, a gyerekek kicsufolták, meghajigálták, az öregek kitértek az utjából, az asszonyok elfutottak előle.

Mikor aztán hazaért és elült a puszta, piszkos, düledező házba, eszébe jutottak a boldog napok, az asszony mosolygó arczával, csengő kaczagásával. Olyankor kivette a pálinkás üveget, maga elé tette és a szurtos asztalra borulva fölsóhajtott:

— Hej! Nagy kincset veztettem én el!

A kifogástalan gentlemenek.

Irta: ***Balázs Sándor.***

X. város kaszinójának egy kisebb termében öt-hat személyből álló társaság unatkozik.

Mind csupa ur és gazdag ember, kinek tehát joga van unatkozni, mert módja van hozzá, s ki magának nem tehet szemrehányást az idő elpazarlásáért.

Az unalom a gazdagok kiváltsága.

Pamlagokon és zsölyéken fesztelen kényelemmel elterülve szivaroznak és látszólag figyelmesen hallgatják Stefit, ki két nap előtt érkezett Párisból, s ki olyan lassan és vontatottan adja elő élményeit és ujdonságait, hogy a kinek szivarja kiég, öt percz alatt már szundikálni kezd.

Végre maga Stefi is elszenderedik s minthogy senkinek sincs kedve beszélgetést kezdeni, oly csend áll be, hogy az óra ketyegése is hallatszik, vastag burkolata daczára.

Ez annyira hat Muki idegeire, hogy felugrik székéről nagyott ásit, s azon kérdéssel riasztja fel a társaságot, hogy nem mennénk szinházba?

Senki se felel. Nem alszik ugyan már senki, de egyik sem érzi a felelet szükségét.

Muki egy másodperczig vár, kérdőleg körülhordozza tekintetét, s látva, hogy egyik sem mozdul, e felkiáltással: Vigyen el hát az ördög benneteket! kifelé indul.

E pillanatban az ajtó feltárul s belép rajta Aladár.

Oly hevesen lépett be, hogy majdnem összeütközött Mukival, a ki midőn megpillantotta őt, meglepetve felkiáltott:

Hát te honnan jösz? Mikor érkeztél s mikor indulsz? Mert hozzád mindig egyszerre kell e három kérdést intézni.

Brüsszelből jövök, tegnap érkeztem, s holnap indulok Kairóba. Megmondom, mert máskép tovább folytatnád vallatásaidat. Teringettét! Mind meg vagytok, egy sem halt meg közületek. Hát mit csináltok?

Látod.

Még mindig. Na, ez különben izlés dolga. Ki jön velem Egyiptomba?

Megbolondultál? — kérdé Imre — hiszen ott most kolera van!

Nos? Hát örökké akarsz élni? Tudjátok, mért megyek én most Kairóba? Egyre tizet, hogy egyik sem találja ki közületek?

Trente et Quarente!

Ingyen nem felelek. Egyre tizet, százra ezeret! Ki tartja?

Én! mondá mindegyik, s két percz mulva Aladár gazdagabb lesz ezer forinttal, vagy szegényebb tiz ezerrel.

De mindenkinek csak egy szavazatja van. Hatan vagytok, ez hat töltevés, egyiketek eltalálhatja!

Elfogadjuk! Én megmaradok első föltevésem mellett: Trente et Quarente

Tovább!

Asszony!

Tovább!

Párbaj!

Tovább!

Vadászat!

Tovább!

Tüdővész!

Tovább! Vigyázzatok! mert még csak egyetlen szavazatotok van!

Unalom!

Vesztettetek! Egy viperáért megyek! Ah, barátaim ez egész regény! Nem az én regényem, ne ijedjetek meg, hanem a Lawaliére asszony regénye, a kivel elhitették, hogy hasonlit azon képhez, melyre a Louvre igazgatósága azt fogta rá, hogy a Kleopátráé. A szegény Lawaliére asszonyt ez a bók rajongóvá tétte. Minden áron ugy akar meghalni, mint az egyiptomi királynő viperamarástól.

De hát ki ez az érdekes Lawaliére asszony?

Igaz, hiszen ti nem ismeritek! Lawaliére asszony a legszebb asszony a világon! Férje tengerész kapitány és igazi specialitás, valódi unikum! Azon napon, melyen esküvőjét tartotta, tengerre szállt, hogy a világot körül utazza. Ennek már öt éve, még mindig uton van. A fiatal leány pedig várja őt türelemmel.

Én nem igyekszik helyettessel vigasztalni magát?

Ah baratim, ez a fiatal leány tüneмény, oly kivétel, melyhez hasonlót soha sem látott senki. Önmegadása csodálatra méltó. Ugy beszél férje távollétéről, mint a legtermészetesebb dologról. Szerencséjét ment megállapitani, s igaza van. Mindketten szegények vagyunk, a vagyon nélkül nincs boldogság, s annak, hogy egyedül hagyott, s nem vitt magával, nem ő az oka, hanem magam vagyok: féltem a tengeri betegségtől!

És aztán még meddig akarja várni a férjét?

Félesztendeig; akkor betelik az öt év, mit egymásnak igértek. Mikor az esküvő reggelén, értsétek meg, reggelén férjét hajózásra kisérte, igy szólt hozzá: Járj szerencsével Jonathan és ne feledd, hogy itthon egy fiatal leány vár rád, a ki feleséged. Te azt mondod, hogy három év mulva itthon leszesz. De én is ismerem a tengert, szeszélyes az és haragos. Ki tudja, mily gonosz csinyt követ el ellened. Összetörheti hajódat, s kivethet ismeretlen messzi partokra. Azért én még önkényteseen adok neked két esztendőt az általad kivánt három mellé. Ez idő alatt még a kannibálok közül is visszatérhetsz. Én várni foglak hüséggel és szerelemmel. De ne feledd, hogy mához öt évre pontosan itthon kell lenned, mert tovább egy órával sem fogok rád várakozni. Szabadnak fogom érezni magamat, s férjhez megyek, ha megszeretek valakit, vagy megölöm magamat, ha az életet unalmasnak találom. Szóval, oly szabadon fogok magam felett rendelkezni, mint a kinek semmi kötelessége sincs a világon.

Ő beszélte neked mindezt?

Ő.

S hogy jutottál épen te e megbizáshoz, hogy viperát szerezz számára?

Elhitettem, magammal, hogy szerelmes vagyok bele, s azt meg is vallottam neki.

Kihallgatott?

Ki s azt kérdezte, hogy be is tudnám azt neki bizonyitani?

Azt feleltem, hogy kivánjon bármit, s én meghalok, ha nem teljesithetem.

És mit kivánt?

Egy élő vipara párt. Azt mondta, hogy nem bizonyos benne, ha nem jön-e kedve meghalni, s ezt ugy akarja tenni, mint Kleopátra tette.

De hát azért hozsak önnek viperát, hogy megölje magát? — kérdém tőle felháborodva.

Nem; azért hogy bebizonyitsa, hogy szeret. És azután mi jutalomra számithatok én, ha e szeszélyes kivánságát teljesitettem?

Ön alkuszik és azt mondja, hogy szeret!

Igaza van, mondám magamat meghajtva, s egy óra mulva már a vasuton ültem.

E pillanatban a csevegő társaság egy uj taggal szaporodott.

Az ajtó megnyilt és Dezső lépett a szobába.

Dezső más fajta ember, mint azok, kiknek egyedüli foglalkozása az unatkozás és az excentrikus kalandok hajhászása.

Más iskolából való komoly, tevékeny, s hazája és a közügyek iránt melegen érdeklődő, bár a jelenvoltak szemeiben ő sem egyéb különcznél, csak hogy másnemü sportot üz. Nem vadászik medvékre, hanem népszerüségre. Szereti magát ünnepeltetni, s örül, ha az ujságirók megdicsérik.

Ez a jellemzés nem hü és nem igazságos. Dezső őszinte odaadással él a közügyeknek, s erős meggyőződése, hogy ezt téve, kötelességet teljesit. Azt hiszi, hogy nemcsak a nemesség, hanem a vagyon is kötelességekkel jár.

E mellett komoly, takarékos, jó gazda és hü férj. Nejét imádja, s gyermekei iránt a legönfeláldozóbb szeretettel viseltetik. Becsvágya, hogy jó hazafiakat és kitünő férfiakat nevelt fiaiból.

Az ilyen emberek nem ritkák az unatkozók osztályában.

Megjelenése megzavarta a társaságot, személyisége varázszsal bir, melynek hatása azonnal meglátszott. A szeszélyes különcz hangulat bizonyos látszólagos komolyságnak adott helyet.

Még Aladár is elhallgatott. Mindenki Dezsőre tekintett, mert mindenki tudta, hogy nem ok nélkül kereste fel őket. És igazuk volt.

(Vége következik.)

aggodalmn; mert gyorsan gyökeret vert ott a Zola-féle termék, a... oly igen szeretnek hódolni Offanbach operetteinek. És ezen, Francziaországból importált speczialitás, erkölcsileg ép oly szemét, mint Tatár Péter és utóda ponyvairodalmi termékei, s csak az a különbség létezik köztük, hogy ez a franczia gyártmány méreg a társadalomra nézve mig az a „hazai" ponyva önmagában véve, ha nem is válik az irodalom diszére; de nem is kell attól tartani, hogy a társadalmat demoralizálni fogja.

A „P i k á n s L a p o k megjelentek!

Megvallom, nem ismerem a lapot; mert még nem is láttam, — de azért cziméből eléggé ismerem és garantirozni merném, hogy ezen lapnak a jövője hazánkban jobban van biztositva, mint bármely más tisztességes lapé; mert meg fogja venni mindenki, aki csak hozzáférhet.

Ha a tisztelt czikkiró ur azon csudálkozik, hogy a fővárosi sajtó a „Boccaccio" névvel takaródzó szerkesztőt még nem álczázta le, — akkor én még inkább azon csudálkozom, hogy illető szerkesztő egyáltalán álnév alatt szerepel, holott korunkban számtalan individuum már szégyennek sem tartja nemcsak a legrikitóbb frivolitást üzni, hanem még azt sem, ha a legocsmányabb frivolitásból önhasznukra csinálnak capitálist.

És nagyon is rosszul cselékedett azon honatya, aki a magyar parlamentben a frivolitás tulkapása miatt a kormányt interpellálta.

Azt vagyok bátor kérdezni: m i t t e h e t e z e n e s e t b e n a k o r m á n y? Semmit! — az én nézetem szerint. A kormánynak, mint ország őrének, ugyan hatalmában áll a társadalom mindazon dudváit kiirtani, melyek hatalmassá válnak s egy nemzet moráljának ássák meg sirját; — de ha a kormány a szinházon és most kezdené meg operátióját, akkor bizony nemcsak későn kezdené meg azt, amit már régen meg kellett volna tennie, — hanem bizony nagyon furcsa fényt is vetne a hazai állapotokra, ha a kormány pressiót gyakorolna egy művészi institutumra.

Világos, hogy a művészetnek nem szabad korlátokkal birnia, szabad legyen pályája, mint a költészeté; mert ellenben épugy megcsökönyösödik mind a kettő, mint Schiller által oly szépen megénekelt pegasus.

Ha a kormány interventiójára van már szükség, ezen körülmény szomoru jele a még szomorubb állapotoknak; késő a tüzoltókat akkor hivni, ha a ház már lángokban áll, ott már talán mégis késő lenne az oltás. Az én meggyőződésem szerint sem a kormányt, sem bármely más hatóságot a tulkapó frivolitás miatt vádolni nem lehet; hanem, ha csakugyan létezik hazánkban ez a szomoru állapot, én ennek forrásául mindaddig, mig engem az ellenkezőről meg nem győznek — a n ő e m a n c z i p á t i ó t t a r t o m!

A nőt én függetlenségében szeretem látni; gyakorolja jogait, de megfontolással. Barátja vagyok a nőemanczipátiónak; de egyszerre sok jutott ki a jóból és hölgyeink — tisztelet a valóban nagyon csekély kivételnek — tévesen fogták fel magasztos czélukat és jogaikat is téves értelemben gyakorolták. Bizony nem igen régen volt az, hogy mikor a leány-gyerekek a gyerek-czipőkből kinőttek és ezen korban már elis olvasták az „ezeregy éj" meséit, — de ezzel a szépirodalmi olvasások officiell részét be is fejezték; csak titkon olvasták elrejtett helyeken az egyes remekirók műveit, hogy a „papa" meg a „mama" meg ne lássa, mert különben baj lett volna. Száz között kilenczvenkilencz szülő bizonynyal nem engedte meg leányának a regényolvasást, vagy ha igen akkor a könyveket nagyon megválogatták és ezen kiválogatott regényeket is csak akkor bocsájtották leányaiknak olvasmányul át, hogyha tökéletes meggyőződést szereztek arról, hogy az olvasmány tárgya nem erkölcsrontó és hogy a leány elég érett arra: a könyvből az élettanulságot kisajátitani és nem egyebet.

(Vége következik.)

Hirek.

— **Boldog uj évet** kivánunk lapunk igen t. barátainak!

— **Olvasóközönségünknek** igen hasznos szolgálatot teszünk — szerény véleményünk szerint azon czikk által, melyet „A g y e r m e k e k l e g v e s z e d e l m e s e b b t o r o k g y u l a d á s á n a k r é s z l e t e z é s e a s z ü l ő k n e k" czimen lapunk kedvelt dolgozótársa, Teraánczky József, Kanizsa-járás orvosa, az irodalom terén is szép nevet kivivott jeles szakférfiu, tollából van szerencsénk jelen számunkban hozni. Tudomásunk szerint a toroklobok ugy is uralkodók; e így hasznosabb ismertetéssel t. olvasóinknak ujévre nem is kedveskedhetnénk.

— **Gyászjelentés.** A városunk izr. hitközségének nyugalmazott főrabbija haláláról következő gyászjelentést vettük: „A nagy-kanizsai izrael hitközség bánattelten és a legmélyebb fájdalomtól áthatva jelenti, hogy érdemekben megőszült felejthetlen lelki pásztora Főtisztelendő Fassel Hirsch B. nyugalmazott főrabbi ur, több tudományos mű szerzője az arany érdemkereszt, valamint az osztr. császári, az orosz császári és a szász királyi művészet és tudományért adományozott nagy arany érmek birtokosa, f. hó 26-án éjjel 12 órakor rövid szenvedés után életének 83. és helybeni működésének 33-ik évében jobb életre szenderült. A drága elhúnyt hült tetemei f. hó 30 án délután 2 órakor tétettek örök nyugalomra. Nagy-Kanizsán, 1883. deczember 27-én." A boldogult jeles férfiunak temetése ritka nagy részvét mellett történt meg. Tetemei fölött jeles magyar- és németnyelvü szónoklatok tartattak. Kitünő elismeréssel kell nyilatkoznunk kiválóan az itteni rabbi, dr. Neumann Ede, magyar szónoklatáról.

— **Panoráma.** A főpiaczon felállitott panoráma megtekintését ajánljuk közönségünk figyelmébe. Látható: Páris, London, Szt.-Pétervár és Constantinápoly nagyobbszerü képe.

— **Somogymegye fiatalsága** 1884. évi január hó 16-án Kaposvárott a megyeház termeiben zártkörü részvényes bált rendez. A részvényesek: Dr Andorka Elek, Beck Béla, Biedermann Ottó, Bogyay Victor, Boronkay Lajos, Bosnyák Géza, Botka Antal, Chernel Gyula, Ifj. Fölly József, Freystädter Vilmos, Hencz László, Hencz Gyula, Hertelendy Andor, Inkey Antal, Jankovich Géza, Jankovich Gyula, ifj. Jankovich László, Jankovich Tivadar, Jeszenszky Imre, Kacskovics Géza, Kacskovics Gusztáv, Ifj. Kacskovics Mihály, Kacskovics Zoltán, Kapocsfy Béla, Kiss Vilmos, Lehner Sándor, Markfalvy Géza, D. Marton Gyula, ifj. Nagy Ferencz, Dr. Paiss Mihály, ifj. Sárközy Béla, Sárközy Jenő, Somssich Andor, Stephaits Pál, Tallián Andor, Tevely Béla, Tevely László, Thassy Elemér, Véssey Lajos, Véssey Mihály, gróf Zichy Béla. Kezdete 9 órakor. A meghivó beléptijegyül szolgál és másra át nem ruházható. (Karzatjegy 5 frt; a jótékony czélra fordittatik.)

— **A Balaton eredete.** A földrajzi társaság megtartott ülésén György Aladár a Balaton eredetéről tartott felolvasást. Geologiai érvekkel mutatta ki, hogy a Balaton nem folyok összeömléséből, sem esővizből nem származhatott, de az sem tehető fel, hogy egykor jégár (Gletscher) ásta volna ki medrét, a minek a vidéken semmi nyoma s nem is képzelhető.

— **A „Sopron"** czimü társadalmi lap szerkesztésétől dr. Baan Endre, megyei tiszti ügyészszé lett megválasztása folytán, hét és háromnegyed évi kitartó, erélyes müködés után visszalépett. Helyébe Nemeth Ferencz lépett szintén határozott irányu programmal.

— **Veszprémben** Szita Géza, a már ott levő két nyomdával versenyzendő, nyomdát állitott.

— **Adomány helyes czélra.** Adni és czéltudatosan adni, igen különböző dolog: jó helyre fektetett 50 frt felér 10.000 frtos bőkezüséggel. Eszterházy István grf, a pozsonyi főispán, példát adott, hogy a földesur akkor ad egyszer igazán, ha saját falujának adja, annak a népnek, mely együtt él vele és javára van neki. A nemes gróf nyitra-ujlaki birtokán. Jánossy János, plébános országgyülési képviselővel egyakaraton magyar tannyelvü kisded-óvodát szervez az elegyes ajku nép gyermekeinek. E czélból ingyen telket ad, s az épitkezési költségekhez 100 frttal járult.

Beküldetett.

Szózat a vidéken lakókhoz.

Nem ajánlhatjuk eléggé a vidéken lakóknak, hogy a háznál mindig tartsanak készletben legalább egy-egy doboz Brandt Richárd-féle svájczi labdacsot, arra az esetre, hogy ha hirtelen változás állna be egészségökben, (vértolulás, kólika, máj- és epebajok stb.) e biztos és semmi kellemetlen vagy fájdalmas érzést nem okozó házi szert azonnal használhassák. Egy doboz ára a gyógyszertárakban 70 kr.

Irodalom.

(E rovat alatt megemlitett munkák Nagy-Kanizsán Wajdits József könyvkereskedésébe kaphatók vagy általa megrendelhetők. Vidéki megrendelések posta fordultával pontosan eszközöltetnek.)

— **Megjelent** a Magyar általános levelező 10-ik füzete (Szerkeszti Knorr Alajos. Kiadja ifj Nagel Ottó.) Budapesten a nemzeti szinház bérházában. E füzetben folytattatik a hirdetések különböző nemeinek ismertetése, különösen példákat hoz a halálbejelentésekből bucsubeszédekből stb. példákban ismerteti az üzleti hirdetéseket, a szolgálat felajánlása, állás elfogadása iránti hirdetéseket, a tőke kölcsönök ajánlására és keresésére vonatkozó hirdetéseket, a figyelmeztetéseket, vissza vonásokat, elveszett vagy talált tárgyakra való hirdetéseket és különféle értesitéseket és felhivásokat. Azután szól a czégekről és czégtáblákról, közli a kereskedelmi czég szabályait ismerteti a czégtáblák czélját. A czégtáblák után értekezik a reclamokról ismarteti azok különböző nemeit, eszközeit, módját, idejét, irályát, kibocsátásának, közlésének idejét, módját és azok gyakorlati ismertetése czéljából magyar, német, franczia és angol nyelven példákat közöl. Végre értekezik a folyamodványokról, előterjesztésekről Panaszokról, hivatalos jelentésekről és szakértői véleményekről s mind ezekből szintén példákat közöl. E tartalmas füzet ára 30 kr. Ugyanezen kiadónál kapható az Önügyvéd egy kötetben, fél kötetekben és füzetekben.

Lapvezér és kiadó: **SZALAY SÁNDOR**
Felelős szerkesztő: **VASS ÁLMOS.**
Laptulajdonos: **WAJDITS JÓZSEF.**

H I R D E T É S E K.

Negyedszázados évforduló.

Ingyen regény-melléklet minden számhoz és regények kedvezmény áron.

Felhivás előfizetésre a

„BUDAPESTI BAZÁR"

leggazdagabb tartalmu, legczélszerübb és legolcsóbb szépirodalmi divatközlöny, melynek minden száma tizenhat oldalon jelenik meg diszesen illustrálva, s minden szám mellett egy pompás, művészi kivitelü több alaku szinezett divatkép van mellékelve, természetes nagyságban kivágott szabásmintákkal, számtalan szabásrajzzal, fehérneműek jelzéséhez való monogrammokkal, a csa lád körökben meghonositott vászonmunkálatokhoz szinezett mintarajzokkal.

Mi nem tartunk jubileumot! Pedig büszkén tekinthetünk vissza arra a huszonöt évre, mióta lapunk a művelt magyar hölgyek szolgálatában áll! Igen, 1884 évi január elsején lapunk XXV évfordulójába lép. Ünnepi év ez ránk nézve; de nem csak a mi ünnepünk, hanem a magyar hölgyeké is; mert a „Budapesti Bazár" az első magyar szépirodalmi divatlap, mely, mióta magyar irodalom van: ezt az évet megérte! Rajtunk kivül csak a „Vasárnapi Ujság" és a „Pesti Napló" — mondhatják el magukról, hogy már jubiláltak!

Igen, a „Budapesti Bazár"-ra nézve a következő év ünnepi év lesz, s ez arra ösztönöz minket, hogy a lelkes magyar hölgyközönségnek lapunkhoz való hűségét, ragaszkodását azzal háláljuk meg, miszerint lapunk szépirodalmi részét továbbra is a legkellemesebb olvasmányokkal lássuk el; divatrészét pedig oda tökéletesitsük, hogy sem az angol, sem a franczia, sem a német divatlapok felül ne multják a magyar hölgyek kedvencz lapját a „BUDAPESTI BAZÁR"-t

Adunk ingyen külön regény-mellékletet is

minden számhoz egy tizenhat oldalu ivet, melyből t. olvasónőink idővel csinos könyvtárt gyüjthetnek. Jövő évi ingyenes regény mellékletünk ZACCONE PÉTER hirneves franczia regényiró

„A kilenczmilliomos ember"

czimü érdekfeszitő regénye lesz.

Uj előfizetőnőink ezenkivül Gaboriau Emilnek a „Méregkeverőnő szerelme", czimü regényét, ugyszintén Grandfort Manoe „Lucie férje" czimü regényét, valamint Zaccone Péter „Az amerikai unokaöcs" czimü regényét — egyenkint 60-60 krért rendelhetik meg.

Igen fontos a vidéki t. előfizetőnőkre, hogy szerkesztőségünk dijtalanul ajánlkozik mindennemü oly targyak megküldésére, amik a divat, kézimunkák és háztartás körébe tartoznak s ismerteti a fővárosi e szakban foglalkozó legjelesebb és legjutányosabb üzleteket is.

Rendkivüli uj kedvezmény,

az, melyben a „BUDAPESTI BAZÁR" minden egyes előfizetőnője részesülhet! Lapunk divatrészét ugyanis egy igen hasznos melléklette bővitjük meg.

Minden negyedévben adunk egy ivet monogrammokkal és himzés-mintákkal és hogy a monogrammok haszonvehetők legyenek,

saját nevére minden előfizetőnőnek

jogában álland monogrammot megrendelni, melyet mi mintaivre elkészittetünk. Intézkedtünk arról is, hogy megszerezzük a Holbein-féle szinezett mintarajzokat, melyek az annyira kedvelt s a családi körökben meghonositott vászonmunkálatokhoz, szines kivarrásokhoz és himzésekhez alkalmazandók, s igy lapunk 1884-ik évfolyama ez uj melléklettel is gazdagodik

A Rózsaszin boritékot

továbbra is „Társalgó-csarnokul" engedjük át kedves olvasónőiuknek, az eddig is folytatott kérdésekre és válaszokra.

Egy negyedszázada lesz 1884 év januárban, hogy lapunk a művelt magyar családok körében el van terjedve. Hálával tekintünk a multra, bizalommal a jövőbe! A mi jutalmunk hiven teljesitett kötelességünk tudatában s a művelt, lelkes magyar hölgyek további pártolásában van. Ez a „Budapesti Bazár" jubileuma! Komócsy József, a „Budapesti Bazár" főmunkatársa. Király János, a „Budapesti Bazár" tulajdonos szerkesztője.

Előfizetési feltételek,

A „Budapesti Bazárra" az ingyenes regénymelléklettel együtt: Negyedévre: (januártól—márczius végéig) 2 frt 50 kr. — Félévre: (januártól junius—végéig) 5 frt. — Három negyedévre: januártól—deczember végéig) 10 frt.

A „Méregkeverőnő szerelmei" czimü regényért külön 60 kr. A „Lucie férje" czimü regényért külön 60 kr. „Az amerikai unokaöcs czimü regényért külön 60 kr. — Bolti ára egy-egy forint.

Az előfizetési pénzeket ily czim alatt kérjük beküldeni:

K i r á l y J á n o s szerkesztőnek, Budapesten, ujvilág-utcza 16 ik szám.

Előfizetési felhivás

a

„KITARTÁS"

képes politikai napilapra.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos

Brankovics György,

a „Budapest" volt szerkesztője.

Tisztelt olvasó-közönség!

„Ha másként nem, Rothschildhoz folyamodom s a „Kitartást" mégis megbuktatom." E szavakkal bucsuzott el tőlem a „Budapest" kiadója.

Én Rothschildhoz nem folyamodhatom, mert nem tartozom fajához, én csak a t. olvasóközönségnek a pártfogását kérem, azon olvasó közönségét, amely testestől-lelkestől magyar, amely a magyar haza függetlenségeért vélem él és hal, amely vélem érez, akkor, midőn a „Kitartás" a magyar nemzet fensőbbségét biztositani törekszik; amely helyesli, hogy a szabadság, egyenlőség és testvériség szent elveinek érvényt szerezni iparkodom.

Én Rothschildhoz, ha folyamodhatnék is, nem folyamodnám, mert bár tollamat nem vezeti sem faj- sem vallásgyülölet: testvéremnek mégis csak azt tekintem, aki nemzetét szerető jó magyar, a kinek szemei előtt egyedül a magyar nép jóléte lebeg, aki erejét, idejét, tehetségét egyedül a magyar ipar és kereskedelem fejlesztésére, a magyar irodalom, művészet s tudományok ápolására, a magyar gazda jogainak s földbirtokának megvédésére szenteli.

Ezt tüzte ki feladatául a „Kitartás" s a tisztelt olvasó-közönség, a mely az igaz szót szereti, az erkölcsöket tiszteli, a valódi becsületet támogatja: nem fogja megtagadni a pártfogást attól a „Kitartástól", a melynek proggrammja, az ő érzelmeinek, hitének, elveinek hü tolmácsa és szószólója.

Ajánljuk a „Kitartást" minden függetlenérzelmü polgártársunknak, barátainknak, ismerőseinknek s a szépért, jóért lelkesülő honleányainknak kegyes pártfogásába!

Brankovics György, a „Kitartás" szerkesztője.

IV. Gránátos-utcza 6. sz.

A „Kitartás" ma a legolcsóbb magyar politikai napilap.

Előfizetési ár:

Vidéken:

Egész évre . . . 12 frt. Félévre . . . 6 frt. Negyedévre . . . 3 frt. Egy hóra . . . 1 frt.

Egyes szám vidéken 4 kr.

Előfizetések a „Kitartás" kiadóhivatalához; Budapest, IV., Rostély-utcza, Károlykaszárnya 24. sz. küldendők. A „Kitartás"-ra minden postahivatalnál és minden nap elő lehet fizetni. — Mutatványszámokat kivánatra szivesen küldünk.

Gyüjtőknek tiz előfizető után egy tiszteletpéldánynyal szolgálunk.

Uj előfizetőinknek a regények teljessége végett, megelőző számokkal ingyen szolgálunk.

A „Kitartás" kiadóhivatala. (Rostély-utcza, Károlykaszárnya.)

HIRDETESEK.

Az uj gyógyszertár megnyitása
Nagy-Kanizsán.

Bátorkodom a n. é. közönség szives tudomására hozni, miszerint a „Megváltóhoz“ czimzett gyógyszertáramat — az Ebenspanger-féle házban főtér 16-ik szám alatt — megnyitottam, illetve a közforgalomnak átadtam, melynek esetleg — becses pártfogását kérem,

teljes tisztelettel
KIRÁLY FERENCZ
gyógyszerész.

WEISER J. C. vaskereskedő
Clayton és Shuttleworth
czég gazdasági gépgyárának fiókraktára
Nagy-Kanizsán.

Ajánlja a t. cz. közönségnek dusan felszerelt gépraktárát mindennemü gazdasági gépekben eredeti gyáriár mellett és pedig:

Legujabb szerkezetü 3 soros akékeket, kézi-járgány és gőzcséplőgépeket, konkoly választókat (Trieurök) őrlő és daráló malmokat, daráló és morzsológépeket, sor és szórvavetőgépeket, répa és szecskavágókat, mindenféle szelelő és osztályozó rostákat, Pretsch féle arankát kettős gyürüs vasvetőtaligákat, lóherszénagyüjtőket, legricza-darálókat, szálfecskendőket, borsajmindenféle kutszilegkiválóbb minőségü szivattyukat valamint gü gépolajt és gépszijakat.

vasboronákat, kiválasztó gépeket, hengereket, lóhermag mag koptató gépet, ujabb cautkás kukolitható kis szekrény tőkat, trágyalé és

Árjegyzékek kivánatra ingyen és bérmentve.

Egy IV—VI. gymn. osztályt végzett ifju egy helybeli gyógyszertárban gyakornokul felvétetik.

Bővebb felvilágositást lapunk kiadóhivatalában.

Csak rövid ideig látható.

Nagy-Kanizsán a főpiaczon megtekinthető

FALK

nagy állat- sereglete.

Naponta nyitva van d. e. 10 esti 8 óráig.

Kezdete az 1 sőnek d. e. 11 órakor, 2-diknak d. u. 3 órakor 3-diknak d. u. 5 órakor 4-diknek este 7 órakor.

Az állatsereglet 70-nél több példányból áll.

ugymint: indiai idomitott elefant, zebu, királytigris, különböző faju oroszlánok, párduczok, foltos és csikos hienák, amarikai, orosz és indiai, ugyszintén jegesmedvék, óriási kánguruk, egypupu tevék, lámák, farkasok, petymegek, tüskés disznók, moso-medvék, anguitti, bangyászok és ormányos medvék, különböző faju kigyók, ezek közt egy 20 lábnyi boa constrictor, afrikai s amerikai struczok, szakállas keselyük, sasok, araras, kakaduk, papagályok, krokodilok, örvös állatok, nemkülönben majomház; itt kiemelendők egy harmadik kinőtt köpenyes pávián, ugynevezett erdei ember stb. — Igen érdekes egy párducz- és farkascsalád az állatseregletben ellett kölykeivel.

Különösen kiemelendő az indiaj elefánt PEPI, még eddig elő nem adott mutatványaival.

Helyárak: I. hely 40 kr., II. hely 20 kr. — Katonák őrmestertől lefelé és 10 éven aluli gyermekek a fenti áraknak felét fizetik.

Hétkösnapokon mutatványok tartatnak d. u. 3 és esti 7 órakor, midőn az állatok idomitása és etetése történik.

Tisztelettel alulirott a t. cz. közönséget figyelmezteti, hogy valamennyi fent elősorolt állat a seregletnek legszebb példányaiból állanak, mind élők és jól, tisztán tartott állapotban láthatók.

Szives látogatásért esd
FALK

BUDAPESTI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP. — Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnep utáni napokon is.	Szerkesztők és kiadótulajdonosok: **Csukássi Józs. és Rákosi Jenő.**	Előfizetési ára: Egész évre 14 frt. Félévre 7 frt. Negyedévre 3 frt 50 kr. Egy hóra 1 frt 20 kr. Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV. ker. kalap-utcza 16. sz.

A „Budapesti Hirlap“ nem pártlap.

Pártja — olvasóinak kiterjedt köre. Szolgálatokat nem kiván se kormánynak, se jobb, se balpártnak tenni csupán a közönségnek és, a mi ugyanaz, az országnak:

Miből állanak ezek a szolgálatok?

Első sorban abból, hogy mindenről a mi az országon belül vagy kivül akár politikai, akár társadalmi, akár müvészi, akár tudományos téren felmerül: hiven, pontosan, gyorsan, röviden, de mégis kimeritően és részrehajlás nélkül értesitse közönségét.

E tekintetben egy hazai lap sem mulja felül a „BUDAPESTI HIRLAP“-ot. Vannak a nagyobb és drágább lapok, melyek terjedelmesebben tudósitanak, de nincs, mely pontosabban és páratlanabbul adná értesitéseit.

A „BUDAPESTI HIRLAP“ olvasó közönségén és iróin kivül nincsen senkinek e kerek földön kötelezve, se osztálynak, se pártnak, se kormánynak, se nyilvános vagy magán társaságoknak: a „BUDAPESTI HIRLAP“ a legfüggetlenebb lap Magyarország fővárosában, ahol az egyik lap a pénzvilágnak, a másik egy-egy hatalmas vasutnak s más ily vállalatoknak, a harmadik a kormánynak, a negyedik a zsidóknak, az ötödik egy-egy felekezetnek, a hatodik a szabadkőmüveseknek, a hetedik nyolczadik egy-egy pártnak a jármát viseli.

A „BUDAPESTI HIRLAP“-nak csak egy hatalmasság parancsol, az diktáltálja vezérczikkeit, az szabja meg magatartását, s e hatalmasság: a nagy közönség és az ország azonos érdeke.

Ennek tesz szolgálatot, aki a „BUDAPESTI HIRLAP“-ot pártolja.

Nekünk nincs kitől féljünk, nincs kitől reméljünk, kivéve olvasó közönségünket, a mely itél szavaink és cselekedeteink felett.

A „Budapesti Hirlap“ rendes tartalma a következő:

I. Politikai és társadalmi vezérczikkek.

II. Tudományos, ismeretterjesztő és mulattató tárczák, mindennap rendesen kettő.

III. Az apró politikai hirek, a fővárosi ügyek, az egyesületek, a müvészetek rovata.

IV. A fontosabb események bővebb leirása külön czikkekben.

V. Távirati tudósitások.

VI. Napi események rovata.

VII. Közgazdaság.

Ezenkivül a mellékleten rendesen egy-egy vezérczikk a társadalom valamely osztályának érdekeiről, országgyülési tudósitások, tárcza, törvényszék, vidéki hirrovat, önálló ismeretterjesztő, szórakoztató czikkek, tudósitások a divatról, hasznos tudnivalókról és állandóan egy-egy regény.

Január elsején megkezdjük gróf TELEKI SÁNDORTÓL:

A vén dádé

czimü rendkivül érdekes czigány regényt.

A „Budapesti Hirlap“ rendes irói:

Csukássi József szerkesztő, b. Kaas Ivor, gróf Teleki Sándor ezredes, Rákosi Jenő, Balogh Pál Benedek Elek, Berényi László, Kacziány Géza, Rákosi Viktor, Szokolay Kornél, dr. Volf Vilmos.

Rendkivüli alkalmakkor lapunk rendes terjedelme, a mely 12 oldalnyi, hol egy fél, hol egy egész ivvel kibővül. Nagyobb ünnepekre ünnepi számokat adunk ki a feldolgozott hirlapi napi anyag mellett becses és erdekes tartalommal.

Kiváló események szinhelyére külön tudósitókat küldünk, akik ügyességök és magbizhatóságuk által egyaránt lekötelezik a közönséget és a szerkesztőséget.

Bécsben, Berlinben, Parisban, Londonban rendes tudósitóink vannak, akik közvetlen benyomásaik alapján adnak hirt arról, a mi e világvárosok lakóit foglalkoztatja.

A „Budapesti Hirlap“ a legolcsóbb politikai, szépirodalmi, társadalmi és gazdasági napilap.

Előfizetési ára:

Félévre 7 frt. — Évnegyedre 3 frt 50 kr. — Egy hóra 1 frt 20 kr.

Az előfizetés legegyszerübben postautalványnyal teljesitheto e czimen:

„Budapesti Hirlap“ Budapest, kalap-utcza 16-ik szám alatt.

Tisztelettel ajánljuk a „BUDAPESTI HIRLAP“-ot, első és rendithetlen hirdetőjét a magyar nemzeti állam érdekeinek, a t. magyar közönség lekötelező figyelmébe.

Csukássi József, Rákosi Jenő
a „Budapesti Hirlap“ kiadó tulajdonosai.

Mutatványszámokkal szivesen szolgál a kiadóhivatal.

Figyelmeztetés.

Az általánosan ismert, jó hirnévnek örvendő s több oldalolag kitüntetett sósborszesz készitményem — kelendőségénél fogva — sok utánzásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azokon czimjegyeimet módositom s arra kék nyomatban saját házam külső alakját veszem föl, bejegyeztetvén azt egyszersmind védjegyként a budapesti iparkamaránál.

SÓSBORSZESZ

gyors enyhitést ezekről:

csúzos szaggatás, fagyás, fog- és fejfájdalmak, szemgyengeségek, bénulások, stb. stb ellen. Fogtisztitó szerül is igen ajánlható, a mennyiben a fognak fényét elősegiti a fogbusat erősbiti és a száj tiszta, szagtalan izt nyer a szesz elpárolgása után valamint ajánlatos e szer felmosásra is a hajlidegek erősitésére, a fejkorpa-képződés megakadályozására és annak eltávolitására.

Ára egy nagy üveggel 80 kr., egy kisebb üveggel 40 kr.

Használati utasitás magyar vagy német nyelven, bizományosaim névsorával ellátva, minden üveghez ingyen mellékeltetik.

Brázay Kálmán,
Budapesten, IV. kerület, Museum-körut 23. szám.

Védjegy 419 és 420. szám.

Kapható: Nagy-Kanizsán: Schwartzenberg I., Zerkovitz W. és A Rosenfeld A, Pollák és Stein, Schwartz F., Strem és Klein. Zala-Egerszeg: Szilágyi Sándor, Hubinszky Adolf Hollósy Mihály., Csurgó: Fried Albert. Csáktornya: Todor József. Keszthely: Pulyi J., Weiss A., Schleiffer A., Wunsch F., Sümegh: Dorner Kaj, Würzburger Jakab. Tapolcza: Fliég József, Koblenczer Ignácz. Balaton-Füred: Koller Károly. 1141 3—3.

Wajdits József könyvnyomdájából Nagy-Kanizsán.